

6 VELIKI INTERVJU
AJDA CUDERMAN, DRŽAVNA
SEKRETARKA NA MGRT

10 TEMA MESECA
BLATNA ZGODBA
IZ ŠTUDE

32 GLAS MLADIH
ANDREJ ŽABNIKAR,
PRESEDNIK MSD

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

25. FEBRUAR 2021 | LETNIK LXI | ŠTEVILKA 2 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Špela Trškan

Še hitreje do Ljubljane

Domžalski občinski svetniki sprejeli stališča o nadgradnji železniške proge.

Ministrstvo za okolje in prostor je objavilo pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta: Državno prostorsko načrtovanje za nadgradnjo železniške proge št. 21 Ljubljana Šiška–Kamnik Graben, pobuda/DIIP. Ob tem je širšo javnost in tudi Občino Domžale kot lokalno nosilko urejanja prostora pozvalo, da v roku 30 dni od objave pobude, do 22. februarja 2021 podajo pripombe in predloge oziroma konkretne smernice.

Nadgradnja železniške proge predvideva dvotirnost od Ljubljane do postaje Jarše - Mengeš ter uskladitev križanj železniške proge in lokalnih cest z zakonodajo. Prav tako nadgradnja predvideva preureditev postaj, postajališč in elektrifikacijo. Pobuda proučuje tudi možnost povezave kamniške proge na letališče Brnik in gorenjsko progo, pri čemer bi se novi tir proti Kranju odcepil v Preserjah, severno od tovarne Lek. Nejasna je tudi opredelitev do možnosti povezave Most (MOL) in Domžal z novo železniško progo, ki naj bi v grobem sledila regionalni cesti Šentjakob–Domžale. Z nadgradnjo proge in izboljšanjem vozno-tehničnih elementov železniških tirov je predvideno do 90 vlakov na dan, prav tako se bodo bistveno izboljšali tudi potovalni časi, saj bodo lokalni vlaki med Ljubljano in Domžalami lahko prišli namesto v 25 v 19 minutah oziroma v 13 minutah po hitrem voznem redu.

Občinski svet Občine Domžale je pobudo za nadgradnjo železniške proge obravnaval na izredni seji, na kateri je sprejel tudi stališča, pripombe in splošne smernice Občine Domžale k pobudi za državno prostorsko načrtovanje. Svetniki so na seji pozdravili 'projekt stoletja' ter obenem tudi podprli stališča, ki jih je pripravila občinska uprava. Prav tako so se strinjali, da je takšen projekt lahko velik potencial za lokalni razvoj, se mora pa pri umestitvi projekta upoštevati tudi vidik kakovosti življenja. Predstavniki pripravljavca in pobudnika postopka so v razpravi zatrdili, da se bodo v nadaljevanju spet srečali in pripravili projekte tako, da bodo sprejemljivi za lokalno skupnost.

Občinski svet Občine Domžale je pobudo za nadgradnjo železniške proge obravnaval na izredni seji, na kateri je sprejel tudi stališča, pripombe in splošne smernice Občine Domžale k pobudi za državno prostorsko načrtovanje. Svetniki so na seji pozdravili 'projekt stoletja' ter obenem tudi podprli stališča, ki jih je pripravila občinska uprava. Prav tako so se strinjali, da je takšen projekt lahko velik potencial za lokalni razvoj, se mora pa pri umestitvi projekta upoštevati tudi vidik kakovosti življenja. Predstavniki pripravljavca in pobudnika postopka so v razpravi zatrdili, da se bodo v nadaljevanju spet srečali in pripravili projekte tako, da bodo sprejemljivi za lokalno skupnost.

Virtualni pust

Letošnje pustovanje na Viru je bilo nekoliko drugačno.

Epidemija je letos pustu in vsem pustnim zanesenjakom prekrizala načrte, saj je odpihnila vsa pustna rajanja in tradicionalne karnevale. Kljub temu pa v Pustni sekciji Striček Vir niso vrgli puške v koruzo, ampak so vseeno pričakali pusta na malce drugačen način.

> 4

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **26. marca 2021**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **11. marca 2021, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

AKTUALNO

Klub poslovne odličnosti Domžal

Klub poslovne odličnosti Domžal bo naključno svoj rojstni dan praznoval ravno v mesecu, ko praznujemo svetovni dan ženske. Natanko 12. marca bodo upihnille že drugo svečko. Klub z vsakim letom raste in krepi svojo moč v obliki ženske energije. Deluje pod okriljem Zveze poslovne odličnosti Slovenije, ki v sebi nosi bogastvo vsake posameznice in vsaka posameznica nosi bogastvo združenja. Povezane skupaj ustvarjajo lepe zgodbe, ki jih pišejo njihova življenja.

> 14

ŠPORT

Druga liga je nazaj

Vse od oktobra je trajal 'prisilni' premor v drugoligaški nogometni družini. A čakanja, da se sezona nadaljuje, je zdaj konec, in tako v Dobu kot Radomljah so odločni, da marca, ko naj bi se sezona po prekinitvi nadaljevala, jesenskega zmagovitega niza ne bodo prekinili. »Odločitev, da se vrnem na trenersko mesto, je bila povsem enostavna, saj fante in to okolje dobro poznam,« nam je v pogovoru pred spomladanskim delom sezone zaupal stari in novi trener Doba Javornik.

> 33

OBRAZI DOMŽAL

Aljoša Rebrača, mladi umetnik

Tokrat je do nas prišla informacija o mladem, nadarjenem, predvsem pa vsestranskem 28-letnem Aljoši Rebrača. Poklicali smo ga in izvedeli marsikaj. Čeprav gre za domžalski javnosti dokaj neznanega umetnika, je njegova pot vse prej kot kratka in enolična. Čeprav živi v našem mestu, pa je bolj poznan kamniškemu občinstvu. Tam je namreč obiskoval srednjo šolo in ker v Domžalah ni našel 'prostora pod soncem' za svoje umetniške stvaritve, je odjadril v kamniški Mladinski center Kotlovnica.

> 35

PONOVRNO ODPRTI

Širok in pester izbor izdelkov iz zaloge, ki so na voljo takoj.

Vabljeni, da nas obiščete.
PE Domžale, Ljubljanska c. 92 | www.etis.si

ETIS 30LET

AS DOMŽALE
MOTO CENTER

REGISTRACIJE

REGISTRACIJE

REGISTRACIJE

TEHNIČNI PREGLEDI
TAZIN

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

čepprav letos zime nismo preganjali s pustnim rajanjem in tradicionalnim karnevalom na Viru, v naše kraje odločno prihaja pomlad in z njo tudi spodbudnejše novice, kot smo jih bili vajeni v zadnjem letu. Delež pozitivnih z novim koronavirusom počasi upada, po dolgem času smo lahko pospremili otroke v šolo ter dan preživeli izven meja naše občine. Nekoč samoumevno, danes dragoceno.

V februarju je potekala izredna seja Občinskega sveta Občine Domžale, na kateri so domžalski občinski svetniki sprejeli stališča o nadgradnji železniške proge. Svetniki so na seji pozdravili 'projekt stoletja' in obenem podprli stališča, ki jih je pripravila občinska uprava. Prav tako so se strinjali, da je takšen projekt lahko velik potencial za lokalni razvoj, se mora pa pri umestitvi projekta upoštevati tudi vidik kakovosti življenja. Več o tem, si lahko preberete na straneh Občinskega sveta.

V Temi meseca raziskujemo blatno zgodbo v Študi. Vse kaže, da je južni del občine Domžale postal pravi magnet, da bi na tamkajšnjih zemljiščih nekateri investitorji opravljali dejavnosti, ki vsepovsod bolj ali manj sprožajo upor lokalne javnosti. Krajani so pred tremi leti dobili bitko z balami, očitno pa vojne za zaščito svojega kraja še niso dobili. Po naših informacijah naj bi podjetje Šuštar Trans, d. o. o., na teh zemljiščih izvajalo program predelovanja odpadnih zemljin in blata. Piše se torej nova zgodba, na njen epilog pa bo treba še počakati.

V Velikem intervjuju je naša sogovornica Domžalčanka Ajda Cuderman, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki nas je presenetila s svojim pronicljivim vpogledom ne samo v gospodarstvo in področje, ki ga pokriva po profesionalni plati, ampak tudi z jasnim pogledom na razvoj Domžal.

Glas mladih tokrat pripada 26-letnemu Domžalčanu Andreju Žabnikarju. V našem mestu je obudil študentsko organiziranje, pozneje je prevzel vlogo predsednika Mladinskega sveta Domžale, uspešno pa jedra tudi v poslovnih vodah. Vse to bogati tudi s študijem, danes podiplomskim, ki ga je spremljal skozi vso njegovo pot. Zakaj je odlična motivacija za mlade in številnim lahko v navdih, pa v (pre)kratkem pogovoru.

Za konec vam predstavljamo 28-letnega Aljoša Rebrača, še enega inovativnega, prodornega in neustrašnega mladega umetnika, ki je sicer bolj poznan kamniškemu občinstvu, zato je zadnji čas, da ga spoznamo tudi Domžalčani.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

VEČ HITRIH TESTOV, POZITIVNIH MANJ

V zadnjem obdobju je s strani občanov Domžal in okoliških občin izredno povečano zanimanje za množično presejalno testiranje na koronavirus s hitrimi antigenskiimi testi, ki se vsak delovni dan med 8.30 in 14. uro izvaja pri drsališču v Športnem parku Domžale.

Miha Ulčar

Foto: Karin Božič Zupančič

Da bo hitro testiranje lahko potekalo hitreje, bodo na odzemnem mestu uvedli posebno mobilno aplikacijo, občinski štab Civilne zaščite Občine Domžale pa je dodatno opremil lokacijo za odvzem brisov. Prav tako so te dni s cepljenjem proti covidu-19 začeli za paciente, mlajše od 80 let, kronične bolnike in nepokretne osebe na domu.

Letos v Domžalah izvedli že skoraj 15.000 hitrih testiranj

V Domžalah množično presejalno testiranje na koronavirus s hitrimi antigenskiimi testi izvajajo od začetka letošnjega januarja, številke testiranih pa govorijo o tem, da gre za eno večjih množičnih točk za hitri odvzem brisov v Sloveniji. O tem govori tudi sama statistika, ki mi jo je predstavila **direktorica Zdravstvenega doma Domžale mag. Renata Rajapakse, dr. med. spec.** V januarju so opravili 6012 hitrih testov, od tega je bilo 335 pozitivnih (5,6%), na glavni covid točki 'drive in' pri zdravstvenem domu pa so v tem obdobju opravili 3132 PCR testov, od katerih je bilo 1128 pozitivnih (36%). V februarju je bila številka hitrih testiranj veliko višja, PCR testiranj na glavni covid točki pa manjša. Je pa na obeh točkah padel delež pozitivnih brisov. Do 17. februarja 2021 je bilo opravljenih 8855 hitrih testov, od tega je bilo 121 pozitivnih (1,4%), ter 1956 PCR testov, od katerih je bilo 452 pozitivnih (5,6%). Mag. Renata Rajapakse je ob tem dodala, da vse paciente, ki so bili pozitivni na množičnih hitrih testiranjih, napotijo še na PCR teste na glavno covid točko. »Največji naval na hitro testiranje je ob ponedeljkih in torkih, ko se večina testira za službe, ter ob četrkih in petkih, ko se občani testirajo za bolj prostostne aktivnosti (smučanje, odhodi v tujino ...),« o trendu hitrih testiranj pove mag. Rajapakse. Prav tako mobilne enote Zdravstvenega doma Domžale ob ponedeljkih opravljajo hitre teste za učitelje in vzgojitelje v vzgojno-izobraževalnih ustanovah.

Uporaba mobilne aplikacije pri testiranjih bo pohitila postopek

Mag. Rajapakse je povedala, da so pred dnevi testirali uporabo mobilne aplikacije, ki jo bodo uporabljali na odzemnem mestu množičnega hitrega testiranja. Mobilna aplikacija jim bo omogočila, da bo postopek administracije potekal veliko hitreje, saj bo prečitala zdravstveno kartico pacienta ter njegove podatke avtomatsko vnesla v računalnik, zdravstveno osebo pa bo po testiranju v računalnik vneslo samo izvid. Pred uporabo

te aplikacije so morali podatke vnášati ročno, kar je vzelo nekaj časa in tudi zdravstvenega kadra, ki ga bodo zdaj prerazporedili na dve novi mesti za odvzem brisov. Prav zaradi tega je pred dnevi občinski štab Civilne zaščite Občine Domžale dodatno opremil lokacijo za odvzem brisov.

Množično testiranje s hitrimi testi poteka vsak delovni dan

Množično presejalno testiranje na koronavirus s hitrimi antigenskiimi testi poteka v Športnem parku pri drsališču v Domžalah vsak dan od ponedeljka do petka med 8.30 in 14. uro. Na testiranje se ni treba posebej naročiti. S seboj imejte osebno izkaznico in kartico obveznega zdravstvenega zavarovanja. Ker je interes za testiranje izredno velik, na lokacijo ne hodite zadnje minute pred zaprtjem obratovanja, temveč pridite vsaj 15 minut do 14. ure. V nasprotnem primeru se zaradi prevelikega števila čakajočih lahko zgodi, da testiranja tisti dan ne boste mogli opraviti.

Cepljenje oseb, mlajših od 80 let, kroničnih bolnikov in nepokretnih oseb na domu

V zdravstvenem domu Domžale od konca lanskega leta izvajajo tudi cepljenje proti covidu-19. V prvi fazi so cepivo, in sicer po dva odmerka prejeli stanovalci domov za starostnike in starejši od 80 let, ki so bili na seznamu prijavitelji za cepljenje. Pred dnevi pa so začeli s cepljenjem oseb, mlajših od 80 in osebe s kroničnimi obolenji. Je pa število cepljenj, ki jih opravijo v posameznem tednu, po besedah mag. Rajapakse odvisno od števila doz cepiva, ki ga prejmejo od države. »Prejšnji teden smo prejeli 1100 odmerkov cepiva, zaradi česar smo lahko cepili vse osebe nad 80 let, ki smo jih imeli na seznamu. Ta teden je število odmerkov cepiva, ki smo ga prejeli, veliko manjše, vendar smo že lahko začeli cepiti osebe, mlajše od 80 let in kronične bolnike. Ti bodo ta teden prejeli prvo dozo cepiva, priho-

dni teden pa drugo. Prav tako smo začeli s cepljenjem nepokretnih oseb na domu,« o aktivnostih cepljenja pove mag. Rajapakse.

Večjih težav pri cepljenih proti covidu-19 niso zaznali

Zanimalo me je tudi, če so v domžalski zdravstveni ustanovi zaznali morebitne težave, ki so se pojavili pri cepljenih pacientih. Mag. Rajapakse pravi, da večjih težav niso zaznali: »Po prvem odmerku cepiva ni bilo posebnih težav pri pacientih, kakšnega pacienta je malce bolela roka. Po drugem odmerku cepiva pa se je pojavilo malo več težav. Paciente je bolj pogosto bolela roka, kakšen pa je dobil tudi vročino, zaradi česar je moral dan ali dva preležati. Ni pa bilo hujših dolgoročnih učinkov. Predvsem je šlo bolj za prehodno obdobje in je verjetno povezano z odzivom telesa. Pri nekaterih pacientih je bilo ustvarjenih več protiteles, zaradi česar je bila tudi reakcija malo hujša. So pa pri vseh te težave v kratkem roku izzvenele.«

Začeli bodo s cepljenjem proti klopnemu meningitisu

V zdravstvenem domu Domžale bodo kmalu začeli tudi s cepljenjem proti klopnemu meningitisu, za kar bodo organizirali posebno cepilno ambulanto. Mag. Rajapakse pravi, da bo naročanje za cepljenje proti klopnemu meningitisu organizirano posebej, cepljenje pa bo potekalo trikrat na teden. Termini naročanja za cepljenje bodo kmalu objavljeni na spletni strani Zdravstvenega doma Domžale.

Portal zVem – vse storitve eZdravja na enem mestu

V okviru nacionalne rešitve za uporabo zdravstvenih storitev eZdravje je vzpostavljen tudi spletni portal zVem (Zdravje – Vse na Enem Mestu), ki združuje številne napredne tehnološke rešitve, s katerimi se zdravstvena obravnava bolje prilagaja pacientom, zmanjšujejo se administrativni stroški ter izboljšujeta komunikaci-

ja in izmenjava podatkov med izvajalci zdravstvene dejavnosti. Portal omogoča pacientom dostop do elektronskih receptov, seznama izdanih zdravil, elektronskih napotnic in naročil ter drugih zdravstvenih podatkov, kot so mikrobiološki izvidi (covid-19) in podatki o cepljenju.

Zaradi prevelikih administrativnih obremenitev ambulant mag. Rajapakse pacienta naproša, da si izvide testiranj pridobijo sami prek spletnega portala zVem (<https://zvem.ezdrav.si>). Za uporabo storitev prek portala zVem je treba pridobiti kvalificirano digitalno potrdilo. Na naslovu <https://si-trust.gov.si> lahko pridobite več informacij in naročite brezplačno digitalno potrdilo. Če digitalno potrdilo že imate, lahko z njim že dostopate do storitev portala zVem.

»Na tem portalu je zbrano vse, kar je v povezavi s posameznikovo zdravstveno obravnavo, pacienti pa lahko vidijo vse. Lahko spremljajo svoje zdraviljenje, vse svoje dokumente, izvide, napotnice, recepte, zdravstvene podatke, podatke o cepljenju ... Tam lahko dobijo tudi izvid testiranja za covid-19, kar je izredno koristno.« ob razloži mag. Rajapakse in doda: Po drugi strani pa bo zdravstveno osebo manj obremenjeno z administracijo.

Pred cepilno ambulanto postavili vrstomat

So si pa pred kratkim v zdravstvenem domu malo olajšali administrativni del, saj so v predprostoru cepilne ambulante postavili vrstomat, ki je namenjen za vpis pacienta. Le-ta ob prihodu v predprostor cepilne ambulante v vrstomat vstavi zdravstveno kartico, ki jo ta prečita ter zazna, da je pacient že vpisan v čakalni seznam, nato pa se poveže z računalnikom.

Čepprav delež pozitivnih pada, je še vedno treba upoštevati ukrepe in navodila

Krivulja okužb je v zadnjih dnevih začela padati, vendar to še ni razlog, da ni več treba upoštevati ukrepov. Mag. Rajapakse pravi, da je še vedno treba upoštevati vsa navodila in ukrepe v zvezi s preprečevanjem širjenja covid-19. Se pravi, da nosimo maske, pogosto zračimo prostore in poskrbimo za ustrezno razdaljo. Sploh v zaprtih in tesnih prostorih (delovni prostori), kjer je več ljudi, je treba pogosto zračiti prostore ter vmes tudi zamenjati masko.

Pomembno in nujno je, da se maske uporabljajo tudi v skupnih prostorih večstanovanjskih zgradb, kot so stopnišča, hodniki in dvigala. Po besedah mag. Rajapakse ni res. Hodniki in stopnišča so že v osnovi takšni, da se jih ne more dobro zračiti, kot se lahko zračiti stanovanja. Virus pa v zraku lahko preživi več ur. Zato je priporočljivo, da masko snamete šele, ko pridete v svoje stanovanje. □

OB LETOŠNJEM KULTURNEM PRAZNIKU

Za nami je praznovanje kulturnega praznika, ki je letos potekalo v prav posebnih pogojih in razmerah.

Cveta Zalokar

Kljub številnim omejitvam, ukrepom in zaprtju kulturnih hramov smo v Domžalah strnili moči in se pod okriljem Kulturnega doma Franca Bernika in v sodelovanju z Občino Domžale skupaj potrudili, da bi našim občankam in občanom ob kulturnem prazniku pričarali in ponudili bogato ter raznoliko paleto različnih dogodkov in vsebin, ki pa so bile, glede na pogoje dela, **večinoma dostopne zgolj v spletni obliki**. Vse dogodke ste si v času med četrtkom, 4. februarja, in ponedeljkom, 8. februarja, lahko ogledali na spletnih straneh in družabnih omrežjih Kulturnega doma Franca Bernika, Občine Domžale in spletnem portalu Domžalec.

V programu, ki ga je ponudil Kulturni dom Franca Bernika, ste si lahko tako brezplačno ogledali otroško lutkovno predstavo Ljubo doma, ki jo je odigral in tudi režiral Miha Arh, namenjena pa je bila najmlajšemu predšolskemu občinstvu. Ljubitelji filma so imeli možnost ogleda treh filmskih projekcij, med drugim tudi evropski film lanskega leta Bog obstaja, ime mu je Petrunija, ter pogovor vodje Mestnega kina Domžale Jureta Matičiča z režiserko Teono Strugar Minčevsko; za mlajše občinstvo pa so bile na ogled Zverinice iz gozda Hokipoki in slovenski mladinski film Pojdi z mano. Kot osrednji dogodek je bila v ponedeljek na programu med 19. in 24. uro odlična gledališka predstava Dr. Prešeren v izvedbi Prešernovega gledališča iz Kranja, v kateri so izpostavljeni zlasti ženski pogled in spominjanje petih sopotnic velikega pesnika. Lahko pa smo prisluhnili tudi razgibanemu pogovoru našega sodelavca Jureta Matičiča z režiserko Nedo Bric. Slamnikarski muzej je na ogled ponudil prvo epizodo kratkega filma Pletenje kit iz slame, ki jim bodo letos spomladi sledili še novi. V soboto, 13. februarja, pa smo prvič v naši zgodovini pripravili še spletno delavnico pletenja kit iz slame, ki jo je prek zooma spremljalo devet udeležencev, med drugim tudi udeleženka iz Švice. Na voljo so bili torej številni dogodki različnih vrst in namenjeni vsem generacijam.

Lahko pa ugotovimo, da so praznovanje popestrili tudi ostali sodelujoči, saj smo k sodelovanju povabili Knjižnico Domžale, Center za mlade, Osnovno šolo Rodica, Srednjo šolo Domžale, Lipo, Univerzo za tretje življenjsko obdobje in Glasbeno šolo Domžale. Tako so se s koncertom e-Prešerno predstavili številni učenci in učenke Glasbene šole Domžale, kjer se trenutno šola kar 579 nadebudnih bodočih glasbenikov. Knjižnica Domžale je ponudila zanimiva Pomenkovanja s Pižamo, katerega gost je bil Rok Trkaj, sicer znani glasbenik, ki pa je pred kratkim skupaj z dr. Igorjem Saksido izdal zbirko otroških pesmi Repki. Učenci OŠ Rodica so v okviru skupine KUL KULTURA pripravili recital, katerega rdeča nit je bilo besedilo 4. kitice Prešernove Zdravljice in besede: edinost, sreča, sprava, a ne tudi daljava. Zelo so se potrudili in vse pohvale za odlično prireditve! Pripravili pa so tudi prav poseben virtualni ogled številnih kipcev bralcev, ki so jih izdelali mladi umetniki in so se v začetku februarja pojavili na številnih mestih po naši občini. Srednješolci Srednje šole Dom-

žale so se predstavili s prav posebnim programom, ki so ga sestavljale optimistične pesmi in misli, prežete z upanjem, in nekaj glasbenih točk. Njihovo sporočilo je bilo, da v teh časih, ko sta nam bližina in druženje tako skopo odmerjena, najbolj potrebujemo prav to: glasbo, upanje in pozitivne misli. Center za mlade nam je na ogled ponudil najboljše fotografije mladih fotografov z natečaja Pogled 2020. V Lipi pa so literarna skupina, ljudski godci in citrarke ter kitaristi pripravili zanimivo virtualno proslavo, s katero so se v pesmi, besedi in s petjem poklonili spominu na velikega pesnika.

Posebno pohvalo si zasluži tudi tehnična ekipa za tehnično izvedbo in povezljivost, tako da so občani do vsebin lahko dostopali prek različnih mest, od spletne strani kulturnega doma pa do spletnega portala Domžalec in občinske spletne strani ter tudi spletnih mest vseh sodelujočih.

No, kljub vsemu je bilo zaradi rahljanja ukrepov tudi nekaj v resnici 'živega' dogajanja, saj smo lahko tako fizično kot virtualno obiskali Galerijo Domžale, kjer se z odlično razstavo hudo mušnih risb do konca

februarja predstavlja domžalski grafiki in slikar Črtomir Frelih. V Menačenkovi domačiji pa je na ogled razstava še enega domačina, likovnega samouka Milana Pirmana. In da, odprt je tudi Slamnikarski muzej. Ne boste verjeli: fizični obisk je bil povsod nad pričakovanji, ljudje so pač željni kulture in druženja.

Na pobudo in v produkciji Občine Domžale ter ekipe TIC-a je bil na ogled v sklopu pestrega kulturnega dogajanja tudi film Domžale, kjer kultura nastaja, diha in živi, ki si ga je doslej ogledalo že 1170 gledalcev. V njem so svoja razmišljanja predstavili številni predstavniki profesionalnih kulturnih zavodov, pa tudi preštevila društva in skupine, ki delujejo v naši občini, ki so v nagovorih predstavili svoje delo, poslanstvo ter nam čestitali ob prazniku.

Pohvala velja tudi kreativno izdelanemu pristopu in celostni podobi celotnega dogajanja ŽIVA JE KULTURA, za katero so poskrbeli v DC Studiu pod vodstvom oblikovalca Marjana Kocjana.

Za konec pa še nekaj statistike: skupaj smo zabeležili nekaj čez 8500 ogledov, pri čemer si je največ gledal-

cev ogledalo otroški film Zverinice iz gozda Hokipoki (2035). Ostale dogodke pa si je ogledalo naslednje število gledalcev:

Produkcija Kulturni dom Franca Bernika:

- Lutkovna predstava Ljubo doma.....125 ogledov
- Predstava Dr. Prešeren (Prešernovo gledališče Kranj) ..... 46 ogledov
- Pogovor z režiserko Nedo Bric.....24 ogledov
- Filmska projekcija Bog obstaja, ime mu je Petrunija..... 141 ogledov
- Pogovor z režiserko Mitevska ..... 25 ogledov
- Filmska projekcija Pojdi z mano 187 ogledov
- Filmska projekcija Zverinice iz gozda Hokipoki ..... 2035 ogledov
- Razstava Črtomir Frelih..... .526 spletnih + 187 fizičnih ogledov
- Razstava Milan Pirman ..... .420 spletnih + 156 fizičnih ogledov
- Ogled filma o pletenju kit (Slamnikarski muzej) ..... 91 ogledov

Ostala produkcija:

- Pogovor Pomenkovanja s Pižamo: Rok Trkaj (Knjižnica Domžale)..... 1406 ogledov
  - Kultura nas povezuje (Lipa, Univerza za tretje življenjsko obdobje) .913 ogledov
  - Srednješolci ob kulturnem prazniku (Srednja šola Domžale) ..... 137 ogledov
  - Fotografska razstava Pogled (Center za mlade) ..... 110 ogledov
  - e-Prešerno (koncert učencev Glasbene šole Domžale)..... 919 ogledov
  - Bralci (virtualna razstava OŠ Rodica) .....115 ogledov
  - Edinost, sreča, sprava = daljava (OŠ Rodica)..... 84 ogledov
- Vemo, da je izkušnja kulturnega dogodka najlepša v družbi in skupaj z drugimi, v polni gledališki dvorani, ob napetem filmu na velikem platnu ali pa med klepetom ob odprtju zanimive razstave. Takšne izkušnje zdaj že nestrpnost pogrešamo in predvsem kulturniki, ustvarjalci in tisti, ki skrbimo za prireditve, pogrešamo tudi vas, drago občinstvo. Prepričani smo, da bomo lahko kmalu skupaj uživali v lepoti kulturnih dogodkov – do takrat pa spremljajte, kaj vse se vam kljub omejitvam trudimo ponuditi. □

Arboretum odpira vrata

Narava se kljub izrednim razmeram zaradi pandemije ne da. Spomladi se bo razbohotila v vsej svoji lepoti, dnevi bodo daljši in sonce bo na plano zvabilo vse, ki smo mrzlo zimo preživljali na toplem in v osami. Narava kar kliče, prebudile so se tudi rastline in kje jih je lepše opazovati kot v Arboretumu Volčji Potok. Z novo sezono se začne tudi prodaja sezonskih vstopnic. Za občane Domžal so tudi letos na voljo letne vstopnice po znižani ceni, ker občina Domžale, tako kot vsa leta, za svoje prebivalce sofinancira obisk parka. Vstopnice lahko kupite v Volčjem Potoku na vhodu v park. S seboj morate imeti lansko vstopnico ali sliko in osebni dokument, cena pa ostaja nespremenjena – 25 evrov za odrasle, otroške pa so še cenejše.

V Arboretumu je pomlad čas narcis in tulipanov. Poleg razcvetenih glavic, ki se bodo nagibale v pomladnih vetrovih, pa je na voljo še marsikaj drugega. Obiskovalcem poleg izobraževalnih vsebin in vodenih ogledov parka nudijo tudi možnost aktivnega in ustvarjalnega preživljanja prostega časa. V parku vse leto prirejajo različne tematske razstave, namenjene obiskovalcem vseh starostnih skupin. Na ogled so že davno izumrli dinozavri ali velikani iz morskih globin. Še posebno veseli so obiska mladih družin, ki želijo pri njih preživeti prosti čas in se učiti novih stvari. Podrobnejši urnik dogajanja si lahko ogledate na njihovi spletni strani www.arboretum.si.

Prisluhnimo klicu pomladne narave.

Dovolj prostora za varen sprehod čez celo leto.

SEZONSKE KARTE ŽE V PRODAJI

Arboretum Volčji Potok vabi!

IZ URADA ŽUPANA

Pomladi naproti

V zadnjih dneh vse že močno diši po pomladi, ki je nekako sinonim za prebujanje, novosti, življenje, saj k nam priteka močnejša, bolj pozitivna energija, ki jo ponuja narava z vsem svojim razcvetom. Živahne barve sporočajo, da prihajajo toplejši in daljši dnevi. Umirjenost ozračja polni naša pljuča. Pravkar bo minilo leto dni, odkar je v prav tako prebujajoči se pomladi kot strela iz jasnega prišel med nas virus, ki nam še do danes ni pustil normalno zaživeti. A kot že tolikokrat povedano, naučili smo se prilagajati in s tem živeti. Prav tako kakor pomlad bomo tudi mi kmalu zaživel v vseh spomladanskih barvah. Zelo dobro se spominjam prvih sestankov skupaj s člani Civilne zaščite Občine Domžale, ko smo v negotovih trenutkih tuhtali, kaj sploh storiti. V prvi vrsti smo seveda želeli zaščititi naš kraj in vse vas. Kako izredno pomembno je, da je v kraju, kot so Domžale, del takih enot tako močno povezan, kot je pri nas Civilna zaščita. Delujejo kot eno, vsak z zavedanjem, kakšna je njegova vloga za dobro vseh nas. Velikokrat delujejo nekje v ozadju in marsikdo njihovih del sploh ne zazna. Civilna zaščita je močna tvorba naše občine. Nudi zaščito, reševanje in pomoč v primeru naravnih in tudi drugih nesreč. Izredno sem hvaležen, da obstajajo posamezniki, ki delujejo v dobro drugih in so nesebično pripravljeni pomagati ob katerikoli uri.

Prvega marca praznujemo dan Civilne zaščite in namen tega dne je ozavestiti o vlogi Civilne zaščite za človeka in njegovo okolje. V Občini Domžale je v sistem izvajanja zaščite in reševanja poleg trinajstih prostovoljnih gasilskih društev in ene poklicne gasilske enote vključenih še trideset sestavov zaščite in reševanja, ki so organizirani v okviru prostovoljnih društev, zavodov, gospodarskih društev in drugih organizacij. Vsem skupaj izrekam veliko hvaležnost in zahvalo, za delo, ki ga opravljate.

Lahko smo pomirjeni, saj vemo, da smo v naši občini v dobrih rokah. Imamo ustrezno opremo in najpomembnejše – izredno dobro usposobljen kader, ki svoje delo opravlja z velikim veseljem in srčno.

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Podjetniški zajtrk

V sredo, 10. februarja 2021, je bil na spletni platformi ZOOM prvi podjetniški zajtrk Za vas, podjetniki iz niza šestih brezplačnih podjetniških zajtrkov, ki se odvijajo v sklopu operacij LAS za mesto in vas z naslovom Poslovno načrtovanje je ključ do najboljših rezultatov.

Partnerji v projektu, GZS Zbornica osrednjeslovenske regije, Društvo AIA – Mladinski center Mengeš in Cene Štupar – CILJ, smo gostili župana Občine Domžale **Tonija Dragarja**, ki je poudaril, da je sodelovanje v podjetniškem ekosistemu ključnega pomena. Izpostavil je, da je trenutno na voljo tudi Javni razpis za posojila s subvencionirano obrestno mero za spodbujanje razvoja podjetništva v občini Domžale za leto 2021, v višini 1.500.000 evrov razpisane vsote posojil <https://www.domzale.si/objava/357622>. Poudaril je tudi pomen in rezultate sodelovanja vseh deležnikov v okviru občin LAS, ki se odraža tudi v projektu Za vas, podjetniki, katerega namen je dvig podjetniških kompetenc.

Poleg župana smo gostili še Vinka Juharta, solastnika družinskega podjetja JUVI, mag. Mojco Šimnic Šolinc, direktorico Tosame, Vesno Goršek iz Društva Verjamem vate in red. prof. dr. Matejo Drnovšek s Katedre za podjetništvo Ekonomske fakultete Ljubljana.

Gostje so delili svoje zgodbe in se strinjali, da podjetnike povezuje strast do svojega dela, ki preraste v osebno poslanstvo. Poleg tega je nujno, da so v podjetju jasno opre-

Sodelujoči na prvem podjetniškem zajtrku

deljene in razmejene funkcije, prav tako pa je ključno postavljanje ciljev, ki predstavljajo zemljevid za razvoj organizacije in za pridobivanje povratne informacije ali smo prispele na zastavljeni cilj. Poznati moramo sami sebe, svojo organizacijo, segmentacijo kupcev, trg in pri tem moramo veliko pozornosti posvečati likvidnim sredstvom in načinom financiranja naše rasti. Izpostavili

so tudi disciplino, srčnost, že omejeno strast ter gradnjo dobrih odnosov znotraj svojih podjetij in poslovnimi partnerji, kar nas celostno pripelje do zelenih rezultatov.

Pridružite se nam tudi na naslednjih brezplačnih zajtrkih! Več o projektu: <https://www.cene-stupar.si/sl/projekti/za-vas-podjetniki>

SANDA JERMAN, CENE ŠTUPAR – CILJ
FOTO: ARHIV CENE ŠTUPAR

Prevzem oblasti

V nedeljo, 31. januarja, točno ob 12. uri ste si lahko na portalu domzalec.si in družabnih omrežjih ogledali predajo oblasti in ključa občinske blagajne, saj je oblast ponovno prevzela Pustna sekcija Striček z Vira pri Domžalah.

Ogledali ste si lahko nekaj arhivskih posnetkov in preverili, kaj vam je ob letošnji predaji oblasti pripravila virska pustna družčina.

Tako kot prejšnja leta se je dežela na Viru tudi v letošnjem letu obarvala pustno, Striček je z udobnega sedeža na strehi lekarne opazoval dogajanje v okolici.

Tradicionalnih prireditev v letošnjem letu torej ni bilo, smo pa pripravili virtualni prenos, ki si ga še vedno lahko ogledate: <https://www.youtube.com/watch?v=Y7gWY-XTQ9w&feature=youtu.be>

Kot je običaj, se je pustno dogajanje začelo s predajo oblasti in ključa občinske blagajne, ki ga je v nedeljo, 31. januarja, predsedniku Pu-

stne sekcije Striček Petru Koscu - Pijpu predal župan Občine Domžale Toni Dragar. Prenos oblasti je potekal povsem varno, s priporočeno razdaljo in na zabaven način. Ker pa je bil župan malce v dvomih, če je pravilna odločitev, da oblast preda iz rok, so ga morali člani pustne sekcije prepričati, da bodo poskrbeli za prave covid ukrepe. S strogimi pustnimi zakoni pa bodo poskrbeli, da se bo občinska blagajna napolnila do vrha in še malo čez.

Pri predaji oblasti so bili v igri tudi evri, zato so se na Viru že pojavili tudi znani obrazi iz sveta politike. Tako sta na prevzem oblasti prišla aktualni predsednik vlade Janez Janša in pa vodja opozicije Marjan

Šarec oziroma Serpentinšek. Skratka, šaljivo in zabavno je bilo.

Tudi letošnji karneval na Viru je potekal nekoliko drugače. V sodelovanju s Službo za turizem Občine Domžale in portalom Domžalec smo poskrbeli, da ste bili lahko priča vsaj delčku pustnih norčij.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Prevzem oblasti (foto: Matjaž Sedušak)

Preganjanje zime ob Kamniški Bistrici (foto: Mira Bečan)

Živa kultura

Tako kot vsako leto smo tudi ob letošnjem kulturnem prazniku in nekaj dni pred tem namenili kulturi.

Skupaj s Kulturnim domom Franca Bernika smo pripravili slovesnost ob kulturnem prazniku, tokrat na nekoliko drugačen način. Lahko ste si ogledali film Občine Domžale v počastitev Prešernovega dne, slovenskega kulturnega praznika, ki ga lahko še vedno najdete na spletu. V njem po nagovoru podžupanje mag. Renate Kosce sledijo razmišljanja posameznikov, ki v Domžalah delajo na področju kulture, tako na profesionalnem kot ljubiteljskem nivoju.

V času med 4. in 8. februarjem smo si torej lahko na spletni strani Kulturnega doma, Občine Domžale, VisitDomzale.in.domzalec.si ogledali različne filme, predstave, razstave, delavnice, pogovore in še marsikaj. Raznolik program je bil namenjen vsem generacijam.

Zavedamo se, da je kulturna izkušnja najlepša takrat, ko jo lahko občutimo, a vendar smo lahko del kulture tudi virtualno. Ne samo ob kulturnem prazniku, temveč vsak dan.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Priznanje PZS za posebne dosežke

Planinska zveza Slovenije (PZS) vsako leto z najvišjimi priznanji izrazi spoštovanje najbolj izstopajočim posameznikom, društvom in organizacijam na področju prostovoljnega dela v planinstvu.

PZS podeljuje tudi priznanja za posebne dosežke, ki ga je letos prejelo javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik. Priznanje so prejeli za strokovno pomoč, ki poteka na tako pomembnem področju, kot je obvladovanje izzivov za varovanje narave.

Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik

Priznanje vodstva Planinske zveze Slovenije za posebne dosežke je v letu 2020 prejel tudi Alojz Pirnat ml. iz PD Domžale. Zlati častni znak je prejel za dolgoletno uspešno vodenje akcij obnove visokogorskih zelo zahtevnih poti in za prispevek pri usposabljanju novih markacistov.

Iskrene čestitke vsem prejemnikom!

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: KLEMEN RAZINGER

Zgodilo se je nekaj srčnega

V počastitev praznika zaljubljenecv smo na predvečer tega praznika pripravili virtualni koncert domžalskih glasbenikov, ki so nas z najlepšimi ljubezenskimi pesmimi opomnili, kako malo je potrebno, da smo vedno lahko zaljubljeni tudi v življenje samo.

Na koncertu so zapeli in zaigrali: Eva Černe, Ajda Stina Turek, Banda citrarska, Neža Drobnič Bogataj, Matnakvadrat, Akustični duet Nika-Anže, Uroš Steklasa in Tjaša Hrovat Steklasa, Matej Primožič Pato, Polona Mežnar ter Tomaž Pirnat in Miran Juvan. Program je povezovala Ajda Sokler.

Koncert, na katerem so vam domžalski glasbeniki pričarali zaljubljeno vzdušje, si še vedno lahko ogledate na spletni strani: <https://www.youtube.com/watch?v=rWcXheGZC-k>.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: ARHIV OBČINE DOMŽALE

Načrtovane investicije

Investicijsko-vzdrževalna dela v Dobu in na Homcu

Občina Domžale v sodelovanju z Javnim komunalnim podjetjem Prodnik tudi v letošnjem letu nadaljuje z obnovami vodovodnega in kanalizacijskega sistema. Začeli smo z investicijsko-vzdrževalnimi deli na vodovodu in kanalizaciji na Erjavčevi ulici v Dobu. Obnovili bomo 214 m glavnega voda in 17 vodovodnih hišnih priključkov. Sočasno se bo izvedla točkovna sanacija kanalizacije. Izvajalec del je Lavaco, d. o. o. Zapora ceste bo označena skladno z odločbo o zapori. Dela bodo predvidoma zaključena do 23. aprila 2021.

Prav tako smo začeli z investicijsko-vzdrževalnimi deli na vodovodu, kanalizaciji in vodovodnih hišnih priključkih na IV. ulici na Homcu. Tu bomo obnovili 210 m vodovoda in 14 hišnih priključkov ter točkovno sanirali kanalizacijo. Izvajalec

Le s sistematičnimi obnovami bo oskrba s pitno vodo varna in zanesljiva tudi v prihodnje

Na vodovodnem omrežju Občine Domžale je tudi več kot 80 objektov (vodovodnih in kanalizacijskih črpalnišč, vodohranov, razbremenilnikov), ki brez vlaganja v obnove črpalk in drugo strojno in elektro opremo ne bi več omogočala normalnega delovanja obeh sistemov, zato bodo investicije potekale tudi na nekaterih objektih.

Obnove kanalizacijskega in vodovodnega sistema se financirajo iz sredstev občine, ki jih le-ta pridobi z naslova omrežnin. Dotrajano omrežje lahko privede do številnih okvar in tako povečuje vodne izgube in stroške vzdrževanja. Življenjska doba cevovodov namreč znaša od 30 do 50 let, odvisno od materiala, po tem obdobju pa je treba dele

Študenti Fakultete za dizajn so pri predmetu Studio III, pod mentorstvom viš. pred. Benjamina Hafnerja zasnovali konceptualne študije prenove Parka Univerzale. Predstavitve njihovih projektov bo moč videti na razstavi v kratkem.

Park Univerzale leži na severni strani nekdanje tovarne Univerzale in predstavlja eno izmed zunanjih dnevnih sob mesta Domžale. Na južni in vzhodni strani ga oklepa kompleks tovarne, na severni strani stanovanjski objekti stolpnice, na zahodni pa ena od javnih občinskih cest.

Študentje so tako na podlagi vidnega pripravi projektov upoštevali trenutno stanje, zgodovino našega mesta, izhajali so tudi iz pomembnih dejavnosti in obrti na Domžalskem.

Mag. Renata Kosec in Benjamin Hafner (Fakulteta za dizajn) pri pregledu študentskih projektov

del je Ekoplan, d. o. o., nadzor pa bo izvajal Biro Veritas, d. o. o. Dela bodo prav tako predvidoma zaključena do konca aprila. Na območju investicijsko-vzdrževalnih del bo popolna zapora, označeni bodo obvozi v skladu z elabormatom zapore in odločbo Občine Domžale.

V prvi polovici letošnjega leta so načrtovana tudi dela na Slamnikarski cesti (od Ljubljanske ceste do Miklošičeve ulice), Gasilski poti, Kokačjevi ulici in Rudniški ulici v Jaršah, na Kersnikovi in Finžgarjevi v Dobu in Dragomlju, skupno približno 2 km cevovodov, sočasno pa se bodo obnavljali tudi hišni priključki.

vodovodnega oziroma kanalizacijskega sistema nadomestiti z novimi. Zaradi obsežnosti vodovodnih in kanalizacijskih sistemov je treba dotrajane dele stalno in kontinuirano obnavljati, saj v nasprotnem primeru lahko pride do situacije, ko je cevovod tako dotrajan, da po njem ni več možna normalna dobava pitne vode oziroma odvod odpadne vode. Obnovitvena dela na vodovodnem in kanalizacijskem omrežju so torej nujna, če želimo, da bo tudi v prihodnje iz naših pip tekla čista pitna voda.

Park Univerzale v središču Domžal bo v prihodnje deležen prenove.

Potek del v Dobu

Potek del na Homcu

Cilj je, da park v samo središče mesta prinese mir, sožitje, varnost, lepoto in sproščenost. Poudarek bo na zelenih površinah, kjer bo dovolj prostora, da v mirnem okolju in arhitekturno dovršenih objektih uživamo ob kavi, beremo, meditiramo ali pa opazujemo najmlajše, ki bodo lahko uživali na otroškem igrišču. Moderno opremljen park s kavarno bo torej prostor za odmik, različne dogodke in športne aktivnosti.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: ALENKA KLINAR
GRAFIKI: ARHIV OBČINE DOMŽALE

Prvi marec – svetovni dan civilne zaščite

Bliža se svetovni dan civilne zaščite, katerega namen je krepitev zavesti javnosti o ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami ter o vlogi civilne zaščite pri varstvu pred njimi, kot tudi poudariti pomen mednarodnega sodelovanja za zaščito človeka in njegovega okolja.

Župan in poveljnik Civilne zaščite Občine Domžale vsako leto s prazno ob svetovnem dnevu civilne zaščite sprejmeta in počastita delo predstavnikov in nagrajencev civilne zaščite. Prav pripadniki civilne zaščite se najbolj zavedajo, da sta varnost in preventiva na prvem mestu. Zaradi neugodne epidemiološke slike tudi letos dogodka ne bo, je pa župan Toni Dragar v počastitev temu dnevu spomnil na pomen in nepogrešljivo vlogo ob spopadanju z epidemijo covid-19, ki jo je Civilna zaščita Občine Domžale odigrala in se z njo še vedno ukvarja.

»Po vseh številnih, uspešno izvedenih zaščitno-reševalnih akcijah lahko rečemo, da smo v času covid-19 lahko zares preizkusili pripravljenost našega sistema zaščite in reševanja,« pravi župan Toni Dragar.

V prvem valu epidemije so se predstavniki civilne zaščite najprej ukvarjali z zagotavljanjem zaščitne opreme, postavitev covid kontrolnih točk, logistike, dekontaminacije opreme in predvsem so bili podpora zdravstvenemu osebju. S pripravami na drugi val epidemije so nadaljevali tudi poleti, zato so ob drugem valu še bolj pripravljeni izvajati naloge. Civilna zaščita je bila ponovno aktivirana oktobra 2020, ob drugem valu epidemije, takrat so bile vse aktivnosti usmerjene predvsem v podporo

Zdravstvenemu domu Domžale. Civilna zaščita je postavila lokacijo za presejalno testiranje ter nudila podporo bolničarjem s pripadniki Prve pomoči Civilne zaščite. Ves čas še vedno nudijo podporo pri delovanju lokacije za presejalno testiranje in zagotavljajo vso logistično podporo za delovanje. Poleg naštetega so glede na potrebe nudili tudi pomoč onemoglim in jim dostavljali hrano, zdravila in nudili pomoč tudi DSO. Vse to pove o njih zelo veliko, kot je pred časom dejal eden izmed njih: To ni poklic, ampak način življenja. Imaš ali pa nimaš občutka za sočloveka, namreč. Pa ni bila le epidemija preizkus za naš sistem zaščite in reševanja, poleti 2020 nas je doletela še toča, katere posledice so odpravljali prav tako pripadniki civilne zaščite. Takrat si je aktivnosti na terenu ogledala in koordinirala tudi podžupanja mag. Renata Kosec, ki je članica štaba Civilne zaščite Občine Domžale, zadolžena za odnose z javnostmi.

»Naj se ob svetovnem dnevu civilne zaščite zahvalim prav vsakemu izmed vas ter izrazim spoštovanje za vaše dosedanje in bodoče delo. Verjamem, da bomo dobro sodelovali tudi v prihodnje in skupaj dosegli še veliko uspešnih zgodb,« je za konec dodal župan Toni Dragar.

Kjer je volja, je pomoč!

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Slovenska bakla bo obiskala tudi domžalsko občino

Slovenski športniki so do zdaj osvojili 74 olimpijskih kolajn in v prav toliko dneh bo Slovenska bakla obiskala vseh 212 slovenskih občin.

Podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec se je v torek, 2. februarja, sestala s predstavnikoma OKS-ZŠZ regijske pisarne Ljubljana Alešem Remihom in Matejem Pogačarjem na temo Slovenske bakle, saj se bo tudi domžalska občina pridružila temu vseslovenskemu športnemu projektu.

Projekt Slovenska bakla je premierno izvedbo doživel pred olimpijskimi igrami v Pjongčangu 2018, za Tokio 2021 pa ga je organizator nadgradil v vseslovenskega. Načrtujejo, da bo Slovenska bakla med aprilom in julijem letos obiskala vse sloven-

ske občine, povezala mlade tekače, rekreativne športnike, občanke in občane Domžal ter domžalske in slovenske vrhunske športnike v nepovnljivo zgodbo o športnem narddu. Predvidoma bo Slovensko baklo poneslo 10.000 tekačev, ki bodo pretekli vsaj 12.000 km, kar je razdalja od Slovenije do Tokia. V Domžalah bo dogodek potekal 6. maja 2021.

Podžupanja mag. Renata Kosec je povedala tudi, da se je Občina Domžale z veseljem odzvala pobudi organizatorjev k sodelovanju.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

FOTO: ALENKA KLINAR

Sestanek s predstavniki OKS - ZŠZ

VELIKI INTERVJU

BOGASTVO DOMŽALSKE OBČINE JE V OBRTNIŠTVU

AJDA CUDERMAN, DRŽAVNA SEKRETARKA NA MGRT

Ajda Cuderman, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), nas je presenetila s svojim pronicljivim vpogledom ne samo v gospodarstvo in področje, ki ga pokriva po profesionalni plati, ampak tudi z jasnim pogledom na razvoj Domžal.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Seveda kot prava Domžalčanka v našem mestu najde prednosti in slabosti, ki jih je iskreno, brez dlake na jeziku, delila z nami. Tako kot tudi svoje bogate izkušnje iz zasebnega in javnega sektorja. Vsekakor Domžalčanka, o kateri bomo še slišali ... Tako in drugače. V pogovoru pa vse do zadnje besede preseneča, ne le poklicno, ampak tudi zasebno. Uspešna poslovno in zasebno, kjer je mama trem otrokom, uspešnim športnikom, hčerkama in sinu, ter žena majorja Slovenske vojske. Pogovor sva sicer začeli z gospodarstvom, končali pa ... čisto drugače.

Vaša pot do javnega sektorja je bila gospodarstvo, koliko vaše predhodne izkušnje pripomorejo k vašemu današnjemu delu?

Vsak dan ugotavljam, kako neverjetno življenje tlakuje prave koščke mozaika, tisto, kar potrebujeteš danes. Dvanajst let sem bila na poziciji svetovalka za management in prodajo v mednarodnem podjetju Mercuri International. Nismo bili orientirani samo na eno industrijo, pa tudi delovanje na področju od B2B do B2C mi je bilo domače. In danes, ko predstavljamo slovensko gospodarstvo, srečam marsikaterega starega kolega na tej poti. Po Mercuriju sem delala na Petrolu na področju energetike in okolja, investicijah, javno-zasebnem partnerstvu, daljinskem ogrevanju, vodovodu, kanalizaciji, čistilnih napravah, tudi bioplinarnah, vse to, kar imamo v Domžalah, mi ni čisto nič tuje. Danes, ko na MGRT pokrivam internacionalizacijo, prodajo v tujini, tehnologijo, podjetništvo, pokrivam tudi direktorata za regionalni razvoj in različne naložbe v problemskih območjih, mi je prav interesantno, kako prav pride čisto vsaka dosedanja izkušnja. Kot naročeno!

Dejansko so izkušnje iz realnega sektorja zelo pomembne, ko pridemo enkrat v javni sektor, kajne?

Prednost je, ker imaš izkušnje in ker imamo pogosto stike s t. i. glasbenimi željami, točno veš, kaj je res in kaj ni res, ter kaj je izvedljivo in kdaj se nekdo naslanja na realne podatke. Več javnih uslužbencem s takim ozadjem bi bilo super, ker bi po eni strani zelo dobro razumeli potrebe, po drugi strani pa ne bi bilo brezveznih projektov.

Po drugi strani pa iz gospodarstva prideš z dinamiko, delovnimi navadami, takrat ne misliš na nadre, važno, da je narejeno. V javnem sektorju ni tako. Trčiš v drug svet, kjer je težko obračati ljudi, da so bolj usmerjeni v stranke. Naši odjemalci so podjetja, podjetniki, pa tudi mladi, ki morajo imeti perspektivne službe v smislu, da ne samo da ob-

Sama imam tri otroke in željo, da vsi ostanejo v Sloveniji, saj imamo zelo visoko kakovost življenja. Razmerje med službo in prostim časom, čistim okoljem za življenje in vse, kar lahko počneš v prostem času, je v Sloveniji daleč najboljše.

stajajo, ampak zagotavljajo tudi veliko dodane vrednosti, da bomo imeli vsi v Sloveniji jutri – tudi naši otroci. Sama imam tri otroke in željo, da vsi ostanejo v Sloveniji, saj imamo zelo visoko kakovost življenja. Razmerje med službo in prostim časom, čistim okoljem za življenje in vse, kar lahko počneš v prostem času, je v Sloveniji daleč najboljše.

Na MGRT ste kot državna sekretarka prišli v ne ravno najlažjem obdobju. V času, ko je gospodarstvo na najnižji točki, kar jih pomnimo. Kakšne izzive je to prineslo za vas osebno?

Mislím, da danes gospodarstvo ni na najnižji točki. Hujše je bilo po letu 2008, ko smo doživeli finančni balonček in je bilo veliko več trpljenja za zaposlene v določenih panogah kot danes. Res je danes situacija zahtevnejša, saj takrat nihče ni usmerjal v delo od doma, šolanje od doma, imamo omejitve gibanja v nočnem času, kakšno storitev, ki je nedostopna. Danes je psihološko bolj zahteven čas, a gospodarsko ne. Zadnji kazalci, ki smo jih delali, kažejo, da je Slovenija 15-odstotno uspešnejša od ostalih evropskih držav, kar se tiče gospodarstva. Zabeleženi so naj-

je pomembna kritična miselnost – sam prebereš in si ustvariš sliko.

Smo se Slovenci uspešno preselili v digitalni svet, v katerega nas je dodatno pahnila pandemija na številnih področjih, kjer se prej niso izkoriščale digitalne priložnosti?

Ko so bili moji otroci še relativno majhni, sem bila direktorica podjetja v Srbiji, kjer sem delala en teden tam, nato pa 14 dni od doma – iz Slovenije. V tistem tednu sem vse poslovne sestanke imela v živo, saj imajo drugačno težo, osebno sporočilo lažje preneseš in takoj vidiš reakcijo na drugi strani. Kar pa je bilo organizacijskega dela z mojo ekipo, pa smo že takrat peljali prek Skypea in telefona. Če to preslikam na danes ... vse te spletne dogodke, B2B srečanja, ko ima en ugasnjeno kamero, drugi jo pozabi ugasniti, tretji ima izključen mikrofon, ker je slaba povezava. Če je sestanek kvalitetno pripravljen z moderacijo, še gre. ZOOM je za delo od doma verjetno zelo uporaben, za kratke, zelo dobro pripravljene sestanke, hkrati pa zahteva veliko več priprave, več obremenitve za vodje, večjo koordinacijo. Tudi pri kupcih, ko imaš enkrat utečen posel, mogoče še gre, če pa pogledamo novo prodajo, odpiranje novih trgov, dostop do novih kupcev, pa je neučinkovito.

Digitalizacija pa ni samo to, da 'delamo po ZOOM-u'. Pomeni tudi, da industrija, ki sem jo omenila in je močno vezana na dobaviteljske verige, uporablja sodobna digitalna orodja. Primer je avtomobilsko podjetje, ki uporablja SAP, pogleda v sistem ponudnike določenega avtodela, pošlje petim najugodnejšim ponudbo in kdor se oglasi recimo v eni uri, dobi posel. A za naša podjetja ta digitalizacija še ni do konca izvedena. Velika podjetja so mogoče že vključena, mala in srednja, mali obrtniki, ki delajo ogromno zadev v velikih količinah, pa še vedno potrebujejo podporo na poti v digitalizacijo. Za to se v službi borimo, da bi to razumele tudi druge službe, vlada, finance, in da ne bo kdo rekel, da je digitalizacija 'kar nekaj'. Problem nastane, ko o digitalizaciji govorimo samo o internetu, spletnih trgovinah, spletnih sestankih, pozablamo pa, da je 80 odstotkov posla vezanega na naročila. Ta digitalizacija je ključna, da malim obrtnikom z velikim poslom, ki so vse vložili v investicijo in zaposlene, pomagamo na poti do digitalizacije. Tam pa še nismo.

Z gospodarstvom z vidika javnega sektorja ste se prvič srečali, ko ste nastopili vlogo direktorice SPIRIT, javne agencije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije. Kateri so bili tam vaši ključni izzivi?

Moj ključni osebni izziv je bil prekloniti svojo gospodarsko glavo v to, da vodim ljudi, ki so iz javnega sektorja. Na področju agencije, za katero mi-

slim, da je še vedno zelo pomembno, da jo imamo, sta bila za malo in srednje gospodarstvo ključna dva ogromna projekta, eden je digitalizacija storitev za podjetja na enem mestu – SPOT. Ampak v smislu, da so razpisi dostopni in digitalizirani. Vlogo oddaš elektronsko, sprejemaš sklepe, imaš določene podatke, ki si jih prej zbiral 'na roko'. Še iz časa na Petrolu vem, kaj je pomenilo oddati razpisno dokumentacijo, ko si fizično iskal izpisek na AJPES-u in podobno. Zato smo uvedli avtomatske izmenjave z drugimi institucijami, od FURS-a do AJPES-a. Danes podjetniki porabijo 90 odstotkov manj časa in dejansko delajo na razpisni vsebini.

Drugo pa je digitalizacija storitev, ki jih mora imeti pod kontrolo država, Agencija je namreč nadzirala ogromno podpornih okolij. Vsi državljanji dajemo v proračun. Agencija nadzira podporno okolje za startupe in seveda vsakogar zanima, koliko smo pri tem uspešni. Koliko imamo na leto startupov, kakšna je njihova povprečna življenjska doba. Koliko svetovanj jim nudimo, koliko tujcem smo pripeljali, da jih podpremo. Vse to so KPI-ji, ki jih je treba avtomatizirati, da ko minister za gospodarstvo dobi novinarsko vprašanje, recimo koliko smo dali denarja v zadnjih štirih letih in kaj imamo od tega, bo pritisnil na gumb in takoj imel podatek pri roki. Tudi to je bila naloga agencije, a gre za zelo kompleksen, večletni projekt, ki še ni končan. Je pa zagotovo izziv, da ne moreš kar tako najeti recimo dobrega IT-jevca, kot si navajen iz gospodarstva, ki ga boš dobro plačal, ampak se moraš znajti drugače.

Še en ključni izziv je bila dostopnost razpisov. Ko sem pogledala podatke in videla, da se na razpise prijavljajo eni in isti, je bilo vprašanje samo, ali res nihče ne ve, kaj je Spirit in da lahko tam dobijo denar. Zato smo šli v promocijo, prenovili spletno stran, korak številka dve pa je bil na enem mestu združiti vse razpise, od Spirit, MGRT, SPS in nabrati res dober nabor podjetij, za katere smo prepričani, da bodo čez 10 let še na trgu.

Dejansko ste našli inovativne projekte, ki so pomembni za celotno gospodarstvo. Tudi sicer ste velik del svoje poslovne poti posvetili področju inovativnih, pametnih rešitev. Jih vidite tudi v Domžalah?

Najprej moram razložiti, kako smo prišli v Domžale, saj sem prejena Ljubljanačanka, kjer sem preživela 28 let svojega življenja. No, če me danes vprašate, se počutim Domžalčanka. Vseč mi je, ker imajo Domžale vse staromeščanske kvalitete prijaznosti, medsebojne pomoči, solidarnosti, nasmehov, kar v enem velikem mestu slej ko prej izgine. Mislím, da je šlo ogromno ljudi iz Ljubljane, mlade družine, ki so želele svojim otrokom ponuditi drugo kvaliteto življenja, prav v Domžalah. Kar

pa se tiče inovativnosti, bi težko presodila, saj to ni industrijsko velempo. Pogrešam pa poslovno cono, posebevalnik, startupe, ki se povezujejo s perspektivnimi industrijami. Največ inovativnosti v Domžalah trenutno vidim v enem podjetju – Heliosu, ki ima tukaj razvojni center za ves svet. Delajo strašansko dobre stvari – od tega, da premazi niso več kemijsko škodljivi, preprečujejo nastanek plesni na fasadah in podobno. Tudi Tosama ima strašen potencial, a jim morda manjka pritek svežega kadra ali pa povezovanje s čim inovativnim.

Imamo pa ogromno majhnih podjetij, ki so zmagovalci v nišnih tehnologijah, IKT, pa zanje še nihče ni slišal. Imamo ogromno obrtniškega znanja, duha. Mene je presenetilo, ko sem prišla v Domžale in smo imeli neke stare rogove stole, za katere ima mož veliko nostalgijo, saj sva jih podedovala s hišo, in je bilo treba obnoviti sedalni del, ki je čisto razpadel. V Domžalah to ni problem, greš in dobiš nekoga, ki ti popravi. Potrebujes zamenjavo cerade, spet, v Domžalah greš in nekdo zagotovo pozna nekoga, ki to zna. Imamo rokodelsko znanje, ki se ga da tudi nadgraditi. Ampak to so ljudje, ki so že v penziji, ali tik pred njo in nimajo naslednikov. Prav to bi lahko predstavljali inovativen obrtniški center, da pa tak projekt izvedeš, potrebuješ v občini človeka, ki ima dušo in srce, ki bo to vodil. Da, rokodelstvo je v Domžalah res doma, zanj imamo prostorski in dejanski potencial, le še nekoga potrebujemo, da to vzame za življenjski projekt. Če bo naslednji župan deloval v tej smeri, bo to zmaga.

Župan ... kaj pa županja – morda celo vi, glede na ideje, ki jih imate?

Tega pa ne skrivam, da sem si enkrat rekla, da je naslednji korak le še ta, da grem na stara leta za županjo. Ampak jaz bi bila taka, tehnološko usmerjena. Ni vse v šolah, cestah, infrastrukturi, so še druge stvari. Je pa dejstvo, da vsak, ki dela na projektih, ve, da je potreben čas. Za Domžale bi bil pa zanimiv še en projekt – Franc Bogovič (evropski poslanec, op. p.) je pripravil projekt Pametna vas, ki predstavlja avtomatizirano kmetijsko proizvodnjo s pametnimi namakalnimi sistemi in droni, ki preverjajo teren, kam usmeriti vodo. Pri nas vidim ogromno potenciala že samo v tem delu od Štude do Trzina, kjer je ogromno predelovalne površine, za katero sem prepričana, da bi jo lahko izkoristili s produkti. Dober primer tega sta dva kmeta v Študi, ki sta organizirala prodajo zelenjave v boxih na up, kasico, kot mi rečemo, pa nista bila nikoli oškodovana. Vsi pa smo se navadili jesti lokalno hrano. Hkrati pa imamo v Domžalah tudi Antona Komata, katerega zapise v Slamniku zelo rada prebiram, ki bi nam na tem področju ogromno lahko pomagal. Imamo potencial, imamo preveč travnikov, ki bi jih lahko bolje izkoristili. Bogastvo domžalske občine je v obrtništvu, tehnologiji, pridnosti, prijaznosti in znanju ter naši biodiverziteti in kmetijstvu. Mene so Domžale top, jih ne zamenjam!

Pa smo Domžalčani, no, kar Slovenci dovolj razvojno usmerjeni v podjetništvo? Se znamo obnašati kot podjetniki?

Pošteno povedano ... mi smo strašni izumitelji! Pridni, marljivi, izumljamo in še pridemo do izvedbe. A podjetništvo ne pomeni, da si izumitelj, ampak to, da si naredil to z mislijo na končnega odjemalca in je tudi tržno uspešno. To pa vidimo, da je velik izziv. Ni dovolj, da izumiš, vedeti mo-

raš, ali je izdelek že na trgu, kakšna je cenovna politika, zakaj je tvoj toliko boljši, kje boš prodajal, s kakšno zgodbo. Ko vse to spraviš skupaj, pa je podjetniška zgodba. No, tukaj pa potrebujemo tujce, da nas vse to naučijo, saj slovenska kultura enostavno ni podjetniška. Smo marljivi, pridni, imamo veliko idej, znamo izumljati. Redki so tisti, ki imajo to podjetniško miselnost, a gre za podjetnike, ki imajo že tako dovolj dela in ne morejo reševati še cele države. Tudi tukaj imam ideje, kako to uresničiti ...

Kaj pogrešate v Domžalah?

Začniva tako, česa ne pogrešam. Ne pogrešam možnosti, ki jih ima človek za sprostitev. Tega je dovolj. Ne pogrešam lokalov, ker se mi zdi, da smo bolj publika, spiješ kavo in greš naprej, na sprehod. Pogrešam pa ... arhitekturno gledano, center. Ima ga Kamnik, ima ga Ljubljana, pri nas ga bo treba pa pač narediti. Pozdravljam urejanje parkirišč pri Tušu, a upam, da je zadaj vseeno resen arhitekturno podjetniško občinski načrt. Tam se namreč ljudje počutijo kot v centru, ko pridejo na tržnico. Ne more biti Bernik najlepša stavba v Domžalah, pa je. Arhitekturno mi je škoda Ten-Tena, ki ima velik športni potencial, odkrito in pokrito dvorano, ki ji lahko spreminjaš namembnost. Verjetno je vprašanje enega pametnega lastništva, gre pa za objekt z zelo markantno okolico, športnimi objekti, otroškimi igrišči. Potem pa je tukaj še en del Domžal, ki bi bil lahko zelo zanimiv prebojni projekt, pogrešam namreč ustvarjalno – kulturno – plesni del. Sem namreč stare šole, rada grem z možem v kino, rada plešem in ob vsem tem mi pri-

de na misel objekt Univerzale, ki je idealen za majhen kulturni center, z nekim gledališčem, kinom, plesnim centrom, centrom za mlade in stare, ker so tudi domovi za ostarele blizu. Ohrani se tradicionalno domžalsko industrijsko pročelje, to bi bila dobra revitalizacija. Manjka izbire za mlade in ne vem, zakaj ne bi bile Domžale ne samo mesto zadovoljnih in zdravih, ampak tudi kulturno in medgeneracijsko solidarnih ljudi. Tukaj je potencial, saj se mi zdi, da so v Domžalah ljudje zelo lepo vzgojeni in manjka ta utrip, da otrok raste v varnem, zdravem, solidarnem, starinskem in kulturnem okolju. Pa da ne omenjam zastarelega bazena, medtem ko je drsališče zelo v redu, saj k nam prihajajo na drsanje tudi ljudje iz Ljubljane in okolice.

Največji plus zame kot meščanko pa je bila izkušnja gasilске veselice v Študi. Nisem sicer usmerjena v tovrstno glasbo, ampak na gasilski veselici še moji otroci plešejo polko! Ta identiteta nam, v primerjavi z drugimi kraji, manjka. Nekaj si je pač treba izmisliti, da bo interesantno, lahko je tudi obed na krumperškem gradu. Imamo velik potencial, imamo markantno pozicijo, sedem minut od Ljubljane in še ob obvoznici do Štajerske.

Turizma sva se malenkost dotaknili, Domžalam očitajo, da ga nimamo, se pa zadnja leta nekaj trudijo na tem področju ... Sploh vidite potencial v našem mestu za turizem?

Sem zelo odkrit človek in bom odkrito povedala ... 'Svaštarjenje' pomeni, da izgubljaš fokus. Medtem ko se Kamnik lahko naveže na Veliko pla-

nino kot turistično destinacijo, imajo Domžale polja, Krumperk in to okolico. Da bi bila to velika turistična atrakcija – ni. Lahko bi bili satelitsko mesto za vse, ki se zgrinjajo v Ljubljano, a moraš ponuditi drug tip storitve. Zanimivo je bilo, ko so hodili Japonci v Domžale, živim namreč blizu hotela Ambient, kjer so spali in njihova rutina je bila, da so šli zvečer peš v mesto, kjer se mi je velikokrat zdelo, da nimajo kaj videti. Potem pa so se sprehajali po naših ulicah in nas slikali, zanje smo bili prebivalci atrakcije in ne mesto s svojo identiteto. Domžale so namreč kot predmestje Londona, ko vemo, da tam turisti samo spijo. Potrebujemo torej dobro in pogosto železniško povezavo z Ljubljano, ki je nimamo, ali pa kakovostno avtobusno povezavo. Če bi govorili o ponudbi za turiste, da gre na 21-kilometrsko turo, da imaš turizem usmerjen za polmaratonce, ali da imaš zime kot včasih z veliko tekaškimi progami, da imamo fokusiran turizem, ta ja. A bi spet potrebovali ekipo, ki bi se ukvarjala s to strategijo, ki je pametna, vzdržna, usmerjena in se ne gradi na različnih željah. Reči moramo, to imamo, to hočemo, vsekakor pa je veliko več potenciala v kmetijstvu, podjetništvu, tudi turizem, a zagotovo ne kot glavna dejavnost.

Ob vsem delu in obveznostih pa ste tudi žena in mama treh otrok. Kaj vas, poleg tega, izpopolnjuje? Kaj počnete v prostem času?

Sama imam rada projekte, kot je postavljanje ograje, čiščenje fasade, rada grem ven z otroki, omislili smo si psa za čim več sprehodov. Vsaj čez vikend si želim prehoditi 10

do 20 kilometrov. Tečem danes veliko manj, ker sem preveč v službi. Sicer pa malo smučaš, malo greš na morje, malo si na sprehodih, kakšno stvar rada popravim, čistim, kuham. Vse vzamem kot hobi in ne kot delovno obveznost. Sem teta Ajda, kot mi velikokrat rečejo, ki rada kuha, vzame v roke izvijač, motoriko, kramp. Rada sem z otroki, meni nič ne nagajajo, da bi morala kam pobegniti sama, rada vidim, da smo skupaj, hkrati pa je fino, da so dovolj samostojni, da lahko sama postorim tudi dela okoli hiše.

Za konec ... kaj pomeni biti na vodilni javni funkciji?

Tisti, ki imajo javne funkcije, bi morali biti najprej obvezno 10 let v poslu, ker nekaj ti pa ta le da, od vzponov do padcev, slabih, dobrih izkušenj, super ljudi, celo mavrico spoznaš in to je nenadomestljivo. Vsakogar bi prisilila, da gre enkrat v življenju prodajat, ker to pomeni, da moraš iti čez vse svoje frustracije, pa ti je zooprno, nerodno, se nočeš hvaliti, ker Slovenci smo taki. Za javne funkcije pa potrebujemo čim več ljudi, ki so še relativno spočiti, imajo res odbite ideje, dobre namene in iskreno željo, da naredijo nekaj dobrega, speljejo res dobre projekte. Hkrati pa ti isti ljudje potrebujejo čim manj kritičnih ljudi, saj nihče ne vidi neprepanih ur, odrekanja, ko nisi s svojo družino in dobrih namenov, zato številni na teh funkcijah delamo v strahu, da ja ne bi nekaj naredili narobe. Potem pa ne narediš nič ... Potrebujemo ljudi, ki imajo sposobnost na eni strani in tolerantne ljudi na drugi, ki bodo znali ceniti, da sploh imamo take, ki hočejo vleči naprej. □

Mestni Kino Domžale

Prijava Ustvarite račun

Novosti Četrtkove premiere Družinski filmi Posebni dogodki

spletna dvorana Mestnega kina Domžale

filmi iz vašega najljubšega kina ... na spletu

online.kinodomzale.si odprto od 8. marca 2021

NADGRADNJA ŽELEZNIŠKE PROGE POSTAJA REALNOST

Domžalski občinski svetniki so sprejeli stališča o nadgradnji železniške proge. Izredna seja Občinskega sveta Občine Domžale, ki jo je predlagal župan Toniji Dragar, je potekala v četrtek, 18. februarja 2021 v telovadnici Podružnične šole Ihan.

Miha Ulčar
Foto: Vido Repanšek

Na izredni seji so obravnavali dve točki dnevnega reda: Seznanitev s pobudo o nadgradnji železniške proge in sprejem stališč ter Soglasje k imenovanju direktorja Zavoda za šport in rekreacijo Domžale.

Glavni razlog za sklic izredne seje je bilo obvestilo Ministrstva za okolje in prostor (MOP), da je bila z 21. januarjem 2021 objavljena pobuda za pripravo državnega prostorskega načrta: Državno prostorsko načrtovanje za nadgradnjo železniške proge št. 21 Ljubljana Šiška–Kamnik Graben, pobuda/DIIP. Pripravljenec državnega prostorskega načrta je Ministrstvo za okolje in prostor, pobudnik in naročnik pa Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo. MOP je pozval, tako širšo javnost kot tudi Občino Domžale, kot lokalno nosilko urejanja prostora, da v roku 30 dni od objave pobude, do 22. februarja 2021, podajo pripombe in predloge oziroma konkretne smernice. Pred sejo sta **pobudo obravnavala Odbor za prostor in Odbor za komunalne dejavnosti in varstvo okolja. Poročevalec gradiva, vodja oddelka za urejanje prostora, Jure Košutnik** je v uvodu navedel razlog za sklic izredne seje Občinskega sveta Občine Domžale.

Kaj vse obsega Pobuda za nadgradnjo železniške proge

Leta 1891 zgrajena regionalna železniška proga št. 21 Ljubljana Šiška–Kamnik Graben je dolga 23.629 metrov. Vključuje šest postaj in 10 postajališč, od tega sta v občini Domžale dve železniški postaji (Domžale, Jarše-Mengeš) in dve postajališči (Rodica, Homec). Količina prepeljanega tovora na tej progi narašča, prav tako hitro narašča potni-

ški promet. Zaradi izrednega pomena predvidene nadgradnje železniške proge, njenega prostorskega, družbenega in prometno-tehničnega vpliva na občino Domžale so predlagali, da se do pobude opredeli Občinski svet Občine Domžale.

Nadgradnja železniške proge predvideva dvotimnost od Ljubljane do postaje Jarše - Mengeš ter uskladiitev križanj železniške proge in lokalnih cest z zakonodajo. Prav tako nadgradnja predvideva preureditev postaj, postajališč in elektrifikacijo. Pobuda proučuje tudi možnost povezave kamniške proge na letališče Brnik in gorenjsko progo, pri čemer bi se novi tir proti Kranju odcepil v Preserjeh, severno od tovarne Lek. Nejasna je tudi opredelitev do možnosti povezave Most (MOL) in Domžal z novo železniško progo, ki naj bi v grobem sledila regionalni cesti Šentjakob–Domžale.

Pobuda predvideva faznost izvedbe načrtovanih prostorskih ureditev. V pobudi ocenjujejo, da bodo v naslednjih fazah načrtovanja potrebne dodatne preveritve in optimizacije rešitev, predvsem prehodov čez pro-

go in preureditve cestnega omrežja ter celovitega urejanja širših območij postaj in postajališč, s katerim se bo povečala tudi sprejemljivost projekta v regionalnem in lokalnih okoljih.

Predviden časovni načrt: priprava strokovnih podlag za državni prostorski načrt (2021–2024), priprava projektne dokumentacije (2024–2027), gradnja (2027–2029), začetek obratovanja (2030).

Kaj meni Občina Domžale

Poleg stališč in splošnih smernic je Občina Domžale podala tudi pripombe k posameznim odsekom proge kot sledi v nadaljevanju.

Depala vas

Zapiranje oziroma ukinjanje nezavarovanih prehodov prek proge razumemo kot ukrep povečanja varnosti in pretočnosti železniškega

prometa in jih iz tega vidika podpiramo. Opozarjamo pa, da so preamalo preišljene notranje peš in kolesarske povezave naselja. Predlog povsem prekine tudi peš in kolesarske povezave med severom in jugom naselja oziroma poti nesprijemljivo podaljša, kar je z vidika kvalitete rabe prostora in življenja v naselju nesprijemljivo.

Novo cestno povezavo iz zahodne smeri na Trzin (Kmetičeva ulica) podpiramo v primeru, če nivojski prehod Kmetičeve ulice z železnico (občina Trzin) ostane v uporabi. V tem primeru bi ta cestna povezava lahko prevzela aktivno vlogo priključka zahodnega dela Depale vasi na regionalno cesto Domžale–Trzin–Ljubljana. Predlagamo, da se prouči možnost podaljšanja cestne povezave med Kmetičevo ulico in naseljem Depala vas, neposredno južno od železniške proge. Taka cestna povezava za zahodni del Depale vasi je najmanj prostorsko potrebna in ne predstavlja dodatnega posega na kmetijska zemljišča.

Novo načrtovana cesta na zahodni strani Depale vasi z načrtovanim podvozom pod železnico bi morala predstavljati glavno dostopno cesto v naselje. V tem smislu cesta ni urbanistično preišljena, ampak je zgolj vzpostavljena v območje, ki je še nepozidano. Nov dostop do Depale vasi s podvozom je po našem mnenju smiselno načrtovati v primeru, če se na tak način v celoti rešuje avtomobilski dostop do zahodnega dela naselja. Kljub vsemu pa je treba rešiti notranje peš in kolesarske povezave, zato menimo, da je treba celotni predlog dodatno proučiti.

Upoštevat je treba študijo Nova cestna povezava Loka pri Mengšu–AC priključek Študa–Ihan (naročnik: Direkcija RS za ceste, izdelovalec: PNZ, d. o. o., 2008), ki predvideva gradnjo nove cestne povezave Trzin–Savska cesta v Domžalah–AC priključek Študa, t. i. Trzinska obvoznica. Občine Trzin, Mengeš in Domžale so pristopile k pripravi regionalnega prostorskega načrta za umestitev Trzinske obvoznice v prostor po vzhodni trasi, ki predvideva podvoz pod železnico, preoblikovanje križanja nove ceste z regionalno cesto Trzin–Domžale in dostopne ceste v Depala vas.

Stob

Enako kot v primeru Depale vasi je treba morebitne ukinitve prehodov prek železniške proge proučiti predvsem z vidika potrebe po peš in kolesarskem prometu, v primeru dostopa do kmetijskih zemljišč pa tudi z vidika dostopa s kmetijsko mehanizacijo. Menimo sicer, da je smiselno motorni promet (avto, kmetijska mehanizacija) preusmeriti na manjše število bolj nadzorovanih ali izvennivojskih prehodov, peš in kolesarske prehode pa izvesti praviloma s podhodni na preišljenih načrtovanih lokacijah, ki omogočajo kar najboljše notranje povezave med centralnimi mestnimi funkcijami oziroma obstoječimi in planiranimi potmi.

Stališča in splošne smernice Občine Domžale

Občinski svet Občine Domžale je na podlagi javno objavljene pobude za Državno prostorsko načrtovanje za nadgradnjo železniške proge št. 21 Ljubljana Šiška–Kamnik Graben pripravljavca državnega prostorskega načrta Ministrstva za okolje in prostor, pobudnika in naročnika državnega prostorskega načrta Ministrstva za infrastrukturo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo na izredni seji občinskega sveta 18. 2. 2021 sprejel naslednja stališča, pripombe in splošne smernice Občine Domžale k pobudi za državno prostorsko načrtovanje, vključno z dodano spremembo četrte točke:

- Občina Domžale pozdravlja in podpira nadgradnjo in posodobitev železniške proge št. 21;
- Občina Domžale ugotavlja, da je območje občine Domžale, predvsem pa mesto Domžale izredno obremenjeno z umeščenim državnim cestnim omrežjem, železniškim omrežjem, z elektro in plinsko tranzitno infrastrukturo, kar močno otežuje spodoben urbanističen razvoj naselij in skupaj z letalskim koridorjem povzroča veliko okoljsko obremenitev prebivalcev, zato Občina Domžale nasprotuje prometno-tehničnim rešitvam iz pobude za državno prostorsko načrtovanje v delu, ki so v neskladju z urbanističnim načrtom Občine Domžale ter rušijo urbanistično podobo občine in mesta Domžale;
- Občina Domžale zahteva od Ministrstva za okolje in prostor, da v postopku priprave državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge poišče ustreznejše prometno-tehnične in urbanistične rešitve umeščanja nadgrajene železniške proge v prostor, predvsem v območju mesta Domžale, postaj Jarše Rodica in Depala vas;
- Občina Domžale v primeru povezave železniške proge z letališčem Brnik prek območja občine pričakuje dodatna pojasnila, povezana z načrti razvoja letališča v tovarni terminal in vodenjem tovarnega prometa po železniškem omrežju ter izraža nasprotovanje dodatnemu obremenjevanju območja občine s tovarnim prometom;
- Občina Domžale od Ministrstva za okolje in prostor zahteva, da se državni prostorski načrt za nadgradnjo železniške proge načrtuje v obsegu, ki zajema vse potrebne infrastrukturne ureditve v prostoru in da vse dodatne strokovne podlage in sredstva za njihovo izdelavo zagotovita pobudnik in pripravljavec državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge;
- Občina Domžale pričakuje, da bodo investicije financirane tako, da bo investitor kril vse stroške, ki bodo neposredno ali posredno nastali kot posledica posodobitve ne glede na to, kdo je upravljavec posameznega omrežja;
- Občina Domžale poziva Ministrstvo za okolje in prostor, da se v nadaljnjih fazah postopka priprave državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge uvede postopek celovite presoje vplivov na okolje in da se DPN načrtuje v variantah.

Nadgradnja proge v občini Domžale

V pobudi Ministrstva za infrastrukturo so obravnavane prostorske ureditve nadgradnje regionalne železniške proge, ki zadevajo občino Domžale:

- nadgradnja proge po odsekih:
  - nadgradnja obstoječega tira in gradnja drugega tira na odseku Ljubljana Črnuče–Jarše - Mengeš,
  - nadgradnja obstoječega tira na odseku Jarše - Mengeš–Šmarca,
- nadgradnja vseh železniških postaj in postajališč:
  - nadgradnja peronov po novi tirni shemi,
  - rekonstrukcija nakladalne klančine na železniških postajah Ljubljana Črnuče, Jarše - Mengeš,
  - gradnja izven nivojskih dostopov na vseh železniških postajah in postajališčih (razen ŽP Homec) po novi tirni shemi,
  - ureditev parkirnih mest za motorna vozila,
  - ureditev kolesarnic,
  - gradnja nadstreška oziroma zavetja na postajališčih po novi tirni shemi:
    - ukinitve nekaterih nivojskih prehodov in s tem povezane preureditve cestnega omrežja in gradnja novih izvennivojskih prehodov ter ohranitev nekaterih nivojskih prehodov in nadgradnja z ustreznimi signalno varnostnimi (SV) napravami;
    - elektrifikacija celotne proge in gradnja nove elektro napajalne postaje (ENP) Domžale;
    - nadgradnja signalno-varnostnih telekomunikacijskih (SVTK) naprav na celotni progi in uvedba daljinskega vodenja prometa.

Pokopališče Domžale (Cankarjeva cesta)

Ukinitve prehoda Cankarjeve ceste prek železnice ni sprejemljiva. Gre za pomembno zbirno cesto v mestu, ki povezuje Ljubljansko in Savsko cesto, skupaj s Krakovsko cesto pa služi tudi kot ena sekundarnih povezav v smeri vzhod-zahod. Poleg tega predstavlja cesta tudi glavno dostopno cesto do pokopališča. Prouči naj se možnost izvennivojskega prehoda. Če le-ta ni izvedljiv, predlagamo, da se nivojski prehod ohrani.

Center mesta Domžale (Ljubljanska cesta)

Rešitev križanja Ljubljanske ceste in železnice je ena najbolj pomembnih pa tudi najbolj problematičnih prostorskih ureditev prenove železnice v mestu Domžale.

Na lokaciji križanja se predvideva gradnja novega podvoza Ljubljanske ceste pod železnico. Takšna prostorska ureditev je za Domžale nesprijemljiva, saj degradira center mesta na način, da ključne prometne površine glavnih centralnih funkcij mesta (občinska upravna stavba, Banka Domžale, večnamenski Domžalski dom, trgovina, večstanovanjski objekt) umešča izven osnovnega nivoja uporabe. Poleg tega bi bil z novo prostorsko ureditvijo otežen dostop z avtomobilom do vseh navedenih objektov.

Nujno je treba proučiti tudi druge alternativne rešitve, predvsem možnost poglobitve železnice in ohranjanje parterja mesta za vse ostale uporabnike (pešec, kolesar, avto).

Prouči naj se več alternativnih variant poglobitve, tako v celotnem obsegu med Stobom in Zgornjimi Jaršami, kot tudi možnost poglobitve le v delu med Stobom (cerkev na Goričici) in železniško postajo Domžale. Prouči naj se tako možnost polne, dvotirne poglobitve, kot tudi enotirne poglobitve z nadzemnimi izogibalnicami na vsaki strani.

Smiselno bi bilo proučiti tudi zmanjšanje obsega avtomobilskega prometa skozi center Domžal oziroma vodenje glavnega toka avtomobilskega prometa v smeri vzhod-zahod po drugih trasah in ne po Ljubljanski cesti.

Železniška postaja Domžale

Predlagana prenova železniške postaje Domžale ne upošteva strateške usmeritve Občine Domžale za oblikovanje centralnega mestnega potniškega terminala.

Podpiramo nujno umestitev varnega izvennivojskega križanja Kolodvorske in Roške ulice z železnico oziroma varnega dostopa do centralnega potniškega perona. Podhod je sicer pogojen z morebitno poglobitvijo železnice, vendar menimo, da oba projekta nista izključujoča, saj je lahko podhod prva faza tudi v primeru bodoče poglobitve železnice. Ne glede na poglobitve železnice vztrajamo pri tem, da je glavna železniška postaja oziroma glavni potniški terminal del parterne ureditve mesta.

Parkirišče ob železnici skupaj s parkirno hišo na severu večstanovanjskega kompleksa SPB deluje kot P+R, kar je dobro. Ena od potencialnih rešitev lokacije, ki je bila pred leti že oblikovana skozi urbanistične delavnice, predvideva nadkritje parkirišč in oblikovanje večnamenske parkovne ureditve na treh parkiriščih. Takšno rešitev bi v primeru delne ali popolne poglobitve železnice lahko nadgradili tudi z nadhodi nad železnico ali celo z vzpostavitev intermodalnega terminala v sklopu takšne prostorske ureditve.

Nadvoz nad regionalno cesto

Predvidena je rušitev in gradnja novega nadvoza nad železniško progo. V primeru delne ali popolne poglobitve železnice bi bilo mogoče nadvoz speljati nižje, kar bi pripomoglo k možnosti izvedbe nivojskega križanja Kamniške ceste in regionalne ceste Domžale-Trzin, ki je že dolgo ena od opcij boljšega urejanja cestnega prometa v mestu Domžale. V vsakem primeru bi bilo ob gradnji novega nadvoza smiselno podrobno proučiti tudi to varianto.

Pri načrtovanju je treba upoštevati projektno dokumentacijo za gradnjo regionalne daljinske kolesarske steze, ki železnico prečka v ločenem nadvozu ob sedanjem cestnem nadvozu. Projekt se financira iz kohezijskih sredstev.

Železniška postaja Rodica

Predvidena je umestitev izvennivojskega dostopa do perona z dvigalom, kar podpiramo. Predlagamo pa, da se podhod izvede tudi pod Kamniško cesto (do Kettejeve ulice), saj se prometnici skoraj neposredno stikata. Prehod prek Kamniške ceste je trenutno semaforiziran in namenjen zgolj pešcem in predstavlja nepotrebno prekinitev prometnega toka Domžale-Kamnik ter potencialno prometno nevarnost, saj prehod pešci večkrat prečkajo pri rdeči luči. Prehod je sicer nujen, saj je poleg povezave do železniške postaje namenjen tudi povezavi naselja Rodica in Groblje ter povezavi mesta Domžale do rekreacijskih površin na Mengeškem polju. Podhod na tem mestu bi predstavljal ureditev pomembne mestne peš povezave in rešil nevarno prometno točko.

Železniška postaja Jarše - Mengeš

Ukinitve prehoda prek železnice na km 15+525 ni sprejemljiva. Prehod sicer ni ustrezno urejen. Vendar pa cesta predstavlja povezovalno Kamniške ceste in obvoznice Mengeš (se v občini Mengeš priključuje neposredno na krožišče obvoznice). Predlagamo ureditev štirikrakega križišča Kamniške ceste z Industrijsko cesto in Gregorčičevo ulico, vključno z zavarovanim prehodom prek železnice, podobno kot v primeru križanja Kamniške in Jarške ceste v naselju Rodica.

Potrebna je celovita prenova železniške postaje Jarše - Mengeš. Gre za izrazito degradirano območje, ki pa predstavlja pomembno logistično točko mesta Domžale. Poleg poselitve vzhodno od železnice (naselja Spodnje in Zgornje Jarše, Preserje in Radomlje) sta v neposredni bližini železniške postaje tudi gospodarska cona Jarše in industrijska cona Lek, ki ima že sedaj več kot tisoč zaposlenih ter velike razvojne načrte. Družba Lek pripravlja mobilnostni načrt, ki v veliki meri upošteva tudi možnosti javnega potniškega prometa.

Prenova železniške postaje mora biti zaradi navedenih razlogov bolj ambiciozna. Predvidi naj se večje parkirišče, tudi s funkcijo P+R, in večja kolesarnica. Železniška postaja naj se bolje poveže z naseljem. Razmisli naj se o potrebnem podhodu pod Kamniško cesto in železnico, podobno kot pri železniški postaji Rodica. Nujna je tudi ureditev avtomobilskega prometa. Rešitev z novo cesto ob zahodnem robu železnice je najbrž nujna, vendar pa rešitev ponavlja neustrezno rešitev te ceste z nadvozom nad novim podvozom nove glavne ceste Želodnik-Mengeš in vodenjem trase do cestnega priključka industrijske cone Lek.

Na prostorske rešitve na tej lokaciji ključno vpliva tudi načrtovana glavna cesta Želodnik-Mengeš-Vodice. Glavna cesta skladno z držav-

nim prostorskim načrtom prečka železnico z novim podvozom. Menimo, da bi bilo treba rešitve vodenja avtomobilskega prometa in dostopa do železniške postaje obdelati bolj celostno, tudi z možnostjo razvoja industrijske cone Lek oziroma možnostjo razvoja območja južno od glavne ceste Želodnik-Mengeš.

Pestra in zanimiva razprava o 'projektu stoletja'

Na seji so 'projekt stoletja', kot je bilo večkrat slišati iz ust svetnikov, pred-

stavili Jože Novak (DRI), Marko Jelenc (DRI) in dr. Aleš Mlakar (koordinator projektantov), ki so tudi odgovarjali na vprašanja svetnikov in zatrdili, da se bodo v nadaljevanju spet srečali in pripravili projekte tako, da bodo sprejemljivi za lokalno skupnost.

Jože Novak iz DRI je povedal, gre pri pobudi nadgradnje železniške proge za prvi korak, v nadaljevanju sledi še več faz, šele nato bodo pristopili k umeščanju v prostor. Takrat se bodo predstavniki pripravljavca in pobudnika ponovno sre-

Svetniki v razpravi pozdravili pobudo

Vsi svetniki, ki so sodelovali v razpravi, so pozdravili pobudo in se strinjali s stališči, ki jih je pripravila občinska uprava. **Matej Oražem (LMM)** je dejal, da je hitrost železnice za uporabnika bistvenega pomena. Čeprav se bo čas potovanja iz Ljubljane do Domžal skrajšal na 19 oziroma 13 minut, bi bilo po njegovem mnenju dobro razmišljati v smeri zmanjševanja postajališč in vzpostavljanja linijskih povezav. Podprl je tudi prizadevanje, da se železnico v centru Domžal poglobi. Ob tem je dodal, da jih je malo pred zadnjimi lokalnimi volitvami verjelo v takšen projekt in da ga veseli, da je bilo njihovo zupanje upravičeno. Prepričan je, da bo ta projekt dodatno poskrbel za lokalni razvoj. **Ivan Pšag (LMM)** je dejal, da se omenjeni projekt dela za nadaljnjih sto let, zato je treba izhajati s tega vidika. **Peregrin Stegnar (NSi)**, je povedal, da njihova svetniška skupina podpira ta projekt in da ga veseli, da so si pri stališčih vse svetniške skupine enotne. Izpostavil je tudi pomislek, da bi po nadgradnji proge po njej uvedli dodatni tovorni promet, zato je priporočal, da se ga omeji.

Najbolj sprejemljiva varianta za svetnike je poglobitev železniške proge v centru Domžale

Branko Heferle (LMŠ) je poudaril, da za njihovo svetniško skupino obstaja samo varianta poglobitve železniške proge in da v celoti podpira rešitve, ki jih je predlagala občinska uprava. Poudaril je, da bi morali v stališča Občine Domžale zapisati kot pogoj. Zanimalo ga je, če je omenjen projekt del programa za okrepanje in odpornost, o katerem se v zadnjem času govori, označeno pa je pod interno. Občinsko upravo je povprašal, kakšna je občinska pristojnost v postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta in če imajo kakšne bolj trdne pozicije, kar se tiče pogojev in argumentov. Prav tako ga je zanimalo, če ureditev železniške postaje Jarše Mengeš pomeni tudi spreminjanje državnega lokacijskega načrta za obvoznico Želodnik-Vodice. Občinsko upravo je še povprašal, katere so tiste investicije, ki so v funkciji železnice in katere so investicije, ki zadevajo projekte občine, s katerimi bo izkoristila to dejstvo in dvignila kvaliteto življenja v občini.

Lahko je to projekt stoletja ali pa kiks stoletja

Janez Avsec (LTD) je v razpravi povedal, da je včasih po kamniški železniški progi vozilo veliko več tovornih vlakov, danes pa samo dva dnevno. Večino tovara pa gre prek transportnega prevoza po cestah. Dodal je še, da bo ta projekt, če bo realiziran dobro, lahko projekt stoletja, v nasprotnem primeru pa bo kiks stoletja. Majda Pučnik Rudl (SDS) je kot dolgoletna uporabnica železniškega prometa poudarila, da bi bilo treba posebno skrb nameniti parkiriščem na železniških postajah, saj bo to tisto, ki bo železniški prevoz naredilo uporabnikom bolj privlačnega, obenem pa se bo razbremenilo ceste.

Kvaliteta življenja mora biti pred vsemi ekonomskimi vidiki

Renata Kosec (LTD) je v svoji razpravi dejala, da so si svetniki enotni pri podpori projektu, če bodo strmeli k temu, da je kvaliteta življenja pred vsemi ekonomskimi vidiki. V nadaljevanju je izpostavila, da je v predstavitvi pogrešala več besed o tovrnem prometu. V pobudi je predvideno 4 % tovrnega prometa, zato jo zanima, če ta številka drži ali bo dvotirnost povečala tovorni promet. Metod Marčun (LMM) je o poglobitvi proge povedal, da je imela ta predlog njihova svetniška skupina v programu pred zadnjimi lokalnimi volitvami. V nadaljevanju je poudaril, da lahko železnico izkoristijo sebi v prid, če bodo izkoristili občinsko strategijo in vizijo.

Predlog za celovito in ambiciozno nadgradnjo železniške postaje Jarše - Mengeš

Joško Korošec (LTD) je v uvodu razprave povedal, da se strinja s svojimi predhodniki, da se trasa v mestu Domžale poglobi, v nadaljevanju pa je izpostavil trenutni problem parkiranja na železniški postaji Jarše - Mengeš, saj del zemljišča uporablja najemnik za svojo dejavnost. Korošec je izpostavil tudi tovorni promet, ki naj bi se po njegovem mnenju z umestitvijo tira proti Brniku zelo povečal, sploh če bodo tir umestili tudi proti Zalogu. Izpostavil je tudi pobudo Civilne iniciative Preserje, v kateri predlagajo celovito in ambiciozno nadgradnjo železniške postaje Jarše - Mengeš s fizično ločitvijo potniškega in ranžirno tovrnega dela postaje ter vzpostavitev sodobne P+R točke z jedrom okrog železniške potniške postaje.

Svetniki so po razpravi najprej soglasno sprejeli predlog novega sklepa četrte točke stališč, nato pa še soglasno potrdili sklep stališč.

čali z lokalnimi skupnostmi. So pa že pred tem postopkom s strani občinske uprave Občine Domžale prejeli nekaj pobud, največ izmed njih se je nanašalo na prehajanje proge prek nivojskih križanj in na prilagoditve cestnega omrežja. Ob tem je poudaril, da današnja kamniška železniška proga ni v skladu s predpisi, saj ima ogromno nivojskih križanj. Ker se bodo z nadgradnjo povečale hitrosti, bo treba nivojske prehode ukiniti ter zgraditi podvoze, nadvoze ali pa prilagoditi obstoječo cestno infrastrukturo. Bodo pa po njegovih besedah po eni strani iskali racionalne rešitve, po drugi strani pa takšne, da bo prebivalcem ob progi čim bolj olajšali življenje. Novak je predstavil še dva občinska predloga, ki so jih evidentirali, in sicer se prvi predlog nanaša na poglobitev proge na območju Domžal, zaradi česar je v pripravi že strokovna podlaga, ki bo primerjala različne niviletne poteke na območju Domžal, ki bo dala neke smerne odgovore. Drug predlog pa je sprememba trase na območju Preserij pri Radomljah.

Bo Ljubljanska cesta potekala pod ali nad železnico?

Stališča Občine Domžale je komentiral dr. Aleš Mlakar, koordinator projektantov, ki je najprej dejal, da gre osnovna rešitev nadgradnje železniške proge ob obstoječi progi. Projekt je ocenjen na 211 milijonov evrov z DDV. Če bi prišlo do večjih sprememb, se bo trasa bistveno podražila, s tem pa bodo ogrozili upravičenost te trase. Zato bo po njegovih besedah treba presoditi ekonomsko upravičenost trase. Priprava lokacijskega načrta je predvidena v obdobju od 2021 do 2024. V tem obdobju pa je ukalkuliran čas za usklajevanje z lokalnimi skupnostmi in vsemi postopki. Mlakar je povedal, da se mu zdi prav, da so v Domžalah malo ostreje izpostavili problematiko. Med drugim se je strinjal s tem, da sama nadgradnja proge ne bo dovolj, če zadaj ne bo nekih državnih in lokalnih ukrepov na področju urejanja celotnega prometa, postaje in postajališča pa bi morala postati intermodalne točke. Prav tako je izpostavil Ljubljansko cesto v Domžalah, kjer je osnovna rešitev ta, da bo železniška trasa na nivoju terena s cesto v podvozu. Mlakar je na vprašanje, zakaj pobuda ne vsebuje poglobitve trase, s čimer bi Ljubljanska cesta stala nad železnico, dejal, da je takšna investicija predraga. Zato bo treba s strokovnimi podlagami razmisliti, kakšne so po eni strani dobrobiti, po drugi strani pa ekonomski učinki takšne poglobitve.

Svetniki niso podali soglasja k imenovanju direktorja Zavoda za šport in rekreacijo Domžale

Sledila je druga točka dnevnega reda Soglasje k imenovanju direktorja Zavoda za šport in rekreacijo Domžale. Največji dvom, ki so ga svetniki izpostavili v razpravi, je bila pomanjkljiva vloga kandidata, saj iz predloženega življenjepisa ni bil posebej razviden čas delovne dobe in vodstvenih izkušenj, kar je razpis izrecno zahteval. Prav tako so nekatere svetniki izpostavili tudi dvom v korekten postopek izbora kandidatov, ki ga je opravil svet zavoda. Občinski svet na koncu ni soglašal z imenovanjem **Aleša Florjančiča za direktorja Zavoda za šport in rekreacijo Domžale za mandatno obdobje štirih let (2021–2025)**, saj sta za sklep o imenovanju glasovala dva svetnika, medtem ko je 16 svetnikov glasovalo proti. □

TEMA MESECA

ZARADI BLATNE ZGODBE V ŠTUDI ZAVRELO

Vse kaže, da je južni del občine Domžale postal pravi magnet, da bi na tamkajšnjih zemljiščih nekateri investitorji opravljali dejavnosti, ki vsepovsod bolj ali manj sprožajo upor lokalne javnosti.

Miha Ulčar
Foto: Borut Ernestl

S pomnimo na zgodbo iz pred treh let, ko so se skorajda čez noč na enem izmed zemljišč, ki je bilo v lasti podjetja Publikus, d. o. o., pojavile bale z odpadki. Omenjeno podjetje je pred tem to zemljišče kupilo z namenom bodoče izgradnje gospodarske infrastrukture. Ker takrat konkretna investicija še ni bila zasnovana, so lokacijo nameravali koristiti za potrebe začasnega skladišča bal lahke frakcije. Zaradi novonastalega odlagališča odpadkov so se krajani Štude in Male Loke združili v civilno iniciativo, skupaj z Občino Domžale pa so po inšpekcijskem pregledu Inšpektorata RS za okolje in prostor uspeli zaustaviti nadaljnje skladiščenje bal oziroma odstranitev bal.

Krajani pred tremi leti dobili bitko z balami, očitno pa vojne za zaščito svojega kraja še niso dobili

Če je zgodba izpred treh let v tem času postala že malo oddaljena, pa se je pred časom začela pisati nova zgodba, ki smo jo poimenovali blatna zgodba. Podjetje Publikus, d. o. o., na omenjenem zemljišču po odstranitvi bal v nadaljevanju ni realiziralo svojih načrtov z izgradnjo gospodarske infrastrukture, zato so zemljišče ponudili v prodajo. Le-to je kupilo podjetje Šuštar Trans, d. o. o., ki je poleg tega zemljišča od zasebnikov kupilo še dve okoliški zemljišči. Ponudbe za prodajo zemljišča so bile med 4. 1. in 4. 2. 2021 objavljene na oglasni deski Upravne enote Domžale in enotnem državnem portalu E-uprava.

V Študi bi izvajali program predelovanja odpadnih zemljin in blata

Po naših informacijah naj bi podjetje Šuštar Trans, d. o. o., na teh zemljiščih izvajalo program predelovanja odpadnih zemljin in blata. To nam je potrdila tudi predsednica Krajevne skupnosti Simona Jenka Domžale Vera Banko, ki nam je povedala, da jih je lastnik omenjenega podjetja lani poleti seznanil o svoji nameri glede programa za predelovanja odpadnih zemljin in blata na zemljišču v Študi. Omenjeno namero pa jim je predstavil tudi na seji sveta krajevne skupnosti. Lastnika podjetja je svet krajevne skupnosti z dopisom dne, 14. ju-

lija 2020 obvestil, da ne podpirajo njegovega prizadevanja glede programa za predelovanje odpadnih zemljin in blata. Kot prvi razlog so navedli, da je to zemljišče vodovrstveno in kmetijsko območje, zato menijo, da ne morejo več dovoliti nobenega zastrupljanja vode, zemlje in zraka, kjer živijo njihovi krajani. Kot drugi razlog pa so navedli, da tudi dovoz na to območje ni urejen, saj je lokalna cesta prekomerno obremenjena že zdaj.

Že zdaj je obstoječa prometna infrastruktura preobremenjena

»Kar se tiče prodaje zemljišč, mi s tem nimamo nič. Imamo pa izredno veliko glede same dejavnosti, ki naj bi se izvajala tam, kjer praktično ni nobene ustrezne infrastrukture. Po njihovih načrtih naj bi tam predelovali odpadne zemljine in komunalne mulje iz čistilnih naprav, kar je nedopustno. Študije govorijo, da je takšno blato kontaminirano, saj je v njem veliko kovin, zato je takšno blato izključno za monosežig. Ker smo v času epidemije, se v blatu nahaja tudi koronavirus, zato mora takšno blato v monosežig in ne kam drugam,« poudari Vera Banko, ki nam v nadaljevanju predstavi tudi samo problematiko lokalne ceste Študa-Bišče, ki je že zdaj prekomerno obremenjena. S takšno dejavnostjo pa bi se tovorni promet na tej cesti še povečal, saj naj bi odpadne zemljine in blato na predelovanje v Študo vozili iz čistilnih naprav iz vse Slovenije: »Prometno ni dopustno, da se takšna dejavnost brez ustrezne infrastrukture izvaja na tistem območju. Še več prometa ne moremo več prenesti, zaradi tega bomo uporabili vse oblike protesta, tudi državljansko nepokorščino, če bo potrebno.«

Na vodovrstvenem in kmetijskem zemljišču ne morejo dovoliti takšne dejavnosti

Kot smo uspeli izvedeti, je bodoči investitor že zaprosil za gradbe-

no dovoljenje, vendar ga Upravna enota Domžale še ni izdala. Da je za takšno dejavnost na tistem območju neustrezna infrastruktura, je krajevna skupnost seznanila tudi upravno enoto. »Mi verjamemo investitorju, da bi rad delal, vendar mora biti za to ustrezna infrastruktura, kjer je pa zdaj ni. Poleg tega pa ne moremo dovoliti, da se na vodovrstvenem in kmetijskem zemljišču izvajajo takšne in podobne dejavnosti, ki bodo obenem še občutno povečale tovorni promet,« pojasni Vera Banko.

Investitor na Občino Domžale vložil vlogo za pridobitev projektnih in drugih pogojev za novogradnjo objekta

Investitor Šuštar Trans, d. o. o., oziroma njegov pooblaščenec KETERA, d. o. o., je na Občino Domžale vložil vlogo za pridobitev projektnih in drugih pogojev za novogradnjo objekta, ekološkega centra za predelavo komunalnega mulja. Na Občini Domžale so nam v zvezi z namerovanim investitorja in vlogo za pridobitev projektnih in drugih pogojev za novogradnjo objekta povedali, da je 25. januarja 2021 Občina Domžale investitorja pozvala naj svojo vlogo, v roku 30 dni dopolni s pojasnili:

- Kako bo vplival promet tovornih vozil na prometne obremenitve lokalne ceste Domžale-Bišče, Domžale-Ihan in Zaboršt-Ihan?
- Dokumentom, ki izkazuje, ali je investitor na pristojno agencijo vložil vlogo za izvedbo predhodnega postopka ali presoje vplivov na okolje za predvideni poseg ter
- Pojasnilom, ali gre v tehničnem poročilu za napačno navedbo lokacije predvidene gradnje.

Agencija RS za prostor od investitorja ni prejela zahteve za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg

Občina Domžale je na Agencijo Republike Slovenije za prostor posredovala zahtevo po dostopu do informacije javnega značaja, ali je

investitor na agencijo vložil vlogo za izvedbo predhodnega postopka ali presoje vplivov na okolje za kompostarno v Študi. »Poleg tega je Občina Domžale kot pristojna občinska lokalna skupnost in lastnica nepremičnin na območju, na katerem bo nameravani poseg povzročal obremenitve okolja, ki bi lahko vplivale na zdravje in premoženje ljudi, podala na agencijo tudi zahtevo za vstop v postopek za izdajo okoljevarstvenega soglasja, ki pa jo je agencija 2. februarja 2021 s sklepom zavrgla, saj s strani investitorja ni prejela zahteve za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg – izgradnjo kompostarne oziroma ekološkega centra za predelavo odpadnega mulja, na podlagi katere bi se začel postopek za izdajo okoljevarstvenega soglasja za nameravani poseg,« so nam povedali na Občini Domžale in še dodali, da ves čas sodelujejo tudi s Krajevno skupnostjo Simona Jenka.

Krajevna skupnost Simona Jenka podpira prizadevanja CCN Domžale - Kamnik za izgradnjo sušilnice

Vera Banko nam je še povedala, da je svet Krajevne skupnosti Simona Jenka podprl prizadevanja Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik k nadgradnji procesa sušenja blata (sušilnica) na lokaciji CCN. V letu 2019 se je v Sloveniji pomembno spremenilo stanje na področju oddaje blata iz čistilnih naprav, cene za prevzem blata pa so se drastično povečale. Sosednje države so zaprle svoje meje za prevzem tuje blata za kompostiranje ali pripravo mešanic, poleg tega tudi v zahodni Evropi ni več zadosti razpoložljivih kapacitet za prevzem mulja v sežig oziroma so cene zelo visoke. Novo stanje je v Sloveniji pripeljalo do tega, da so se cene za oddajo blata povečale za trikrat, kar pomeni pomembno povečanje stroškov na letnem nivoju. Na podlagi pridobljenih informacij iz razvitega sveta in tudi Slovenije so v CCN ocenili, da je prava in dolgoročno vzdržna rešitev za CCN sušenje in nadaljnji sežig blata. Sušenje blata se uporablja z namenom zmanjšanja volumna blata in nadaljnje termične obdelave npr. v napravi za monosežig. Na CCN DK bi se s sušenjem količina blata zmanjšala iz približno 5000 ton na približno 1500 ton/leto. »Mi podpiramo stroko, ki jo CCN Domžale - Kamnik ima, zato tudi podpiramo njihovo prizadevanje za izgradnjo sušilnice. Blato mora iti v monosežig in ne v predelavo,« je poudarila Vera Banko.

O nameri povprašali investitorja, ki pa molči

Seveda smo želeli slišati še drugo plat zgodbe, zato smo o načrtih na tem zemljišču povprašali tudi investitorja, podjetje Šuštar Trans, d. o. o., vendar odgovorov na naša vprašanja žal nismo prejeli. Zanimalo nas je, kakšno dejavnost in v kakšnem obsegu jo bodo izvajali v Študi, kakšne produkte bodo pridob-

bivali, če v podjetju že izvajajo takšno dejavnost ter, če so seznanjeni s stališčem in sklepom Krajevne skupnosti Simona Jenka, ki nasprotuje takšni dejavnosti na teh zemljiščih, predvsem z vidika, ker gre tam za vodovrstveno in kmetijsko območje in pa, da je neustrezna obstoječa prometna infrastruktura, ki je že zdaj preobremenjena. Poleg tega smo želeli izvedeti tudi, kakšen je njihov odgovor glede stališča krajevne skupnosti oziroma krajanov.

Iz blata naj bi proizvajali zemljino za nasipe ob avtocestah

Pri ogledu spletne strani Šuštar Trans, d. o. o., nismo zasledili, da bi se to podjetje ukvarjalo s predelavo komunalnih muljev. Je pa navedeno, da gre za družinsko podjetje, ki se ukvarja s prevozništvom, težko gradbeno mehanizacijo, zimsko službo, betonarno in separacijo. Po vsej verjetnosti nameravajo v Študi izvajati MHS predelavo komunalnih muljev. Gre za kompostiranje komunalnih muljev. Je pa takšno blato manj primerno za kompostiranje, po zdajšnji slovenski zakonodaji iz blata pridobljenega v kompostiranju komunalnih muljev ni mogoče narediti komposta, ki bi bil proizvod. Prav tako iz ene enote odpadka zaradi potrebnega dodajanja ostalih organskih odpadkov nastane odpadki z dvakrat večjo količino. Po naših informacijah naj bi tam prek tega sistema predelave proizvajali zemljino za nasipe ob avtocestah.

Bo pa ravno v času, ko bo izšel Slamnik, projektant članom sveta Krajevne skupnosti Simona Jenka na kraju, kjer naj bi zgradili gospodarski objekt, podrobneje predstavil sam projekt. Po besedah Vere Banko so se člani sveta na pobudo projektanta odzvali in se bodo udeležili predstavitve. Prav tako se jim bosta pridružila tudi predsednika sosednjih krajevnih skupnosti iz Ihana in Pšate - Dragomlja, saj bo takšna investicija vplivala tudi kvaliteto življenja okoliških krajevnih skupnosti.

V Študi nočejo svinjarije, ki bi jo tja vozili iz vse Slovenije

Blatna zgodba v Študi se po vsej verjetnosti ne bo zaključila prav kmalu, saj bo na eni strani okopa stal investitor z namero in ekonomsko računico, na drugi strani pa krajani za zaščito kvalitete življenja v kraju. Naša sogovornica nam je še povedala, da imajo v Študi Centralno čistilno napravo Domžale - Kamnik, ki je bila v zadnjih letih modernizirana, prav tako z njo upravljajo strokovnjaki. »To je več kot dovolj. V Študi nočemo dodatnega blata ali pa po domače rečeno svinjarije, ki naj bi jo tja vozili iz vse Slovenije. Nameravani poseg bo povzročal obremenitve okolja, ki bi lahko vplivale na zdravje in premoženje ljudi,« je še poudarila Vera Banko. □

Ne moremo pomagati vsem, vendar vsakdo lahko pomaga nekemu

Za tokratni prispevek o delu domžalskega Rdečega križa na socialnem področju v letu 2020 smo našli besede enega od nekdanjih ameriških predsednikov, za katere smo prepričani, da potrjujejo delo Območnega združenja Rdečega križa Domžale. Enako kot zanj je tudi za Rdeči križ Slovenije eno izmed najpomembnejših poslanstev, da z močjo humanosti izboljša življenje ranljivih ljudi. Tega se še kako zavedajo tudi v domžalskem Rdečem križu, kjer v skladu s svojimi temeljnimi načeli, kjer posebej v časih, kot je zdajšnji čas epidemije, v občinah spremljajo življenje ljudi in aktivno pomagajo pri pojavih stisk in nemoči, še posebej ranljivih skupin, kot so otroci in starejši. Hkrati skuša RK zagotavljati spoštovanje človeka in nagovarja ljudi, da delijo del svojega blagostanja s tistimi, ki so nemočni in v stiski, ter spodbujajo in gradijo čut za solidarnost in razumevanje stiske drugih.

Poročilo o socialni dejavnosti v letu 2020 kaže, da je OZ RK Domžale v letu 2020 razdelil 15.492 litrov mleka, 5090 kg moke, 3250 kg testenin, 4386 litrov olja, 2322 kg riža, 4608 kosov pločevink pelatov ter

5352 kosov pločevink fižola. »Ravno tako smo razdelili 891 kartonov prehranskih paketov TUŠ in 891 kosov pralnega praška po 3 kg. Skupno število prejemnikov materialne pomoči je 1443. Skupna vrednost EU hrane sklad 2020 in TUŠ paketov znaša 43.540 evrov,« je poveda-

la Majda Mirnik, sekretarka našega RK. Razdeljena je bila tudi prejeta hrana iz donacij in higienski pripomočki – skupaj 2600 kg v vrednosti 8000 evrov.

Korona kriza je v letu 2020 povzročila, da domžalski RK ni mogel izvesti vseh načrtovanih letovanj za

otroke in starejše. Uresničili so letovanje 11 otrok v zimskih počitnicah, 185 otrokom so pomagali pri nakupu šolskih potrebščin v vrednosti 5840 evrov, razdelili pa so tudi šolske potrebščine (zvezki, barvice, mape, torbe, svinčniki, nalivniki in ostale drobnarije) v vrednosti 1500 evrov. S plačilom položnic (stanovanjski stroški, komunalne storitve, elektrika, ogrevanje, zavarovanje, izredni stroški in drugo) v vrednosti 18.600 evrov so pomagali 342 prejemnikom.

Vse leto so imeli tudi na voljo topli obrok za 13 do 15 prejemnikov dnevno v vrednosti 23.000 evrov. Ravno tako so vse leto v bivalnikih gostili štiri osebe, ki nimajo druge možnosti namestitve. Trenutno so to moški, ki se težje znajdejo s kuhanjem, pranjem. Osebe so koristile topli obrok in uporabo kopalnice ter sanitarij.

Delo Območnega združenja Rdečega križa Domžale je v letu 2020 zaznamovala korona, ki je zahtevala prilagoditev delovnih pogojev, uporabo zaščitnih sredstev ter upoštevanje vseh ukrepov. Vseskozi so pa bili na voljo socialno ogroženim za materialno pomoč – predvsem prejem in izdaja hrane. Skla-

dišče z oblačili pa je bilo žal zaradi vseh ukrepov in priporočil zaprto.

Vseskozi so vključeni v Štab CZ Občine Domžale za zagotavljanje osnovnih življenjskih potrebščin. V lanskem letu so bili zelo aktivni tudi člani prostovoljne ekipe prve pomoči OZRK Domžale. V prvem valu so skrbeli za delitev zaščitnih mask, dostavo paketov hrane in dežuranje na meji za pomoč pri merjenju telesne temperature vseh, ki so prehajali mejo. V drugem valu so se vključevali v pomoč zdravstvenim delavcem v Bolnišnici Golnik. Pri tem je bilo opravljenih več kot 300 prostovoljnih ur. Mnogo ur je bilo opravljenih tudi po telefonu, kjer so ljudje potrebovali predvsem psihosocialno pomoč oziroma svetovanje.

»Na OZ RK se trudimo, da vsakemu, ki je potreben pomoči, pomagamo z vsem, kar imamo na voljo ali mu pomagamo z informacijami, kje lahko pridobi kakšno pomoč,« pravi Majda Mirnik, sekretarka Območnega združenja Rdečega križa Domžale ter se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali pri njihovem delu v letu 2020.

VERA VOJSKA
FOTO: ARHIV OZ RK DOMŽALE

Zabavni ansambli na Domžalskem

Knjižne police, na katerih najdete knjige in publikacije o zgodovini našega območja, so v letošnjem letu bogatejše za knjigo Jožeta Skoka Zabavni ansambli na Domžalskem, v katero je delček glasbene zgodovine pod naslovom Domžalski rock časi pripevala tudi Cveta Zalokar. Skoraj dvesto strani obsegajočo knjigo, v kateri je več kot 100 fotografij, sta založila Jože Skok, samozaložnik, in Profundis, d. o. o., samozaložnik, predstavljena pa je bila tudi na pogovoru Cvete Zalokar z avtorjem in urednikom knjige Jožetom Skokom ter nekaterimi junaki iz knjige.

Bralci in bralke ste del vsebine knjige lahko spremljali že v Slamniku, in pri tem, tako kot sama, ugotavljali, s kakšno ljubeznijo do glasbe in veliko simpatijo do junakov knjige je vsako besedo, stavek, odstavek in zgodbo napisal nekdanji novinar in več kot pet desetletij dopisnik našega lokalnega glasila Jože Skok. Sama sem ob branju uživala, saj so dogodki iz knjige del mojih prijetnih spominov na mladost, in prepričana sem, da bodo knjigo rade brale vse generacije, ob tem pa bo mlajša zanesljivo začudena, in upam, pozitivno preseščena nad dogajanjem na našem širšem območju in pogumu, ljubezni in zavzetosti do glasbe vseh, katerih imena in priimke boste našli v knjigi. Zanesljivo pa skoraj ne bodo mogli verjeti, kako malo je bilo treba, da so se tedanji mladini uresničile njihove želje in cilji do igranja v ansamblih in s tem tudi poti do prijetnih trenutkov vseh, ki so kadarkoli in kjerkoli obiskovali koncerte domačih ansamblov, ki so bili velikokrat povezani s plesi in pravzaprav ena redkih priložnosti tedanjih mladih za zabavo.

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Vsebinsko knjigo je težko predstaviti na kratko, saj se je avtor Jože Skok zelo trudil, da je na zgoščen način popisal zgodovino zabavnih ansamblov na našem območju – »pripoved o zabavnih ansamblih na Domžalskem, ki je razvrščena, kot je nastajala«. Še posebno vrednost imajo številni pogovori z junaki knjige. Ti odkrivajo svoje vloge v tej zgodovini, tudi svoja gledanja na to področje, hkrati pa prav na tak način vsi po vrsti ostajajo zapisani v zgodovini glasbe na našem območju – v obdobju 60. in 90. let prejšnjega stoletja. Njihove zgodbe so hkrati z zgodovino organiziranja njihovega igranja ter hkrati igranja bolj znanih slovenskih in jugoslovanskih glasbenih zasedb našle mesto v knjigi, kjer povzeta njene vsebine ni – ko začneš razmišljati o njej, ugotoviš, da je zaradi obilice imen in priimkov, njihovih igranj, uspehov in problemov ni mogoče povzeti. Moraš jo vzeti takšno, kot jo predstavlja avtor, katerega prizadevanja, da prav nikogar od nekdanjih glas-

benikov na področju zabavne glasbe ne bi pozabil ali ne predstavil njihove vloge v tedanjem 'zabavnem glasbenem' življenju. Morda se boste, zlasti malce starejša generacija, ob tem, ko boste knjigo vzeli v roke, spomnili prijetnih trenutkov, ki ste jih preživeli na koncertu ali plesu posamezne skupine, morda pa se boste pred vnukom ali vnukinjo pohvalili, da ste bili zraven, ko so fantje in dekleta v ansamblih navduševali plesalce ali obiskovalce. Ob tem vam zanesljivo ne bo manjkalo nostalgije po tovrstnih prireditvah, ki jih danes, da ne zapišem predlani, skoraj ni, pa ne le zaradi virusa. Zanesljivo se boste spomnili vsaj nekaterih imen glasbenikov in glasbenic, ki vas gledajo s fotografij v knjigi, ki vam resnično nudi izvrsten in kvaliteten pogled na glasbene trenutke nekdanjih časov, ali pa nekdanjega roka, kot ga predstavlja Cveta Zalokar, hkrati pa je tudi spomin na glasbenike z našega območja, med

katerimi izstopa Frenk Centa, neizbrušeni diamant – predan glasbi.

Če sem vas prepričala, da je knjigo resnično treba vzeti v roke, stopite do Kulturnega doma Franca Bernika ali pa bodite pozorni na sporočila avtorja, ki bo vesel, če boste knjigo kupili in se ravnali po zaključku uvo-

dne besede znanega Borisa Kopitarja, ki vas v uvodni besedi in se

predajte glasbenim spominom v pisni obliki. Zagotovo boste izvedeli kaj novega, vsak med nami pa ima še svojo zgodbo doživljanja glasbenih trenutkov tistega časa, ki pa je samo njegova ...»

Avtorju in vsem, ki so mu pri izdaji knjige Zabavni ansambli na Domžalskem pomagali, iskrene čestitke, opravil je resnično veliko in pomembno delo, saj tako po mnenju avtorja Jožeta Skoka med nami ostaja: »Zgodba, ki se je začela in se bo očitno še nadaljevala. Ne le kot prikaz zabavnega življenja v nekem času, temveč tudi kot njegov odsev.«

Knjigo Zabavni ansambli na Domžalskem lahko kupite v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, pri Jožetu Skoku (051 308 622) ter v Prodajnem centru Breza – glasbena trgovina Glasbila, d. o. o., Domžale, Breznikova ulica 15 (T: 01 755 48 01, M: 031 733 416) Irena Končina Kokalj.

VERA VOJSKA

Pomlad v čarobnem mestu z **DITKO**

SOBOTA
20. MAREC 2021
OB 20.00 uri

SPLETNI KONCERT

Carobno mesto

OBČINA DOMŽALE

DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

[blunout]

domzalec.si

NOVICE

Mojstrsko izobraževanje – Srednja šola Domžale – gospodarstvo Vitanest, d. o. o.

Srednja šola Domžale že od leta 2000 sodeluje z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije (OZS) kot pogodbeno partnerico pri izvajanju programa za naziva mojster strojnih inštalacij in mojster preoblikovalec kovin. Kandidate za mojstrsko naziva šola pripravlja za opravljanje izpitov strokovnega dela in zaključnega dela mojstrskega izpita. Profesorji pripravljajo gradiva, ki sledijo spremembam tako na področju stroke kot tudi na področju gradbene zakonodaje. Na šoli vidimo sodelovanje z OZS kot pomembno povezovanje z gospodarstvom. Mojstrski kandidati so namreč vir povratnih informacij o ustreznosti formalnega izobraževanja dijakov za poklic inštalater strojnih inštalacij. Dijaki, ki zaključijo izobraževanje, se v veliki meri zaposlijo v gospodarstvu, tudi pri delodajalcih, ki svojo profesionalno (rast) pot nadaljujejo z mojstrskim izobraževanjem. Šola mora dijakom posredovati znanja in jih opremiti z veščinami, ki jim bodo na trgu delovne sile omogočile konkurenčno prednost.

V šoli vidimo prihodnost ogrevalnih sistemov v uporabi biomase kot goriva in pridobivanju toplote s hladilnim krožnim procesom. Klimatske naprave so postale nepogrešljiv del bivalnega prostora v funkciji zagotavljanja ugodnega počutja v prostoru. Z njimi prostor grejemo, hladimo, razvlažujemo in izmenjujemo. Z donacijo mojstrskega kandidata smo pred leti do-

bili za učni pripomoček industrijski hladilnik, na katerem dijaki nazorno spoznavajo sestavne dele procesa in delovanje hladilno-grelnega procesa.

Generacija mojstrskih kandidatov 2019/20 je zaznala prizadevanja šole, da dijakom omogočimo pridobivanje spretnosti na sodobnih učnih pripomočkih, ki jih bodo v real-

Prevzem klimatske naprave. Z leve: Andrej Pezdirc (SŠD), Andrej Marušič (Termopro), Rok Slapar (SŠD), David Pizzoni (Termopro)

nem svetu vgrajevali svojim strankam. Mojstrska kandidata podjetja Termopro, d. o. o., David Pizzoni in Andrej Marušič sta nas povezala z dobaviteljem klimatskih naprav Mitsubishi, s podjetjem Vitanest, d. o. o. Podjetje Vitanest je bilo ustanovljeno leta 1999 na osnovi dolgoletnih izkušenj s področja distribucije ogrevalnih in klimatskih naprav. Slovenski trg zalaga s klimatskimi napravami, toplotnimi črpalkami, rekuperatorji toplote s prezračevanjem, bakrenimi cevmi in priborom za namestitve naprav. Pomembne prednosti podjetja so tudi poprodajne aktivnosti v obliki servisa in garancije dobavljenega blaga.

Na podjetje smo se obrnili s prošnjo za donacijo. Odziv podjetja je bil izreden. V zelo kratkem času nas je na dvorišču šole presenetilo dostavno vozilo z donacijo klimatske naprave Mitsubishi. Na sodobni invertrski split klimatski napravi s funkcijo hlajenja in grejta se bodo dijaki učili montaže in demontaže klimatske naprave – z upoštevanjem zakonodaje na področju varovanja okolja. Proces se izvaja s

hladilnim plinom R32, ki je prijaznejši do okolja, saj ima več kot trikrat manjši vpliv na globalno ogrevanje kot njegovi predhodniki. Njegova prednost je tudi večja energetska učinkovitost. Celoletni izkoristek (SCOP ali letno grelna število) pri ogrevanju se giblje med 4,0 in 5,9. Celoletni izkoristek pri hlajenju pa dosega 6 do 9,5.

Na Srednji šoli Domžale smo ponosni na dejstvo, da kljub težkim gospodarskim razmeram prav s sodelovanjem z gospodarstvom sledimo novostim v stroki in jih posredujemo našim dijakom. Ob sodelovanju obrti, gospodarstva in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije ustvarjamo povezave, ki imajo pozitivni učinek pri napredku celotne družbe.

Zahvaljujemo se donatorjem in ostalim deležnikom z željo, da se v prihodnjih letih sodelovanje Srednje šole Domžale z gospodarstvom še okrepi.

ANDREJ PEZDIRC, RAVNATELJ

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

V bolezen odeto leto prekleto

Domžalec Matjaž Brojan, ljubitelj vsega lepega, dolgoletni novinar, urednik, publicist, vsestranski kulturni delavec in ohranjevalec naše kulturne dediščine, človek, ki je izdal že več kot dvajset knjig in dobitnik številnih pomembnih slovenskih nagrad in priznanj, nam je tokrat pripravil prijetno presenečenje. Izdal je knjigo, ki je povsem drugačna od njegovih zadnjih. S knjigo V bolezen odeto leto prekleto je nastavil ogledalo sebi in vsem nam, saj sem prepričana, da leta 2020 ne bomo pozabili, kot ga ne bo pozabil avtor. Spominjali se ga bomo vsak po svoje, zanesljivo pa ne pozabili.

Avtor pravi, da z njo prinaša eno od podob leta, ki se nam je pred očmi že končalo – nenavadnega, nesrečnega leta dveh dvojic in dveh ničel; leta, ki ga na tak način shranjuje na svojo in še kogaršnje polico. Knjiga V bolezen odeto leto prekleto prinaša avtorjev svet premišljanj, razglabljanj na različne teme, predstavitev samosvojih stališč, opazovanj, mnenj in soočenj s samim sabo in drugimi. To vse je skupek različnih gledanj na politične dogodke, osebnih občutij ob različnih priložnostih, predvsem pa gre za cvet do konca iskrenih pogledov na vse, kar ga je v prekletem letu našlo, vznemirjalo in pripravilo k pisanju.

To, kar prinaša knjiga, pravzaprav po avtorjevemu mnenju niso pesmi. So hudomušne verzifikacije na vse omenjeno. Pripovedovanje ni pesništvo, a mu je vendarle dano v rimani besedi izpovedati, kar je v njem. Nekje se mu je zapisalo, da sta svoboda in demokracija tudi v tem, da je človeku omogočeno zapisati, kar nosi v srcu in mislih, kar premlevala v sebi, pa hkrati v nobenem primeru za to ni kaznovan ali kako drugače sankcioniran.

Knjiga Matjaža Brojana V bolezen odeto leto prekleto je pravzaprav barvita paleta vsega tega, kar kaže na široko avtorjevo doživljanje tega trenutka sveta, ko z ošilje-

nim peresom opravlja pogled na leto 2020. Najbrž se ne motim veliko, če rečem, da vas bo v knjigi prevzelo približno 400 modrovin. Izraz je bil prvič zapisan v eni od pesmi Koseskega, prinaša pa to, kar je posledica modrovanj. Modrovine niso modrosti, te so v domeni modrecev. Brojanove modrovine, vrsto imenitnih smo prebrali že v prejšnjih knjigah, so avtorske, vendar ustvarjalec postavlja tudi možnost, da so se take ali podobne že kdaj komu zapisale, v avtorju pa ponovno vznikne – vse po vrsti pa bralcu ponujajo nasmeške, ki so včasih tudi grenki, predvsem pa

veliko razmišljanja. Za pokušino par modrovin, ki vas bodo zanesljivo pritegnile, da jih v knjigi poiščete še več: /Alkohol seka na jetra, politiki na žolč./ Odločil sem se, da bom desetim odgovoril. Zato sem bil tiho! /Denar je plašna žival. Ko ti uide, ga ne ujameš, pa če še tako tečeš za njim./ /Slovenija zdaj? Kleptomanom si raj! /

Avtor sicer zapiše, da knjiga ni umetniško dejanje. Sama mislim, da je. Avtorju iskrene čestitke, kot sam zapiše: »...za marsikoga zanimiv poskus predstavitev svojih pogledov na svet ljudi, dogodke in leto prekleto, ki je za nami. Leto 2020.«

VERA VOJSKA

Vse za zdravo spanje na enem mestu.

SLOVENSKA PROIZVODNJA KAKOVOSTNIH VZMETNIC IN LEŽIŠČ OD LETA 2001.

LETVENE PODLOGE / POSTELJE / VZGLAVNIKI

100% naravno lateks

piramidna ležalna površina

NOV DELOVNI ČAS:
PON, SRE, PET: 9 - 17 h
TOR, ČET: 12 - 19 h / SOB: 9 - 13 h

Marko Peterka s.p.,
prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje
Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si

Dosegljivi smo na Skype:
info@marsen.si

www.marsen.si

Z roko v roki, nov projekt prek Lokalne akcijske skupine LAS Za mesto in vas

V občini Domžale je od septembra 2019 pa do decembra 2020 potekal projekt Krekovo središče 2 v izvedbi Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje (IAT) in Zavoda Medgeneracijsko središče Komenda (ZMSK). Vaši občani so imeli možnost koristiti brezplačno aktivnost 'babi servis' (občasno varovanje otrok s strani mlajših upokojenk). Kar nekaj družin se je odločilo za tovrstno aktivnost, in bi si želeli, da bi jim bilo tudi po poteku projekta kaj podobnega na razpolago. V ZMSK smo pripravljene to izvajati, vendar bi bilo nujno sodelovanje občinske uprave občine Domžale, ki bi morala zagotoviti vsaj del sredstev. Babi servis je namreč program, ki na eni strani pomaga mladim družinam, ki v bližini nimajo starih staršev, pri občasnem varstvu otrok s strani mlajših upokojenk, na drugi strani pa pripomore k aktivaciji mlajših upokojenk; skupna 'dodana vrednost' pa je možnost vzpostavitve pogojev za druženje treh generacij, kar je za današnji čas individualizacije še kako dobrodošlo.

Prek Lokalne akcijske skupine LAS Za mesto in vas (sofinancirata EU in Republika Slovenija) bomo od januarja 2021 pa do aprila 2022 nav-

zoči v vaši lokalni skupnosti z novim projektom Z roko v roki, ki nadgrajuje dosedanje dejavnosti z vrsto medgeneracijskih srečanj in usposabljanj. Z njimi bomo povezali starejše in mlade ter obenem prispevali h krepitvi lokalne zavesti.

Prenos kulturne dediščine je aktivnost, pri kateri bodo starejši mentorji na mlade prenašali poznavanje zanimivih primerov lokalne kulturne dediščine: obrti, običaje, znamenitih osebnosti ipd, zato vabimo v prvi fazi vse tiste starejše, ki so jim te vsebine blizu in pogrešajo oziroma si želijo druženja z mladimi, naj pišejo na elektronski naslov viktorija.drolec@zmsk.si ali pokličejo na telefon 040 842 776. Nudili jim bomo usposabljanje za medgeneracijski prenos kulturne dediščine, ki bo potekalo v treh delavnicah po tri ure, kjer bo možno spoznati metodologijo prenosa znanj, specifične dela z mladimi, delovno etiko ter prenos domovinske in lokalne zavesti mladim generacijam. V drugi fazi projekta pa bomo nago-

ovorili mlade. **Učenje napredne rabe informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT):** Pri učenju napredne rabe informacijsko komunikacijske tehnologije bodo mladi starejše uč-

li uporabljati pametne telefone, tablice, računalnike. Pri tej aktivnosti pa v prvem koraku vabimo dijake, študente, skratka tiste mlade, ki bi želeli starejšim posredovati svoje znanje IKT najprej na krajše usposabljanje (seznanitev s posebnostmi starejše populacije in posredovanje svojega znanja in veščin starejši populaciji), da se prijavijo na elektronski naslov viktorija.drolec@zmsk.si ali na telefon 040 842 776. Za svoje poučevanje bodo finančno nagrajeni, medtem ko bo tečaj za starejše brezplačen.

Lokalna info točka za vse generacije bo na voljo tako otrokom – tudi kot Unicefova varna točka, kjer lahko otroci najdejo varen prostor za nasvet v tiski ali zaščito – kot tudi starejšim, kamor se bodo lahko obrnili za informacije, po nasvete, če bodo v težavah, kot so na primer: nasvet za primer nasilja nad starejšimi; osebami, ki niso IKT pismene bo pomagala do informacij (dostop do podatkov GURS, e-naročanje pri zdravnikih ipd), konkretni nasveti družinskemu oskrbovalcem, ki doma oskrbujejo obnemoglega svojca. Telefonska številka info točke je 064 299 599.

VIKTORIJA DROLEC,
PROJEKTNÁ VODJA

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

PRVA MISEL, PRVA BESEDA ALI KAKO LJUDJE CENZURIRAMO SAMI SEBE

Toliko kot je bilo v zadnjem letu napisanega o strahu, stiskah, povezovanju in nezaupanju, že dolgo nismo ne brali ne slišali.

Toliko kot je bilo v zadnjem letu napisanega o strahu, stiskah, povezovanju in nezaupanju, že dolgo nismo ne brali ne slišali.

Na višku so pisno ustvarjanje, izražanje, misli cvetijo, kolumne pa se vrstijo druga za drugo. Zdi se, da je svoboda izražanja stvar napredno mislečih. Predvsem tistih, ki si upajo povedati naglas in izpostaviti svoje mnenje. S tem vplivajo tudi na vse druge. Lahko rečemo, da je njihov doprinos družbi v njihovih mislih in ubesedenih idejah.

S svojimi idejami, pisanjem in govorjenjem naglas sovpivamo na delovanje celotne družbe. Odgovornost je na strani tistega, ki piše, in ne smemo pozabiti, tudi tistega, ki bere, torej tistih, ki informacije črpajo in sprejemajo. Že mladim moramo na neki način privzgojiti, da bodo znali presejati zrno od plevele. Torej, da ne bodo sprejemali vse, kar pride, vse neumnosti in nepremišljenosti, temveč bodo pretehtali, katere informacije spustiti do sebe, do svojih možganov, in katerih ne.

Če kdaj, imamo danes na tem področju izziv. Prav je, da smo aktivni bralci. To pomeni, da beremo tudi tisto, česar sicer ne beremo. Sliši se zagonetno, vendar nujno potrebno. Pred kratkim sem zasledila izrek, pa ne vem, kdo je njegov avtor, zato ga na tem mestu ne morem zapisati, za kar se mu opravičujem: »Dojemanje zapisa je odgovornost bralca.« Sami vemo, da beremo in dojemamo stvari subjektivno. Ljudje tudi naša pisanja dojemajo subjektivno, torej je človek odgovoren kot pisec in kot bralec.

Sama sem pred časom imela 'manj' branja tistih besedil, za katere sem že vnaprej vedela, da se z njimi ne bom strinjala. Zakaj sem to počela? Zadal sem si izziv, da se bom poskušala opredeliti, zakaj in s čim točno se ne strinjam. Najlažje je sicer reči, da se z nečim ne strinjamo, malce težje pa je obrazložiti, zakaj ne. Sama sebe poznam in vem, da imam malce težav s tem, ker imam rada prav, in težko priznam, kadar nimam ... Zato sem želela spoznati, kje morda stvari vidim preozko, saj mi bo ravno zaradi tega pri obrazložitvi zmanjkalo besed. Včasih sem se ob tem svojem izzivu nasmejala sama sebi.

Druga skrajnost izražanja pa je prehitro cenzuriranje samega sebe. Na terapijah, ki jih opravljam z ljudmi, ugotavljam, kako se ljudje omejujejo, prehitro ustavljajo sami sebe in ne spregovorimo o stvareh, za katere so prepričani, da imajo prav. Kako še vedno 'čuvajo' sogovornike, iščejo primernejše besede, jih zavijajo v celofan. Zakaj že to počnejo? Odgovor ljudi je navadno tak: da sogovornika ne bom prizadel; ker se bo

potem razjezil; ker imam potem slabo vest; ker ... ker ... polno nekkih ker in če ... Odgovor pa je dokaj preprost. Ker se bojimo odziva drugih. In ta odziv ima skupni imenovalec, ki se mu reče strah pred nesprejetostjo in zavrtnitvijo. Prav iz tega razloga sami sebe tlačimo, se ne izrazimo, smo previdni, nepristni. Na koncu pa mrtvi in z dolgočasni. Brez energije, kritiziramo in smo zagrenjeni. Za vse pa so krivi drugi.

Cenzura je prav nadležna stvar. Še posebno, če jo večkrat uporabimo in se tega celo zavedamo. Preprosta vaja, ki jo dam svojim klie-

“ Energija in občutek svobode prideta s sposobnostjo lastnega izražanja. Ko na polno lahko zadihamo, zakričimo, povemo, se razjezimo in ob tem ne razmišljamo, kako grozni smo, ker smo to naredili. Nismo grozni, le radi se imamo.

tom, je, naj v razmiku enega tedna opazujejo sebe, kolikokrat ob sogovorniku oblikujejo besede na način, da so sprejemljivejše za druge. Naslednja vaja pa je ta: Če bi si dovolil biti zares pristen in svoj, kako bi se vedel, kako bi govoril, kaj bi povedal temu in onemu? Ne boste verjeli, koliko zanosa in energije prinese ta vaja! Ljudje kar oživijo ... potem pa pride tisti značilni stavek: »Ampak, saj veste ... tega ne morem ... ne morem biti tak do drugih ... kaj si bodo mislili ... ne bom imel več nobenega prijatelja ... me bodo odpustili ... kdo me bo gledal ...«

Žalostno, ali ne? Kako močno se ljudje omejujejo. So vredna taka prijateljstva in službe, kjer ne moremo izraziti sebe in se zavedamo, da če se bomo, nas ne bodo več hoteli? Je vredno imeti partnerja, ob katerem si ne upaš biti to, kar si? Bom popravila sama sebe. Ti dve vprašanji pravzaprav nista na mestu. Partner, prijatelj in vsi drugi niso krivi, da si ne upamo. Niso odgovorni za naša vedenja in odločitve. Mi smo tisti, ki moramo prenehati z omejevanjem samih sebe, preseči lastno cenzuro in si končno začeti upati.

Energija in občutek svobode prideta s sposobnostjo lastnega izražanja. Ko na polno lahko zadihamo, zakričimo, povemo, se razjezimo in ob tem ne razmišljamo, kako grozni smo, ker smo to naredili. Nismo grozni, le radi se imamo. In ko se imamo radi, smo lepi, brez primere. Saj poznamo znani rek: Lepota pride od znotraj! Ta lepota pa ima še eno dobro stran, in sicer to, da je neminljiva. □

Invalidi za invalide tudi v času epidemije

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE je bilo ustanovljeno pred 46 leti in je eno izmed društev z največ člani v občini Domžale, ki šteje več kot 1670 članov, od tega 1260 invalidov s pravnim statusom, predvsem statusom delovnega invalida. To pomeni, da so invalidi postali zaradi posledic na delu. Iz občine Domžale je več kot 1270 članov, ostali pa iz drugih občin, ki jih društvo pokriva.

Društvo vseskozi izvaja osem posebnih socialnih programov. Leto 2020 nam ni nič olajšalo dela, saj je naše člane potisnilo v še večjo stisko kot običajno, prav tako pa smo se bili primorani znajti na vseh področjih našega delovanja. A društvo je tudi lani izpolnilo svoj program, kar dokazuje, da so bili prostovoljci vseskozi aktivni. 'Korono' smo lani tako rekoč malo prehiteli in smo že v januarju in februarju obiskali vse naše člane, jim izročili koledar s programom in ugotavljali njihovo socialno stanje, letos pa se zgodba ponavlja, tokrat z upoštevanjem vseh predpisanih ukrepov. Dobrobit naših invalidov je namreč na prvem mestu. Tudi športne dejavnosti, kjer smo dosegali lepe uspehe, smo lani

uspeli izvesti v času sproščenih ukrepov, odpadla pa sta nam žal slavnostno praznovanje 45. obletnice društva in ekskurzija – kar pa je na preostali, izvedeni program dokaj malo.

V času epidemije covid-19 je delo društvo potekalo po navodilih NIJZ in je bilo treba opravljati delo 'papirnat'. Čeprav na daljavo, smo ohranjali stik z našimi člani, saj naše članstvo predstavljajo starejši invalidi, ki so ostali izolirani doma – nekateri sami, nekateri s svojimi najbližjimi, še vedno pa jim je bilo društvo v veliko pomoč. Ker so nas želeli vsaj slišati in nas kaj vprašati, mi pa se pozanimati o njihovem stanju, jim je bila na voljo vsaj naša številka, da so nas lahko poklicali.

Društvo pa ni pozabilo na socialno ogrožene invalide, predvsem na tiste v finančni stiski. S finančno pomočjo jim je vsaj malo skušalo olajšati težek vsakdan. V naši 'bogati' občini je žal še premnogo tistih z nizkimi osebnimi dohodki, ki so daleč od 'bogati' in so veseli vsake dobronamerne pomoči.

Tudi v letu 2021 je društvo z velikušno pomočjo Anine zvezdice že obdarilo invalide, ki so potrebni po-

moči. Izkoristili smo kombi, ki smo ga pred sedmimi leti prejeli s pomočjo Anine zvezdice in Rotary kluba ter nam odlično služi. Ne znamo si predstavljati, kako bi izgledali dnevi, če ga ne bi imeli. Z njim naš šofer in prostovoljec opravi vse prevoze, ki jih naši invalidi potrebujejo, in sicer k zdravniku, na zdravniške preglede v bolnišnico, prevažajo pa tudi naše športnike. S kombijem smo tako brez težav razvozili pakete, ki nam jih je za socialno ogrožene invalide podarila Anina zvezdica. Neizmerno smo hvaležni, da se je tudi letos spomnila na socialno ogrožene invalide in nam pomagala pri obdaritvi z lepim številom paketov. Pri dostavi paketov smo spoštovali vse potrebne ukrepe NIJZ – razkuževanje rok, nošenje mask in razkuževanje svinčnikov. Invalidi so bili presrečni, saj si bodo lahko s prejetimi prehranskimi artikli polepšali praznike. Anini zvezdici se iz dna srca zahvaljujemo za prejete pakete.

Seveda pa hvala tudi vsem prostovoljcem, ki so na terenu z raznašanjem paketov opravili neprecenljivo delo in se tudi v tem času trudijo ohranjati stike, čeprav na distanco.

Kolumna: Medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ter Šole za družino v Domžalah, ki ju sofinancira občina Domžale, ter predstavnica LAS-a (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti). Je avtorica knjige Popolna ljubezen. (lidijabjancar.com)

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

AKTUALNO

UPIHNILE BODO DRUGO SVEČKO

Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice bo naključno svoj rojstni dan praznoval ravno v mesecu, ko praznujemo svetovni dan žensk.

Andreja Krasnik, podpredsednica kluba

Natanko 12. marca bomo upihnale že drugo svečko. Klub z vsakim letom raste in krepi svojo moč v obliki ženske energije. Deluje pod okriljem Zveze poslovne odličnosti Slovenije, ki v sebi nosi bogastvo vsake posameznice in vsaka posameznica nosi bogastvo združenja. Povezane skupaj ustvarjamo lepe zgodbe, ki jih pišejo naša življenja. Klub je ustanovila Petra Arnež, ki je hkrati tudi predsednica kluba. Skupaj z ostalimi članicami tvorimo krog poslovne odličnosti. Naša odličnost izhaja iz položajev, ki jih zasedamo v podjetjih, kjer smo zaposlene. Znanja, ki ga imamo, nam nikoli ni dovolj. Skupaj ustvarjamo poslovno okolje in ga poskušamo narediti takšnega, da se v njem počutimo dobro. Kdo smo? Smo zaposlene ženske v različnih slovenskih in mednarodnih podjetjih na različnih delovnih mestih, vodje in direktorice oddelkov ter podjetij, zaposlene v javni upravi in ostalih organizacijah ter samostojne podjetnice. Če najdemo skupni imenovalec kluba, smo to vsekakor odlične ženske. Kaj prinaša in zakaj takšen klub? Klub je bil ustanovljen prav zato, ker ga Domžale in okolica še niso imele. Članice menimo, da je vzajemna pomoč v poslovnem svetu zelo pomembna. Verjamemo, da je prostora za napredek in razvoj še dovolj. Želimo si spreminjati sebe in svet. Ravno v teh časih, ko se spopadamo s težko gospodarsko sliko, si vseeno dovolimo, da zremo optimistično v prihodnost in verjamemo, da je zdaj še bolj pomembno držati skupaj. Danes ni čas za zavist in škodljivost, saj življenjsko okolje po-

V oktobru smo se udeležile zvezinega tradicionalnega dogodka v Velenju, 3. dan Zveze. V družbi izjemnih žensk smo doživele na varni razdalji še en krasen dan.

trebuje vsakodnevno rasti in pristen osebni stik. Priložnosti bodo vedno na poti iznajdljivih, ustvarjalnih in kompetenčno bogatih oseb, ki se bodo na delovnem mestu, pa tudi na osebem področju, pripravljene izraziti ter se osebno in strokovno razvijati. Ne nazadnje naši uspehi o nas povedo veliko več kot naš življenjepis.

Članstvo v klubu nam prinaša tudi popuste v različnih panogah in te se trudimo čim bolj razširiti. V marcu se tako lahko razvajamo ceneje v kozmetičnem salonu, si popestrimo garderobo ali si privoščimo cvet.

Kaj smo počele v preteklih dveh letih?

Občane Domžal in okoliških občin smo povabile na izredno zanimivo delavnico Zdrave dojke in preventiva s prav posebnim namenom.

Udeleženke smo bile deležne številnih odgovorov glede preventive. Naši gostje, direktorica Mogy Center zdravja, magistra Sanja Zrimšek, Andreja Rajh, inženirka radiologije, in magister Stanko Pušenjak, doktor medicine, specialist ginekologije in porodništva iz UKC Ljubljana, so nam odkrili marsikatero 'tabu temo' na tem področju. To ni bilo samo predavanje, ampak sproščena skupna delavnica, saj smo udeleženke sodelovale s svojimi vprašanji že med samo delavnico.

Odzvale smo se na povabilo občine Domžale in podžupanje Renate Kosec, ki je tudi častna članica kluba. Na obisku smo predstavile delovanje in namen kluba ter morebitno sodelovanje na lokalnem območju.

Aprila smo obiskale Velenje, kjer je Zveza pripravila odlični dogodek 2. Dan Zveze. Z močno žensko energijo smo napolnile dvorano ob Velenjskem jezeru in poslušale dve vrhunski predavateljici, Martino Razdevšek in Sašo Einsiedler s sporočilom 'Draga ženska, ceni se!'

V maju 2019 smo obiskale občino Komenda. Župan Stanislav Poglajen nas je toplo sprejel v svoji pisarni. Obisk je bil predvsem predstavitevne in povezovalne narave, hkrati pa nas je župan povabil, da lahko kdaj gostujemo v občinski sejni sobi ali v njihovi lokalni knjižnici, za kar se članice iskreno zahvaljujemo.

V klubu smo tudi športno naravnane in vselej skrbimo za zdrav duh v zdravem telesu. Tako smo se preizkusile v vedno bolj pomenljivim športom, supanjem. Skupaj smo se sprehodile na Limbarsko goro. Pod okriljem Petre Grainer, Slovenke leta 2017, se vsako leto udeležujemo dobrodelnih pohodov z rdečimi baloni, ki je že postal svetovni dogodek. Vsekakor se trudimo, da ga čim prej pripeljemo tudi v Domžale.

Poleg omenjenih dogodkov organiziramo tudi delavnice, ki jih vodi naše članice, ki so strokovnjakinje na različnih področjih. Tako nas je Andreja Šobar podučila o družabnem omrežju LinkedIn, ki je vse bolj pomemben v poslovnem svetu.

Članice Kluba poslovne odličnosti Domžal smo koledarsko leto 2019 zaključile v ženskem slogu. Podarile

smo si, kot pravimo, 'nekaj za dušo'. Prepustile smo se izkušeni vizažistki ter mojstrici ličenja Martini Razingeri. Sprejela nas je v svojem studiu za ženske Fly99 v Ljubljani, kjer domuje ženska energija. V svoji čudoviti 'dnevni sobi' nam je razkrila trike za dnevno in nočno ličenje.

Do danes že 33 članic

Do danes smo v klubu pozdravile že 33. članico. V veliki večini nove članice same najdejo pot do kluba, kar je nekaj najlepšega za življenje takšnega kluba. Opazijo nas predvsem na prireditvah, kjer naše delo in povezanost pride najbolj do izraza. Že od začetka kluba smo bile ciljno naravnane, da z organizacijo edinstvenih dogodkov po občinah ozaveštvimo, navdušujemo ter povezujemo med seboj ljudi, poslovno okolje ter sokrajane okoliških občin.

Dejavnosti v letu 2020

Kljub turbulentnemu preteklemu letu nam je uspelo organizirati veliko dogodkov, ki so bili v letnem načrtu in smo jih prilagodile situaciji, ki je vladala v Sloveniji.

Februarja smo v Komendi organizirale prvi literarni večer kluba. V goste smo povabile Bronjo Žakelj, ki je naše knjižne police popestrila s svojim prvcem, in nam tako obogatila mesec namenjen kulturi. Njeno zveneče ime je napolnilo prostoro Občine Komenda. Čustveno nabit večer, kjer je Bronja s svojo karizmo in bralnimi vložki omrežila prav vse v dvorani, tudi snemalca. Posnetek večera si je bilo mogoče ogledati na lokalni televiziji Komenda.

Ker nam je mar za zeleno okolje in prostor, smo organizirale lokalni posvet o mobilnosti: Kakšen bo moj naslednji avto?. Pri lokalni debati so sodelovale Lucija Sajevec, direktorica AMZS in najmlajša managerka 2019 Darja Kocjan, direktorica SŽ – Potniški promet, in Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale. Epilog dogodka je, da moramo v svoji občini poskrbeti, da ohranimo zeleno okolje.

Prvo redno skupščino in ostala druženja smo preselile v elektronsko obliko. Že junija smo se spet lahko srečale in to storile v čudovi-

tem okolju Krumperka, kjer smo v elitni družbi konjev doživele prijetno izkušnjo. Poletje smo zaključile s simpatičnim dogodkom v Slammnikarskem parku v Domžalah. Mezzosopranistka Manca Izmajlova nam je predstavila dihalno telovadbo in njen knjižni prvenec z naslovom Vdihni življenje s polnimi pljuči. Čas ne bi mogel biti pravšnji, saj je za posledicami virusa, ki je napadel svet, še toliko bolj pomembno poskrbeti za svoje zdravje.

Kljub omejenemu proračunu, ki ga črpamo iz članarin in morebitnih donatorskih sredstev, znamo zaznati stisko ljudi in revščino, ki obišče pragove premnogih družin. Zato smo se ob koncu leta odločile, da z donacijo sredstev pomagamo društvu Pomagajmo slovenskim otrokom. V veliki večini smo članice tudi mame ter se tako zavedamo, da naši otroci predstavljajo nove generacije. Na ta način razvijamo empatijo tudi pri svojih otrocih in jih učimo dobredelnega vedenja. Le tako bodo zgradili bolj pravično in sočutno družbo, ki jo svet še kako potrebuje.

Leto smo zaključile na poseben način

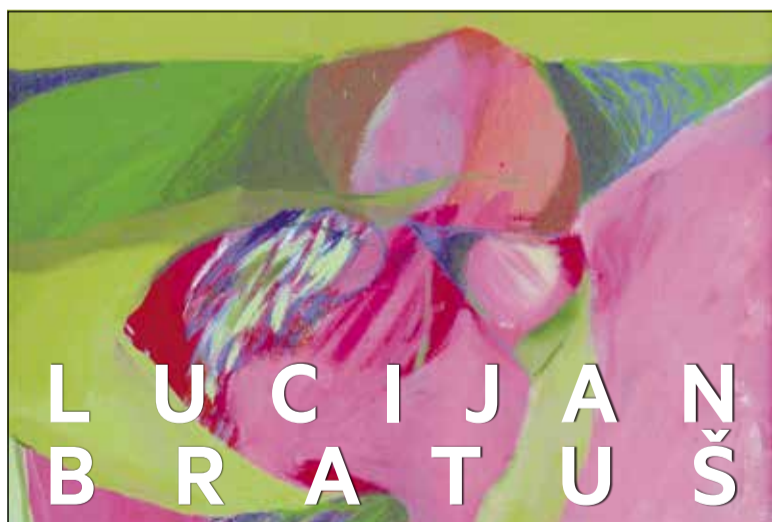
Medse smo povabile Jasmino Spahalič, magistrico slovenistike, ki se je že zelo zgodaj preizkusila v vlogi voditeljice različnih prireditev. Jasmina nas je podučila in spomnila na marsikatero slovnično pravilo še iz osnovnošolskih klopi. Predstavila nam je smernice javnega nastopanja, za zaključek pa še pravila pisane voščilnic in čestitk. Jasmina je v naši družbi spoznala radosti druženja znotraj kluba in se tako pridružila kot nova članica Kluba poslovne odličnosti Domžal. Ob poslušanju odlične Jasmine Spahalič smo nazdravile odhajajočemu letu. Pa tudi Božiček ni pozabil na nas. Darila nam je dostavil celo na dom.

Pogled v prihodnost

Še vedno ostaja kar nekaj nerealiziranih projektov, ki smo jih prenesle v prihodnja leta. Zelo si želimo predstaviti se v še nekaterih okoliških občinah. Zagotovo pa si srčno želimo, da bi se trenutna situacija umirila in bi lahko letos organizirale velik dogodek, ki nam ga je zaupala Zveza klubov poslovne odličnosti Slovenije. Tako bi lahko v Domžalah izrekle dobrodoščilo članicam vseh slovenskih klubov ter jim predstavile občino Domžale in njeno okolico. To je za takšen mlad in majhen klub kar precejšen zalogaj. Vsekakor pa smo ga sprejele odprti rok in z veliko vneto. Ker drugače preprosto ne znamo.

Kaj si želimo, da nam prinese prihodnosti? Vesele bomo družbe vsake nove članice, ki se nam bo pridružila v Klubu poslovne odličnosti Domžal in okolice. Z vsakim novim članstvom klub dobi novo energijo, zagon ter interes za obstoj. Obljubljamo veliko prijetnega druženja na raznovrstnih dogodkih in izmenjavo dobre prakse s profesionalnega področja, hkrati pa možnost sttkati lepa prijateljstva, ki bodo držala življenje. Kaj ni to več kot odlični razlog, da se nam pridružite?

Vse o nas lahko preberete na <https://kpodomzaleinokolice.wixsite.com/kpodo>. □

NA VSO MOČ

11. - 31. 3. 2021

► **Virtualno odprtje razstave** v Galeriji Domžale bo v četrtek, 11. marca 2021, ob 19. uri.

Pogovor **Jurija Smoleta** z umetnikom bo na ogled na spletni strani **Kulturnega doma Franca Bernika Domžale**.

V času razstave je galerija odprta: od torka do petka: 10.00 – 12.00 in 17.00 – 19.00, ob sobotah: 10.00 – 12.00.

Število udeleženih obiskovalcev sproti prilagajamo ukrepom ob pandemiji. Prosimo, da ob obisku Galerije upoštevate priporočila NIJZ, vključno z nošenjem maske.

kd-domzale.si
01 722 50 50

VOZILO VAM LAHKO UKRADEJO V MANJ KOT PETIH MINUTAH

Tatvine in odvzemi motornih vozil ter vlomi v vozila so pogosta kazniva dejanja.

Miha Ulčar
Foto: Policija

V Sloveniji letno ukradejo oziroma odvzamejo med 900 in 1100 motornih vozil, od tega več kot 60 odstotkov na območju Policijske uprave Ljubljana. Večina avtomobilov je v Sloveniji ukradenih med 23. uro zvečer in 5. uro zjutraj. Policiji uspe izslediti le četrtino ukradenih vozil.

Po podatkih policijske statistike so za tatove najbolj zanimiva vozila znamk Volkswagen in Renault, bistveno pa ne zaostajajo tudi vozila znamk Audi, Mercedes, BMW, Opel in drugih. Avtomobil je mogoče nasilno dokaj enostavno odpreti ter brez večjega napora in vidnih poškodb, za nasilni zagon motorja pa je potrebno posebno električno orodje. Policijska statistika ugotavlja, da zelo red-

škodovana vozila in poškodovana vozila, ki so bila popravljena z deli ukradenih vozil. Pri tem moramo upoštevati, da je vedno sumljivo, če nekdo prodaja razmeroma novo vozilo, pa je že tretji ali četrti lastnik. Prodajalci se trudijo biti pri prodaji zelo prepričljivi. Ob nakupu vedno zahtevajmo originalno dokumentacijo vozila in se ne zadovoljimo s fotokopijami ali obljubami, da nam bodo dokumenti dostavljeni naknadno. Dokumentacijo vozila natančno preglejmo, saj je ta lahko ponarejena ali prenarejena. Pozorni bodimo na podatke o vozilu, ki so vpisani v dokumentacijo, in jih primerjajmo z dejanskim stanjem na vozilu. Preverimo, ali se vsi podatki o številki šasije ujemajo s podatki v prometnem dovoljenju in ostalih dokumentih. Preverimo tudi vsa mesta, kjer so še številke šasije. Poškodovana vozila so morda popravljena z deli, ki izvirajo iz ukradenih vozil, zato si vozilo natančno oglejmo. Številke šasije vozila so lahko prenarejene ali zamenjane. Zaradi tega bodimo pozorni na morebitne poškodbe ali vidne sledi predelave na številkah ali v neposredni bližini. Če opazimo, da so na vozilu odstranjene proizvodne nalepke, servisne nalepke ali morda zbrušene številke, ki so bile vgravirane na stekla vozila, je to lahko znak, da je prodajalec želel prikriti identiteto vozila. Ob nakupu takoj poskrbimo za prepis vozila. □

Na območju Policijske postaje Domžale so v letu 2020 obravnavali tatvine 17 vozil, od tega je bilo najdenih sedem vozil, ena prijava pa je bila pomota oškodovanca in ni šlo za kaznivo dejanje.

Tudi vaš avto si ogledujejo ...

ko izginejo vozila, v katera so vgrajene kvalitetne dodatne alarmne naprave. »Z ustreznim ravnanjem in varovanjem vozila lahko možnost tatvine ali odvzema vozila oziroma vloma v vozilo močno zmanjšamo. Največ za zaščito vozila pa lahko stori prav njegov lastnik,« poudarjajo na Policiji.

Tudi vaš avto si ogledujejo

Največ lahko za svoje vozilo storimo sami. Ko zapuščamo vozilo, izvlečemo ključ iz kontaktne ključavnice, zavrtimo volan, da se zaskoči volanska ključavnica, zapremo vsa okna in zaklenemo vrata vozila. Ne pozabimo na prtljažnik. Vozilo zaklenemo, tudi če ga parkiramo v zaklenjeni garaži. V vozilu ne puščamo dokumentov vozila (prometnega dovoljenja, zelene karte, zavarovalne police, servisne knjižice). Alarmna naprava, ključavnica za volan ali menjalnik in druge varnostne naprave se splačajo le, če jih uporabljate dosledno. Storilec lahko ob morebitnem vlamu v naše stanovanje ali hišo najde tudi kontaktne ključe in nam odpelje še vozilo. Zato kontaktih ključev tudi doma ne puščamo na vidnem mestu. Dogovorimo se s sosedom o medsebojni pomoči pri opazovanju oziroma varovanju vozila.

Kaj storiti, če vam ukradejo vozilo?

Ko opazite, da so vam ukradli vozilo, nemudoma o tatvini obvestite policijo. Pomembno je, da so o tatvini čim prej obveščene vse razpoložljive policijske patrulje, da lahko ustrezno ukrepajo, če vozilo opazijo. Ob prijavi dajte policistu vse podatke, ki jih bo od vas zahteval. O svojem vozilu in predmetih v njem navedite čim več podatkov oziroma značilnosti, po katerih bi vozilo oziroma navedene predmete prepoznali. Policiji sporočite tudi, če ste pri tatvini zalotili storilca.

Če ste pri tatvini zalotili storilca, si poskušajte zapomniti smer njegovega bega, osebni opis sumljivih oseb (spol, starost, velikost, obleka, posebne značilnosti obraza, hoje, govora in drugo), registrsko številko, barvo, znamko in tip njegovega vozila. Vaša varnost je najpomembnejša, zato nikoli ne poskušajte storilca prijati sami, zlasti če je fizično močnejši ali celo oborožen. Takoj pokličite policijo!

Če vam vozilo ukradejo v tujini, krajo takoj prijavite na najbližji policijski postaji. Po prijavi tatvine vam bodo izročili zapisnik o prijavi ali drug ustrezen dokument oziroma potrdilo, iz katerega bo razvidno, da so vam ukradli vozilo. Po vrnitvi v Slovenijo se zglasite na policijski postaji in policiste oziroma kriminaliste seznanite s tatvino.

Poskrbite za tehnično varovanje avtomobila

Novejša vozila, predvsem boljših in dražjih znamk, imajo že serijsko vgrajene varovalne naprave. Varovalne naprave pa lahko vgradimo tudi dodatno, in sicer tako mehanske kot tudi elektronske. Te so različne tako po kvaliteti kot tudi po načinu delovanja. Varovalne naprave storilcu otežijo oziroma preprečijo vlom ali tatvino vozila.

Kako varen je moj avtomobil?

- V vozilu imam vgrajeno kvalitetno varnostno napravo.

- Dokumenti, denar in drugi predmeti, ki bi lahko privabili tatove, so spravljani na varnem mestu.
- S sosedi sem dogovorjen o medsebojnem opazovanju in varovanju vozil.
- Vozilo parkiram na osvetljenih ulicah in parkiriščih.
- Ko zapustim vozilo, zaprem vsa okna in zaklenem vsa vrata.

Zaščita in vrste varoval

Ločimo serijsko vgrajene in dodatno vgrajene varnostne naprave. Dodatno vgrajene varnostne naprave so mehanske (kljuka za zaklepanje volana in enega izmed pedal, volanski drog, ključavnica za menjalnik, ventil s ključavnico za blokiranje zavor, skrito stikalo za prekinjanje vžiga motorja ali prekinjanje delovanja črpalke za gorivo) in elektronske (alarmna naprava s sireno in zvočnim opozarjanjem ter blokada motorja, blokada motorja, blokada drugih elektronskih sklopov, ki preprečujejo zagon vozila, sisteme za nadzor gibanja vozila).

Na kaj moramo paziti pri izbiri

Drogovi, kljuka za volan in drugi mehanski pripomočki naj bodo izdelani iz visoko legiranega jekla, kvalitetne naj bodo tudi ključavnice za zaklepanje teh varoval. Elektronske varnostne naprave naj bodo sestavljene iz kvalitetnih sestavnih delov, da ne prihaja do motenj in napak v delovanju. Pred vgradnjo se obvezno posvetujmo s strokovnjaki. Varnostne naprave naj vgradijo za to pooblaščenim servisom. Izberemo tako varnostno napravo, poleg katere dobimo potrdilo o kakovosti. Na podlagi tega nam zavarovalnice priznajo popust pri kasko zavarovanju.

Obstajajo pa še druge možnosti, in sicer lahko vgravirate identifikacijsko številko na vse steklene površine v vozilu, saj tatovi ne marajo označenih vozil. Prav tako lahko označite vozilo (npr. DataDot). Na Policiji poudarjajo, da popolnega varovanja ni, zato vam svetujejo, da pomislite na kasko zavarovanje.

Pri kupovanju rabljenega vozila je treba biti pozoren na določena dejstva

Na avtomobilskih sejmih, pa tudi prek oglasov, podjetij za prodajo rabljenih vozil tako v Sloveniji kot v tujini se pogosto prodajajo ukradena vozila, predelana ukradena vozila in po-

SLAMICA!!!

Fotografija s kritičnim pridihom

Vrtec Ihan - idejna zasnova (zgoraj) in končna podoba

Vrtec Ihan je postal primer slabe prakse, kaj se zgodi zaradi varčevanja na poti od idejne zasnove do realizacije!

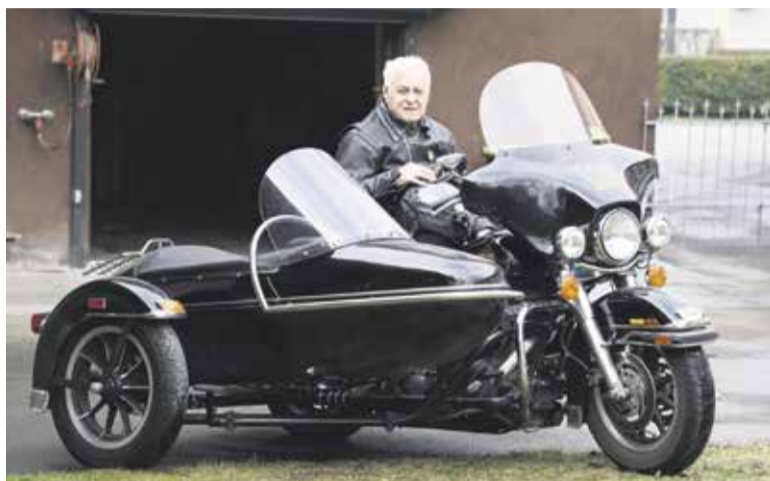
STAREJŠI

Jubilant Simon Hribar iz Ihana – Ko se usede na motor, je spet mlad

»Najstarejši Evropejec, ki še vedno vozi Harley-Davidsona, Dedek na harleyja, prikolica v zrak,« sta le dva naslova časopisnih člankov, ki sem jih našla, ko sem iskala podatke o Simonu Hribarju iz Ihana, ki je 15. februarja 2021 praznoval 90. rojstni dan. Ob obisku prijetne domačije mi je nazorno pokazal, kako še vedno spretno vozi svojega Harleyja, hkrati pa tudi, da nima nobenih težav s spomini ne le na leta, temveč tudi na dneve in mesece svoje bogate življenjske poti.

Pravzaprav sem že na začetku prijetelega pogovora s slavljenecem in njegovim prijateljem Alešem ugotovila, da je moj sogovornik povsem netipičen upokojenec, ki dogodke iz svojega življenja dobro pozna, je nanje ponosen in se jih rad spominja.

Za začetek sva se vrnila devet desetletij nazaj, na Markovo domačijo v bližini današnjega Mercatorja, kjer sta oče Tone in mama Albina Hribar lepo skrbela za kar devet otrok, med njimi sina Simona. Življenjska pot ga je po končani osnovni šoli zanesla 18. aprila 1945 v uk za čevljarja. Po izučitvi je štiri leta delal v Mengšu, nato v čevljarški zadrugi, potem pa je bilo na vrsti služenje nekdanje JLA. Še prej se spomni, kako je 18. oktobra 1947 opravil voziški izpit, že kakšne dni prej pa kupil svoj prvi motor – star za začetek. Po prihodu iz vojske je osem let delal v Toko. Z ljubeznijo do motorjev pa nadaljeval, čeprav očetu to ni bilo po volji, kakor tudi ni bil navdušen nad sinovim veseljem za nogomet, igral ga je v Iha-

nu, bil nekaj časa celo kapetan, in v Domžalah, lepe uspehe pa je dosegel tudi kot smučarski tekač. Z željo, da v življenju doseže več, predvsem pa iz ljubezni do motorjev, se je 8. aprila 1962 odpravil na delo v Nemčijo. Sprva kot zidar, nato uspešen gozdar, potem pa vulkanizer. Tudi v tujini je pridno treniral, bil večkrat celo

okrajni prvak v smučarskem teku in nikoli daleč od motorjev. V Nemčiji se mu je pridružila žena Helena (Ložarjeva iz Ihana) z najstarejšo hčerko. Po vrnitvi domov si je, preskočiti je moral kar nekaj ovir, uredil moderno vulkanizersko delavnico. Veliko uporabnikov njegovih storitev se še danes rado spomni pridnega vulkanizerja Simona Hribarja, ki mu je pri delu pomagala žena. Že prej je

pripravil vse za gradnjo hiše, topel dom za obe hčerki. Žena Helena je umrla, žal je pred leti ostal tudi brez dolgoletne prijateljice Majde. Danes biva sam v prijetni stanovanjski hiši, z nekdanjo delavnico in zadnjo svojo ljubeznijo iz razreda motorjev – edini Slovenec s Harley-Davidsonom in edini Evropejec, ki pri devetdesetih še vedno vozi to znamenito znamko motorja v Sloveniji.

Motorjem se ni nikoli odrekel. Ostali so njegova ljubezen do danes. Rad se spomni dirkanja in obiska različnih dirk, predvsem pa navezanosti na različne motorje, ki ni nikoli minila. Rad je imel hitre vožnje, nikoli pa ni pil. Vmes se spomniva še na narodne noše, ki jih je v okviru hortikulturnega društva in pozneje društva narodnih noš rad vozil z kočijo z dvema vpreženima konjema. Kar 15 let je vozil nekdanjo kmečko ohcet, voženj ihanskih narodnih noš v bližnji kraje, največkrat v Kamnik ne preštejeva. Gledava fotografije, zbrane v albumih ali obešene na steh in obujava spomin na čas, ko sta z ženo kot slovenska predstavnik v

narodnih nošah papežu Janezu Pavlu II. prinesla pozdrave iz Slovenije.

Kljub častitljivi starosti mu zdravje še kar služi, navdušenje nad motorji pa itak ni nikoli minilo. Včasih je rad gledal televizijo, zdaj ga pa moti, da vsi vedno nekaj lažejo, hudo se nad reklamami, ki jih nikoli ne zmanjka in se veseli pogovorov in obiskov pa seveda svojega Harleyja, s katerim sta najstarejša člana v društvu Lipa v Ljubljani, ki združuje tovrstne ljubitelje motorjev.

Tudi ob mojem obisku se je usedel za krmilo in bil spet mlad. Iskrene čestitke, spoštovani jubilar Simon Hribar, ob vašem 90. rojstnem dnevu, veliko zdravja vam želim in držim pesti, da vam, ko bo ta korona mimo, podaljšajo šoferski izpit. In še nasvet za bralce Slammnika: »Recept za dolgo življenje nista kozarec vina ob kosilu ali brezskrbno življenje, temveč je to motocikel.« Srečno. Številnim čestitkam in dobrim željam se je pridružil tudi Toni Dragar, župan Občine Domžale.

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:
pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

Optika Škofic že od 1975

V domu starejših ponovno zaživela ustvarjalna delavnica

Zaradi epidemije koronavirusa so v Domu upokoencev Domžale začasno zastale številne dejavnosti, ki stanovalcem krajšajo čas in jim popestrijo vsakdan.

Ena izmed njih je bila tudi ustvarjalna delavnica. Ker se razmere počasi umirjajo in da se življenje v domu vrača v bolj normalne tirnice, je kreativna skupina že začela s svojim delom, česar so se razveselile tako stanovalke, ki obiskujejo ustvarjalno delavnico, kot zaposleni.

Veselnje in navdušenje udeleženk ustvarjalne delavnice dokazujeta, kako močno so med epidemijo pogrešale tovrstne dejavnosti, pri katerih lahko nahranijo svojo ustvarjalno žilico in urijo svoje spretnosti. Njihovo

V domu upokoencev ni nikoli dolgčas, za kar poskrbijo številne in raznolike dejavnosti.

ustvarjanje sta februarja zaznamovala predvsem pust in valentinovo, dom so krasile številne njihove umetnine. Poleg izdelave različnih izdelkov pa predstavlja ustvarjalna delavnica v domu starejših tudi prostor za druženje stanovalcev, pogovore in zbiranje ustvarjalnih idej za naprej.

»Vsi že nestrpno čakamo, da se v življenje v domu vrnejo tudi druge dejavnosti, s katerimi popestrimo vsakdanjik svojih stanovalcev – od kultur-

nih in družabnih prireditev do izletov in številnih drugih zabavnih dejavnosti, zaradi katerih ni pri nas nikoli dolgčas,« ob tem pove mag. Nataša Zalokar, direktorica DU Domžale. Tudi za pomladni čas že snujejo nove ideje, ki jih v domu nikoli ne zmanjka. Ko bo deželo obiskala pomlad, se bosta na domskem vrtu med drugim začela tudi vrtnarjenje in zeliščarstvo, ki k sodelovanju prav tako pritegneta številne stanovalce.

KULTURNO DRUŠTVO GODBA DOMŽALE, Kajuhova cesta 5, Domžale, DŠ SI55023690, ki ga zastopa Gregor Sušnik (predsednik), objavlja

JAVNI RAZPIS ZA MESTO DIRIGENTA (m/ž)

Godba Domžale bo v letu 2021 praznovala 137-letnico obstoja. Orkester po kriterijih ZSG spada v koncertno skupino. Sodeluje na različnih prireditvah v domači občini, po Sloveniji in v tujini. Orkester letno izvede (najmanj) dva samostojna koncerta ter sodeluje na približno 40 nastopih. Vaje potekajo dvakrat tedensko ob torkih in četrtek med 20. in 22. uro v lastnem godbenem domu (več: www.godba-domzale.si).

Od kandidata pričakujemo:

- ustrezno glasbeno izobrazbo (končana Akademija za glasbo),
- večletne izkušnje z vodenjem orkestrrov ali drugih glasbenih sestavov,
- vestnost, zanesljivost, prilagodljivost in dobre pedagoške sposobnosti,
- vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Naloge v sklopu dela dirigenta vključujejo:

- strokovno vodenje in odgovornost do orkestra,
- priprava, študij, izvedba programov za koncerte in druge nastope ter poročila o opravljenem strokovnem delu,
- sodelovanje z upravnim odborom in s strokovnim svetom društva pri pripravi programa in njegovi izvedbi,
- sodelovanje na ostalih nastopih godbe.

Prijavnica naj vsebuje:

- življenjepis,
- kratko vizijo vodenja in razvoja orkestra,
- dokazila.

Kandidate vabimo, da pisne prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o izobrazbi, viziji vodenja in razvoja godbe ter kontaktnimi podatki pošljejo do vključno 22. 3. 2021 na elektronski naslov info@godba-domzale.si ali na naslov KD Godba Domžale, Kajuhova c. 5, 1230 Domžale.

Komisija za izbor dirigenta bo seznam primernih kandidatov predložila upravnemu odboru društva, ki bo skupaj s strokovnim svetom opravil končno izbiro. Izbrani kandidati bodo povabljeni na razgovor. Po potrebi bomo kandidata povabili tudi na praktični preizkus vaje z orkestrom. Ob pozitivni oceni strokovnega sveta in upravnega odbora bo kandidat postal dirigent Godbe Domžale. Kandidat bo sklenil pogodbo za določen čas z možnostjo podaljšanja in odpovednim rokom šestih mesecev. Delo dirigenta nastopi 1. 9. 2021.

Neizbrani kandidati bodo v roku 8 dni po odločitvi pisno obveščeni o tem, da niso bili izbrani. Dodatne informacije v zvezi z razpisom so na voljo pri predsedniku društva Gregorju Sušniku (tel.: 031 577 616 ali gregor.susnik2@gmail.com).

WWW.GODBA-DOMZALE.SI

MEDICINSKA PEDIKURA
Pančur d.o.o.

031/353 347

20
LET

skrbimo za zdravje vaših stopal

NOVA LOKACIJA
Slammnikarska 3B, Domžale
nasproti Sanolaborja

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

21. 1. do 17. 2. 2021

Ta prispevek nastaja v času, ko optimisti že čutimo zmanjšanje širjenja okužb ter upamo na sproščanje omejitev gibanja in poslovanja. Žal hkrati pričakujemo tudi povečanje števila intervencij. Lansko poletje, po koncu prvega vala, smo imeli kar naenkrat več dela, še posebej je poraslo število prometnih nesreč. Zadnji tedni, vsaj zaenkrat, še ne odstopajo od povprečja preteklih mesecev. Opravili smo 24 intervencij, od teh le pet v času nočne omejitve gibanja. Iz garaž smo najpogosteje, kar osemkrat, odhiteli med 14. in 17. uro.

Med petimi požari, zaradi katerih smo zapustili naše garaže, so bili trije značilni za kulirno sezono – do dimniških požarov je prišlo v Nožicah, Ihanu in na Viru. Zagorelo je tudi na balkonu petega nadstropja stanovanjskega bloka v Preserjah, kjer je začetni požar uspel pogasiti že stanovalec sam. V enoti Vrta Domžale se je neke noči sprožil požarni alarm, a je k sreči šlo zgolj za napako, saj na lokaciji nismo zaznali ognja ali dima.

Na lokalnih cestah so se zgodile štiri prometne nesreče. Na Župančičevi ulici v Dobu je voznik z osebnim vozilom čelno trčil v nasproti vozeče tovorno vozilo. Poškodovanega voznika smo s tehničnim posegom rešili iz vozila in predali v zdravstveno oskrbo. Na Rodici je voznik osebnega vozila trčil v občana, ki se je čez prehod za pešce peljal z električne rolke. Voznik rolke je bil zaradi poškodovanih nog odpeljan v UKC Ljubljana, s pomočjo dvigala pa smo izpod avta rolko rešili mi.

V Preserjah je voznik zaradi epileptičnega napada z osebnim vozilom zapeljal s ceste, prav tako, a iz drugih razlogov, je pri Krumpkeru z avtom s ceste zapeljal voznica. Trikrat so nas aktivirali za pomoč na avtocesti, a smo preklic dobili še pred prihodom na kraj dogodka, saj se je izkazalo, da naše pomoči ne potrebujejo. Pri trku na Podmilju je zadoščala že dežurna ekipa z Vranskega. Dim iz tovornega vozila pri Krtini se je izkazal kot posledica okvare motorja. Policisti pa so nas zaprosili za pomoč pri vlomcu, ko se je na avtocesti voznica zaklenila v vozilo in ga nikakor ni želela zapustiti. Kako se je zadeva razpletla, nam ni znano, a kot rečeno, naše pomoči niso potrebovali.

Počeni cevi v domžalskem Krizantu in Mačkovcih ter meteorna voda na Krtini so bile vzrok za poplave, kjer smo mi nato pomagali pri odpravi vzroka in posledic. Pogost in upravičen razlog za klic na 112 je tudi, če se zaklenete ven iz stanovanja, medtem ko se vam na štedilniku kuha kosilo. Iz takšne zagate smo tokrat pomagali stanovalki na Ljubljanski v Domžalah. Sedemkrat smo reševalcem NMP pomagali pri prenosu obolelih oseb.

Strune milo se zglasite

Živa kultura v Društvu Lipa Domžale

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE se s svojim delovanjem na kulturnem področju uvršča med pomembne nosilce te dejavnosti v naši občini, na kar kažejo predvsem nastopi njihovih literarnih, pevskih in glasbenih skupin, pa tudi drugih ustvarjalcev. Vsi so se letos predstavili na virtualni proslavi ob kulturnem prazniku, ko se s ponosom spominjamo največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, hkrati pa se vedno znova zavemo pomena kulture za naše življenje in življenje slovenskega naroda. Njen del so tudi ustvarjalke, kot so: klekljarice, likovnice, keramičarke, izdelovalci mozaike in ustvarjalke punčk Unicef, ki so prireditev popestrile s svojimi izdelki.

Za prijeten začetek dopoldneva so 4. februarja poskrbele Lipine citrarke pod vodstvom prof. Damjane Praprotnik, ki so nas spomnile na Prešerno-vo Strunam, nato smo prisluhnili Prešernovi Kam – tako v slovenščini kot v nemščini v predstavitvi študentke nemščine. Dekleta iz literarnega krožka Društva Lipa so se v svojih pesmih in prozi spomnile pesnika, nas opozorile, kako je za darilo primerna tudi vstopnica za kulturno prireditev, polno lepote, miru in bleščečih trenutkov,

pozabile pa niso niti na skrb za okolje, v katerem sicer vemo za modri planet, le njen uporabnik ni moder.

Ljudski godci so nas prijetno zabilali s Slakovim čebelarjem, nato pa spet poezija literatk, ki so nas popejlale po sneženi pokrajini, nam povedale, da se prihodnost s preteklostjo hrani, iz nje zeleni, v njej korenine ohrani, vanjo se spet izgubi; nas opozorila na aktualno situacijo virusa, pa na življenje v oblaku na človeka na daljavo, kjer ni objemov, spregovorile pa tudi o naravi, zamolčani tišini, svobodi, pravicah in času strahu, kar vse odvzema sanje in postavlja vprašanje, čemu potem obstajati.

Prijetna proslava, povezovala je jo Mira Smrkolj, z besedami, glasbo in petjem, kot sem si jo vedno želela ob slovenskem kulturnem prazniku, ki naj bi bil po mojem mnenju predvsem

priložnost, da se predstavijo 'domači' kulturniki in nas opomnijo na svoje ustvarjalno delo, ki ga včasih premalo poznamo. Hvala študentkam in študentom Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale, ki so nas tudi tokrat – še enkrat več – prepričale, kako je mogoče tudi s kulturo v tretjem življenjskem obdobju polepšati čas, vsem, ki imajo lepo besedo, glasbo in petje radi. Proslavo, za katero je vse izvajalce za profesionalni način izvedbe in bogato vsebino pohvalil Marjan Ravnikar, predsednik društva, si je bilo sicer mogoče virtualno ogledati še vse do slovenskega kulturnega dne. Podobno prireditev, namenjeno praznikom deklet, žena in mater, z veseljem pričakujemo tudi v marcu.

VERA VOJSKA
FOTO: DRUŠTVO LIPA

Verjemite, brez šale

Ste že slišali, verjemite, brez šale – odprta je šola za velike in male. Vanjo se vpišete kot v šolo vsako. Starejši ali mlajši, let ne štejemmo natanko. V šoli ni učilnic, le vadba na svežem zraku. Ni razredov, imamo pa skupine, ki veselo vadijo tudi v zimskem mraku. Ne pišemo domačih nalog, stavimo le na vaje. Slabih ocen ne poznamo, le da se telo ne maje! Ni neupravičenih ur, četudi se vam kdaj ne ljubi. Nič hudega, telovadijo pač drugi. Pri nas je, kakor vam paše. Verjemite, brez šale – obstaja taka šola za velike in male. Zdaj pa brž kliknite in ŠOLO ZDRAVJA poiščite, da šola res obstaja, osebno se prepričajte.

NEDA GALIJAŠ

1000 gibov prek malih zaslonov

Oglašamo se vam iz Društva Šola zdravja, ker bi vas radi obvestili, da akcija z lokalnimi televizijami, ki smo jo sprožili decembra 2020, še vedno traja.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Epidemiološka situacija v Sloveniji še vedno omejuje zbiranje na prostem, kar pomeni, da telovadba 1000 gibov zunaj na prostem tudi februarja ni dovoljena. Zato je akcija Telovadimo doma preko malih zaslonov v sodelovanju z lokalnimi televizijami še vedno aktivna. S skupnimi močmi smo naredili korak naprej in motivirali veliko število prebivalcev k vsakodnevni skrbi za svoje zdravje, kljub omejitvam, ki smo jih deležni že mesece. Kar nekaj lokalnih televizij se je odzvalo in uvrstilo vadbo 1000 gibov v svoj jutranji program, za kar smo izredno hvaležni. Tudi tisti, ki so omejeni s prostorom, so se odločili in predvajajo film enkrat do trikrat tedensko.

Za ta korak smo se odločili zaradi negotovosti časa omejenega gibanja, ki je posledica ukrepov stroke za zajezitev epidemije. Vemo, da veliko ljudi nima interneta in ne more spremljati telovadbe prek <https://www.youtube.com/watch?v=hFCVlIfMCww>, zato je akcija Telovadimo doma preko malih zaslonov zelo pomembna za celotno družbo. Na ta način Društvo Šola zdravja v sodelovanju z lokalnimi televizijami prispeva svoj delež pomoči vsem prebivalcem Slovenije. Radi bi poudarili, da smo prostovoljska organizacija in imamo status NVO v jav-

nem interesu na področju športa in rekreacije ter status humanitarne organizacije na področju zdravstvenega varstva. Že več kot pet let nas podpira Ministrstvo za zdravje.

Na našo pobudo so se odzvale naslednje lokalne televizije: ETV HD (Zasavje), STV (Savinjska TV), AS televizija (Murska Sobota), TV Vaš kanal, VI-TEL (Primorska TV), TV Bled, TV Medvode, R Kanal+ (Ribnica), PeTV (Ptuj), Koroška TV, KTV (Ormož), Koroška Regionalna TV, Vascom TV (Pivka), Zasavska TV, Gorenjska TV, GO TV (Goriška), E-Posavje TV, ORON TV (Notranjska TV), SIP TV, ATM TV (Kranjska Gora), BKT TV, KTV Slovenska Bistrica. Z opcijo sedem dni nazaj lahko telovadbo predvajate vsak dan

kadarkoli želite. Preverite, če vaš operater spremlja katero od navedenih lokalnih televizij in se pridružite jutranji telovadbi prek malih zaslonov.

Obe povezavi do zoom vadbe 1000 gibov vsak delovnik ob 8. uri in zoom vadbe z dodatnimi vajami za moč ob ponedeljkih in sredah ob 15. uri sta javno dostopni na naši spletni strani <https://solazdravja.com/> in našem facebook profilu <https://www.facebook.com/Dru%C5%A1tvo-%C5%A0ola-zdravja-509270455793983>. Pridruži se lahko kdorkoli. Vsi ste dobrodošli!

NEDA GALIJAŠ

Spomin in opomin

Društvo izgnancev Domžale ob dnevu holokavsta

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije – Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja je ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta, 27. januarja 2021 zaradi epidemije koronavirusa pripravila

la spominsko prireditev v virtualni obliki na facebooku ZZB NOB Slovenije. Slavnostni nagovor je imela pisateljica, filozofinja, sociologinja in esejistka Spomenka Hribar. Tako s to slovesnostjo kot drugim spominskimi prireditvami smo se spomnili vseh žrtev nacizma in fašizma, vseh, ki so trpeli v nemških, italijanskih, ustaških in madžarskih koncentracijskih taboriščih po Evropi, še posebej pa slovenskih internirank in internirancev, ukradenih otrok, zapornikov, izgnancev, beguncev, talcev in drugih žrtev vojnega nasilja, med njimi tudi žrtev vojnega nasilja, ki se združujejo v Društvu izgnancev Domžale.

Mednarodni dan žrtev holokavsta praznujemo v spomin na dan, ko je bilo 27. januarja 1945 osvobodeno največje nacistično taborišče Auschwitz - Birkenau. Pogled v zgodovino pokaže, da je bilo v koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno skoraj 59.000 Slovencev. Največ na Rabu – 15.000, Gonarsu 5000, Reniciju 5000, v

Mauthausnu 4200, Dachau 4000 in Auschwitzu 2350. Največ Slovencev in Slovencev je umrlo v tržaški Rižarni, podružnici Auschwitza, in sicer več kot 3000. Ko seštejemo vse te številke, pridemo do grozljivega podatka, da je bilo vseh Slovencev in Slovencev, ki so med drugo svetovno vojno končali v plinskih celicah, krematorijih ali bili drugače nasilno pobiti, umrlo od lakote in boleznih, skoraj 13.000. Če k tem številkam dodamo še 80.000 ljudi, ki so bili v zaporih po Sloveniji (Ljubljanski zapor, Mariborski zapor, celjski Stari pisker, Begunje, Koper in Novo mesto), prav toliko izgnancev in beguncev, 20.000 ljudi na prisilnem delu, konfinaciji in vojnem ujetništvu ter 4000 ustreljenih kot talci, potem vidimo, kako visok davek so žrtvovali naši predniki, da imamo danes svobodo.

Zato moramo ohranjati spomin na naše žrtve vojnega nasilja, na partizane, na zmagovito zavezniško koalicijo, katere del smo bili. Ohranjanje spomina in vrednot NOB pa naj bo tudi opomin, da se kaj podobnega, kot se je dogajalo pred 80 leti, ne bi nikoli več ponovilo.

VERA VOJSKA
FOTO: ARHIV

Vrnjena pravica za zdravniško in klimatsko zdravljenje

Sporočamo vas, da nas je Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 obvestilo, da je od 1. 1. 2021 vrnjena pravica za zdravniško in klimatsko zdravljenje žrtvam vojnega nasilja – določena v Zakonu o žrtvah vojnega nasilja.

DRUŠTVO IZGNANCEV
DOMŽALE

DRUŠTVA

Pust in veseli dan

Pustni teden je čas, ko se napravimo v pustno šemo, maškaro.

MEDOBCINSKO DRUŠTVO SOŽITJE

Samo praznovanje pusta sega v predkrščansko dobo. To izročilo so prevzeli Rimljani in si v spomladanskem času ustvarili več praznikov, ob katerih so se tudi šemili.

Ob pomenu besed maškara, pustna šema obstajajo še izrazi: pustar, pustnjak, fašenk, kurent ali korant. Izraz pustnik označuje tudi meseca februar in marec. Kot splošna beseda ima kurent pomen pustna šema v

kožuhu, z zvonci okrog pasu in posebnim pokrivalom, ki je znana v vzhodni Sloveniji.

Tudi v našem društvu smo se na pustni torek, 16. februarja 2021, udeležili pustovanja, tokrat kar doma prek zooma. Za pusta sem se našel v klovna. Bili so še kavbojci, mačka, miška, kokoška, žaba, Pika Nogavička, roker, gospodična.

Pogovarjali smo se o pustu in pustnih običajih. Mentorica Maja je pripravila pregled najbolj znanih pustnih šem, značilnih za različne dele Slovenije. Skupaj smo se pogovarjali o pustu, prebrali smo pustno pesem in se šli igrice pantomima Ugani, katero žival prikazujemo.

Na koncu smo se vsi zavrteli ob poskočnih pesmih Račke ter Kavbojci in indijanci. Druženja smo bili vsi zelo veseli, saj smo se spet videli.

GREGOR NOVAK

Čas sprememb in dvigovanje zavesti

V Društvu Leteča želva smo veliko časa v karanteni posvetili izobraževanju na področju Zhineng Qigong ter odkrivanju in spoznavanju svojih notranjih procesov.

DRUŠTVO ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA LETEČA ŽELVA

Ko enkrat začneš raziskovati, kdaj se nekatera čustva izrazijo in kateri dogodki jih izkovejo, se kot zavestni opazovalec samega sebe začneš zavedati, kako majhna sprememba dnevnih misli lahko spremeni ves potek dneva.

Ko sem se v zadnjih mesecih sprehajal po Domžalah, sem opazil veliko sprememb. Pogledi usmerjeni v tla. V očeh someščanov in someščank sem pogrešal iskro življenja, nasmešek, pogum. Občutek sivine, ki je obdajal mlajše in starejše, me je zaskrbel. Ljudje so prestrašeni merili, ali je med nami dovolj razdalje, ali nosim masko ali kiham in kašljam, mi mogoče teče z nosa. Poskušal sem ostati miren in sprejemal njihove odzive. Z redno vadbo Zhineng Qigong lahko svoje misli in čustva hitro umiriš, ne vstopaš v stanje kolektivnega strahu in tako lahko trezno razmišljaš o svojih namerah in ciljih ter jih tudi dosegaš.

Postavil sem si vprašanja: Kako lahko kot posameznik pripomem k boljšemu, pozitivno naravnemu vzdušju v domačem okolju? Ali imam pri tem že kakšnega somišljenika? Ali ne leži na vsakem posamezniku odgovornost, da družbi prispeva svoj pozitivni pečat in tako skupaj gradimo okolje, primerno za zdrav razvoj sebe in naših otrok? Ali se spomnimo svojih moralno etičnih vrednot in drug drugemu pomagamo v stiski? Po svoji redni vadbi sem se odločil za misijo: Kadar bom zunaj, bom nekemu podaril nasmešek, kar bo, pa bo. Začel sem pred trgovino, kjer smo stali v vrsti. Prijazno sem nagovoril gospo pred mano, ki se je nasmehnila nazaj in mi zaupala: »Veste zelo pogrešam svojo prijateljico, redno sva se

dobivali na kavici zunaj in poklepeta-li.« Drugi dan sem pred lekarno osebi pred menoj omenil, kako zanimiva se mi zdi sedanja situacija, ker se je svet prvič malo ustavil. Kamorkoli greš, čakaš v vrsti. Prisiljen si se ustaviti in razmišljati karkoli že, prej pa smo le drveli skozi življenje. Tudi ta gospa se je nasmehnila in pritrčila, da pa je že naveličana vseh ukrepov, je dodala. Pozneje sem stal pri okencu v lekarni in začutil farmacevtko, ki me je stregla, da je res slabe volje. Strogo, morda malce živčno me je gledala izza maske, njene oči so bile nemirne in po tonu glasu je bilo slišati, da ji bo najbolj odleglo, ko bo lahko šla domov. Bil sem prijazen in vljuden, a ni dosti pomagalo. Na koncu pa sem rekel: »Gospa zelo lep nasmešek imate za masko.« Takrat se je ustavila kot vkopana, njena energija se je spremenila, skozi očesne gube sem videl, da se je široko nasmejala, vrnil sem ji širok nasmešek in moja dnevna misija je bila uspešno zaključena. Še en lep dan. Ker se redno sprehajam ob Kamniški Bistrici in po drevoredu mengeško-domžalskega polja, sem opazil veliko smeti ob poti. Zaradi ukrepov se je število obiskovalcev teh poti povečalo, s tem pa tudi količina smeti. Naslednjič sem s seboj vzel vrečko in očistil del poti. Velika vreča je bila hitro polna, zato moram naslednjič vzeti kakšno več. V meni se je zbudil velik občutek izpolnjenosti, zadovoljstva in sreče, da ob naslednjem sprehodu ne bomo gledali robčkov, mask, ovitkov sladkarij in pločevink. Vsak dan je z majhnimi dobrosrčnimi dejanji lepši.

Podobni kratki pogovori in dejanja so v moje življenje vrnili upanje, da lahko skupaj zgradimo nekaj le-

pega. Vsem ljudem manjka pogovora, druženja, manjka pa nam tudi sočutja do narave in ljudi. Vsi, ne glede na to, da smo različnih nazorov, se prilagajmo situaciji, zato prispevajmo drug drugemu nekaj prijaznih gest ali vsaj: 'Dober dan' z nasmeškom. Četudi ga zakriva maska, oseba nasproti začuti drugačno prisotnost, pozitivno energijo, prijaznost in naklonjenost. Tega ne morejo ustaviti nobena maska ali vladni odlok.

Obstaja veliko poti, kako pridemo do notranjega ravnovesja, popolnega zdravja, umirjenega uma in čustev. Ko to dosežemo, naravno vplivamo na naše partnerje, družino in okolico. Z metodami Zhineng Qigong (Qigong Modrosti) skrbimo za zdravo telo in um, raziskujemo samega sebe in presegamo stare miselne okvirje, ki nam ne služijo več. Lahko se nam pridružite vsako sredo 18.30–19.30 prek zoom povezave. Za prijavo pošljite e-sporočilo na leteca.zelva@gmail.com ali pokličite na 030 316 016.

Vsak izmed nas lahko prispeva mala pozitivna dejanja in skupaj lahko dosežemo velike spremembe. Da se bo naša družba razvijala v pravo smer, v teh časih izzivov, se lahko držimo kakšnega nasveta starih mojstrov Daoizma (Zhi Hui Shang Bin Da Jie), za doseganje visoke stopnje modrosti posameznika:

- Ne bodi ljubosumen. Ne razmišljaj da bi škodil drugemu. Ne govori preveč.
- Bodi sočuten. Pomagaj vsem živim bitjem, širi ljubezen z vsemi.
- Ne bodi razuzdan in ne varaj. Razmišljaj o dobrem delu in se žrtvuj, da pomagaš drugim.
- Ne govori žaljivo in ne pretiravaj. Ostani pošten od znotraj navzven in ne govori vulgarno.
- Zmanjšaj uporabo alkohola, obvladaj temperament.
- Ne bodi zavisten, kadar gre drugim bolje. Ne strmeti k slavi in poziciji.
- Obnašaj se pravično in ravnaj z vsemi enakovredno.

Veselim se srečanja z vami v geomantskem parku Martina Krpana in Arboretumu Volčji Potok, trenutno pa prek spleta. Do takrat vam želim vse dobro in nasmešek vsak dan.

ANDRAŽ PURGER, UČITELJ
ZHINENG QIGONGA

FOTO: ANJA PURGER

Odnos do sebe in okolice negujmo z odprtim srcem in umom.

Prihaja študijski krožek računalništva

Društvo Lipa napoveduje

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVA LIPA

DOMŽALE Časi koronavirusa so pokazali, kako pomembno je čim bolj se spoznati na računalništvo, saj so tudi mnogi študenti in študentke Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale svoje priložnosti za nadaljevanje študija v tretjem življenjskem obdobju nadaljevali po modernih metodah. Pri tem jim je veliko pomagalo tudi vodstvo društva, ki sicer poudarek daje na klasičnih oblikah izobraževanja, katerega pomemben del je druženje. Vse obdobje so svojim članom in članicam v okviru možnosti nudili podporo na tem področju, hkrati pa se odločili, da glede na njihov interes pripravijo tudi posebno obliko pridobivanja novih znanj na tem področju.

Tako kot vse skozi poudarjajo, so njihovi načrti tudi v času koronavirusa tesno povezani s prizadevanji, da se skupine čim prej srečajo. »Za študijsko leto 2020/2021 smo pripravili študijski krožek računalništva, ki bo v obsegu 60 ur, oziroma bo v letošnjem študijskem letu odvisno od začetka dejavnosti,« pravi Marjan Ravnikar, predsednik Društva Lipa in vabi vse zainteresirane za to obliko novih znanj, da se čim prej prijavijo v tajništvo oziroma na elektronski

naslov, kjer bodo glede na zanimanje in možnosti začetka pouka pripravili urnik in podrobneje seznanili bodoče študente in študentke računalništva s programom.

Kljub epidemiji pa se aktivnosti v okviru Društva Lipa nadaljujejo – seveda ob upoštevanju vseh ukrepov Tako je svoje potovanje v februarju v Krajevni knjižnici Daneta Zajc v Moravčah zaključila razstava idrijskih čipk klekljaric skupine Slamice pod vodstvom mentorice Marije Rupret s tematiko Mati in otrok. Razstavo si je na njenem potovanju ogledalo veliko obiskovalcev, ki so občudovali ustvarjalnost pridnih klekljaric.

Pa še ena napoved, ki, upam, bo razveselila marsikoga. Vse bolj popularna dejavnost čebelarstva bo dobila svoj odmev tudi v Društvu Lipa. Kmalu.

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV DRUŠTVA LIPA

Tudi veterani vojne za Slovenijo pomagali ob potresu na Hrvaškem

Že pred novim letom je med veterani vojne za Slovenijo stekla akcija zbiranja pomoči prizadetim ob zadnjem potresu v Petrinji in Sisku na Hrvaškem.

OZVVS DOMŽALE Vsako območno združenje je pomagalo po svojih močeh. Tudi v OZVVS Domžale smo donirali del sredstev, iz katerih se je nabavil bivalni kontejner.

V dogovoru s hrvaškimi veteransko organizacijo je prejemnik bivalnika postal hrvaški vojni veteran slovenskega rodu Miran Kobale iz Rogatca, ki je lanski potres popolnoma uničil stanovanjsko hišo na območju Siska.

Bivalnik stoji tik ob slovenski meji v kraju Hum na Sotli. Občina Hum na Sotli mu je z ustreznim zemljiščem in še dodatno nadgradnjo bivalnika tudi izdatno pomagala.

Miran, ki je tudi vojni invalid, je zelo vesel pomoči, saj je zdaj veliko bližje materi in sestri, ki živita v bližnjem Rogatcu.

J. GREGORIČ

Bivalnik, pripravljen na pot na Hrvaško.

Obvestilo

Po zadnjem koronskem zakonu PKP8 so solidarnostnega dodatka v enkratnem znesku 150 evrov deležni tudi vojni veterani. V izogib temu, da bi se posamezniki prehitro veselili prejema (in posledično skrbi, kam vložiti?), je treba poudariti, da so le-tega deležni samo tisti vojni veterani, ki jim je veteranski dodatek edini prejemek.

OZVVS DOMŽALE

Društvo upokojencev Domžale v letu 2020

Leto, ki ga kljub težavam ne bomo pozabili.

DRUŠTVO UPKOJENCEV DOMŽALE Zadovoljni smo z letom 2020, za leto 2021 imamo nove načrte, so ob koncu leta zapisali v Društvu upokojencev Domžale, ki je v preteklem letu ob upoštevanju vseh ukrepov, povezanih s covidom-19, na občnem zboru izvolilo novo vodstvo. To si je zastavilo zelo pester program, z vrsto novosti, ki naj bi prispevale k še prijetnejšemu delu in vzdušju v največjem društvu upokojencev v naši občini.

Med pomembne naloge so si zastavili tudi pridobitev novih članov in članic, poskrbeli pa so tudi za prijetnejše vzdušje v prenovljenih prostorih v Domžalah na Ulici Simona Jenka 11, kjer je našel mesto tudi večji TV sprejemnik, ki bo v veliko pomoč pri različnih strokovnih predavanjih, k boljšemu delu pa naj bi prispevala tudi računalniška podpora. Vodstvo društva je s prostovoljnimi delom zagotavljalo najmanj dvakrat v tednu uradne ure, vseskozi pa so bili dosegljivi tudi po telefonu. Posebno skrb so že v začetku lanskega leta namenili tudi nadaljevanju aktivnosti v okviru projekta Starejši za starejše, s katerim so skušali pomagati pomoči potrebnim, ki jesen življenja preživljajo na svojih domovih. Kar nekaj uspehov pa je bilo doseženih tudi pri povečanju števila prostovoljcev, ki so za omenjeni projekt nujni. V program so vključili tudi Demenci prijazno točko, ki je namenjena osebam z demenco, njihovim svojcem in vsem ostalim v skupnosti, kjer se točka nahaja. Ob

upoštevanju ukrepov jim je uspelo pripraviti nekaj oblik izobraževanja, člani in članice pa so se posebej razveselili dveh strokovnih ekskurzij, ki so tudi sicer najbolj obiskana oblika dela društva. Ena izmed večjih aktivnosti, s katero so zaključili leto 2020, je bila posebna brošura, s katero so predstavili načrtovani program za letošnje leto, hkrati pa zaželeli vsem vse dobro in jih povabili, da se jim pridružijo. V vodstvu društva so zapisali, da so se, čeprav tudi sami ogroženi, trudili, da bi z majhnimi pozornostmi lepšali življenja svojih članov in članic, saj se še kako zavedajo, da majhne pozornosti delajo čudeže!

Vodstvo društva veliko razmišlja o letu 2021 in močno upa, da

se bodo razmere čim prej uredile in bodo nadaljevali z uspešnim delom. Do tedaj pa priporočajo vsem svojim članom in članicam, da se odločajo za cepljenje, da nosijo maske, si razkužujejo roke in zagotavljajo varno razdaljo ter tudi sicer z zdravim življenjem poskrbijo za dobro počutje, predvsem pa naj ne hodijo okrog z že očitnimi znaki okužbe.

V društveni pisarni bodo veseli vaših klincev, saj se še kako zavedajo, da bodo tudi z vašo pomočjo, drage članice in člani DU Domžale, uspešni. Zato – ostanite zdravi in spremljajte obvestila Društva upokojencev Domžale, ki tako kot vsi, težko čaka, da se spet srečate.

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV DU, DUŠAN MIJATOV

Slovenski kulturni praznik v Medobčinskem društvu Sožitje

Virtualno praznovanje slovenskega kulturnega praznika

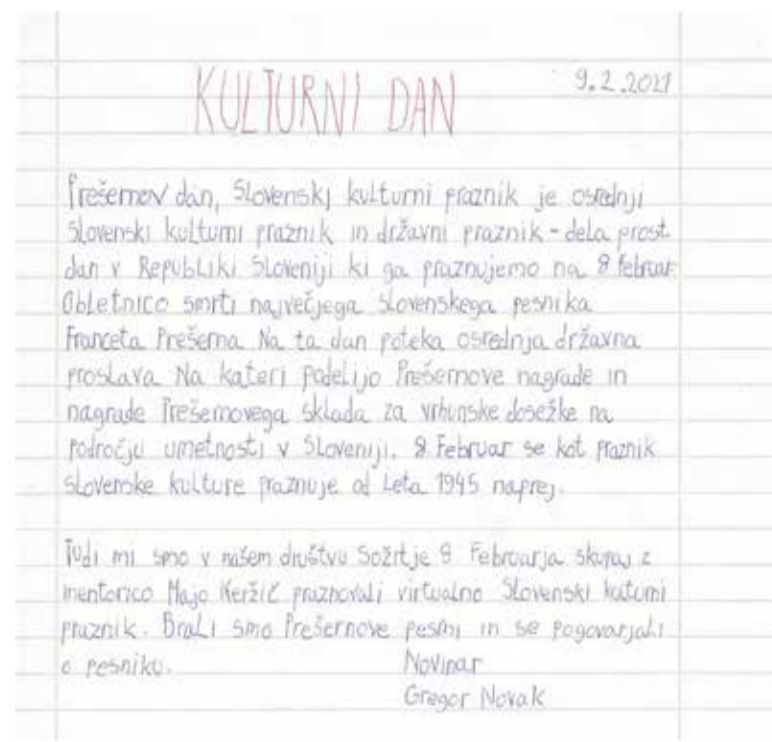
MEDOBČINSKO DRUŠTVO SOŽITJE Prešernov dan je osrednji slovenski kulturni praznik in državni praznik – dela prost dan v Republiki Sloveniji, ki ga praznujemo 8. februarja – na obletnico smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna.

Na ta dan poteka osrednja državna proslava, na kateri podelijo Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada za vrhunske dosežke na področju umetnosti v Sloveniji. Osmi februar se kot praznik slovenske kulture praznuje od leta 1945 naprej.

Tudi mi smo v našem društvu Sožitje 8. februarja skupaj z mentorico Majo Keržič virtualno praznovali slovenski kulturni praznik. Brali smo Prešernove pesmi in se pogovarjali o pesniku.

GREGOR NOVAK

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SOŽITJE, MENGEŠ

Akcija #dihajmoznavaravo, očistimo bregove Kamniške Bistrice

V Društvu Kreativni nomadi nadaljujemo z dobrimi deli.

DRUŠTVO KREATIVNI NOMADI Po uspešni prednovoletni akciji 'okrasimo Preserje' smo se odločili, da poskrbimo za naše okolje. Pri vsakodnevem sprehajanju ob naši zeleni osi regije – Kamniški Bistrici smo opazili veliko smeti. Sami se radi odmaknemo od množice sprehajalcev v svoj priljubljeni kotic, kjer se mali potoček vije skozi praviljen gozdiček in zliva v reko. Tu smo začeli z našo čistilno akcijo, za katero smo mislili, da bo trajala le kakšno 'malo vrečko' smeti. A vedno smo odšli polnih rok in vedno nam je zmanjkalo vrečk. Še vedno se vračamo ob potoček in še vedno odhajamo polnih rok smeti, ki razpadajo tam verjetno že kar nekaj časa.

Nekateri na nosilih rešujejo ljudi, mi rešujemo naravo.

Akcijo smo poimenovali #dihajmoznavaravo, saj je cilj akcije, da bi čim bolj očistili bregove reke in s tem lažje dihali lepoto, ki nam jo

nudi narava ob reki. Pomagamo tudi vsem čudovitim živalim, ki živijo ob in v reki.

Ker živimo v času, ko se nam ni dovoljeno družiti, vas vabimo, da se tudi vi podate ob reko z dobrimi nameni in naredite nekaj dobrega za naravo. Priporočamo uporabo rokavic, in seveda, da imate s seboj vrečke.

V primeru sproščanja ukrepov bomo skušali organizirati čistilno akcijo v večjem obsegu, a da ne bi predolgo čakali, saj je smiselno očistiti bregove pred brstenjem in cvetenjem narave, vas vabimo, da korajžno naredite nekaj dobrega za naš planet. Boste videli, kako dobro se boste počutili.

Pomlad prihaja, naj se razcveti brez plastičnih vrečk, plastenk, pločevink in druge nesnage, ki jo za seboj pušča človek.

DRUŠTVO KREATIVNI NOMADI

Posledice neodgovornega ravnanja lastnikov psov

Dva psa brez nadzora sta ujela srno in jo raztrgala.

LOVSKA DRUŽINA PŠATA Naša polja in gozdovi so zaradi omejitve gibanja kot posledica koronavirusa še bolj obljudeni. Večina obiskovalcev proste narave se primerno obnaša, nekateri obiskovalci pa ne spoštujejo nobene lastnine, ne poznajo osnovnega bontona in odpadke (plastenke in pločevinke) puščajo v naravi. Veliko je tudi primerov, ko lastniki psov svojih štirinožcev nimajo pod nadzorom, zato psi prosto preganjajo divjad v naravi. Takšno početje lastnikov lahko pripelje do tragičnih dogodkov, saj preganjanje divjadi v našem urbanem okolju zelo hitro povzroči nevarnost prometnih nesreč ali trka vozil z divjadjo, ki je največkrat usoden za divjad. Obstaja tudi velika nevarnost konfliktov z drugimi psi, ki jih imajo odgovorni lastniki na povodcih ter celo napadov spuščanih psov na ljudi.

V nedeljo, 24. januarja 2021, so lovska družina Pšata občani obvestili o incidentu v predelu Tabora nad Ihanom. Dva psa brez nadzora sta okoli 11. ure ujela srno in jo raztrgala.

Takoj po obvestilu občanov so naši člani odšli na kraj dogodka, kjer smo našli še živo, vendar močno poškodovano srno. Očividci so povedali, da sta srno ujela večji bel pes in črn mešanec ter jo pri živem telesu tako raztrgala, da smo jo morali po navodilu inšpektorja usmrtiti. Očividci so psa preganjal, vendar je bilo za srno že prepozno.

Lovci smo o krutem dogodku obvestili policijo in lovskega inšpek-

torja, ki iščeta neodgovornega lastnika psov.

Lovci se zavedamo, da sta nam v teh težkih časih omejenega gibanja ostala na razpolago samo gibanje v domačem okolju. Lovci smo pogosto tudi lastniki in vodniki psov in se zavedamo, kako pomembno je iti na sprehod v naravo s svojim štirinožnim prijateljem, zato vse obiskovalce proste narave vljudno naprošamo, da upoštevajo, da so naša polja in gozdovi prostor, kjer živijo tudi divje živali, ki potrebujejo svoj mir in prostor. Divjadi bomo pomagali tako, da se držimo poti in v naravo ne hodimo zgodaj zjutraj in zvečer, ko se hrani. Lastnike psov pa prosimo, da imajo pse pod nadzorom ali še bolje, na povodcu.

MARJAN KRABONJA, PREDSEDNIK LD PŠATA

Društvo upokojencev Domžale ponovno odprlo vrata pisarne

Vse članice in člani Društva upokojencev Domžale obveščamo, da smo zaradi ugodnejše epidemiološke slike in posledično sproščanja vladnih ukrepov ponovno odprli vrata pisarne Društva upokojencev Domžale.

Uradne ure bodo potekale vsak ponedeljek, sreda in petek od 9. do 11. ure. Prosimo, da ob obisku upoštevate zaščitne ukrepe; vstopanje posamezno, z zaščitno masko in razkuževanjem rok, predvsem pa zdravi.

Vedno pa smo dosegljivi na telefonskih številkah:

01 724 19 04 – v času uradnih ur
070 848 994 – predsednik
070 132 176 – tajnica
031 623 114 – SzS – odbor za socialo

VODSTVO DU DOMŽALE

DOGAJA SE ...

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ MAREC

Delavnica: Igračarije
Knjižnica Domžale, vsako sredo

Delavnica: Igrarije
Knjižnica Domžale, vsak petek

Izbrano v Knjižnici Domžale
Knjižnica Domžale, vsako soboto

Razstava: Težke barve
Center za mlade Domžale, 11. marca

Razstava: Silke in grafike Brede Cerar
Menačenkova domačija, 16. marca

Pomenkovanja s Pižamo
Knjižnica Domžale, 29. marca

1. marec, ponedeljek

Knjižnica Domžale

NEKOČ, NEKJE ...

Pravljичna urica in ustvarjalnica v spletni obliki / pravljica: Lara Nemec / priporočena starost: 2+ / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

2. marec, torek

Knjižnica Domžale

POIGRAJMO SE PREK SPLETA

Zabavne miselne igre za vse generacije / razgibajte možganke in se zabavajte z reševanjem kvizov, skrivank, labirintov, ugank, premetank / za vse starosti / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

JOGA ZA OTROKE

Pravljичna joga / prislunili bomo pravljici in se igrivo seznanili z asanami / spoznali bomo domišljiske dežele ter njihove junake, prek njih pa mišljiske dežele / priporočena starost: 3+ / joga, dihi in sprostitve / povezano prek aplikacije ZOOM animatorka: Natalija Trebušak / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

19.30 | NAUČITE SVOJEGA OTROKA

RAZMIŠLJATI

E-predavanje / v času epidemije je mag. Nastja Mulej, edina licencirana trenerka De Bonovih orodij razmišljanja v Sloveniji, pripravila #treningmožganov, ki poteka prek aplikacije ZOOM / povezano najdete na spletni strani Knjižnice Domžale.

3. marec, sredo

Knjižnica Domžale

IGRAČARIJE

Izdelamo igračo / Lucija vam bo pokazala, kako izdelate igračo iz predmetov in materialov, ki jih najdete doma: papir, lesene palčice, vžigalice, zobobtebre, vata, škatlice, kolaž, vrvice, ostanke volne, blaca, tulci ... / delavnico vodi: Lucija Č.

16. marec, torek

Knjižnica Domžale

POIGRAJMO SE PREK SPLETA

Zabavne miselne igre za vse generacije / razgibajte možganke in se zabavajte z reševanjem kvizov, skrivank, labirintov, ugank, premetank / za vse starosti / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

JOGA ZA OTROKE

Pravljичna joga / prislunili bomo pravljici in se igrivo seznanili z asanami / spoznali bomo domišljiske dežele ter njihove junake, prek njih pa joga, dihi in sprostitve / priporočena starost: 3+ / animatorka: Natalija Trebušak / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

NOVE PRILOŽNOSTI ZA UČENJE

Predstavitve in uporaba aplikacije mCOBISS / mobilna aplikacija omogoča dostop do informacij o gradivu v knjižnicah / poiščite in rezervirajte knjigo, revijo, časopis ali DVD / podaljšajte rok izposoje / izdelajte svoj seznam priljubljenih knjig in ga delite z drugimi / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

19.30 | NAUČITE SVOJEGA OTROKA

RAZMIŠLJATI

E-predavanje / v času epidemije je mag. Nastja Mulej, edina licencirana trenerka De Bonovih orodij razmišljanja v Sloveniji, pripravila #treningmožganov, ki poteka prek aplikacije ZOOM / povezano najdete na spletni strani Knjižnice Domžale.

Menačenkova domačija

18.00 | VIRTUALNO ODPRTJE RAZSTAVE

BREDE CERAR

Virtualno odprtje razstave slik in grafik Brede Cerar ter pogovor z avtorico, izbranko likovnega naravnega / povezano najdete na spletni strani Knjižnice Domžale.

22. marec, ponedeljek

Knjižnica Domžale

NEKOČ, NEKJE ...

Pravljичna urica in ustvarjalnica v spletni obliki / pravljica: Lara Nemec / priporočena starost: 2+ / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

IGOR KARLOVŠEK

V okviru mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slavnim goštom se bo Tina Bilban pogovarjala z Igorjem Karlovičkom / pogovor bo potekal v živo / MIS Založba in Knjižnica Domžale vabita k ogledu in sodelovanju pri pogovoru / za uro in dostop spremijate spletno stran Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

23. marec, torek

Knjižnica Domžale

POIGRAJMO SE PREK SPLETA

Zabavne miselne igre za vse generacije / razgibajte možganke in se zabavajte z reševanjem kvizov, skrivank, labirintov, ugank, premetank / za vse starosti / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

JOGA ZA OTROKE

Pravljичna joga / prislunili bomo pravljici in se igrivo seznanili z asanami / spoznali bomo domišljiske dežele ter njihove junake, prek njih pa mišljiske dežele / priporočena starost: 3+ / joga, dihi in sprostitve / povezano prek aplikacije ZOOM animatorka: Natalija Trebušak / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

19.30 | NAUČITE SVOJEGA OTROKA

RAZMIŠLJATI

Predstavitve in uporaba aplikacije mCOBISS / mobilna aplikacija omogoča dostop do informacij o gradivu v knjižnicah / poiščite in rezervirajte knjigo, revijo, časopis ali DVD / podaljšajte rok izposoje / izdelajte svoj seznam priljubljenih knjig in ga delite z drugimi / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

29. marec, ponedeljek

Knjižnica Domžale

NEKOČ, NEKJE ...

Pravljичna urica in ustvarjalnica v spletni obliki / pravljica: Lara Nemec / priporočena starost: 2+ / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

POMENKOVANJA S PIŽAMO

Boštjan Gorenc - Pižama bo tudi tokrat gostil zanimivega gosta / ne spreglejte pogovora, ki bo potekal v živo / za uro in dostop spremijate spletno stran Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

30. marec, torek

Knjižnica Domžale

POIGRAJMO SE PREK SPLETA

Zabavne miselne igre za vse generacije / razgibajte možganke in se zabavajte z reševanjem kvizov, skrivank, labirintov, ugank, premetank / za vse starosti / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

JOGA ZA OTROKE

Pravljичna joga / prislunili bomo pravljici in se igrivo seznanili z asanami / spoznali bomo domišljiske dežele ter njihove junake, prek njih pa joga, dihi in sprostitve / priporočena starost: 3+ / animatorka: Natalija Trebušak / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

NOVE PRILOŽNOSTI ZA UČENJE

Vabljeni k ogledu informacij o poravnavi terjatev in vpisu prek spleta / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

19.30 | NAUČITE SVOJEGA OTROKA

RAZMIŠLJATI

Predstavitve in uporaba aplikacije mCOBISS / mobilna aplikacija omogoča dostop do informacij o gradivu v knjižnicah / poiščite in rezervirajte knjigo, revijo, časopis ali DVD / podaljšajte rok izposoje / izdelajte svoj seznam priljubljenih knjig in ga delite z drugimi / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika koledar).

Razstave

KNJIŽNICA DOMŽALE

OSAMOSVOJITEV: SKORAJ VSE O POTIK LASTNI DRŽAVI

Razstava ilustracij Damijana Stepančiča bo na ogled od 8. do 27. marca.

MENAČENKOVA DOMAČIJA

BREDA CERAR

Ogled razstave bo možen od 17. marca dalje, v skladu z aktualnimi ukrepi ob covidu-19.

GALERIJA DOMŽALE

LUCIJAN BRATUŠ: NA VSO MOČ

Razstava bo na ogled od 11. do 31. marca.

Info*

Galerija Domžale

Mestni trg 1, Domžale

(trgovski kompleks Vele)

Odpri v času razstav: od torika do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto.

Knjižnica Domžale

Cesta talcev 4, Domžale

T 01 724 12 04 ali 01 722 50 80,

info@dom.sik.si, www.knjiznica-domzale.si

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Ljubljanska 61, Domžale

T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si,

www.kd-domzale.si

Menačenkova domačija

Cankarjeva ulica 9, Domžale

T 01 722 50 50

Domačija je odprta od torika do petka od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure ter sobote od 10. do 12. ure. Predhodna najava obiska na telefon 01 722 50 50 ali 031 312 199 ali e-naslov menacenek@kd-domzale.si ali info@kd-domzale.si.

volne, brega, tulci ... / delavnico vodi: Lucija Ča-
puder / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale
le (rubrika koledar).

19:00 | ALBANJA IN KOSOVO

Potopisno predavanje / vsako sredo se podamo
na novo pot – prek e-predstavitve spoznavamo
kulturo in naravo sveta ter se družimo s sloven-
skimi popotniki / predavatelj z nami delijo svoje
popotniške izkušnje in širijo obzorja / predsta-
vljajo bolj ali manj znane kottičke Zemlje.

4. marec, četrtek

Knjižnica Domžale

PRAVLJIČNE URICE

Popotovanje v svet pravljčnih junakov in ustvar-
janj / priporočena starost: 4+ / čakajo vas za-
bavne in iskrene prigode pravljčnih junakov /
pravljčarica in animatorka: Natalija Trebušak / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika
koledar).

V VETRU SPOMINOV – ZGODBE S KAMRE

Domoznanstvo je del kolektivnega spomina,
kolikor več vanj prispevamo, toliko bogatejše je
/ predstavljamo vam zgodbe, ki jih tudi z vašo
pomočjo pripravljamo v Knjižnici Domžale / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika
koledar).

5. marec, petek

Knjižnica Domžale

IGRARJE

Vključujejo tudi spletno delavnico / otroška igra
je izjemno pomemben del odraščanja in je stara
toliko kot človeštvo samo / igra krepi voljo, raz-
vija motorične sposobnosti, spodbuja gibanje,
učenje in raziskovanje ter aktivira domišljijo /
animatorka vas bo popeljala v čarobni svet iger,
ki jih enostavno in hitro lahko naredite doma / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (ru-
brika koledar).

6. marec, sobota

Knjižnica Domžale

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Predstavljamo ožji izbor prebranega in pregleda-
nega gradiva tekočega meseca zaposlenih v Knji-
žnici Domžale, ki smo ga izbrali za vas z name-
nom, da vam še bolj približamo in priporočimo
gradivo, za katero menimo, da bi ga bilo škoda
spregledati.

8. marec, ponedeljek

Knjižnica Domžale

NEKOČ, NEKJE ...

Pravljčna urica in ustvarjalnica v spletni obliki /
pravljčarica: Lara Nemeč / priporočena starost:
2+ / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale
(rubrika koledar).

9. marec, torek

Knjižnica Domžale

POIGRAJMO SE PREK SPLETA

Zabavne miselne igre za vse generacije / razgibajte
možganske in se zabavajte z reševanjem kvizov,
skrivank, labirintov, ugank, premetank / za vse
starosti / dostop na spletni strani Knjižnice Dom-
žale (rubrika koledar).

vljajo bolj ali manj znane kottičke Zemlje.

11. marec, četrtek

Knjižnica Domžale

PRAVLJIČNE URICE

Popotovanje v svet pravljčnih junakov in ustvar-
janj / priporočena starost: 4+ / čakajo vas za-
bavne in iskrene prigode pravljčnih junakov /
pravljčarica in animatorka: Natalija Trebušak / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (ru-
brika koledar).

SPREHOD PO MORAVČAH – PROMOCIJSKI VIDEO IN PREDSTAVITEV DOMOZNANSKE ZBIRKE

Domoznanstvo je del kolektivnega spomina,
kolikor več vanj prispevamo, toliko bogatejše je
/ predstavljamo vam zgodbe, ki jih tudi z vašo
pomočjo pripravljamo v Knjižnici Domžale / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika
koledar).

Center za mlade Domžale

LIKOVNA RAZSTAVA TEŽKE BARVE

Odprtje virtualne razstave pastelov avtorice Karo-
line Radotić / prek spletne strani www.czm-dom-
zale.si.

Galerija Domžale

LUCIJAN BRATUŠ: NA VSO MOČ

19:00 | Razstava slik / kako bo, glede na aktualne
razmere (virtualno ali v živo) potekalo odprtje, bo
znano naknadno / z avtorjem se bo pogovarjal
Jurij Smole.

12. marec, petek

Knjižnica Domžale

IGRARJE

Vključujejo tudi spletno delavnico / otroška igra
je izjemno pomemben del odraščanja in je stara
toliko kot človeštvo samo / igra krepi voljo, raz-
vija motorične sposobnosti, spodbuja gibanje,
učenje in raziskovanje ter aktivira domišljijo /
animatorka vas bo popeljala v čarobni svet iger,
ki jih enostavno in hitro lahko naredite doma / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (ru-
brika koledar).

ZVEN BESED

Branje odlomkov / tokrat je na vrsti Jurij Kozjak,
slovenski janičar / Vlada Republike Slovenije je
leto 2021 razglasila za leto Josipa Jurčiča – z bra-
njem odlomka se posvečamo avtorju prvega slo-
venskega romana / dostop na spletni strani Knji-
žnice Domžale (rubrika koledar).

13. marec, sobota

Knjižnica Domžale

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Predstavljamo ožji izbor prebranega in pregleda-
nega gradiva tekočega meseca zaposlenih v Knjižnici
Domžale, ki smo ga izbrali za vas z namenom, da
vam še bolj približamo in priporočimo gradivo, za
katero menimo, da bi ga bilo škoda spregledati.

15. marec, ponedeljek

Knjižnica Domžale

NEKOČ, NEKJE ...

Pravljčna urica in ustvarjalnica v spletni obliki /
pravljčarica: Lara Nemeč / priporočena starost: 2+
/ dostop na spletni strani Knjižnice Domžale (ru-
brika koledar).

avtorica 25. marca od 10. do 12. ure / vstop prost.

17. marec, sredo

Knjižnica Domžale

IGRACARIJE

Izdelajmo igračo / Lucija vam bo pokazala, kako
izdelate igračo iz predmetov in materialov, ki jih
najdete doma: papir, lesene paličice, vžigalice,
zobotrebci, vata, škatlice, kolaž, vrvice, ostanki
volne, blaga, tulci ... / delavnico vodi: Lucija Ča-
puder / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale
le (rubrika koledar).

19:00 | BELORUSIJA IN ČERNOBIL

Potopisno predavanje / vsako sredo se podamo
na novo pot – prek e-predstavitve spoznavamo
kulturo in naravo sveta ter se družimo s slovenski-
mi popotniki / predavatelj z nami delijo svoje po-
potniške izkušnje in širijo obzorja / predstavljajo
bolj ali manj znane kottičke Zemlje.

18. marec, četrtek

Knjižnica Domžale

PRAVLJIČNE URICE

Popotovanje v svet pravljčnih junakov in ustvar-
janj / priporočena starost: 4+ / čakajo vas za-
bavne in iskrene prigode pravljčnih junakov /
pravljčarica in animatorka: Natalija Trebušak / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (ru-
brika koledar).

POGLEDI PRETEKLOSTI – VIRTUALNI SPREHOD PO POTEH KULTURNE DEDIŠČINE

Domoznanstvo je del kolektivnega spomina,
kolikor več vanj prispevamo, toliko bogatejše je
/ predstavljamo vam zgodbe, ki jih tudi z vašo
pomočjo pripravljamo v Knjižnici Domžale / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubrika
koledar).

19. marec, petek

Knjižnica Domžale

IGRARJE

Vključujejo tudi spletno delavnico / otroška igra
je izjemno pomemben del odraščanja in je stara
toliko kot človeštvo samo / igra krepi voljo, raz-
vija motorične sposobnosti, spodbuja gibanje,
učenje in raziskovanje ter aktivira domišljijo /
animatorka vas bo popeljala v čarobni svet iger,
ki jih enostavno in hitro lahko naredite doma / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (ru-
brika koledar).

OB SVETOVNEM DNEVU POEZIJE

Za vas ob svetovnem dnevu poezije pripravljamo
prispevek, ki nas bo popeljal v prve pomladne dni
in nas opomnil na branje, pisanje, objavljanje in
učenje poezije / dostop na spletni strani Knjižnice
Domžale (rubrika koledar).

20. marec, sobota

Knjižnica Domžale

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Predstavljamo ožji izbor prebranega in pregleda-
nega gradiva tekočega meseca zaposlenih v Knji-
žnici Domžale, ki smo ga izbrali za vas z name-
nom, da vam še bolj približamo in priporočimo
gradivo, za katero menimo, da bi ga bilo škoda
spregledati.

podaljšajte rok izposoje / izdelajte svoj seznam

prijubljениh knjig in ga delite z drugimi / do-
stop na spletni strani Knjižnice Domžale (rubri-
ka koledar).

31. marec, sredo

Knjižnica Domžale

IGRACARIJE

Izdelajmo igračo / Lucija vam bo pokazala, kako
izdelate igračo iz predmetov in materialov, ki jih
najdete doma: papir, lesene paličice, vžigalice,
zobotrebci, vata, škatlice, kolaž, vrvice, ostanki
volne, blaga, tulci ... / delavnico vodi: Lucija Ča-
puder / dostop na spletni strani Knjižnice Domžale
le (rubrika koledar).

19:00 | SLOVENIJA

Potopisno predavanje / vsako sredo se poda-
mo na novo pot – prek e-predstavitve spozna-
vamo kulturo in naravo sveta ter se družimo
s slovenskimi popotniki / predavatelj z nami
delijo svoje popotniške izkušnje in širijo obzor-
ja / predstavljajo bolj ali manj znane kottičke
Zemlje.

Slamnikarski muzej Domžale

Kajuhova 5, Domžale

(domuje v Godbenem domu Domžale)

T 01 724 84 08

Možna predhodna najava obiska na telefon 01
722 50 50 ali 040 722 831 ali 041 809 667 ali e-
-naslov: slamnikarski.muzej@kd-domzale.si
ali info@kd-domzale.si.

Galerijski atelje

Ulica Matije Tomca 6, Domžale

Koledar dogodkov

Zbral in uredil: **Matija Kraj**

Fotografije: **promocijsko gradivo**

Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Sla-
mnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj
dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremem-
be programov in si pridržuje pravico do krajšanja
prispelih informacij. Informacije o dogod-
kih v **aprilu 2021** pošljite do **19. marca** na
naslov: koledar@kd-domzale.si.

* Zaradi trenutnih razmer se lahko odpiralni časi
razlikujejo od napisanih. Svetujemo predhodno klic.

Bralnice pod **slaminikom**

IGOR KARLOVŠEK
Knjižnica Domžale, 22. marec 2021

Miš
Miš založba
Knjižnica Domžale

TECI
PREZVITJE
POTEČE

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

KOLUMNA • VZGOJA BRALCEV

NINA MAV HROVAT

KAKOVOSTNE IN
POUČNE KNJIGE

Pogosto si ljudje predstavljajo, da so bralci tisti ljudje, ki berejo umetniška literarna dela, leposlovje.

Vsak študent ve, da obstajajo tudi poučne knjige in mnogi izmed njih so največ knjig prebrali prav v času študija. V dobi računalnikov in pametnih telefonov se nam zdi, da se informacije prej in bolj ažurno najde na spletu, a prav tako, kot za vse ostalo, velja, da je branje iz knjige bolj poglobljeno. Poučne knjige pa imajo še eno prednost – predstavljajo preverjen, zanesljiv, celovit in pregleden vir informacij, za razliko od spleta, kjer je ravno to pogosto največji problem. Poučne knjige so informativne, poljudnoznanstvene in nelepšlovne. Sem spadajo tudi učbeniki, enciklopedije, priročniki, knjige o različnih vedah, ki spodbujajo širši vpogled. Pomislite, koliko takih knjig ste v življenju prebrali? Najbrž jih je precej in verjetno jih precej še boste. Kot velja za vse prebrano, je tudi poljudnoznanstvena in strokovna besedila bolj brati iz knjig, saj omogočajo daljšo osredotočenost misli, širijo pismenost in večajo besedni zaklad. V zadnjem času sem prebrala nekaj poučnih knjig, ki bi jih priporočila v branje, ne glede na to, ali spadajo med mladinsko literaturo ali literaturo za odrasle, saj so meje včasih zabrisane. To so: knjiga o temeljnih konceptih, s katerimi opisujemo svet *50 abstraktnih izumov* (Tina Bilban), o pomenu branja *Berem, da se pobrem* (Miha Kovač), o podnebni krizi *Plan B* (Boštjan Videmšek, Knjiga leta 2020) in knjiga o vzgoji *Vse smo poskušali* (Isabelle Filliozati). Odrasli pogosto mislijo, da je otrokom vedno treba vsebine približati s pomočjo zgodb, pravljic, zato se poslužujejo slikanic in knjig, ki morda res nosijo informativno vsebino, a je kombinacija pravilnih podatkov in domišljije tako prepletena, da otrok težko loči, kaj je res in kaj ni, pogosto so zgolj komercialno, 'zaslužkarsko' naravnane in se včasih skrivajo pod oznakami 'terapevtsko', 'ekološko', 'zdravo' ipd., zato take knjige odsvetujem. Poleg tega, da bralca zavajajo, postavljajo pod vprašaj tudi zaupanje v druge, kakovostne in preverjene knjige. V poplavi zavajajočih in manipulativnih informacij, ki smo jih vsakodnevno deležni, je blagodejno, da poučna knjiga predstavlja zanesljiv, preverjen vir. Slaba oziroma 'kvazi poučna' literatura odvrta bralce, predvsem če knjiga s pootročenjem, zavajanjem ali napačnimi podatki 'poneumlja'. Kako naj vemo, da je nekaj dovolj kakovosten, da to lahko ponudimo mladim bralcem? Vsekakor je dobro prebrati kakšno recenzijo, strokovno oceno, preveriti strokovnost avtorja, urednika ipd. Pri od-

ločanju so v pomoč tudi nagrade in oznake, npr. zelo dobrodošla je oznaka Zlata hruška, s katero Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska center za mladinsko književnost in knjižničarstvo že od leta 2010 podeljuje Zlate hruške, znak kakovosti otroških in mladinskih knjig. Uredniški odbor vsako leto pripravi Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig, kjer knjige, ki po vsebini in izvedbi izstopajo, uvrstijo med odlične izdaje leta in dobijo

“ V poplavi zavajajočih in manipulativnih informacij, ki smo jih vsakodnevno deležni, je blagodejno, da poučna knjiga predstavlja zanesljiv, preverjen vir. Slaba oziroma 'kvazi poučna' literatura odvrta bralce, predvsem če knjiga s pootročenjem, zavajanjem ali napačnimi podatki 'poneumlja'.

znak Zlata hruška. Zlate hruške boste našli na seznamih v knjižnicah in na spletu. Pa ne mislite, da to pomeni, da morate vedno počakati in brati le knjige preteklih let, ko bodo že preverjene! Nikakor. Dobri bralci bodo kaj hitro ugotovili, katera knjiga si zasluži njihovo pozornost in katera ne. Prav zato je smiselno veliko pozornosti pri ponujanju kakovostnih knjig nameniti prav otrokom, saj takrat, v otroških in mladostniških letih vzgajamo bralce, takrat postavljamo temelje za spoznavni, kognitivni, čustveno-osebnostni, socialni razvoj in t. i. vrednostni sistem, moralne vrednote. Učimo se vse življenje, a najbolj intenzivno učenje in najgloblje občutke doživljamo in spoznavamo prav v zgodnji mladosti. Mišljenje se pri otrocih razvija iz lastne aktivnosti, prek asimilacije, akomodacije do deduktivnega mišljenja in kasneje abstraktnega, pri čemer ima najpomembnejšo vlogo govor, zato je pomembno, da se tudi ob knjigah veliko pogovarjamo. □

Živa šola ali dovolj je daljave!

Dejstvo šolanja – izobraževanja in vzgoje 'na daljavo', ki smo mu ne zgolj priče, temveč ga živimo že praktično leto dni, prinaša v našo temeljno družbeno stvarnost povsem novo dimenzijo.

OŠ RODICA Pričujoči zapis je nastal v začetku letošnjega februarja, v obdobju, ko so se naši najmlajši ponovno vrnili v vrtnice in osnovne šole, prav tako so se vanje že malo pred tem vrnili otroci, ki obiskujejo institucije s prilagojenim programom, vsi ostali pa ostajajo v procesu 'šolanja na daljavo'.

Zadnji meseci t. i. izrednega stanja pandemije terjajo od nas temeljit premislek o preteklosti, sedanjosti in predvsem prihodnosti tako na vsebinski ravni izobraževalnih procesov, ciljev in standardov, s kvantitativnega, posebej

Učno delo smo v času 'šolanja na daljavo' prilagodili in ga seveda morali tudi okrniti. Oblikovati je bilo treba čim bolj jasne vsebine v obsegu, za katerega smo presodili, da ga bodo zmogli uspešno opraviti otroci, najmlajši s spremljanjem in podporo staršev, obenem je bilo treba upoštevati specifične posameznih otrok kot tudi družinskih okolij. Razlike med posameznimi otroki so precejšnje, prav tako so velike razlike v zmožnostih in naravnosti staršev. Rezultati dela so bili in so za mnoge, ki so še vedno v procesu 'šolanja na daljavo' od vseh teh

te in hkrati manj možnosti za njihovo konstruktivno reševanje. Z omejitvijo prehajanj iz enega socialnega kroga v druga, širša okolja, se je zelo omejila možnost, da bi te stiske kdo opazil, nanje opozoril, ukrepal. Najbolj pa zaboli zavedanje, da se posamezni otroci znajdejo v zanje nerešljivih razmerah in da kot družba zgolj blažimo posledice. Pa bi morali vedeti, da bo njihova ranjenost imela dolgoročne posledice zanje, za bližnje in vso našo skupnost.

Zagotovo je v nekaterih družinah ta čas tudi priložnost, da so se

pozorno pa s kvalitativnega vidika. Kar pa nas mora posebej skrbeti in za kar bi morali najglasneje zastaviti svoj glas, z vso odgovornostjo, pa je proces vzgoje, ki ga mladi živijo v sooblikovanju z vrstniki ter v odnosu, ki ga do njih vzpostavljamo zanje odgovorni odrasli, v tem primeru pedagoško osebje.

Če smo v pomladanskem času preteklega šolskega leta še upali, da gre zgolj za enkratno izkušnjo, ki ji v prihodnosti ne bo več ponovitev, nam je jesensko obdobje v tem šolskem letu dokazalo, da temu ni tako, pa naj bo to zaradi pandemije same kot tudi zaradi odločitev odločevalcev v naši državi. Če smo uspeli s tehničnimi pripomočki in sodobnimi sredstvi komunikacije doseči, da so vsi mladi pridobili možnost 'priklopa' ter s tem ažurnega spremljanja in sodelovanja v učnem procesu, smo kaj hitro ugotovili, da to prinese tudi veliko preveč časa preživetega za ekrani, preklapljanje na druge spletne kanale, dodatno izpostavljenost spletnemu nasilju, pomanjkljivo fizično in športno udejstvovanje, predvsem pa pri vsakem posamezniku izjemno pomanjkanje priložnosti za rast v njegovi čustveni, psihični, socialni in ustvarjalni dimenziji, saj le-te potrebujejo resničen stik z drugimi, ki vključuje pogled iz oči v oči, čutenje, neposredno komunikacijo.

dejavnikov odvisni. In ti rezultati so v tem obdobju vedno bolj zgolj reproduciranje samo, brez razmišljanja, razumevanja in uporabe. Dolgotrajna izvzetost iz šolskega okolja, socialne in vrstniške dinamike so medsebojne razlike poglobile. Vzgojno-izobraževalno okolje naj bi bilo po svojem vrednotnem izhodišču in zavezanosti prostor premoščanja teh razlik in obenem okolje, v katerem se uči, spodbuja in podpira mišljenje, ustvarjalnost, umetniško izražanje in dobra komunikacija, vpeto v mrežo sodelovanja in učenja življenja v medsebojni različnosti.

Morebiti so nam realno sliko najhitreje prikazali prav najmlajši otroci, ki v svoji spontanosti zmorejo podati direkten odziv, kar so po besedah staršev glasno pokazali in povedali. Bilo jim je dovolj, želeli so si družbe vrstnikov in prave šole. Večina njih, kar je dobro.

V vseh teh mesecih prav vsi, ki delamo z otroki in mladimi, prejemamo sporočila staršev, ki ubesedi svojo razpetost med opravljanjem službenih obveznosti na domu oziroma delovnem mestu ali pa stisko, ker so ostali brez zaposlitve, skrbjo za družino, vsakodnevni opravili ter spremljanjem otrok v njihovem učnem procesu. V socialni izoliranosti je mnogo več priložnosti za medsebojne konflik-

ted se moramo, da mladi nujno potrebujejo izstop iz relacije odnosa z staršema in ožjo družino. Da morajo imeti možnosti se veseliti, žalostiti, jeziti, radostiti, upati, pričakovati, si želeli, hrepneti, se pogovarjati, poslušati, slišati, vse to v širšem socialnem okolju, saj bodo le tako lahko zaobjeli perspektivo človečnosti – sebe v odnosu do drugega. To mora biti bistvo pedagoškega procesa, živečega v vzajemnem odnosu, ki ga usmerja odrasli, s tem, da je osebno prepričljiv, primerno komunicira, varuje dostojanstvo posameznika in si za mlade vzame čas, jih sliši, razume, spodbuja, vodi in spoštuje.

Zato nam ne sme biti vseeno, ali naj bodo vrtnice, šole in univerze zaprti ali odprti. In ne sme nam biti vseeno, kako bomo z našim delom nadaljevali v tem, še vedno pandemskem času in po njem. Mladim bomo verodostojni le tako, da bodo naše besede skladne z dejanji, s katerimi jim bomo dokazali, da jih spoštujemo in nam je zanje in njihovo prihodnost še kako mar. Že danes!

PS: Če bodo v času do objave članka nastale spremembe, jih seveda pozdravljamo, a poudarki vsebine ostajajo isti.

EMA CERAR, OŠ RODICA
FOTO: EMA CERAR

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

V CENTRU ZA MLADE MARCA DOGAJA

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

Zbiramo prijave za začetni in nadaljevalni tečaj, izvedel se bo tisti za katerega bomo prejeli več prijav. Za nizozemščino zbiramo prijave samo za začetni tečaj.

NIZOZEMŠČINA, TORKI, 18:45-20:15 ZAČNEMO 2. 3. 2021
Vodi: Maya Choghari, mag. hispanistike in prof. pedagogike in andragogike

FRANCOŠČINA, TORKI, 17:30-19:00 ZAČNEMO 2. 3. 2021
Vodi: Tanja Manigoda Stanojevic, dipl. prof. francoskega jezika in književnosti

Tečajji so namenjeni mladim med 15. in 30. letom.
Tečaj obsega: 30 ur / 15 srečanj
Cena: 45€ ob minimalno 6 udeležencih

OKRASNI KROŽNIKI ZA NAKIT

12. IN 19. 3. 2021,
OB 18. URI

Delavnica je sestavljena iz dveh srečanj, na katerih boste iz modelirne mase izdelali svoj unikaten okrasni krožnik. Material boste lahko pred delavnico prevzeli v Centru za mlade Domžale. Vodi Urška Grošelj, akademska restavratorka.

PREDAVANJE ZA STARŠE: DRUŽINSKA E-PRAVILA

2. 3. 2021, OB 18. URI
BREZPLAČNO SPLETNO PREDAVANJE

Interaktivno spletno predavanje in priporočila za starše glede varne in uravnotežene uporabe računalnikov, pametnih telefonov, tablic. Kdaj svojemu otroku kupiti svoj računalnik ali tablico? Kako je z omejevanjem uporabe, postavljanjem pravil in dogovori?
Vodi: Špela Reš, univ.dipl.psih., Logout

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA: VELIKONOČNE DRSANKE

18. 3. 2021
17:00

Na delavnici boste spoznali tehniko okraševanja pirhov, s katero na že obarvana jajca sprskate svoj motiv. Vodi Klara Cerar, grafična oblikovalka.
Cena: 5 €/za mlade do 30 let brezplačno

SVETOVALNICA ZA MLADE

Se počutiš nelagodno zaradi trenutnih razmer? Potrebujš pogovor? V CZM ti je na voljo brezplačna svetovalnica. Rezervacija termina je obvezna.

ČVEKETALNICA

Bi se rad/a družil/a? Pogrešaš klepet z vrstniki? Pridruži se nam na čveketalnici. Čveketalnica bo potekala prek ZOOM-a in je namenjena mladim do 30. leta. Termini bodo objavljeni na FB, IG in spletni strani.

SPLETNA VADBA ZA MLADE

Vadba je namenjena izključno mladim do 30. leta in je brezplačna.

TORKI MED 18. IN 19. URO IN PETKI MED 16:30 IN 17:30

Vodi: Sara Jeromel, inštruktorica pilatesa.

PILATES

JOGA

JOGA: SREDE MED 19. IN 20. URO
Vodi: Špela Kren, učiteljica hatha joge.

KLUB KNJIŽNI MOLJI

V marcu začnemo s knjižnim klubom. Vsi zainteresirani se nam javite na email info@czm-domzale.si. Po prijavi vam bomo zaupali naslov knjige meseca marca. **25. 3. 2021, ob 18. uri** bo knjižno srečanje na katerem bomo debatirali o knjigi.
Vodi: Matic Slapšak, pisatelj in ustvarjalec knjižnega bloga Maticpise.com

Sklop delavnic kvačkanja je namenjen mladim do 30. leta. Delavnice so primerne za začetnike in so brezplačne.
Vodi: Diana Šerčer Stojanovič

KVAČKARIJE

17., 24., IN 31. 3. 2021
OB 17. URI

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00; info@czm-domzale.si;
www.czm-domzale.si FB: czm.domzale IG: czm_domzale

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Debora MacKenzie

Covid-19

CICERON, 2020

Verjamem, da marsikomu po letu dni poslušanja o koronavirusu in bolezni covid-19, ki jo ta virus povzroča, niti približno ni do branja knjige z naslovom Covid-19. Sploh, ker ne gre za najnovejšo kriminalko Tadeja Goloba, ki sicer tudi nosi naslov Virus, ampak za povsem znanstveno razlago dogodkov iz prve polovice leta 2020. Avtorica knjige je novinarka, ki za poljudnoznanstveno revijo New Scientist že tri desetletja spremlja izbruhe epidemij, s tem povezane virološke raziskave ter razvoje cepiv. Zato v knjigi izvemo, da pandemija, ki se nam je zgodila in se žal še dogaja, niti približno ni bila nepričakovana in bi nanjo morali biti veliko bolj pripravljeni. Izvemo, da dejstvo, da se je virus prenesel z netopirjev, ki so znani gostitelji številnih virusov, niti približno ni nič novega in presenetljivega ter kako bi se nevarnosti takih prenosov lahko izognili. Pa o tem, zakaj je sploh prišlo do tako množičnega izbruha, zakaj tega nismo znali dovolj hitro zamejiti, kaj bi bilo treba glede tega ukreniti v prihodnje, kakšni virusi in epidemije nam še grozijo, kako lahko včasih ravno prepustna cepiva, ki dopuščajo okuženost, preprečujejo pa bolezen, vplivajo na mutacije virusa v bolj nevarne oblike ... Čeprav gre za znanstveno monografijo, je napisana v zelo berljivem jeziku, knjiga pa se na trenutke bere kot napeta zgodba. (J. D.)

Ciril Kosmač

Lovim pomladni veter

BELETRINA, 2020

Lani je ob dvojnem jubileju Cirila Kosmača, 110. obletnici rojstva in 40. obletnici smrti izšla knjiga Lovim pomladni veter. Uredila sta jo pisateljica hči Nanča Kosmač Kogej in Andraž Gombač. V knjigi so zbrane njegove manj znane novele, ki jih je objavjal v revijah in časopisih. V njih piše o tigrovskem uporu, nasilju fašizma, partizanih in o njegovi vasi. Kosmač je bil tigrovec in je bil najmlajši obtoženec na prvem tržaškem procesu leta 1930. Kosmač je največ zgodb napisal o ljudeh iz svojega Slapa ob Idrijci, čeprav je prepotoval svet in živel v prestolnicah Evrope. Njegovo življenje je polno nenavadnih zgodb. Tudi on je prevozil svoj 'Tour de France'. Med drugo svetovno vojno je iz Pariza pred prihodom nemške vojske odkolesaril v Marseille ter od tod prek Španije in Portugalske v London. V svojih novelah piše o navadnih ljudeh, njihovih tragedijah, obsesijah, ljubezni, nesrečah in usodi. Vsi njegovi junaki iščejo srečo. Preproste, a izjemno izmojstrene zgodbe. (S. S.)

Paul Dolan

Srečni do konca dni: opušcanje mita o idealnem življenju

UMCo, 2020

Domneva narekuje, da bo naša sreča rasla, če bomo imeli več denarja, več uspehov in večjo intelektualno veljavo, vendar se val sreče, ki ga prinaša upoštevanje teh meril, toliko bolj zmanjšuje, kolikor višje po lestvici se vzpenjamo, in se nazadnje lahko celo preobrne. Če hočemo biti srečnejši, moramo presedlati iz naravnosti, ki pravi 'še več', na tisto, ki pravi 'ravno dovolj'. Kaj pa povezava med dohodki in srečo? Če jemljemo zadovoljstvo v življenju za naše merilo sreče, potem asociacija z naraščanjem dohodka blede, vendar nikoli popolnoma ne izgine. Do zadovoljstva v življenju v resnici lahko vodijo zelo različne ter pogosto precej nepričakovane poti. (K. G.)

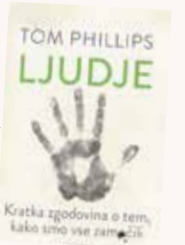

Tom Phillips

Ljudje: kratka zgodovina o tem, kako smo vse zamočili

UČILA INTERNATIONAL, 2020

Humorna pripoved o človeški zgodovini, katere rdeča nit je nabor raznovrstnih napak, zablod ali pa zajebov, kot jih avtor sočno poimenuje. Od začetkov vrste do danes so bili naši možgani vzporedno z izjemnimi civilizacijskimi dosežki spsobni spočeti nedoumljive norosti, ki so skozi človeško zgodovino ohranjale pekel na zemlji primerno temperiran. Zanimivo branje, ki pokaže, da se ljudje ničesar ne naučimo iz preteklosti in da smo na nek način obsojeni na ponavljanje lastnih napak. (G. J.)

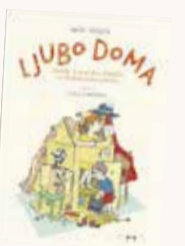
knjige za otroke in mladino

Maša Ogrizek

Ljubo doma: zgodbe o bivališčih, pohištvu in gospodinjskih aparatih

ZTT-EST, 2019

V knjigi Ljubo doma se sedemletna Polona, bratec Rok in njuna družina selijo iz sončne Primorske v sivo Ljubljano. Poloni se zdi, da se ne končujejo le počitnice, ampak da je konec tudi njenega življenja, saj se iz prostrane vile selijo v majhno blokovsko stanovanje. A v Ljubljani spoznata Sovico, ki se mora včasih pretvarjati, da je plišasta igrača in ta jima pomaga spoznati mesto in spremeniti stanovanje v dom. V samo zgodbo o selitvi, navajanju na novo okolje in ustvarjanju novih prijateljskih vezi, so spretno vtakane zgodbe o zgodovini bivališč, pohištva in gospodinjskih aparatov. Lahko uživamo ob branju kratkih zgodb, lahko pa knjigo listamo kot zanimivo poučno branje. Knjigo krasijo ilustracije ilustratorke Tanje Komadina. Zelo zanimiva knjiga nosi tudi znak zlata hruška, znak za kakovost. (S. Z.)

Ida Mlakar Črnič

Kako sta Bibi in Gusti prevzijačila hrib

DIDAKTA, 2020

Pisateljica Ida Mlakar Črnič nas spet razveseljuje z novimi prigodami junakov Bibi in Gusti. Tokrat želi njuno 'odpujlanstvo' osvojiti hrib. Prikupna pujska Bibi in Gusti prebredeta potok, prečkata travnik z mislijo, kako bo lepo, ko bosta na vrhu hriba. Nad to Bibino idejo Gusti ni ravno navdušen. Izgovor najde v vetru, ki naj bi močno pihal, lahko bi padla v prepad ali pa bi ju ugrabile čarovnice ... Ugotovita, da na hrib vodijo 'navzgoršnjice', navzdol pa 'navzdolšnjice'. Kako naj ubogi Gusti hodi na hrib, če pa ima obute 'sitne' čevlje, ki jokajo, stokajo, ga grizejo ... Bo Bibiju in Gusti uspelo 'prevzijačiti' hrib? Zabavno slikanico z velikimi tiskanimi črkami je imenitno ilustrirala Kristina Krhin. (N. P.)

Marius Marcinkevičius

Abir

ZALOŽBA PIVEC, 2020

Na vsake toliko se med novo izdanimi slikanicami pojavi kakšen presežek, ki ponovno dokaže moč slikanic, ki lahko nagovarjajo tako otroke kot odrasle. Slikanica Abir Založbe Pivec vsekakor je tak presežek. Zgodba govori o prašičku Prašičku in kravi Adeli, ki se lepega zela sončnega mrzlega dne odpravita drsat na zaledenelo jezero. Kmalu pa pod ledeno skorjo uzreeta par oči, ki jima skuša nekaj povedati. Začnejo si pisat na led, Prašiček in Adela z zgornje strani, neznano bitje, ujeto pod ledom, pa s spodnje. To seveda povzroči simpatično zmedo, ker sporočila drug drugega z obeh strani vidijo napisana zrcalno. K sreči se beseda kisik z obeh strani prebere enako (palindrom), zato Adela in Prašiček vendarle dojameta, da je bitje pod ledom v stiski in nujno potrebuje kisik ... Dih jemajoče ilustracije litovske ilustratorke Line Dudaite pričarajo toplo optimistično vzdušje in skupaj z duhovitimi prebliski protagonistov zgodbe ter domiselnimi grafičnimi dodatki zaokrožijo slikanico, ki slavi življenje, nas uči empatije, občudovanja narave in uživanja v vsakem trenutku. (J. D.)

KULTURA

DVAJSET LET GLASBENE USTVARJALNOSTI (3. DEL)

V letu 1989 se je orkester že tako številčno okreplil, da za manjše nastope razen kontrabasista nismo potrebovali pomoči.

Tomaž Habe

O dlično sta se izkazala fagotista dr. Igor Ivanetič in ing. Bogdan Šmon, ki sta prav zaradi orkestra opustila igranje klarineta in zapolnila vrzel med pihali. Vse več je v orkestru igralo izšolanih glasbenikov. Še večji elan pa so člani orkestra dobili z izvolitvijo nove predsednice orkestra Jane Bogataj - Gregorc, ki je s svojo delavnostjo in zagnanostjo pomagala urediti marsikateri projekt.

Tradicionalne novoletne koncerte smo vedno predstavili v treh krajih. Leta 1989 v Kulturnem domu Mengeš 23. decembra, v Kino dom Kamnik 26. decembra in v Hali Komunalnega centra 27. decembra. V sporedu sta zavznela valčka Jutranji listi ter Zlato in srebro, Tosellijsva Serenada, Tango Jalousie, Anina polka, Pescijevi Ciganski biseri, Ipavčeva V mraku in Lazzareva Chitara romana s solistom baritonistom Ivom Kordašem. Seveda sta v programu sodelovala tudi zbor: MPZ Svoboda Mengeš z zborovodjem Matevžem Goršičem in MPZ Canteamus Kamnik z zborovodjem Janezom Klobčarjem. Skupaj s tercetom Makama so zapeli Vino in pivo iz opere Faust, Res lepo iz muzikala My Fair Lady, Zbor deželanov iz opere Marta ter Vesela družba Franza Suppeja. Ker se je v tem obdobju nabralo že toliko arhiva lahkotnejše, revijske in plesne glasbe, smo se odločili, da ob dvajsetem novoletnem koncertu pripravimo tudi elitni ples. Žal je bila dvorana Komunalnega centra v Domžalah preskromno opremljena. Izvedli smo ga ob koncertu 22. decembra v Športni dvorani Kamni, pod pokroviteljstvom Zlatarstva Janez Banič, s cvetličnimi aranžmaji Arboretuma Volčji Potok ter ob podpori kar 13 kamniških podjetij in podjetnikov. Dogodek je bil napovedan tudi v osrednjem slovenskem časopisu Delo, ki je med drugim zapisal: »Novoletni koncerti letos še bolj slavnostno.« V kamniškem občinskem glasilu pa smo lahko prebrali: »Ideja, da bi se Kamničani zavrteli ob zvokih revijskega orkestra in večno zelenih klasičkov, je bila stara že nekaj let. Končno je dozorela. Dvorana, izkazala se je za izredno akustično, je bila nabito polna (700) ljudi. Gostje so bili navdušeni, pokazalo se je, da Kamničani te vrste zabave pogrešajo in z dolgimi aplavzi so potrdili, da bodo hvaležni za kakršnokoli podobno zabavo s plesom tudi v bodoče. Seveda je bil aranžer in dirigent Tomaž Habe duša in gonilna sila v prizadevanjih in izvedbi vseh dosedanjih koncertov.« Ob mizah je bilo možno naročiti enega od dveh menijev, imenovanih po skladateljih: Verdi in Rossini. Vso gostinsko ponudbo sta pripravila Florjan in Janko Mlakar. V plesnem programu je izmenjaje ob simfoničnem orkestru igrala še zasedba Big banda s številnimi inštrumentalnimi solisti ter vokalno skupino Jubilus in tercet MKM. V tem delu je sodeloval celo harmonikar Božo Matičič, legenda kamniške zabavne glasbe. Žal vsi niso mogli sedeti pri pogrnjenih mizah, tako da je bilo možno dogajanje in koncert spremljati na tribunah. V sami organizaciji je sodelovala številna ekipa, ki pa brez predsednice orkestra Jane Bogataj, dirigenta ter zvestega sodelavca in napo-

Solist Aci Bertonec in dirigent Tomaž Habe, N. K. Mengeš, 28. dec. 1990.

vedovalca Toneta Ftičarja ne bi uspela. Jubilejni koncert je bil ponovljen 26. decembra v Domžalah, 27. decembra pa v Mengšu. Generalna pokroviteljica je bila Skupščina občine Domžale. V programu smo slišali največje uspešnice preteklih let. Prireditev je z izvedbo Varšavskega koncerta oplenil svetovno priznani pianist Aci Bertonec, s citrami nas je navdušil Tomaž Plahutnik (v moji skladbi Nostalgija in priredbi Kodrove skladbe Cvetje v jeseni). Ob orkestralnih delih Mozarta in Čajkovskega sta bila še solista, sopranistka Irena Baar in tenorist Marjan Trček v izboru iz del: Dežela smehljaja, West Side Story, Platininske rože, Netopirja in za zaključek Verdijeva Napitnica. Ob slednji se je ob zborih iz Prodane neveste in Trubadurja pridružil še zbor Jubilus, ki sem ga prav za to priložnost sestavil in pripravil sam. V časopisu je bilo zapisano: »Simfonični orkester Domžale - Kamnik je s takim koncertom praktično edini simfonični orkester v Sloveniji, lahko pa bi rekli celo v Evropi.« Nad koncertom sta bila navdušena dirigenta Anton Nanut in Igor Švara ter glasbeni urednik RTV Slovenija Janez Martinc. Sicer pa so vzorec novoletnih koncertov povzeli po vsej Sloveniji. Tesne stike sva navezala z dirigentom Vrhniškega komornega orkestra Markom Fabianijem v izmenjavi izvajalcev in nočnega arhiva. Ob tej priložnosti je Domžalčane nagovoril tedanji župan Ervin A. Schwarzbartl. Enaindvajseti koncert je orkester prvič izvedel brez zbor. Ponočno se mi je pridružila naša vrhunska, žal že pokojna sopranistka Irena Baar. Skupaj z basistom Zoranom Potočanom sta zapela Šaljivi mačji duet G. Rossinija. Poslušalce je navdušila z Gounodovo Ave Marijo in v zaključni skladbi še z valčkom Pomladni zvoki. Za basista Zorana Potočana sem napisal orkestralno spremljavo za Schubertovo Serenado in Podmoskovske večere. Koncert so popestrili še trije solisti: harfistka Pavla Uršič Kunej ter violinista Branka Bečaj in Janez Klobčar. Ker se je izredno okreplila trobilna sekcija (pozavna, tuba) je bila uvodna skladba Slavnostna koračnica Edvarda Griega. Brez valčkov ni novoletnega vzdušja. Slišali smo valček iz baleta Coppelia, Valovi Donave in Straussove Pomladne zvoke. **Koncerti so bili: 20. decembra v Domžalah, 21. decembra v Domžalah in 27. decembra v Kamniku.** Začele so se težave s termini nastopov zaradi dvojnega članstva nastopajočih tako v simfoničnem orkestru kakor v godbah. Tega leta se je novoletnim pridružil še Praznični koncert godbe Domžale z dirigentom Frančkom Kuharičem in zasedel naš ustaljeni termin. Dvaindvajseti novoletni koncert je bil posvečen 30-letnici mojega umetniškega delovanja, hkrati pa tudi poslovljni, saj so se mi obveznosti tako nakopičile, da časovno nisem zmogel

nadaljevati z vodenjem orkestra, s katerim sem bil tudi organizacijsko močno povezan. Poleg pouka, vodenja mešanega pevskega zbora sem prevzel še Simfonični orkester Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, hkrati sem pripravil učbenike za nižjo in srednjo stopnjo ter honorarno sodeloval na RTV Ljubljana - Pet pedi in pozneje Veseli tobogan. Prvi iz cikla ob zaključku leta 1992 je bil združen z elitnim plesom v Športni dvorani Kamnik, 28. decembra je bil ponovljen v Mengšu, 29. decembra pa v Hali Komunalnega centra v Domžalah. Koncert so popestrili trije mladi solisti: vzhajajoča zvezda, sopranistka Norina Radovan, tenorist Vladimir Čadež in prva trobenta rarijskega simfoničnega orkestra Matej Rihtar. Na koncertu se je orkestru pridružil še Domžalski komorni zbor z dirigentom Karlom Leskocem. Poslušalce je navdušil Zbor sužnjev iz opere Nabucco, Kaj veseli bi ne peli iz Prodane neveste ter Zellerjev Ptičar. Tenorist je v moji priredbi zapel Curtisovo Non ti scordar in arijo iz operete Melodijske srca, v duetu sta nas vokalna solista navdušila z odlomkom iz West Side Story, vala navdušenja pa je bila deležna arija Olimpije iz Hoffmanovih pripovedk in virtuozna izvedba na trobenti Arbanovega Beneškega karnevala. Brez dunajskega priokusa J. Straussa ne gre. Slišali smo valčka Vino, žene in pesem, Na lepi modri Donavi ter Radežkyjevo koračnico. Spored sta po-

Sopranistka Norina Radovan in dirigent, Domžale 29. 12. 1992

vezovala Barbara Božič in Tone Ftičar. V predprazničnem času sva z zborovodjem Karlom Leskocem in komorno zasedbo simfoničnega orkestra izvedla 25. in 26. decembra prvi Božični koncert z naslovom Raduj, človek moj. Dirigentsko palico sem predal Aleksandru Spasiču, s katerim sva bila sodelavca na SGBŠ, sicer pa je bil zaposlen kot dirigent asistent v ljubljanski Operi. Programsko je nadaljeval z usmeritvijo, ki sem ji postavil temelje v preteklih letih. Po uverturi iz opere Nabucco smo v arijah prisluhnili sopranistki Bernardi Brkovič, mezzosopranistki Editi Garčević, tenoristu Andreju Debevču ter baritonistu Slavku Savinšku. (Donizetti, Verdi, Bizet). V Habaneri in Napitnici se je pridružil solistom še zbor, ki je ob orkestru izvedel še zbor sužnjev iz Nabucca. Zborovski del so izvedli pevci Domžalskega komornega zbora. Tako kot vsa zadnja leta je koncert z besedo povezoval Tone Ftičar. Štiriindvajsete novoletne koncerte je dirigent Aleksander Spasič zaznamoval s tremi odličnimi solisti. Basist Zoran Potočan nas je prepričal z dvema arijama - izstopala je arija Filipa iz Verdijevega Don Carlosa, Matej Zupan v drugem stavku koncerta v W. A. Mozarta za flavto in harfo (Bronka Prinčič) ter v suiti Fantasie brillante na teme iz opere Carmen. Navdušili sta tudi izvedbi orkestralnih skladb Offenbachovega Orfeja iz podzemlja in polka J. Straussa

Pod bliskom in gromom. Koncerte je povezovala Betka Šuhelj. Vsi trije koncerti so bili zadnje dni decembra: 27. v Mengšu, 28. v Srednji šoli Rudolfa Maistra Kamnik in 29. v Domžalah. Na željo občanov kamniške občine in Zveze kulturnih organizacij Kamnik sem z revijskim orkestrom Lithopolis in godali Camerata Labacencis (RTV Slovenija) izvedel Veronikin praznični ples. V Športni dvorani Kamnik je bil v prvem delu koncertni program, v katerem so poleg omenjenih še tercet Katrinas, solist na violini Žiga Brank, sopranistka Mateja Arnež, citrar Tomaž Plahutnik in orkester Mandolina iz Ljubljane. Program sta popestrila plesna tekmovalca Katarina Peranič in Matjaž Spreitzer, katerega oče je timpanist Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik od same ustanovitve. Tudi ta dogodek je bil deležen številnih pohval in obiskovalcev iz celotne Slovenije. Tradicionalni 25. novoletni koncert sva vodila oba dirigenta Aleksander Spasič in jaz. Prvi del programa je izbral in dirigiral A. Spasič. Uvodna skladba je bila uvertura k operi Carmen, končal pa z Napitnico iz opere Traviata. V osrednjem delu so bile arije Puccinija, Leharja in Donizettija, ki sta jih zapela redna gosta koncertov Irena Baar in Marjan Trček. Za drugi del koncerta sem izbral suito iz opere Porgy in Bess, dve slovenski deli, Lesjakovo Ne čakaj na maj in Sepetovo Pogled z gradu s solistko na klavirju Evo Bohte. V virtuozni skladbi Dinucija Hora stacato se je na harmoniki predstavil solist Andrej Trampuž, za zaključek pa Haydnova Ura in Rože z juga Johanna Straussa. Ker sem prepričan v moč in kvaliteto slovenske ustvarjalnosti, sem na vsakem koncertu izvedel vsaj eno slovensko delo. Za pomembne uspehe na glasbenem področju in bogatitev kulturno-umetniškega dogajanja v Kamniku sem prejel nagrado Tonea Brejca, priznanje Veronika, ki jo je podelil IS Skupščina občine Kamnik in zlato Kersnikovo plaketo Kulturne skupnosti Domžale. Še vedno pa smo bili v zagati s prireditvenim prostorom. Prvi koncert okroglega jubileja je bil v Srednji šoli Rudolfa Maistra 28. decembra, 29. decembra v edini koncertni primerni dvorani Kulturnega doma Mengeš in v soboto, 30. decembra, v Hali Komunalnega centra Domžale, ki kljub dobremu ozvočenju Dada Perica ni idealen koncertni prostor. Pomembnost koncertov za prostor občin Domžal in Kamnika je ob zaključku programa z nagovorom in dobrimi željami izrazila takratna županja občine Domžale Cveta Zalokar.

Novoletni koncerti simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik so bili spodbuda številnim profesionalnim kot tudi amaterskim glasbenikom, godbam, zborom in simfoničnim orkestrom od Pirana do Lendave in od Jesenic do Črnomlja. □

Simfonični orkester in Domžalski komorni zbor, Hala komunalnega centra, 29. 12. 1992

Domžalski komorni zbor in del Simfoničnega orkestra, Hala komunalnega centra, 29. 12. 1992

Tercet Katrinas, Nina Kompare in Andres Arnšek, Domžale, 29. 12. 1998.

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

KNJIŽEVNOST IN ŠOLSTVO

Lisice Črtomirja Freliha

Virtualni ogled razstave in pogovor med avtorjem ter vodjem galerije Jurijem Smoletom, ki je potekal kar v umetnikovem ateljeju v Radomljah, nam je razstrl vso zgodbo okoli lisic, ki so se naselile v tokratni avtorjev projekt.

Šolstvo in otroci sta občutljivi družbeni temi.

Razprave, kakšno naj bo sodobno šolstvo, se zdijo kot zgodbe o jari kači in steklenem polžu – brez konca in kraja. Če šola po prepričanju določenih psihologov zagotavlja otrokom več pravic in svoboščin, spodbuja otrokovo ustvarjalnost in gradnjo lastne zavesti o tem, kaj je prav in kaj ne. Če pa naj bi bila šola prostor, ki otroku daje jasno vedeti, kje so njegove meje, kje se pravice končujejo in začenejo dolžnosti, spet po prepričanju drugih krepki otrokovo stabilnost ter mu vliva mir in zaupanje do učiteljev. Seveda, odvisno s katerega zornega kota pogledamo, držita obe prepričanja, in na stroki naj bi bilo, da bi presodila, kako uravnoteženo voditi šolski proces, ter z jasnimi navodili učitelje vezovala k podajanju snovi in načina, kako naj bo snov podana. Hipotetično bi bilo do tu vse lepo in prav, če se ne bi prav stroka izogibala odgovornosti za odločitve in to raje prelagala na ramena učiteljev. Stroka je namreč ves čas pod pritiskom te ali one politične opcije, ki bi si rada nabrala politične točke ter naklonjenost staršev in babic otrok do naslednjih volitev in to tudi skozi izobraževalen sistem.

Pred dobrima dvema desetletjema sem prvič sam opazil posledice tega strokovnega liberalizma, oziroma še boljše rečeno, nejasnih navodil. Takrat sem sam poučeval zgodovino in filozofijo na eni ljubljanskih gimnazij in sem se ob neki priložnosti pogovarjal z enim svojih kolegov, ki mi je odkrito priznal, da se v četrtem letniku še najraje izogne drugi svetovni vojni. Pač, to je občutljiva tema, in če bi predaval o njenem dejanskem poteku, vzrokih in posledicah, bi mu sitnari-li starši, naklonjeni slovenskemu domobranstvu, če pa bi skušal snov prilagoditi tako, da bi bila do domobranstva razumevajoča, bi ga pestili starši, ki želijo, da njihovi otroci poslušajo predavanja o poteku dogodkov, kot so dejansko bili. Najlažja rešitev je bila seveda, da so bili dovolj v zaostanku, da so drugo svetovno vojno v Sloveniji obdelali tako na hitro, da vzrokov in posledic slovenske kolaboracije z nemškimi in italijanskimi okupatorji niti niso obravnavali.

Drugi takšen primer je umik Dnevnika Ane Frank s spiska obveznih šolskih čtiv, ki se je zgodil pred slabima dvema letoma (se pravi, vsaj za to neumnost ne morem kriviti trenutne vlade). Ko sem to izvedel in se pozanimal zakaj tako, sem dobil pojasnilo, da Dnevnik Ane Frank pravzaprav ni umaknjen, le odločitev, ali bo ali ne bo obravnavan, je odslej prepuščena učitelju. Dnevnik Ane Frank je pač nekoliko zastarelo čtivo in otroci ga težko berejo, se pravi, učitelj naj bi presodil, ali so njegovi učenci sposobni razumeti to temo. Moram reči, da je to eden bolj bedastih izgovorov, ki sem jih slišal v zadnjem času. Dnevnik se bere tekoče, je razumljiv, celo precej sodobno napisan in pisala ga je najstnica, deklica, ki bi lahko bila vrstnica svojih bralcev in je tudi zato otrokom še bližje. To, da je dnevnik pred izdajo knjižno obdelal njen oče, mu pač ne moremo šteti v zlo, ali mu zaradi tega odrekati avtentičnosti. Rekel bi, da je Dnevnik nedvomno otroku bistveno lažje čtivo kot recimo Solzice Prežihovega Vo-

ranca ali pa recimo Lukec in njegov škorec Franceta Bevka ter druga dela slovenskih klasikov, ki še vedno ostajajo na spiskih predpisanih čtiv. Pri tem seveda ne mislim, da bi bilo treba ta dela umakniti iz otroškega branja, nasprotno, ostati morajo, pa ne le zato, ker gre za dela vrhunskih slovenskih pisateljev, pač pa tudi zato, ker otroku književnost na popolnoma drugačen način približa razumevanje zgodovine in določenega obdobja. Če zgodovina temelji na dejstvih, njihovih vzrokih in posledicah, na racionalni faktografiji, deluje književnost nad racionalnim poljem, saj se dotika naših emocij. Branje strokovne zgodovinske literature nas pač ne more spraviti v jok, tudi če prebiramo o milijonih mrtvih, saj gre le za številke, če pa te milijone povežemo z njihovimi življenji, dobijo popolnoma drugačno emocionalno težo. Prav te zgodbe posameznikov jih učlovečijo, da se skupaj z njimi ve-

“Prepričan sem, da je večina naših učiteljev ne le tako pedagoško kvalitetnih, pač pa tudi dovolj človeških, da poznajo otroke, ki jih učijo in svoje postopanje prilagajajo potrebam vsakega njim zaupanega malega posameznika. Kar pa za svoje delo nujno potrebujejo, so jasna navodila strokovnih služb in jasno začrtano, kaj morajo v svoji snovi obravnavati, saj se le tako v resnici lahko izogonejo pritisku tistih staršev, ki bi želeli, da šola otroke indoktrinira v njihovo politično ideologijo.

selimo, smejimo in jočemo. Prav tu je resnična težava Dnevnika Ane Frank, saj številki 1.500.000 judovskih otrok, ki so končali kot žrtve nacizma in fašizma, daje človeški obraz, ki ga je veliko težje izbrisati oziroma razvrednotiti iz zavesti mladega bralca kot pa le številko. Pač, priznati si moramo, da je delu evropske, še bolj pa slovenske politike veliko do tega, da se te zločine čim bolj izrine iz zavesti prihajajočih generacij. Ravno stroka pa bi morala poskrbeti, da do te pozabe ne prihaja.

Potrebujemo torej permisivno ali restriktivno vzgojo v šolah? Bi rekel, da ne prvo in še manj drugo. Slovenci imamo izvrstne učitelje, za večino katerih sem prepričan, da so sposobni presoditi, kdaj otroci in mladina potrebujejo restriktivnost in v katerih trenutkih permisivnost. Prepričan sem, da je večina naših učiteljev ne le tako pedagoško kvalitetnih, pač pa tudi dovolj človeških, da poznajo otroke, ki jih učijo in svoje postopanje prilagajajo potrebam vsakega njim zaupanega malega posameznika. Kar pa za svoje delo nujno potrebujejo, so jasna navodila strokovnih služb in jasno začrtano, kaj morajo v svoji snovi obravnavati, saj se le tako v resnici lahko izogonejo pritisku tistih staršev, ki bi želeli, da šola otroke indoktrinira v njihovo politično ideologijo. □

GALERIJA DOMŽALE Skladno z ukrepi ob covidu-19 so se ob kulturnem prazniku odpirali muzeji in galerije, kar je Domžalam prineslo kulturni pridihi tudi v živo, vzporedno pa so potekali različni spletni kulturni dogodki v sklopu programa *Živa je kultura*. Vsekakor v Galeriji Domžale nismo zamudili razstave priznanega domačega ustvarjalca, akademskega slikarja, grafika, mag. umetnosti in profesorja za grafiko, Črtomirja Freliha. Virtualni ogled razstave in pogovor med avtorjem ter vodjem galerije Jurijem Smoletom, ki je potekal kar v umetnikovem ateljeju v Radomljah, nam je razstrl vso zgodbo okoli lisic, ki so se naselile v tokratni avtorjev projekt (pogovor je na ogled na spletni strani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale). Čeprav so lisice avtorjeve spremljevalke že iz otroštva v Bohinju, jih je tokrat pripeljal k nam dobesedno iz bohinjskega gozda z vsemi značilnimi človeškimi lastnostmi –

zvitost, pretkanost, zloba – ter jih postavil v kontekst sodobnega časa in prostora. V domišljenih risanih zgodbah običajno nastopajo v paru, ki se v bohinjskem narečju pogovarja oziroma sprašuje o stvareh, ki se jih morda sploh ne bi, pa se jih zaradi svoje nečimrnosti, a hkrati na odrezav, humorno umerjen način odraža aktualne politične situacije (tudi koronske), splošne družbene problematike, kulturno in umetniško povpraševanje pa tudi vsakdanje iskricice okoli vremena, športa, počutja itd. Z drugimi besedami: Frelihove Lisice so likovne basni z globalizacijskim pridihom, ki nas zagotovo ne pustijo ravnodušne, temveč nas z nasmeškom na ustih spodbudijo k poglobljenemu razmisleku o človeških dejanjih ter življenju tukaj in zdaj. Vzporedno z močno motivno sporočilnostjo pa moramo Frelihove Lisice gledati (oziroma videti) kot premišljen likovni konstrukt v obliki knjige umetnika, ki se ponaša z avtorsko

risbo akademske natančnosti in avtonomnosti. Med umetniki se je v zadnjih letih povečala produkcija umetniških knjig, k čemur zagotovo prispeva sodobna tehnologija, a hkrati so postale pomemben umetniški medij z različnimi avtorskimi vizualnimi govoricami, prijazno nam dostopnimi tudi v tiskani obliki. In tu je pred nami knjiga umetnika Črtomirja Freliha, ki jo z navdušeno previdnostjo prelistamo. V sodelovanju z avtorjem jo je izdala Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov s podporo Ministrstva za kulturo in Kulturnega doma Franca Bernika Domžale. In ne pozabimo tudi na pristen stik z umetnostjo v galerijskem prostoru, ki nam je v epidemijskem času pogosto okrnjen, saj je celovito živo doživljanje umetniških del eno najpomembnejših estetskih izkušenj. Razstava je odprta še do 27. februarja.

KATARINA RUS KRUSHELJ
FOTO: BORUT KRAJNC

db DUTB | NEPREMIČNINE

ŠKRJANČEVO

ZAŽIVITE MED NARAVO IN MESTOM

Stanovanja v neposredni bližini središča Domžal v idilični soseski Škrjančevo.

Bližina narave, mirno in urejeno okolje, zasebno otroško igrišče znotraj soseske.

www.skrjancevo.eu | 041 498 708

Leto izgradnje 2009 | Leto prenove 2019 | Neto tlorisne površine stanovanj od 102,08 m² do 142,37 m² | Škrjančevo 51 in 55, Radomlje pri Domžalah | način prodaje, t.j. po sistemu kdor prvi ponudi, prvi kupi.

DUTB, Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana, Slovenija
nepremicnine.dutb.eu
nepremicnine@dutb.eu

Za DUTB prodaja
KREATIVDOM
KADROVA PRAKTIKA

Zbiranje zavezujočih ponudb od 24. 2. 2021 NAPREJ

KULTURA

Kulturni praznik nekoliko drugače

Kako varljivo je včasih življenje, saj nas mnogokrat potiska v velika pričakovanja, a se ne zgodi vedno po naših načrtih.

Življenje se rado poigrava z nami, še posebej, kadar od prihodnosti veliko pričakujemo ali kadar se nam zdi samoumevno, da bodo načrtovani dogodki vsestransko uspešni. Minulo leto in začetek letošnjega nas postavljata na bolj realna tla. Lahko načrtujemo veliko prireditev in dogodkov, ki nas veselijo, pa so vendar vsi načrti pod velikim vprašajem.

Tudi rek »Če si nekaj resnično želiš, se tudi uresniči« za ta čas, ki ga živimo, ne velja več. Ko se je začela ta neprijazna bolezen, smo bili verjetno vsi prepričani, da bomo nadlogo z lahkoto premagali ali pa da bo sama po sebi poniknila in bomo spet živeli brezskrbno kot dolej. Odgovor pa vsi poznamo.

Življenje je treba spremeniti, kar nam je nedoumljivo. Sprejeli naj bi nekaj, na kar nismo pripravljeni – da naj ne bi imeli kulturnih prireditev ob kulturnem prazniku in številnih drugih prireditvah, druženja in stikov s prijatelji ... Vse to se nam je do nedavnega zdelo nemogoče – pa vendar ni več druženj, ni stikov s prijatelji, ni predstav ne koncertov in tudi ne vsakoletne prireditve ob prazniku kulture.

Le v srcih nam je ostal Prešernov dan, ki naj bi nas spomnil na številne velikane kulture. Morda se nas tokrat dotaknejo globlje, saj smo bolj umirjeni in imamo nekoliko več časa za premislek. Ko bi se le večkrat znali spomniti naših prvih učiteljev kulture – svojih staršev. Vedno so nas učili lepega vedenja,

spoštovanja drugih, pozdravljanja ljudi, ki jih srečujemo, in obzirnosti do soljudi. Če bi zmogli vsaj delček te kulture ponotranjiti in jo ponesti s seboj v življenje, bi bil za vse ljudi in celo življenje najlepši kulturni praznik.

Seveda pa se kar čez noč svet ne more spremeniti, zato živimo, kot nam narekuje čas, ki ni dobronameren nikomur, tudi kulturi ne, čeprav bi si to želeli.

Vse kaže, da je kultura tudi to, da si s pomočjo digitalne tehnike lahko ogledamo marsikateri koncert ali prireditev, ki je namenjena temu prazniku. Tako lažje preživimo dni, ki bi jih sicer v živo doživeli na prireditvah ob dnevu kulture.

Vsak izmed nas lahko v teh dneh v mozaik dneva kulture vgradi svoj delček tako, da vzame v roke knjigo ali se vsaj spomni na soljudi, ki so morda z nami soustvarjali lepši in boljši svet, a jih ni več med nami. Iskreno upamo in želimo, da bo prihodnost kulturnim dogodkom bolj naklonjena in spoštljiva do vseh ustvarjalcev kulture, ki v srcih dobro mislimo.

Vsem ljudem ob dnevu kulture smo iskreno želeli lepo praznovanje! Upam, da se je uresničilo.

ALOJZ STRAŽAR

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Tudi z banderom dobro pripravljeni v leto 2021

Čeprav je še čas epidemije in je v večini novic glavni junak vsakodnevnih zgodb covid-19, se v naših kulturnih in drugih društvi marsikaj dogaja.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE DOMŽALE Tudi v Folklornem društvu Groblje, kjer ste o njihovih aktivnostih v dosedanjih več kot desetih letih lahko brali skoraj v vsaki številki našega glasila. In ker jih že nekaj časa v njem ni, bi lahko nekdo zmotno razumel, kot da se pri njih nič ne dogaja. Da temu ni tako, nam v prijaznem kratkem pogovoru pove dr. Franci Hribovšek, predsednik društva in lanskoletni dobitnik zlate plakete Občine Domžale.

skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območni izpostavi Domžale, predvsem pa vsem članom, ki so redno hodili na vaje in so bili pripravljeni za nastope ter odzivni za akcije,« s ponosom pove dr. Hribovšek, ki se, skupaj z vsem društvom, rad spominja izpolnjenega letnega plana nastopov. Še posebej so jim v lepem spominu ostali nastopi v Arboretumu, kjer so kar dvakrat zaplesali za Občino Domžale, za vse pa je nepozabljeno tudi romanje k sv. Notburgi

Na licu bandere bo znak društva, na emblemu bo grb Občine Domžale, na hrbtni strani bo lik sv. Notburge in v vseh rogljih bo pšenično klasje. Bandero je v izdelavi ter bo plačan in prevzet do konca letošnjega marca, slovesno razvitje bo na prvem primerem javnem dogodku.

Na povabilo občine, Javnega sklada za kulturne dejavnosti ter Zveze kulturnih organizacij SKD so folkloristi zaplesali tudi 8. februarja – na slovenski kulturni praznik,

Dr. Franci Hribovšek

Tako izvemo, da so računovodja, predsednik društva, umetniška vodja ter člani nadzornega odbora že pošteno opravili svoje delo ter za občni zbor v letu 2021 pripravili pregledna poročila. Ta bodo zanesljivo pokazala, da je Folklorno društvo Groblje Domžale v letu 2020 odlično delalo. Pripravljen je tudi načrt dela za letos, ki je pospremljen s finančnim planom. Z vsemi materiali se je že seznanil upravni odbor, tako da bo, pravi predsednik – ko bodo razmere dovoljevale – občni zbor imel lahko delo.

»Poročila za 2020 so ugodna in društvo bo lahko nemoteno nadaljevalo z delom, čim bodo ukrepi za preprečevanje okužb nehali delovati. Zahvala za to gre Občini Domžale, Krajevni skupnosti Jarše – Rodica ter Javnemu

v Groblje. Na žalost zaradi epidemije nekaterih prireditev niso uspeli izvesti, posebej jim je žal otroškega festiva in gala mednarodnega folklorne večera, zama pa so se pripravljali in veselili tudi gostovanja na festivalu folkloristov v Srbiji.

Nova prekmurska koreografija in izdelava tej primerne kostumske podobe malce zamuja, ampak vse noše bodo gotove in prevzete do konca tega meseca. S postavitvijo na oder pa se bo, žal, moralo počakati na boljše čase. Pa še na eno novost vas opozarjamo, ki bo pripomogla, da bo Folklorno društvo Groblje Domžale še bolj prepoznavno. Upravni odbor se je namreč odločil, da se, zaradi boljše predstavitve društva in kraja, v javnosti pojavlja z bandero društva.

ko so sodelovali pri občinskem praznovanju v okviru slovenskega kulturnega dne Živa je kultura.

V veliko čast je Folklornemu društvu Groblje Domžale in vsem, ki poznamo dolgoletno prizadevno ustvarjalno delo umetniške vodje društva Nevenke Unk Hribovšek, da je prejela priznanje Maroltova listina za leto 2020. Iskrene čestitke za vse opravljeno delo pri ohranjanju kulturne dediščine na tem področju, spoštovana gospa Nevenka!

Pa še na eno čestitko ne smem pozabiti: minister za kulturo je namreč Folklornemu društvu Groblje Domžale podelil status nevladne organizacije! Iskrene čestitke!

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

BREDA CERAR

Razstava slik in grafik izbranke likovnega natečaja v Menačenkovi domačiji | 16. marec – 16. april 2021

Potovanje čez morje, grafični odtis, akril na platnu, 2020

Virtualno odprtje razstave in pogovor z avtorico, 16. marca 2021 ob 18. uri na spletni strani Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, spletnem portalu domzalec.si in FB strani Menačenkova domačija.

Ogled razstave v živo od 17. marca dalje. **Ogled v živo z avtorico** 25. marca od 10. do 12. ure. Obisk razstave v skladu z aktualnimi ukrepi Covid-19.

Vabljeni!

Vstop prost.

MENAČENKOVA
DOMAČIJA 10 let

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odprta v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE

Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

Tudi to je kultura

Pogrešamo vas

Že vrsto let Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, najbrž še niste pozabili, kako slovesno so obeležili svojih prvih 70 let uspešnega dela, v svoj program vsako leto vključijo tudi slovesnost ob 8. februarju – slovenskem kulturnem prazniku. Z mašo v škocjanski cerkvi se spomnijo vseh svojih pokojnih članov in članic, obudijo spomine na njihovo sodelovanje ter mašo povežejo s kulturnim programom, v katerem imata pomembno mesto glasba oziroma petje.

Ob 70. rojstnem dnevu Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan je bilo priložnosti za spomin na vse, ki so kadarkoli sodelovali v društvu – ne glede na to, katero področje so pokrivali, še veliko več, saj so pripravili vrsto ogledov nekdanjih domačih gledaliških predstav, v katerih smo lahko občudovali nekdanje, danes že pokojne, člane oziroma članice društva. Na prijetnih srečanjih ni manjkalo pogovorov o tem, kako je

bilo nekoč, spomnili so se nekaterih nenavadnih dogodkov in obujali spomine na nekdanje člane in članice, ki so vsak zase pustili svoj pečat v zgodovini društva. Predvsem pa je bilo govora o prijateljstvu in odličnem sodelovanju generacij in njihove povezanosti vseh sedmih desetletij uspešnega dela društva.

Maša za pokojne kulturnike in kulturnice je bila vsako leto zelo lepo obiskana, postala je tradicionalni prvi kulturni dogodek tega društva v posameznem letu in priložnost, da se pokojnim članom in članicam zahvalijo za njihov prispevek društvu, hkrati pa njim in njihovim sorodnikom povedo, da jih niso pozabili, niti niso pozabili skupnega dela, ki je pomembno izpostavljeno v vsej njihovi zgodovini. Hkrati pa je bila maša tudi priložnost za čudovite besede – tako navadno slavnostnega govornika kot dobskega župnika Jureta Ferleža o pomenu kulture, iskreni hvaležno-

sti in vlogi Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan na področju kulture – ne samo v domžalskem, temveč tudi slovenskem in celo mednarodnem prostoru. Hkrati pa je bilo srečanje ob slovenskem kulturnem prazniku tudi priložnost za nastop kulturnikov, s katerim so pravzaprav začeli posamezno festivalsko leto v okviru programa kulturnega poletnega festivala.

Žal je letos tudi na ta vsako leto nepozaben kulturni dogodek vplivala epidemija, ki pa ni povsem preprečila dogodka, saj je maša za vse pokojne člane in članice Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan 9. februarja 2021 potekala virtualno ter bila lep uvod v 21. kulturni poletni festival Studenec 2021. Držimo pesti, da korona ne bo preveč vplivala nanj ter da se bodo lahko uresničila želja in upanje Lojzeta Stražarja, predsednika društva, da bo kultura ostala magnet, ki privlači, nas plemeniti in nam bogati življenje.

VERA VOJSKA

VESELJE DO SLIKANJA IZVIRA IZ SVOBODE

MILAN PIRMAN, SLIKAR SAMOUK

Razstava v Menačenkovi domačiji

Cveta Zalokar
Foto: Miro Pivar

Milan Pirman je širši domžalski javnosti poznan kot direktor občinske uprave Občine Domžale v času županovanja Cvete Zalokar. Pozneje je svojo profesionalno službeno pot nadaljeval na državni ravni, na področju okolja in regionalnega razvoja, zadnja leta pa kot revizor in inšpektor na področju javnih financ. A ob poklicnem delu, ki ga zaznamujejo številke in predpisi, je v zadnjih letih našel nov izziv in veselje v slikarstvu. Počasi so začele nastajati slike na platnu, več kot sto se jih je že nabralo, in ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku je bila v Menačenkovi domačiji odprta tudi razstava z naslovom Zimska krajina.

Kakšni so spomini na tvojo delovanje v Domžalah?

Lepi. To je bil čas, ko so nastale nove občine, ki so od prejšnjih prevzele lokalne funkcije, državne funkcije pa so prevzele upravne enote in posamezna ministrstva. To je bil čas večjih projektov, ki so zaznamovali naš prostor: avtocesta na relaciji Dragomelj–Trojane, izgradnja plinovodnega omrežja, izgradnja manjše obrtne cone v Jaršah, priprava podlag za obrtno industrijsko cono Želodnik, ki pa žal še do danes ni zaživela. Vzporedno pa smo skrbeli za spodoben nivo vzdrževanja komunalne infrastrukture ter objektov družbenih dejavnosti na področju otroškega varstva, šolstva, kulture in športa.

Kakšno delo opravljaš v zadnjih letih?

V zadnjih 15 letih opravljam delo na področju revizije in inšpekcijskega nadzora javnih financ in sem tipičen dnevni migrant na relaciji Domžale–Ljubljana.

Kdaj in ob kakšni priložnosti si spoznal in v sebi odkril veselje do slikarstva?

Prve slike segajo v leto 2014. Na pobudo domačega slikarja in kiparja Jožeta Vajde sem naslikal prvo sliko. Njegove vzpodbudne besede in napotki so me vodili in kmalu so nastale nove. Veselje do slikanja pa izvira iz svobode, ki jo slikanje omogoča. Tu sem sam svoj gospodar. Slikam, kar sam hočem, kadar sam hočem in toliko časa, kolikor sam hočem.

Kdo ti je pomagal pri spoznavanju likovnega sveta in likovne tehnike?

Kot rečeno, mi je prve napotke dal Jože Vajda. Nadaljeval sem pa kot samouk. Prek socialnih omrežij sem spoznal veliko slikarjev in njihovih del. Med seboj si izmenjujejo izkušnje in vzpodbude za nadaljnje delo.

Kje vse si iskal motive za svoje slike?

Največ v naravi. Na mojem telefonu je več sto fotografij, nekatere so že, nekatere pa še bodo podlaga za prenos na platno. Poleg narave slikam tudi kulturno krajino, naša starejša mesta. Da ne pozabim: živalski svet, pse, jelene, kozorože, konje ... Naslikal pa sem tudi nekaj portretov.

Narava v vseh letnih časih je vsekakor tvoja najljubša tema. Kako jo doživljaš in kaj ti pomeni?

Da, narava v vseh letnih časih. Narava nam nudi življenjski prostor, nas obkroža, nam nudi prostor za sprostitve. Na srečo obstaja še kar nekaj naravnega prostora, v katerega človeška roka še ni v popolnosti posegla. Naša naloga je, da jo ščitimo zase in za svoje naslednike. Upam, da tudi moje slike prispevajo k temu zavedanju.

Fotografije svojih slik redno tudi objavljaš na facebooku. Kakšni so odmevi in od kje vse prihajajo?

Večji del slik objavljam na facebooku. Odmevi so večinoma pozitivni, prihajajo pa z vseh koncev sveta. V času slikarskega udejstvovanja sem navezal več stikov z ljudmi, ki nas družijo nastajanje in ustvarjanje slik. Del jih prihaja iz slovenskega okolja, okolja bivše skupne države, veliko pa tudi iz evropskih držav. Mislim pa, da ni kontinenta, iz katerega ne bi prejel odzivov na svoja dela. Sem član različnih javnih in zasebnih skupin, katerih skupna nit je slikarstvo. To mi omogoča, da vidim izdelke številnih aktualnih ustvarjalcev, enako pa so moje slike dostopne in vidne širši javnosti. Člani teh skupin so tako slikarji kot tudi ljubitelji njihovih del.

Kje si doslej predstavil svoja dela?

V obliki razstav na dveh razstavah v Ljubljani in na zadnji, ki še

poteka v Domžalah. Okrog 20 slik pa sem predstavil tudi na spletnih tekmovanjih. V dokaj močni konkurenci so moje slike zasedale spodbudna mesta. Na ta način sem lahko ocenil, kako slike ocenjuje mednarodna javnost, tako strokovna kot laična.

Kako je prišlo do samostojne razstave v Menačenkovi domačiji?

Pred slabim letom mi je direktorica domžalskega kulturnega doma prvič omenila možnost razstave v njihovih prostorih. Konkretna ponudba in potem tudi realizacija pa je prišla ob letošnjem kulturnem prazniku, ko sem pri zasnovi razsta-

ve sodeloval s kustosinjo Katarino Rus Krušelj.

Razstava bo na ogled odprta še ves februar. S kakšnim sporočilom bi nanjo povabil domžalsko likovno občinstvo?

Razstava z naslovom Zimska krajina je priložnost za pobeg v naravo, ki je naslikana na platnu. Je priložnost za pobeg iz turobnega okolja, ki ga je zaznamovala epidemija, ki je s tečajev vrgla celoten svet. Prav z razstavo, ki je po daljšem času spet odprta za obiskovalce, se odpirajo možnosti, da se iz virtualnega sveta počasi spet vračamo v normalen svet.

Kateri pa so sicer tvoji najljubši slikarji?

Zgodovinsko izvirajo iz kroga impresionistov, iz slikarske smeri, ki je nastala v drugi polovici 19. stoletja, kot posledica pomirjanja strasti romantike. Začetnik te smeri je bil znani francoski slikar Claude Monet. Impresionisti so motive črpali iz prizorov vsakdanjega življenja. V naravi so videli kombinacije barv, ki se menjajo pod vplivom svetlobe. Poznam pa veliko aktualnih slikarjev, katerih slike so vredne ogleda. Izvirajo iz domačega in tujega okolja. Da katerega od domačih ne bi izpustil, jih ne bi posebej našteval. Lahko pa omenim portrete Tadeja Žugmana, pred katerimi lahko le stojiš in strmiš, koliko znanja, energije in časa je v njih.

V okolju izven Slovenije ter naše sosesčine pa pogosto pogledam dela, ki jih naslikajo Andrew Lucas iz Velike Britanije, Barbara Szatan iz Poljske, Andre Farnier iz Francije, Alim Adilov iz Madžarske, Arthur Voronov iz Ukrajine, Vladimir Volegov, Ior Sakharov, Natalija Vesenkova, Viktor Yushkevich, sestri Anna in Elena Sidorkina iz Rusije ter Clara Cabral iz Portugalske.

Imaš kakšne posebne načrte glede svojega likovnega udejstvovanja v prihodnosti?

Naravi in njenim motivom bom ostal zvest. Poleg slovenskih krajev, planin in gora, ki sem jih že slikal (Bled, Bohinj, Cerknica, Kamnik, Kranjska Gora, Ljubljana, Piran, Portorož, Velika planina, Vršič, Triglav, Jalovec, Grintavec), je čas, da nastane tudi kakšna slika Domžal. Ne vem pa še, ali iz aktualnega časa, ali iz časa, ko so nastajale Domžale, za kar je večino gradiva še v črno-beli tehniki. □

Na fotografiji iz leta 1985 so bratje Marko, Janko in Toni Omahna iz Krtine, ki so kasneje ustanovili skupino Gamsi. Na začetku njihove glasbene poti jih je s harmoniko spremljal Tone Habjanič in s kitaro njihov oče Janez Omahna.

Foto: Vido Repanšek

110 LET DRUŠTVENEGA DOMA DOMŽALE (3)

V decembrski in januarski številki Slamnika sta bila objavljena prva dva dela zapisa o zgodovini in dogajanju, povezanem z Društvenim domom Domžale. Pred nami je tretji del. V letu 2020 je namreč minilo 110 let od zaključka njegove gradnje in slovesnega odprtja. V eni najlepših domžalskih stavb danes domujeta Kulturni dom Franca Bernika Domžale in Glasbena šola Domžale. Ker je žal je stanje zaradi korone preprečilo kakršno koli manifestativno obeleževanje, smo se odločili, da ob tej priložnosti s preglednim zapisom opozorimo na ta pogumni in ambiciozni projekt.

Gradivo zbrala: Cveta Zalokar

V prvem nadaljevanju smo spremljali gradnjo pod okriljem Katoliškega izobraževalnega in prosvetnega društva, ki jo je vodil in usmerjal ter ga tako rekoč iz nič uspešno tudi dokončal takratni domžalski župnik Franc Bernik. Ko so Domžalci pred 110 leti gradili svoj društveni dom, ki je stal takrat še sredi polja, so stopili skupaj in zelo dobro vedeli, da sta kultura in medsebojno druženje, čemur je bil v prvi vrsti namenjen, bistvenega in življenjskega pomena za obstoj slovenskega naroda in njegovega vsestransko bogatega življenja in prihodnosti. Spoznali smo, kako zelo so se veselili ob odprtju, ki so ga obeležili z veliko prireditvijo, ki je potekala 28. avgusta 1910. V drugem delu smo spoznavali pestro in raznoliko dogajanje v Društvenem domu do začetka prve svetovne vojne leta 1914, med drugim potek prvega gospodinjstva tečaja leta 1912, ki se je zaključil z veliko razstavo.

Pri pripravi zapisa sem si pomagala z različnim gradivom, v katerem so kronisti in zgodovinarji v različnih delih že pisali o Domu. Med njimi naj posebej izpostavim poleg zapisov Franca Bernika tudi Matjaža Brojana, Staneta Stražarja, Katarino Rus Krušelj, Tončka Ravnikarja, dr. Miroslava Stiplovska, Tadejo Capuder, Vero Vojska in Matjaža Karlovška.

Društveni dom med prvo svetovno vojno

Leto 1914 je zaznamovala vojna, zato je dejavnost na gledališkem podro-

Vojaki v Društvenem domu v Domžalah, razglednica z žigom 12. junij 1916. (Vir: arhiv Knjižnice Domžale)

čju povsem zamrla in sta bili uprizorjeni le dve predstavi (Stari in mladi; Dekle z biseri). Že 15. oktobra 1914 je Društveni dom postal vojašnica, v njem je bilo nastanjenih 152 vojakov, med drugim večina rekrutov 97. pešpolka, ki so v domu ostali vse do maja 1915. Bivali so v dvorani, na galeriji in v zgornjih sobah. Sicer pa je bilo v tistih dneh v Domžalah skupaj nastanjenih več kot 1000 vojakov.

Dom je bil vse do leta 1917 predvsem kasarna za vojake, ki so jih pošiljali na različne fronte, vmes pa dvakrat tudi bolnišnica za vojaške ranjence, od avgusta 1915 poimenovala »K.u.K. Feldmarodenhaus in Domschale Objekt 2«, 12. septembra 1916 pa je bila v Domu urejena bolnišnica, ki je nosila ime Feldspital 19.

Vse do leta 1917 je bil Društveni dom kasarna, od koder so pošiljali vojake na fronte, v Domžalah so se ustavljali na poti na Soško fronto

Številni vojaki med prvo svetovno vojno na Železniški postaji v Domžalah (Vir: arhiv Matjaža Brojana)

Vojaki 27. pešpolka cesarske vojske, nastanjeni v Domžalah

številni vojaki, med drugim tudi 27. cesarsko kraljevi polk.

Vojaška oblast je Društveni dom vrnila Katoliškemu izobraževalnemu društvu spet 11. decembra 1917, česar so bili zelo veseli.

Leto 1920: V Društvenem domu skrito orožje, Franc Bernik pa sumljiva oseba

Po vojni se je z vso intenzivnostjo nadaljevalo s številnimi prireditvami, nastopi, srečanja in uprizoritvami gledaliških iger. Med drugim so februarja 1920 uprizorili tudi Jurčičeve Rokovnjače. S tem v zvezi je povezana anekdota, ki jo je z obiljem cinizma opisal Bernik v drugi knjigi Zgodovini fare Domžale. Dva dneva po društveni predstavi se je namreč v Domu izvajala obsežna preiskava, Bernika kot predsednika društva so tako v Domu čakali trije oboženi orožniki, vsi z 'nasajenimi bajoneti'. Na poziv preplašene oskrbnice je prihitel v Dom, v knjigi je takole opisal potek zanimivega pogovora.

»V nedeljo ste imeli predstavo?« je poizvedoval orožnik mrkega obraza.

»Da, Rokovnjače smo igrali,« je pojasnil Bernik in nadaljeval: »Vse polno ljudi je bilo. Igra je izvrstno uspela. Ste bili tudi gospodje navzoči?«

Pa se gospodje orožniki niso dali premotiti. Vztrajali so pri svoji 'uradni resnosti' in nadaljevali z poizvedbo: »Pri igri se je streljalo.«

Bernik je hitel s pojasnilom: »Seveda! Glavni junak je v igri ustreljen. Ali naj v ta namen igralec vzame v roko lesen pihalnik, pa naj reče 'puf'?

In zato naj mi pobiramo vstopnino?! Igra je življenje!«

»Streljalo se je z vojaškimi puškami!« je nič kaj prijazno zadržal orožnik.

»Tega pa ne vem! Pri nas vsak igralec sam preskrbi orožje!« je pojasnil Bernik, tokrat v vlogi režiserja in tudi organizatorja predstave.

»Vi imate tu v domu zalogo vojaškega orožja!« je jasno in glasno obtožil nič kaj prijazen strogi predstavnik oblasti.

»A tako! Sedaj vas pa že razumem! Gospodje, oprostite! Sedaj bom pa jaz vodil,« je stvari vzel v svoje roke Bernik in poklical: »Manca, prinesi vse ključke hiše! Pojdi naprej in odpiraj! Vi greste za njo in si vse prostore natančno ogledajte. Jaz grem zadnji, da kaj ne skrijem; obenem pa za pričo, da ste si res vse prostore ogledali!«

In natančno so si vse ogledali, pa o željno pričakovani 'zalogi voja-

škega orožja' seveda ni bilo ne sluha ne duha! Bernik je malo cinično zaključil, da se ob tem ni našlo nič sumljivega!

Takole pa je France Bernik dogodek opisal v društveni kroniki:

»Ta predstava je imela zelo zanimivo predigro. Ko je šel župnik v terek iz šole dopoldne ob 11., je bil poklican v Društveni dom, kjer so ga vrh stopnic pričakovali stražmojster in orožnik, vsi trije z nasajenimi bajoneti. Stražmojster mu naznani, da je prišla od sodnikov ovadba, da se je v nedeljo v Društvenem domu pri uprizoritvi »Rokovnjače« streljalo z vojaškimi puškami in zahteva te puške od njega. Prepričan je bil, da so v Društvenem domu kdove kakšne zaloge orožja. Župnik jim zatrdi, da v Domu ni niti jedne puške, ne vojaške in sploh nikakršne. Pozove jih, da naj se sami v tem prepričajo in si vse prostore ogledajo. Gre-

Velikonočna procesija skozi Domžale leta 1916, med udeleženci tudi številni vojaki, nastanjeni v Društvenem domu (iz M. Pirc: Tonček Ravnikar moj ati)

DRUŠTVO VERJAMEM VATE
LJUBLJANSKA CESTA 104
1230 DOMŽALE
www.verjamemvate.si

PROSTO MESTO
V DNEVNEM CENTRU

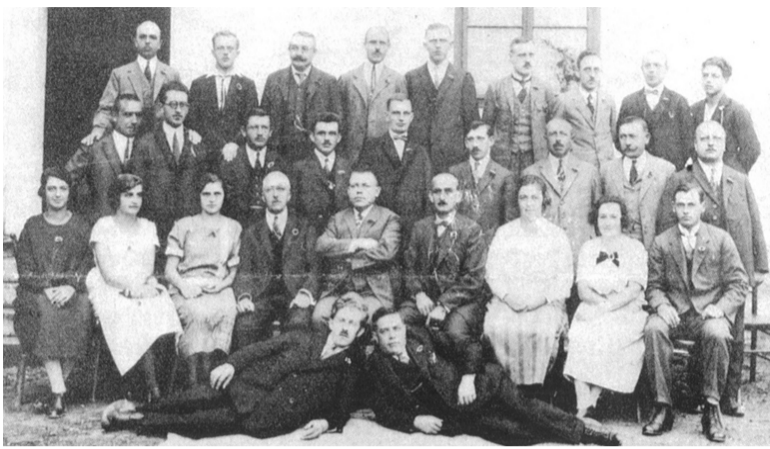
Pogoj za vpis:

- status invalida po Zakonu o socialnem vključevanju
- zmerna motnja v telesnem in duševnem razvoju
- od 18. leta dalje

Pošljite prošnjo na:

drustvo.verjamem.vate@gmail.com

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

Igralke in igralci Revčka Andrejčka, ki so ga domžalski obrtniki uprizorili v začetku leta 1928 (vir: Matjaž Brojan, Domžalci in njihov čas).

Nastopajoči v dramskih predstavah so se le redkokdaj fotografirali. Kadar so jih povabili k skupinski fotografiji, so to opravili na dvorišču Društvenega doma. Posnetek je s predstave Najdena hči (iz arhiva Matjaža Brojana)

Domžalski orli pred Društvenim domom okoli leta 1930. Pod praporem (v sredini) sedi predsednik Janez Kovač. (vir: Matjaž Brojan, Domžalci in njihov čas)

Igralci Katoliškega izobraževalnega in podpornega društva so od svoje ustanovitve do konca 30. let 20. stoletja skupaj uprizorili okoli 140 predstav. Na sliki v kostumih, zbrani pred Društvenim domom.

Letak ene od mnogih prireditev v Društvenem domu, iz leta 1936 (iz arhiva Župnije Domžale)

do na oder. Nikjer nič, stražmojster pa ves čas zatrjuje, da bodo iz tega še velike reči nastale in trdi, da je kak srbski oficir bil pri predstavi preoblečen navzoč. Župnik mu odvrne: »Takah prijaznih srbskih oficirjev, ki so pripravljene vsak hip naše društvo ovaditi, nam tudi v domišljiji ne zmanjka!« Konec tej preiskavi je napravil Vinko Končan, ki je priteknel in rekel: »Tri vojaške puške je dal za ta večer društvu na razpolago gerent Cerar, eno lovsko puško

ustni mojster Peitler in eno samokres Franc Končan. S tem je bila ta velika afera srečno poravnana.«

Pestra kulturna dejavnost v Društvenem domu med letoma 1920 in 1933

Med gledališkimi predstavami, ki so jih v Društvenem domu uprizorili v okviru Katoliško izobraževalnega in prosvetnega društva, velja omeniti predstavo Ben Hur (1921), v kateri je

igralo kar 24 igralcev, Desetega brata (1924), velik uspeh sta doživeli igri Quo Vadis (1925) ter Roža Jelodvorska. V Društvenem domu pa so dobili možnost nastopanja in organizacije prireditev tudi drugi.

Med pomembnejšimi dogodki in prireditvami, ki so se odvijali v Domu, velja omeniti, da sta leta 1924 v Domu nastopila širše uveljavljena in znana operna pevca Anton Šubelj in Jože Gostič.

Leta 1928 pa so se uprizorjanja **dramske predstave lotili tudi domžalski obrtniki**, o katerih je Ilustrirani Slovenec zapisal, da se »odlikujejo po svoji stanovski zavednosti, solidarnosti in družabnosti«. Najprej so odigrali predstavo Revčka Andrejčka, kasneje pa še Desetega brata. Ves prihodek pa so namenili v humanitarne namene, med drugim tudi »v prid« Godbenemu in Dobrodelnemu domu.

Leta 1930 je Pevsko društvo Domžale priredilo v Domu koncert in dobiček podarilo Dobrodelnemu domu v Domžalah. Izvedle so se tudi številne predstave osnovne šole, podmladka Rdečega križa, otroškega vrtca, razne akademije ter predstave Orlov in Orlic.

Večino dogodkov in gledaliških predstav je kot režiser pripravil Franc Bernik, leta 1931 pa se je uveljavil z režijami tudi **Konrad Stražar**, leta 1933 pa Bernik je kot prvo režijo zapal Cankarjevega Kralja na Betajnovi še enemu domačinu, **Ladu Mullerju**, ki je naslovno vlogo Kantorja sam tudi odigral.

Leta 1933 je bilo Katoliško izobraževalno in prosvetno društvo zaradi političnih razlogov razpuščeno, a župnik Bernik se je modro odločil in poskrbel, da je skrb za Društveni dom prevzela župnija, saj bi sicer postal lastnina države. Kljub prepovedi pa so se v društvenem domu še naprej odvijali različni dogodki in predstave. □

OTVORITEV V DOMŽALAH

Optika Clarus

že 30. poslovalnica v Sloveniji!

Obiščite nas v Mercator centru Domžale!

IZKORISTITE OTVORITVENO AKCIJO!

-15 % NA VSE!*

ZAKAJ OPTIKA CLARUS?

- Okulistični pregledi potekajo **večkrat tedensko v vašem kraju**.
- **Brez čakalne vrste** za okulistične preglede.
- Sodobne ambulante v sodelovanju z **najboljšimi specialisti** okulisti in optometri.
- Zaupajte pregled svojih oči strokovnjakom Optike Clarus.
- **Brezplačna manjša popravila** očal v vseh poslovalnicah.
- **Več kot 100 blagovnih znamk** različnih modelov korekcijskih in sončnih očal.

BREZPLAČNA IZMERA DIOPTRIJE

v poslovalnici DOMŽALE!

Naročite se na: 01/777 09 16 ali 030 641 283

Obvezna predhodna najava preko telefona.

Unovčljiv je do 31. 3. 2021.

POLITIČNE STRANKE

LISTA REZA / ROK UČAKAR GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR

Korektne novice proti Krami in šari

V času, ko smo več ali manj zaprti med štiri mi zidovi, če ne to, pa vsaj znotraj meja svoje občine, bi morali svoj čas še posebej posvečati vsem možnim informacijam. Najsi bo to vlečenje na uho, kaj sosedje obrekujejo na svoji verandi, kaj in s kom se pogovarjajo družinski člani ali pa ogled poročil na televiziji. Večja težava nastane na spletu ...

Najprej smo težava mi, bralci, ki smo postali povsem ležerni, nekritični in natanko takšni, kakršne si pristranski mediji (ki so težava številka 2) želijo. Če v realnem svetu informacije filtriramo – in natanko vemo, da je sosodov Lojze, ki ga je Micka oklicala za mrtega, povsem čil in zdrav – se na spletu, kjer je vse instantno in ponujeno na pladnju, obnašamo drugače. Smo vse drugo kot izbirčni ... Smo termiti, ki obkoljejo neobgledeno drevo, gosence, ki se neusmiljeno spravijo na balkonsko cvetje, in kobilice, ki lomastijo po krajini. Enostavno srebamo vase vse, kupujemo neverodostojne novice, laži pa še dalje krožijo med neveščimi bralci.

S tem, ko informacije – bodisi resnične bodisi za nos privlečene – sprejememo, smo običajno že na pol poti, da jim tudi verjamemo. In

“ Želim vam čim manj Krame in šare in obilico kvalitetnih, točnih, zanesljivih in objektivnih informacij.

že smo tam, kjer je zmanjkalo muh! Čemu bi verjeli nacionalki, da na Hrvaško ne smemo brez negativnega izvida na koronavirus, ko pa medij *Krama in šara* poroča, da so vse dobrovoljne duše vabljeni v razpuščeno južno sosedo, kjer koronavirusa ni na spregled.

Ljudje izjemno radi slišimo in vidimo tisto, kar želimo. Če ni res, se lahko sklicujemo na tisti netočni medij (o katerem smo že sicer pošteno dvomili, kajne?), če je res, pa toliko bolje za nas (v takem primeru smo natanko vedeli, da lahko zaupamo strani *Krama in šara*).

Lažne novice se ne bodo poslovile čez noč; na nas je, da se na *Krama in šaro* in podobne medije pošteno požvižgamo. Bralec je zadnje sito, da lažna novica postane resničnost, zato je naša odločitev, ali nečemu verjamemo ali ne, ključna.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

LTD / SONJA OREŠEK

Dvotirnost – da ali ne?

Na izredni seji občinskega sveta so nam predstavili projekt nadgradnje železniške proge – dvotirnost, ki naj bi potekala od Ljubljane pa vse do postaje Jarše - Mengeš, nato pa bi progo speljali proti Letališču Jožeta Pučnika Brnik. Dober projekt, hitrejši transfer potnikov, ga podpiramo, saj podpiramo tudi trajnostno mobilnost v občini, ki v svoj projekt vključuje tudi nadgradnjo prometnih povezav cestnega in železniškega prometa. Skripi pa nas za center Domžal, saj dvotirnost prinaša velik poseg v določena območja, pa naj gre za poglobitev železnice ali samo dograditev drugega tira, prestavitve obstoječe postaje malo severneje ali poglobljena ter morebitna zaprtje Ljubljanske ceste. Ogronomie spremembe, o katerih bo treba še veliko razmisliti ter iskanja za center Domžal bolj realne in občanom prijaznejše rešitve. Ne smemo pozabiti na Depalo vas, kjer nameravajo s tem projektom zapreti kar štiri nivojske prehode čez železnico ter cesto na novo preurediti, kar bi vas povsem obrnilo na glavo. Kako je potekala komunikacija s tamkajšnji občani, kako bo tam in v Stobu z dostopom do kmetijskih zemljišč, saj se v najbolj zahodnem delu očine kar veliko ljudi še vedno ukvarja s kmetijstvom, nam zaenkrat ni

“ Hrup tovornih vlakov z veliko vagoni bo vse pogostejši, saj se bo z nadgradnjo železniške proge povečala tudi frekvenca tovornega prometa. Pa ne bilo to bolje speljati po gorenjski strani?

znano, a jasno je, da bodo projektanti morali na teren, med ljudi in si konkretno ogledati morebitne posege v okolje ter znali prisluhniti in slišati ljudi, ki se jih bo ta morebitna nadgradnja železniške proge najbolj dotaknila in posledično tudi spremenila kvaliteto bivanja.

Ob poslušanju projektantov pa ne morem mimo tega, da je ta 'projekt stoletja', kot ga je kolega poimenoval, močno usmerjen predvsem na tovorni promet do Brnika. Kljub razpravam o potniškem prometu se vse bolj nagiba prav k tovornemu.

Upam, da se bodo upoštevala mnenja občanov, da bomo slišani, predvsem tisti, ki jih projekt neposredno ogroža, da bomo skupaj našli dobro rešitev in bodo Domžale ostale prostor zadovoljnih ljudi.

LMM / METOD MARČUN

Prihaja 'METRO'!

Prometna ureditev in vizija razvoja sta ključna dejavnika pri zagotavljanju uspešnega prostorskega načrtovanja in dvigovanja kakovosti življenja. V Domžalah je bilo v preteklosti zaznati nekaj neuspešnih in šibkih poskusov za izboljšanje prometnih povezav z Ljubljano, zato večino prevozov občani še vedno opravljajo z osebnimi avtomobili, saj primernih alternativ ni.

Naše ceste so močno preobremenjene, imamo pa privilegij železniške povezave, ki pa je nismo uspeli ali želeli prepoznati kot racionalno in izvedljivo rešitev. Zato pohvala Ministrstvu za infrastrukturo, ki je podalo pobudo za nadgradnjo železniške proge št. 21 Ljubljana-Kamnik.

Projekt ni nepričakovano vsaj za tiste, ki smo ta potencial zaznali ter mu namenili velik pomen že v volilnem programu stranke LMM. Nujno pa bo treba modificirati predstavljene rešitve z izvedbo vkopane in delno nadkrite železniške proge skozi Domžale. Železniška postaja z vključenimi kolesarskimi in peš potmi bi tako postala pomembna prestopna točka v navezavi z avtobusnim postajališčem in garažno hišo. Tudi železniško postajo Jarše - Mengeš, kjer se načrtuje vozlišče z novo progo proti letališču Brnik, bo treba urediti z pod-

“ Električni vlaki bodo prispevali k znižanju hrupa in onesnaženju okolja, do leta 2030 pa se predvideva celo do stoo odstotni porast števila potnikov. Prioriteta ostaja potniški in ne tovorni promet, ekonomska računica pa ne sme preglasiti vidika kakovosti življenja in varnosti.

vozom pod novo cesto Želodnik-Vodice. Večja hitrost vlakov prinaša skrajšanje potovalnih časov, z vidika varnosti pa se zahteva ukinitve nivojskih prehodov tudi v Depali vasi, kjer bi jih lahko smiselno nadomestili z podvozoma in vzporedno povezovalno cesto.

Pogajalska izhodišča bodo brez jasne razvojne in arhitekturne ureditve Domžal otežena. Ker gre za eno pomembnejših vpadnic v glavno mesto z veliko dnevno migracijo, se ponuja tudi možnost širjenja turizma. Kakšen pa bo izplen, končna smiselna varianta, ki bi Domžale lahko potegnili iz desetletja stagnacije in spanja, kot so to naši predniki storili pred dobrimi 130 leti, ko so železnico pripeljali v Domžale, pa kmalu ...

NSI / LJUDMILA NOVAK, POSLANKA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Luč na koncu predora vse svetlejša

Na rednem februarjem plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta v Bruslju smo z veliko večino dokončno potrdili reševalni sklad za okrevanje po pandemiji covid-19. Mehanizem vsebuje povratna in nepovratna sredstva v skupni vrednosti 672,5 milijarde evrov, od katerih pa bo Slovenija dobila 5,2 milijarde evrov denarja.

Uspešnost sklada se bo merila predvsem na podlagi dobro pripravljenih nacionalnih načrtov držav članic. V vsakem načrtu bo moralo biti najmanj 37 odstotkov sredstev namenjenih reševanju podnebnih sprememb, najmanj 20 odstotkov pa digitalnim aktivnostim, s čimer Evropski parlament in Evropska komisija zasledujeta cilj Zelene dogovora in podnebno nevtalnost do leta 2050.

Menim pa, da moramo v tej luči zasledovati tudi akcijski načrt za krožno gospodarstvo. Evropska unija letno proizvede več kot 2,5 milijarde ton odpadkov. V nenehni želji po gospodarski rasti in blagostanju državljanov namreč proizvajamo vedno več novih izdelkov, zaloge surovin se na svetovni ravni hitro zmanjšujejo, količine odpadkov pa povečujejo.

Zato sem v Evropskem parlamentu tudi podprla nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo. Na ta način bomo zmanjšali količino odpadkov in tudi porabo surovin.

“ Znanost je tokrat preprosto prehitela industrijo ... Zdaj je čas, da industrija in logistika znanost tudi dohitita.

Zagotovo pa je trenutno najpomembnejša tema za vse nas potek cepljenja proti covidu-19. V Evropski uniji je bilo do prve polovice februarja cepljenih več kot 17 milijonov ljudi. Predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen je priznala, da v tem obdobju ni šlo vse po načrtih, predvsem glede zamud z dobavo cepiv.

A znanost je tokrat preprosto prehitela industrijo, saj je novo cepivo, ki je varno in učinkovito, nastalo v zgolj desetih mesecih, kar je zgodovinski dosežek. Zdaj je čas, da industrija in logistika znanost tudi dohitita.

Novica, da bo nemški proizvajalec cepiva BioNTech začel s proizvodnjo cepiva v novi tovarni v nemškem Marburgu, kar naj bi znatno povečalo oskrbo EU s cepivom, je zelo spodbudna. BioNTech načrtuje proizvodnjo kar 250 milijonov odmerkov v prvem letošnjem polletju.

Cilj, da bo do konca poletja cepljenih 70 odstotkov odraslih v EU, tako ostaja nespremenjen. Verjamem, da nam bo uspelo, s čimer se bomo v drugi polovici letošnjega leta lahko približali normalnosti pred izbruhom virusa.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA IN SVETNICA

Demokracija v času epidemije 2. del

V prejšnji številki Slamnika ste lahko s strani poslance LMS prebrali, kako smo koalicijski poslanci neodgovorni, nekolegialni, nedržavotvorni, strahopetni ter nižamo standarde demokracije. Naj ob tem pojasnim nekaj dejstev.

Drži, da smo spomladi spremenili poslovnik tudi s pomočjo opozicijskih poslancev zaradi razmer v zvezi s koronavirusom. Predlagali smo, da bi se seje državnega zbora lahko izvedle v t. i. hibridni obliki. To pomeni v živo za tiste, ki bi se seje lahko udeležili, ter od doma za tiste, ki se seje v živo ne bi mogli udeležiti. Pri tem predlogu žal nismo imeli podpore opozicije. Na koncu smo uspeli le toliko, da se hibridne seje lahko izvajajo izključno kot izredne seje. Tako mora državni zbor za svoje redno delo danes vedno sklicevati izredne seje.

Opozicija pa je tokrat predlagala celo tajno glasovanje na daljavo, tudi za okužene poslance. To pa odpira številne pomisleke. Kako se lahko opravi netvegan stik s poslancem, ki je okužen? Potrebno mu je osebno predati glasovnico ter omogočiti osebno oddajo okužene glasovnice v skrinjo z vsemi ostalimi glasovnicami ter vpis v imenik. Kljub vsem ukrepom ni jasno, kako preprečiti nevarnost okužbe, če se na istem mestu zadržujejo okuženi in zdrave osebe. Kako prešteti okužene glasovnice tako, da se spoštujejo roki, ki jih določa poslovnik, pa tudi ustava. Medtem ko se morajo vsi oku-

“ Spomladi je bilo za opozicijo problematično že izvajanje rednih sej državnega zbora na daljavo, danes pa bi isti poslanci želeli, da se na daljavo uvede celo tajno glasovanje. Kdo je tu nekonsistenten?

ženi državljanji strogo držati karantene, bi okuženim poslancem dovolili glasovanje na domu?

Spremembe, ki jih v opoziciji predlagajo, so po mojem mnenju v praksi neizvedljive. Naj poudarim tudi to, da možnosti tajnega glasovanja izven parlamentarnih prostorov v veliki večini držav ne poznajo, nekatere države pa imajo to zapisano v poslovniku, vendar tega nikoli ne izvajajo (ZDA). Tu se zastavlja tudi etično vprašanje. Ali je moralno, da bolne poslance nekdo sili v glasovanje na domu? V takšnih situacijah je vsakemu najbolj pomembno to, da čimprej ozdravi. Zasluži si počitek in mir, ne pa prihodov volilne komisije za tajno glasovanje. Slišali smo o tem, kakšni pritiski so se vršili nad poslanci, za katere so upali, da bodo prestopili na drugo stran.

Spomladi je bilo za opozicijo problematično že izvajanje rednih sej državnega zbora na daljavo, danes pa bi isti poslanci želeli, da se na daljavo uvede celo tajno glasovanje. Kdo je tu nekonsistenten?

NSI / PEREGRIN STEGNAR, PREDSEDNIK OO

Bomo prisluhnili resoluciji o razglasitvi izrednih podnebnih in okoljskih razmer?

Ob nedavnem pozivu generalnega sekretarja OZN Antonia Guterresa in ob spremljanju seje odbora za infrastrukturo, okolje in prostor v državnem zboru se mi je porodila misel, kako nujno je tudi v lokalnih okoljih začeti s pogovori in uveljavljanjem zmanjševanja ogljičnega odtisa. Če ne bomo spremenili našega obnašanja, se bomo v tem stoletju soočili s katastrofalnim povišanjem temperature za več kot tri stopinje. Zato vsakega od nas in vse svetovne voditelje poziva, naj v svojih okoljih in državah razglasimo izredne podnebne razmere, vse dokler ne bo dosežena ogljična nevtalnost. Do zdaj je kar 33 držav sveta razglasilo podnebno krizo, zato tokrat upravičeno pričakujemo izvajanje priporočil resolucije tudi pri nas. Verjamem, da je v Sloveniji in tudi v naši občini le dozorelo spoznanje, da sta največji grožnji človeštvu prav okoljska in podnebna kriza, ki nas čakata, če ne bomo spremenili našega ravnanja.

Resolucija sicer zasleduje pet strateških ciljev, med temi je najpomembnejša preprečitev globalnega segrevanja prek 1,5 °C, zmanjšanje emisij za vsaj 55 odstotkov glede na leto 1990 in ogljično nevtalnost do leta 2050. Po prepričanju stro-

“ Verjamem, da je v Sloveniji in tudi v naši občini le dozorelo spoznanje, da sta največji grožnji človeštvu prav okoljska in podnebna kriza, ki nas čakata, če ne bomo spremenili našega ravnanja.

kovnjakov je zasledovanje danih zavez v resoluciji dolžnost, ki ji je treba v skladu z nujnostjo varovanja habitatov živalskih in rastlinskih vrst tudi slediti. Prav tu pa je naša občina (skupaj z ostalimi občinami) najbolj poklicana, da varuje naravne vire in omili vpliv degradiranih območij.

Ob tem je nujno opozorilo hitrega in pravičnega ukrepanja na okoljskem in tudi podnebnem področju. Velja opozoriti tudi na grožnjo energetske revščine, o kateri govorimo, ko gošpodinjstva več kot 10 odstotkov mesečnih prihodkov porabijo za stroške energije. V naši občini je takšnih gospodinjstev menda več kot 40 odstotkov. Če je občina Domžale 'prostor zadovoljnih ljudi', zato upravičeno potrebujemo več aktivnosti tudi na tem področju.

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ, OBČINSKI SVETNIK

Kdo sabotira zeleni dogovor v Sloveniji?

V programu porabe sredstev sklada za podnebne spremembe v obdobju 2020–2023, ki je bil sprejet marca 2020, je bil načrtovan prenos 110 milijonov evrov iz leta 2019. Glede na zadnje podatke iz leta 2019 ostaja neporabljenih 70 milijonov evrov.

Sklad za podnebne spremembe je namenjen zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Ker je Slovenija med zadnjimi v EU (vir: Observer) pri prehodu na OVE, se logično postavlja vprašanja: Zakaj v letu 2019 ni bilo izkoriščenih 110 milijonov evrov v namene, za katere so bili zbrani?

Zakaj je še v letu 2020 ostalo 70 milijonov evrov neizkoriščenih iz leta 2019?

Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak je bil s strani prof. dr. Petra Novaka obveščen, da imamo v Sloveniji tehnologije za zmanjšanje emisij, ki so primerne za domačo uporabo, lastniki le-teh pa potrebujejo le podporo za postavitev proizvodnje za preverjanje tehnologije.

– pridobivanje sintetičnega dizla iz lesnih odpadkov/RDF s kapaciteto 300 l/h sintetičnega dizla. Gre za domačo proizvodnjo dizla iz OVE, ki ga vsi prodajalci goriv zdaj uvažajo.

– gorenjska firma je razvila napravo za proizvodnjo elektrike, toplote in hladu na lesne sekance z visokim izkoristkom, primerne za šole, lokalne skupnosti in večje kmeti-

“ V programu porabe sredstev sklada za podnebne spremembe v obdobju 2020–2023, ki je bil sprejet marca 2020, je bil načrtovan prenos 110 milijonov evrov iz leta 2019. Glede na zadnje podatke iz leta 2019 ostaja neporabljenih 70 milijonov evrov!

je. Namesto da bi postavili konkurenčno proizvodnjo in zaposlili nekaj deset delavcev, se ukvarjajo s preživetjem.

– Slovenija se utaplja v smeteh, plačuje drag izvoz RDF v tujino, ni pa v stanju vložiti v po-industrijsko napravo za uplinjanje odpadkov in proizvodnjo sintetičnih goriv.

Slovenija mora imeti domače osnove za projektiranje sodobne tovarne za ponovno uporabo vseh gorljivih odpadkov.

21. novembra 2021 bo v Glasgowu na Škotskem potekala 26. konferenca COP o podnebnih spremembah. Slovenija bo predsedujoča EU. S čim se bo lahko pohvalila na konferenci?

Vir: Povzeto po zapisu prof. dr. P. Novaka, Alpe Adria Green

SD / KRISTINA HAFNER

Spoštovane občanke in občani,

v minulem letu, novembra 2020, smo sprejeli Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Domžale za leto 2020 in leto 2021, torej o zmanjšanju oziroma povečanju proračuna. Proračunska sredstva so se zaradi razglašene epidemije nekje drastično zmanjšala in nekje povečala, sama menim, da tam, kjer v tej trenutni in prihodnji situaciji sploh niso pomembna. Znašli smo se na nezavidljivi točki, sredi epidemije. Občinska uprava je nekatere proračunske postavke zmanjšala, nekatere povečala ali zamaknila, predvsem zaradi izdanih poplačil ali zamikov projektov. Nikjer pa nisem zasledila, da bi se povečala sredstva na področju šolstva za nakup računalnikov za otroke iz socialno ogroženih družin, torej tam, kjer so najbolj potrebna. Otroci brez ustreznih računalnikov za pouk prek spleta oziroma njihovi starši so iskali pomoč pri učenju na daljavo. Spet so bila društva tista, ki so iskala donatorje. Vse pohvale za pomoč in dobrodelnost! Me pa veseli, da so se sredstva povečala na področju IKT ter pripravili sodobnih informacijskih projektov na področju šolstva, e-Hrambe in podobne vsebine. Naj omenim nerazumnost, da so se zaradi epidemioloških razmer in zdravstvenih ukrepov zvišale cene prevozov učencev, čeprav je izobraževanje kar nekaj časa potekalo na dalja-

“ Vsem staršem, učiteljem in vzgojiteljem izrekamo pohvale za požrtvovalno in odlično opravljeno delo. Socialni demokrati Domžale se bomo še naprej zavzemali za dobrobit skupnega življenjskega prostora.

vo. Socialni demokrati smo predlagali rekonstrukcijo železniškega potniškega prometa v Domžalah, kar bo v prihodnje tudi realizirano in bo koristilo večini občanom.

Gibanje, kolo, skiro oziroma športni rekviziti predstavljajo zdravje naših otrok, ki se je zaradi epidemije, ki vpliva na prsto gibanje otrok, omejilo. V minulem letu je bilo obljubljen, da bodo naši šolniki v Dragomlju dobili kolesarnico, vendar je še do danes niso, pa bilo to potrebno.

Vsem staršem, učiteljem in vzgojiteljem izrekamo pohvale za požrtvovalno in odlično opravljeno delo. Socialni demokrati Domžale se bomo še naprej zavzemali za dobrobit skupnega življenjskega prostora. dela občinska uprava ... Dovolj!

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljavanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Spominsko obeležje Aciju Bertonclju

Obdobje covida-19 nam je vsem prineslo veliko izzivov, ki smo jih deležni vsak na svoj način. V tem času smo se tudi mnogi umetniki poglabljali v svojo resničnost ter raziskovali nove možnosti prikaza teh notranjih razsežnosti.

Akademski kipar Jurij Smole je bil v lanskem letu izbran na anonimnem razpisu, da ustvari umetnino kot poklon Občine Domžale velikemu glasbenemu geniju Aciju Bertonclju, ki je s svojimi koncerti osrečeval in širil estetsko zavest vseh nas v Domžalah ter širše prek meja.

Ob tem me vedno znova prevevajo številni spomini. Tako se Acija dobro spominjam, ko je prihajal v naš dom in moji prijateljici Nadi Kremžar in meni igral na našem ne preveč dobro uglasenem klavirju. Nepozaben spomin je popotnica, ki mi jo je podaril ob mojem potovanju v ZDA, saj mi je kot 12-letnici je zaigral skladbo Rapsodijo v modrem G. Gershwinu.

Tudi Jurij je pustil svoj prav poseben spomin na naši parceli tik ob mojem ateljeju, ko je pred mnogimi leti klesal granitni kip ter z njim zaznamoval našo okolico in soustvaril del forma vive.

Lahko rečem, da sta se mi oba globoko vtisnila v spomin. Zato sem vesela, da so njune energije povezane v čudovitem mozaiku na fasadi Kulturnega doma Franca Bernika v Domžalah. Velikokrat, ko se sprehajam skozi Domžale v tem koronskem obdobju, se ustavi pri mozaiku, in ko nekaj časa v tišini zrem v muzikalno razgibano mozaično podobo, ki predstavlja lepoto obeh avtorjev, se mi dozdeva, da slišim glasbo ... Da jo igra Acij ... Nekaj podobnega se mi je zgodilo pred leti v Chicagu, ko sem občudovala mozaike Marca Chagalla z naslovom Štiri letni časi, ki se nahajajo v Chase Tower Plaza. Ob vrhunskih umetninah tako velikokrat začetim neizmerne lepote sreče.

Ponosna sem, da sem Acija poznala in občudovala, da je Jure umetnik, ki ga spoštujem,

njega in njegova dela. Združitev obeh umetnikov prek mozaika bo Kulturnemu domu Franca Bernika v Domžalah vklesala novo energijo umetniškega prebujenja generacijam, ki prihajajo.

Hvala obema za večni spomin.

VERA TERSTENJAK

Kaj vse je kultura v Domžalah? Mnogo in še več

Tako je bilo zapisano v napovedniku osrednjega občinskega dogodka v počastitev slovenskega kulturnega praznika – po spletu, seveda. In seveda, sem si ga ogledal – po spletu, seveda. In kaj sem videl oziroma slišal? Ne, to ni bilo mnogo in tudi ne še več. Veliko besed, ampak za tako priložnost premalo razmišljanj. Kulturni praznik bi si zaslužil mnogo več kot zgolj predstavitev nekaj več kot dvajsetih kulturnih društev v dvajsetih minutah ter s približno enako minuto še predstavitev Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Knjižnice Domžale in Glasbene šole Domžale. Spoznali smo njihove predsednike oziroma predstavnike ter direktorice javnih zavodov in nekatere nosilce programov KDFBD ter šivalko slamnikov. (Sodelavci posameznih programov KDFBD so dobili celo več minutaže kot direktorica). Ampak to so bile zgolj bolj ali posrečene ali celo neposrečene besede, kjer se bistva sporočilnosti kulture in umetnosti sploh ni moglo čutiti. Presenečen sem bil že z izbrano lokacijo prvega prizora (isto tudi ob zaključku), z že zelo dolgo nedeljujočo fontano v parku pri Občini Domžale in z 'idilično' domžalsko cerkvijo v ozadju – 'kultura v Domžalah? Mnogo in še več'.

Ob obilici kratkih predstavitev pa sem pogrešal tudi besede o dveh temeljnih prireditvenih programih v naši občini – namreč gledališkem in koncertnem programu Kulturnega doma Franca Bernika, ki z umetniškim pro-

gramom ter vrhunskimi domačimi in tudi tujimi umetniki ponujajo našim občanom smetano na kulturni torti, programi, ki so resnični umetniški dosežki in tudi presežki. Zagotovo so tudi nekateri programi ljubiteljskih kulturnih društev vredni izpostavljanja, a ustvarjalcem tega filmskega prispevka to ni uspelo. Poleg tega tudi nikjer ni bilo nobene informacije o avtorjih tega filmskega izdelka. V naslovni špici sem sicer opazil zapis: From Mestni kino Domžale. Mestni kino Domžale ni pravni subjekt, ampak se pod tem nazivom v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale opravlja kinematografska dejavnost. Vsekakor pa bi bilo na mestu, da se ob javnem avtorskem delu avtorji tudi predstavijo oziroma da se v odjavni špici tudi zapišejo.

Kultura in umetnost pa dihata in živita v Domžalah tudi zaradi akademskih likovnih umetnikov, akademskih glasbenikov, literatov, arhitektov, gledališčnikov ..., ki živijo in ustvarjajo v Domžalah; pa tudi založnik in filmska produkcijska hiša imata sedež v Domžalah. V tem filmu so bili spregledani. Tudi ti prispevajo svoj velik delež h kulturni podobi našega kraja.

Vsak tak izdelek potrebuje sporočilno in estetsko vrednost, še toliko bolj, če je pripravljen kot slovesni dogodek, žal pa ob ogledu tega filma nisem mogel dobiti vtisa, da kultura diha in živi v Domžalah. Vem pa, kako diha in živi.

MILAN MARINIČ

POJASNILO

Zaradi številnih vprašanj in mnenj v zvezi s filmom z naslovom **Domžale, kjer kultura nastaja, diha in živi**, prikazanem v okviru prireditve ob letošnjem kulturnem prazniku, pojasnjujemo, da je film naročila, zasnovala in organizirala snemanje Občina Domžale. Sodelavci Kulturnega doma Franca Bernika Domžale (Cveta Zalokar, Jure Matičič, Katarina Rus Krušelj, Ana Cajhen, Jurij Smole in Roman Kos) smo v njem sodelovali le s predstavitevjo mnenj s področja svojega delovanja.

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
1000 LJUBLJANA
Glavarjeva 47
E-pošta: zlatkojajcanin.dzm@gmail.com
Splet: www.mentalno-zdravje.si
Telefon: 031/643-782
Telefon: 041/341-081

SKUPINE ZA SAMOPOMOČ V DOMŽALAH ZA LJUDI S ČUSTVENIMI TEŽAVAMI

Obveščamo vas, da DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE v Domžalah organizira **dopolnilno mentalno zdravljenje – skupine za samopomoč pod vodstvom izkušenega terapevta. Terapije potekajo v Zdravstvenem domu Domžale dva krat mesečno ob četrtkih z začetkom ob 18. uri. Udeležba je brezplačna.**

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšne druge čustvene težave, vas vabimo, da nas kontaktirate na telefonsko številko 031/643-782, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
Predsednik: Zlatko Jajčanin

SKOZI PRAKSO IZPILIŠ INTUICIJO

ANDREJ ŽABNIKAR, PREDSEDNIK MLADINSKEGA SVETA DOMŽALE

Glas mladih je v teh časih premalo slišan. Čutiti je, da so mladi postavljeni na drugi tir, v veliko situacijah se morajo znajti sami in po svoje.

Mateja A. Kegel
Foto: Špela Trškan

Amed vsemi mladimi obstajajo tudi svetle izjeme, ki ne le, da morajo in poskrbijo zase, pač pa želijo narediti več tudi za sovrstnike, druge mlade. Jih aktivirati, zbuditi in jim pomagati živeti življenje tudi izven šolskih in študijskih okvirov. Eden takih mladih je 26-letni Domžalčan Andrej Žabnikar. V našem mestu je obudil študentsko organiziranje, pozneje je prevzel vlogo predsednika Mladinskega sveta Domžale (MSD), uspešno pa jadra tudi v poslovnih vodah. Vse to pa bogati tudi s študijem, danes podiplomskim, ki ga je spremljal skozi vso njegovo pot. Zakaj je odlična motivacija za mlade in številnih lahko v navdih, pa v (pre) kratkem pogovoru.

Že kar nekaj let si vključen v mladinsko organiziranje v Domžalah, kako bi sicer ocenil delovanje?

Glede na mojo izkušnjo je za mlajše otroke bolj poskrbljeno kot za mlade, kar je po eni strani logično in morda pravilno. Za najmlajše se večkrat angažirajo tudi starejše generacije, medtem ko se za mlade ne, pač pa se moramo sami. V Domžalah je veliko pasivnosti med mladimi, ne bi pa mogel krivde za to pripisati samo eni stvari, na to vpliva več dejavnikov. Večkrat sem že zasledil, da so mladi v drugih mestih bolj aktivni kot v Domžalah. Tudi to je bil razlog, da smo se pred leti zbrali in želeli organizirati dogodke za mlade, čeprav nismo imeli predhodnikov, ki bi nas čez to vodili. V Domžalah je bilo to obdobje, ko nekaj let ni bilo študentskega organiziranja. Ko smo začeli, smo začeli iz nič, brez predhodnega znanja. Če se ozrem nazaj, bi naredil marsikaj drugače, bolje, je pa to zagotovo tudi posledica tega, da se ne generira več aktivnosti za mlade v Domžalah.

Trenutno si še v vlogi predsednika MSD, kjer pa se počasi poslavljaja. Kateri so bili ključni projekti preteklih let?

Med ključnimi projekti je bilo zborovanje vseh članic MSD, kjer so bili prisotni vsi aktivni mladi in ne samo v politični ali aktivistični sferi, pač pa tudi taborniki, skavti ter lokalne mladinske organizacije, kot sta Društvo mladih Jarše in Študentska organizacija Domžale. Imeli smo več športnih dogodkov, tudi večji športni projekt za mlajše, organizirali smo namreč košarkarski turnir, kjer je bilo sodelovanje brezplačno, dogodek pa izkoristili tudi za anketo med mladimi. Namen le-te je bilo ugotoviti, kaj mladi pogrešajo v Domžalah. Odgovori pa so bili zelo mešani, saj jih nismo želeli usmerjati v vprašanji. Je bila pa to predvsem mlajša populacija. Organizirali smo tudi finančno izobraževanje mladih v sodelovanju z družbo Vezovišek & Partnerji, imeli smo brezplačno delavnico za mlade, kjer je vsak od njih dobil tudi knjigo, saj je bilo za toliko znanja, kot ga to področje zajema, izobraževanje relativno kratko.

Dobili smo vpogled v to, kako s svojimi financami delati v življenju, saj se moramo običajno vsega tega naučiti sami in z dragimi lekcijami. Boljše pa se je to učiti, ko imaš še manj financ in manj tveganja. Za zadnje letnike srednjih šol smo organizirali brezplačne priprave na maturo, izkazalo pa se je, da bomo naslednjič potrebovali veliko večji prostor, saj je povpraševanja ogromno. Preden se je začela korona, smo se pridružili tudi vseslovenskemu zbiranju oblačil z imenom Od ljudi za ljudi ... Domžalčani so se v tej akciji pokazali za najbolj solidarne, so največ doprinesli k akciji, saj smo zbrali veliko več, kot smo pričakovali.

Koronakriza je prinesla svoje izzive tudi številnim mladim – kako ste se soočali z njim?

Na začetku je bilo jasno, da bomo nekje morali pristopiti h akciji, a znotraj MSD se nismo toliko formalno aktivirali, saj so številni mladi kolegi pomagali pri civilni zaščiti in drugih organizacijah. Smo pa lokalnim osnovnim šolam pomagali zbirati računalnike in tiskalnike in to, še preden se je organizirala kakšna nacionalna akcija. Osnovne šole so pomoč zelo dobro sprejele in marsikoga smo razveselili na ta način. Veliko učencev se je prijavilo tudi na našo učno pomoč, kjer smo prek drugih organizacij in MSD pomagali mladim pri učenju. Smo se pa tudi mi prvič srečali z ZOOM-om in drugimi aplikacijami, ko smo brezplačno inštruirali učence na daljavo.

To pa niso bili edini projekti v času koronakrize na daljavo, kajne?

Osnovnim šolam smo ponudili tudi brezplačne delavnice. Z dovoljenjem staršev so devetošolci hodili k nam, kjer smo se skupaj pogovarjali o njihovih težavah, življenju. Cilj je bil okrepiti njihove prednosti, talente, jih opomniti, česa vsega so zmožni. Projekt v Domžalah je vodil Tilen Hočvar, ki je bil tudi pobudnik,

še danes je, ostali pa smo mu pomagali, kolikor smo lahko. Prej smo to izvajali na treh osnovnih šolah – Rodica, Venclja Perka in Domžale, zdaj pa Tilen s projektom nadaljuje prek ZOOM platforme. Mladi delavnice še vedno radi obiskujejo.

Dotakniva se tvojih začetkov Študentskega organiziranja v Domžalah ... Po nekaj letih stagnacije na tem področju si pred leti uspešno obudil študentsko organiziranje s ŠOD-om. To je dejansko bil nov veter v našem mestu. Kaj se je dogajalo, kje je danes?

S študentskim organiziranjem sem se srečal z vstopom na fakulteto, ko sem prvič videl, kaj se na tem področju dogaja. Ko je bilo v Domžalah še aktivno, sem bil premlad in nisem sledil. Začelo se je pa tako, da sem dobil idejo, da bi Domžale poleg CZM, ki še vedno odlično deluje, dobile še študentsko organizirano mladino. Zbral sem okrog prijatelje, pomagali so mi starejši, ki so še vedno zaupali v mlade, dajali so mentorstvo in pomagali pri izgradnji tega, da smo šli naprej. Najprej pa smo se srečali s tem, kako sploh organizirati sestanke in prepoznati potrebe. Začetki so vedno težki in glavni del je držati motivacijo, ker šele potem se generirajo ideje. Danes je ŠOD v mlajših rokah, za katere verjamem, da ga bodo po sprostitvi ukrepov še naprej uspešno uporabljali za organiziranje projektov za mlade. Smo pa imeli za seboj kar nekaj projektov, ki smo jih financirali tako iz lastnih kot proračunskih sredstev. Nismo pa nikdar postavili del zveze ŠKIS, kjer bi lahko dobili več sredstev za večje projekte v Domžalah, ampak smo avtonomni na nivoju lokalnega organiziranja.

Pa je v Domžalah dovolj mladih, ki se želijo formalno povezovati, aktivirati?

Mogoče jih zgrešim, ampak moje izkušnje so take, da enostavno po-

znam premalo tistih, ki bi se formalno organizirali za neko aktivnost. Večkrat sem videl, da se je kakšna družba zbrala in neformalno naredila projekt. Mogoče se ljudje tudi ustrašijo, ko rečemo formalno, čeprav je to enako, le da organizirani lahko sodelujemo še z občino in drugimi društvi. Cvetijo pa organizacije, kot so taborniki, skavti, kjer je veliko aktivnih mladih, ki delajo s srcem.

Sicer pa ... biti mlad in uspešen ne pomeni le študij, mladinsko organiziranje, ampak tudi preboj v poslovni svet, ki je tebi zelo dobro uspel. Morda več o tem?

Mogoče sam ne vidim tega na ta način, ker še vedno gledam na nas mlade, kot da se učimo skozi poskuse in napake. Če smo uspešni, vidimo šele na koncu zgodbe, ko se zadeva izteče. Vedno pa sem med študijem zraven tudi delal v privatnem sektorju in poleg tega stremel tudi k temu, da bi organiziral mladino v Domžalah. Je bil velik grizljaj, ko pogledam nazaj in pomislim na vse skupaj, bile so velike oči, veliko učenja in napak.

Kako ti je vse to uspevalo časovno?

Vsi imamo 24 ur, ampak če si izbereš tri prioritete, bo nekaj trpelo. To lahko iskreno rečem. Če ne držiš fokusa na eni stvari, bo tista stvar trpela, in to je nekaj, kar sem zagotovo preizkusil v teh letih.

Pa imate mladi dovolj možnosti za razvoj v našem mestu?

Če se primerjamo z Ljubljano, imamo manj možnosti takoj pri roki. V bistvu se je od časa, ko je v Domžalah potihnila mladinska aktivnost pred nekaj leti, veliko študentov začelo udeleževati dogodkov v Ljubljani, saj v našem mestu ni bilo nikogar, ki bi organiziral kaj zanje. Po drugi strani je težava tudi v tem, da je v poplavi informacij čisto mogoče zgrešiti informacijo o dogodku v tvojem mestu. Stoodstotno pa podpiram idejo Centra za mlade, ki si želi skupaj z drugimi mladimi vzpostaviti portal, kjer bi bile vse informacije za mlade zbrane na enem mestu. Tudi možnost, da se izobražujejo, rastejo. Danes namreč ne vidim veliko možnosti za osebno rast ali dogodkov, ki bi se jih mladi lahko udeležili, seveda tudi zaradi korone. Si pa seveda želim, da bi domžalska mladina čimprej spet dobila možnost za udeležbo, izobraževanje in organizacijo projektov. Res ni tako zelo težko.

Kako bi sicer ocenil Domžale skozi oči mladega Domžalčana – od gospodarstva, življenja nasploh? Kaj pogrešaja v našem mestu? In pa kaj so tiste prednosti, ki jih velja izpostaviti?

Prva stvar, ki mi pade na pamet, je, da to ni kraj, kjer bi se mladi zadrževali. To me malo skrbi. Formalno okolje obstaja, neformalno pa ni prostora, kamor bi mladi prišli, se družili, zato se družimo po lokalnih. Ni prostora, kjer bi se dogajale aktivnosti za mlade. Na gospodarskem področju se že dolgo časa govori tudi o startupih, spodbujevalnikih, generatorjih za mlade podjetnike. Najbližjega imamo v Kamni-

ku ali Ljubljani, medtem ko v Domžalah takega prostora, kamor bi prišli ljudje z idejami in tam našli pomoč, ni. Seveda je to moje videnje, vidim pa tudi, da se premika počasi naprej, začetek je projekt Štartaj Domžale, ki se odvija vsako leto, a stanje je, kakršno je. Z vztrajnostjo bo tudi to področje lahko cvetelo. Težava je tudi v tem, da težko najdeš prostor brez pretirane najemnine, da bi nekaj ustvarjal. Kar sem pa opazil, je to, da so mi ljudje in obrtniki v Domžalah bili pripravljeni pomagati in sodelovati z menoj, čeprav sem bil zanje neznanec. Opazil sem, da te ljudje v Domžalah v splošnem ne bodo ovirali, ampak ti bodo pomagali k cilju, pa četudi le z dobrim nasvetom. To je res prijetno presenečenje.

Kaj pa tebe izpopolnjuje? Kdaj si najsrečnejši?

Mogoče ne najsrečnejši, ampak najbolj pomirjen sem, ko prispem na vrh gore, kar upam, da mi bodo vreme in razmere spet kmalu omogočale. Bistvo je to, da se umakneš, zamenjaš okolje, v tistem trenutku ni nič drugega, kot ti in veter, nič okoli tebe. Drugače je pa zame nekaj najboljšega, pa najbolj pristnega družjenje s prijatelji. To je malenkost, ki me res vedno napolni z energijo. Velikokrat pozabimo na to.

Kakšni so tvoji cilji ... kot mladega, uspešnega in predvsem inovativnega Domžalčana?

Zaenkrat so cilji usmerjeni k dokončanju magistrskega študija in zaključku odprtih projektov. Obe aktivnosti sta večletni, zato si težko zastaviš še kak dodaten nov cilj, saj bodo že ti narekovali moje življenje še vsaj nekaj let.

Kaj bi sporočil mladim, kaj je pomembno v času študija, odrasčanja, da je življenje bolj bogato, izpopolnjeno?

Da stvari, za katere misliš, da bi delovale, najprej preizkusiš sam, jih spremeniš iz teorije v prakso. Če ne drugega, boš razumel, zakaj je teorija takšna, kot je. Skozi prakso pa nekaj spremeniš, izpiliš intuicijo in nezavedno znanje, ki ga nosiš seboj.

V našem življenju smo skoraj konstantno priklopljeni na internet. Informacije, ki tako prihajajo iz celotnega sveta, največkrat negativne in prevelike za enega človeka, nas lahko pustijo z občutkom nemoči, da sploh lahko kaj spremenimo na bolje kot posamezniki. Vendar v svetu, v katerem mi lahko delujemo, nismo tako nemočni, kot bi pomislili. Če mi ne verjamete, naredite danes en preizkus. Napravite ENO nepričakovano dobro dejanje za nekoga, kogarkoli. Opazujte, če se je zaradi vas svet okoli vas, pa četudi le za trenutek izboljšal. Če se je, potem vi nosite odgovornost in zasluge za to dobro voljo in izboljšavo. V nasprotnem primeru, če takih in podobnih dejanj ni, pa imate prav, morda smo res nemočni in to boste lahko videli z lastnimi očmi, ko se ne bo nič spremenilo, bi se pa lahko. Razveselite nekoga danes in videli boste, da imate lahko pozitiven vpliv na okolje. □

Skoraj popoln uvod v spomladanski del sezone

Resda so prijateljske tekme eno in prvenstvene povsem nekaj drugega, a še kako veseli dejstvo, da so domžalski nogometaši pozitivni trend iz pripravljalnega obdobja prenesli tudi v prvenstvo. Z dvema zmagama in remijem so tako že skočili na četrto mesto prvenstvene lestvice!

NK DOMŽALE Pred drugim (spomladanskim) delom sezone so Domžalčani na zadnjih treh prijateljskih srečanjih vsakič slavili s 4:1 in še kako je bil opazen optimizem pred novimi prvenstvenimi tekmami. Povsem pravilno in zaslužno, saj so varovanci Dejana Djuranovića na uvodnih treh srečanjih spomladanskega dela vknjižili sedem točk, le napaka ali dve pa sta jih ločili od popolnega izkupička devetih točk.

Za uvod so jim 10. februarja nasproti stali Mariborčani. Nenavadna tekma na razmočenem terenu je poskrbela za šest zadetkov, po tri na vsaki strani. Znova so se Vijolice rešile domžalskega oklepa, potem ko so domači ob Kamniški Bistrici že vodili s 3:1 ob polčasu. Za vodstvo rumene družine je po streli Zenija Husmanija z avtogolom poskrbel Rok Kronaveter, hitremu izenačenju pa sta sledila dva zadetka Domžal. Za prvega je z bele točke poskrbel Senijad Ibričić, za drugega pa Dario Kolobarić po napaki mariborske obrambe. Gostje so se vrnili v igro v 67. minuti, ko je z glavo ob neodločni obrambi predvsem vratarja Grega Sorčana zadel nekdanji domžalski nogometaš Rudi Požeg Vancaš. Marsikdo je pomislil na novembrsko srečanje omenjenih tekmecev v Mariboru, ko so Domžalčani vodili z 1:0 in 3:2, a na koncu zelenico zapuščali sklonjenih glav po porazu s 3:4. In res, le tri minute po prejetem zadetku je sledilo novo medlo posredovanje Sorčana, ki mu je žoga med rokama spolzela v mrežo po streli Cretuja. Točka proti favoritom za naslov ni neuspeh, a grenak priokus izgubljene priložnosti je ostal.

Sledil je obračun proti aktualnim prvakom Celjanom, ki so ga Domžalčani opravili z odliko. Povedli so že v drugi minuti, ko je strel Kolobarića domači vratar Matjaž Rozman odbil, a le do povratnika

po poškodbi Tilna Klemenčiča za hitro vodstvo rumenih. Varovanci Djuranovića so prevladovali tudi v nadaljevanju, in kar sta 'iz oči v oči' z vratarjem Rozmanom napravila

nem gristi do zadnje minute. Proti Tabor Sežani so se ob koncu polčasa znašli v zaostanku, a v drugem delu mirno nadaljevali in vršili pritisk na goste iz Primorske. Za pod-

Damjan Vuklišević je z izjemnim skokom poskrbel za osmo domžalsko zmago v sezoni.

Tamar Svetlin in Arnel Jakupović, je s pomočjo domače obrambe (avtogol Vrbanca) znova poskrbel Husmani za končnih 2:0. »Dobre predstave smo kazali že v pripravljalnem delu, ko smo tudi ostali neporaženi, verjamem pa, da bo temu tako tudi v prihodnje. V slačilnici vlada vzdušje, kot ga že dolgo ni bilo, in tudi občutek pred tekmo je temu primeren,« je po tekmi pozitivno klimo, ki vlada v ekipi, potrdil Klemenčič.

Za drugo zmago v nizu pa so morali nato nogometaši v rume-

jetnejšo igro so bili nagrajeni z dvema zadetkoma, oba so Domžalčani dosegli s prekinitve – za prvega je v 60. minuti z izjemnim strelom poskrbel Jakupović, za drugega pa v 89. minuti po kotu, ki ga je izvajal Ibričić, Vuklišević. S to uspešno serijo so Domžalčani po 22. odigranih krogih že skočili na četrto mesto na prvenstveni lestvici in tako že trkajo na evropsko poletje. Tja, kamor tudi odkrito ciljajo.

DOMEN JARC

FOTO: FB/NK DOMŽALE

Prepričljivo v skupino za prvaka, zdaj se začenja zares

Sproščen zaključek prvega dela domačega prvenstva, reprezentančni premor, povratek mladih pod obroče in tudi dobrodelna nota za pomoč šolarjev so zaznamovali februar Košarkarskega kluba Helios Suns. Baterije so napolnjene, že konec februarja člani namreč začenjajo bitko za kar najboljše izhodišče pred izločilnimi boji.

KK HELIOS SUNS Potem, ko so si košarkarji Helios Suns hitro in prepričljivo priigrali vstopnico med šesterec ekip, ki se bodo v naslednjih treh mesecih borile za kar najboljši položaj pred vstopom v sklepni del sezone, so lahko zadnje prvenstvene tekme odigrali bolj sproščeno.

Zaradi napornega ritma nastopov v mehurčku Lige ABA 2 v Banjaluki v januarju je trener Dejan Jakara ob zaključku prvega dela prvenstva odpočil nekatere nosilce in večjo minuto namenil drugim varovancem. Morda je tudi zaradi tega – ob slabši strelski predstavi Blaža Mahkovca in Kaleba Josepha, ki sta skupaj zadela le tri izmed 14 metov – prišlo do poraza proti Šenčurju konec preteklega meseca s 64:70. Srečanje je bilo sicer vse do zadnjih minut izenačeno, Domžalčani so šest minut pred koncem prišli le na dve točki zaostanka (60:62), a nato dosegli vsega še štiri točke. Pri Sunsih sta se s 16 točkami najbolj izkazala Tadej Ferme in Reginald Keely, ki je v statistiko vpisal še šest skokov.

Na naslednji tekmi proti ECE Triglavu so Domžalčani začeli zelo podjetno in strelsko navdahnjeno, tako da so bili ob polčasu celo v lovu za 'stotico' (51:40). V tretji četrtini so nato zapretili Kranjčani, ki so se približali tudi na štiri točke, a so domači napad odbili na varno razliko in zadnja četrtina je bila tako zgolj formalnost. Prvo ime srečanja je bil ob končni zmagi Domžalčanov s 83:69 Bine Prepelič, ki je bil s 18 točkami in sedmimi skoki prvi strelec in skakalec tekme. Enak točkovni izkupiček je ob petih asistencah vknjižil tudi Ferme.

Zadnja tekma uvodnega dela prvenstva je bil kar derbi med Krko in Heliosom. Po prevladi Novomeščanov v prvem polčasu, ki so ga domači

košarkarji dobili za osem, se je v drugem polčasu začela igra nihanj z obeh strani. Prvi so 'padli' Domžalčani, ki so zaostajali že za 20 točk, a se nato z nizom 17:2 vrnili v igro. Nova serija Krke je razliko spet premaknila do dvomestne številke, a je pozneje po domžalski seriji Mahkovca tri minute in pol do konca s prostim metom znižal na 68:70. A Krka je odgovorila z dvema trojkama in dvomov o zmagovalcu je bilo konec. Domžalski voz je tokrat s 26 točkami ter po petimi skoki in podajami vlekel Mahkovic, a en sam razigran košarkar je bil premalo.

Krka je tako po 18 tekmah prvega dela prvenstva zasedla prvo mesto s 16 zmagami, z razmerjem 13 zmag in 5 porazov sta sledila Šenčur in Helios, v Ligo za prvaka, kjer se ekipam pridruži Cedevita Olimpija, pa sta se uvrstila še Rogaška in Podčetrtek. Prav proti slednjemu pa Helios konec februarja začenja drugi del sezone. Verjame mo, da zmagovito!

DOMEN JARC

FOTO: FB/HELIOS SUNS

Druga liga je nazaj – Radomlje in Dob z najvišjimi ambicijami

Dobre štiri mesece je trajal 'prisilni' premor v drugoligaški nogometni družini, vse od oktobra.

NOGOMET A čakanja, da se sezona 2020/21 nadaljuje, je zdaj konec, in tako v Dobu kot Radomljah so odločni, da 20. marca, ko naj bi se sezona po prekinitvi zaradi koronavirusa in zimskem premoru nadaljevala, jesenskega zmagovitega niza ne bodo prekinili.

»Odločitev, da se vrnem na trenersko mesto, je bila povsem enostavna, saj fante in to okolje dobro poznam,« nam je v pogovoru pred spomladanskim delom sezone zaupal stari in novi trener Doba Javornik, ki je pred devetimi leti spisal najlepše poglavje nogometa v Dobu – v dodatnih kvalifikacijah za 1. ligo so nogometaši v modrem kar s 6:0 nadigrali kranjski Triglav, a so se takrat v Dob na čelu s predsednikom Bojanom Gasiorjem odločili, da v prvooligaško zgodbo ne misli vstopiti. Še.

Leta pozneje so Dobljani še vedno v vrhu 2. lige. Po jesenskem delu, v katerem je bilo odigranih 12 srečanj, so trenutno na tretjem mestu z 28 osvojenimi točkami, dve za drugo novomeško Krko in pet za so-

sedi iz Radomelj. »Z uvodnim delom sezone smo lahko zadovoljni. Fantje so na zelenici delovali dobro in tudi izhodišče pred spomladanskim delom je pravo,« se jesenskega dela, ki ga je sicer še vodil Simon Sešlar, dotakne Javornik in doda: »Imamo svoje ambicije in cilje.«

Ti so v zadnjem obdobju povezani tudi z Nogometnim klubom Domžale, kjer Javornik deluje kot vodja Mladinskega nogometnega centra (MNC) Domžale. Kluba sodelujeta na vseh starostnih ravneh, in Javornik verjame, da bo ta vzajemnost na obeh straneh prinesla pozitivne rezultate. »Z našima mladinsko in kadetsko ekipo Doba se želimo prebiti v prvo ligo (mladinci so po sedmih odigranih tekmah prvi, kadeti tretji op. a.). Ob tem pa seveda kar najboljše pri nogometaših premostiti ta zahteven prehod iz mladinske v člansko selekcijo,« nekatere cilje razkriva nekdanji nogometaš in trener velenjskega Rudarja, ki prizna, da pot, predvsem mentalna, pri mladih nogometaših ni bila lahka: »Ni bilo

Nogometaši Doba po mesecih čakanja znova na skupnih treningih

enostavno za nas trenerje in strokovne delavce. Veliko truda in energije je bilo vloženo v to, da so fantje videli, da gre res za skupno zgodbo. Da prehod ali posoja iz Domžal v Dob ni korak nazaj na njihovi poti, ampak zgolj ena stopnica. Dokaz za to sta

na primer Tibor Stanković in Benjamin Markuš, ki sta se po posoji v Dob vrnila v Domžale. Zdej je to zgodbo lažje peljati, ko nam fantje zaupajo. Skušamo jim ponuditi priložnost, da se izkažejo, dokažejo. Bolje to, kot da pobegnejo drugam.«

DOMEN JARC

ŠPORT

Nejc do klubskega rekorda, Nika in Maja za las prekratki

Prvo, člansko, poglavje dvoranskega dela sezone je že za atleti. Z njim je med tekači iz Atletskega kluba Domžale najbolj zadovoljen Nejc Povše, ki se je podpisal pod svoj prvi absolutni klubski rekord, za poletni del pa napoveduje še enega.

AK DOMŽALE Tokrat so domžalski atleti po dolgih letih ostali brez medalje z državnega prvenstva v dvorani, a kljub temu z nekaj vidnimi dosežki. Atletska dvorana v Češči vasi pri Novem mestu je v februarju gostila obe kvalifikacijski tekmi in nato še prvenstvo Slovenije v dvorani za člane in članice. Na drugi kvalifikacijski tekmi je s šestim mestom in časom 51,21 sekunde v teku na 400 metrov navdušil Nejc Povše, s čimer je izboljšal absolutni dvoranski klubski rekord, ki ga je pred tem s časom 51,24 na Dunaju leta 2012 postavil Luka Marolt še kot starejši mladinec. Nejc je v štafetah 4 x 100 in 4 x 400 metrov že (so)lastnik klubskih rekordov v kategoriji starejših mladincev, zdaj mu je to prvič uspelo

tudi na individualni ravni. »Z nastopi v dvorani sem lahko zadovoljen, menim, da so dobro izhodišče za sezono na prostem. V čast mi je, da sem postavil nov klubski rekord, ki je bil zagotovo motivacija ob nastopih v Novem mestu. Zdaj je pred mano še tisti na prostem, želim se spustiti pod mejo 50,50 v teku na enstadionski krog,« je po nastopih povedal Nejc, ki bo lovil mejnik 50,61 sekunde, kolikor je 400 metrov že davnega leta 1996 pretekel 'najhitrejši Domžalčan na tej razdalji' Damjan Barič.

V isti disciplini je nastopila tudi Nika Šter in s časom 1:02,50 osvojila 14. mesto. S tem časom je za tri desetinke zgrešila klubski rekord v kategoriji mlajših mladink, ki ga že 14 let drži Ajda Sitar (1:02,21). Tudi

ta dosežek Ajde je bil postavljen na Dunaju, saj so v preteklosti slovenska državna prvenstva v krožnih teh potekala v tujini, novozgrajena dvorana v Novem mestu tekme gosti šele tretje leto. Pred tem so atleti pozimi 'romali' v Linz, na Dunaj ali v Zagreb.

Teden dni pozneje, 13. februarja, na državnem prvenstvu Nejc svojega dosežka ni izboljšal, s časom 52,20 je osvojil enajsto mesto. Napad na najboljšo osmerico in nov osebni ter klubski rekord mu je preprečila taktična napaka ob koncu prvega kroga, ko se je pustil zapreti preostalima tekmovalcema, in priložnost za nov rekord je splavala po vodi. Nika Šter je na prvenstvu Slovenije za člane in članice v teku na 200 metrov izboljšala svoj osebni rekord v teku na 200 metrov in s časom 26,85 osvojila 16. mesto. Najvišje je na članskem prvenstvu sicer posegla mladinka Maja Per, ki je v teku na 800 metrov osvojila peto mesto s časom 2:19,66, a zgrešila primarni cilj – klubski rekord med mladinkami na tej razdalji, pod katerega je podpisana Manca Velkavrh (2:18,83/2005).

A Maja in Nika bosta imeli novo priložnost za osebne in klubske mejnike še v marcu, ko bosta zahvaljujoč rahljanju ukrepov in boljši epidemiološki sliki na sporedu še prvenstvo Slovenije za starejše in mlajše mladinke in mladinke. Tokrat zagotovo tudi v številčnejši domžalski zasedbi.

DOMEN JARC

FOTO: PETER KASTELIC

Nejc Povše po dolgih letih treninga zaslužen do prvega 'svojega' klubskega mejnika.

Namizni tenis postaja bolj barvit šport

Kot vam je verjetno znano, so barvne omejitve v namiznem tenisu zelo pomembne.

NAMIZNI TENIS Zaradi velike hitrosti žogice in kratke igralne površine ter s tem povezanega hitrega reagiranja (zato je namizni tenis najhitrejši šport z žogo) mora biti vidnost žogice in loparjev kar najboljša, barve morebitnih motočih elementov (tekmovalni dresi, tla, ozadje, svetloba) pa točno definirane. Zato se igra na mizah zelene ali modre barve, barva žogic je bela (lahko tudi oranžna na modrih mizah), gumijasta obloga loparjev pa na eni strani rdeča, na drugi črna. No, in ravno pri barvah oblog loparjev prihaja do velikih sprememb, ki bodo uveljavljene s 1. oktobrom letos. Barve na splošno pri ljudeh vzbudijo številna čustva, pri barvnih prevlekah za loparje za namizni tenis pa nič drugače.

Na letnem zasedanju Mednarodne namiznoteniške zveze (ITTF) je več kot 75 odstotkov delegatov z vsega sveta glasovalo za razširitev barv oblog. Rezultat ni bila le presenetljivo velika večina, ki se je zavzela za nove oziroma dodatne barve, temveč tudi jasna izjava, ki odobrava spremembo paradigme materialov. Izbira barv je imela že od samega začetka dve omejitvi: barvo žogic (bela, oranžna) in črno barvo obloge na eni strani loparja – na drugi pa bi bila lahko ali (tako, kot do zdaj) rdeča, ali pa ena izmed štirih novih dovoljenih barv – roza, vijolična, zelena ali modra. Skladno s tem je bil cilj opredeliti nove barve in odtenke, ki se bodo jasno razlikovale od barv žogic ter črne obloge. Morda se sliši nepomembno, ven-

dar je bila to zelo zahtevna naloga, saj je paleta barv in njihovih gradacij velika.

Prihajajo nove barve gumijastih oblog na namiznoteniških loparjih; na fotografiji so loparji z novimi možnimi barvami, po testiranjih so bile izbrane roza, vijolična, zelena in modra.

Zato je izbira barv potekala korak za korakom. Na začetku so barvni prostor opredelili po CIELAB (standardiziranem barvnem prostoru), ki definira zaznavne barve v tridimenzionalnem prostoru. Na prvem velikem naboru vzorcev, ki je vseboval vse barve z razvrščenimi odtenki, so lahko vizualno ugotovili, kateri vzorci zagotovo ne pridejo v poštev in kateri bodo testirani. To je število barv precej zmanjšalo. Za vsak kritični barvni odtenek so nato izdelali

vzorke v treh različnih odtenkih, ki jih je bilo treba preizkusiti tudi na namiznoteniški mizi ter v igri. Testirali so na dveh različnih lokacijah – enkrat z naravno dnevno svetlobo v ozadju in enkrat v profesionalnem salonu z umetno svetlobo. Seveda so se obrnili tudi na strokovnjake na turnirjih za povratne informacije (eden takšnih zelo pomembnih turnirjev je bil v npr. Singapurju) in odziv je bil pozitiven. Drug zanimiv vidik preizkušnje je bilo odkritje, da so se zlasti vrhunski športniki zelo previdno odzvali na spremembe barvnih oblog loparjev, saj so podrobnosti zelo pomembne.

Po tem preizkusu so opredelili štiri nove barve: rožnato, vijolično, zeleno in modro ter dovoljene barvne prostore, v katerih blagovne znamke zdaj lahko razvijajo nove izdelke. V okviru ITTF so s temi spremembami začeli previdno, da bodo lahko v prihodnosti dodajali še morebitne nove barvne odtenke. Številni igralci in igralke se že veselijo zdaj sprejetih novih barv, saj bo vsakdo imel sedaj na voljo več barvnih opcij oziroma kombinacij. Tisti, ki pa imajo še vedno rajši klasičen videz, pa se bodo seveda tudi po 1. oktobru 2021 lahko držali sedanje barvne kombinacije rdeče in črne gume.

BESEDILO: JANEZ

FOTO: ARHIV ITTF

Judo v živo, a le na daljavo

Osnovnošolci, člani Judo kluba Domžale, v času zaprtja šolskih telovadnic vadijo na medmrežju, prek spletnega portala. Za komentar o pomembnosti gibanja otrok v času epidemije smo povprašali judo učitelja.

»Obžalujem, če se starši ne zavedajo posledic neaktivnosti otrok. Njihov krožilni sistem se najbolje razvija v osnovnošolskih letih. V našem klubu ostajamo optimistični. Prek spletne vadbe se da veliko narediti, ni vse slabo! Seveda so izzivi z motivacijo, vendar pa opažam, da imamo nekaj otrok, ki radi športajo tudi na daljavo. Prek kamere lahko bolj natančno opazujemo njihovo vadbo in gibe ter jih sproti korigiramo. Marsikateri že naporen dan skupaj pospremi s smehom in ostajamo povezani,« pravi Špela Sedlak, učiteljica juda.

»Vadimo dva do trikrat tedensko prek spleta. Trudimo se, da smo inovativni pri pripravah treningov, a je težko. Tudi nam. Ni osebnega stika, težko motiviramo otroke, judo je vendarle kontakten šport. Pogovarjamo se o teoriji juda, delamo raznolike vaje za moč in predvsem ohranjamo stik, kar me zelo veseli. Ekipni duh nas povezuje,« pravi Ervin Fazlič, učitelj juda.

Judoke so povedali ...

»Meni je še zmeraj bolje trenirati v telovadnici, ampak v tej situaciji tudi to ni slabo. Mislim, da trenerji opravijo odlično delo.« Jakob (OŠ Vencija Perka)

»Vse je super.« Tevž (OŠ Dragomelj)

»Treningi na daljavo so kakor pekel, ker je v moji sobi grozno vroče in nas učiteljica Špela priganja. Drugače se imamo v redu, le judo mete je težko izvajati, ker nimam nobenega nasprotnika, a nič zato, saj, kakor sem že omenil, nas Špela priganja in imamo kondicijske vaje.« Anže (OŠ Dragomelj)

»Trening je super, ker veliko delamo za moč, ampak bi bilo veliko bolje biti v telovadnici, ker bi se lahko naučili tudi nove mete za izpit za višji pas v judu.« Aljaž (OŠ Rodica)

»Fajn se imamo, je pa v telovadnici bolje! Je bolje kot nič. Vsaj pogovarjaš se lahko.« Rok (OŠ Rodica)

ŠPELA LAMPE

RISBA: LINA

Peta obletnica smrti Vida Vavpetiča

Devetega februarja letos je minilo pet let, odkar je od nas za vedno odšel eden največjih domžalskih šahistov – Vide Vavpetič.

Za seboj je pustil neizbrisno sled pri razvoju šaha na Domžalskem in tudi v širšem okolju. Dejavno se je vanj vključil že davnega leta 1953, zatem pa je v njem vsestransko aktivno deloval: kot tehnični vodja, organizator, pri urejanju tajniških in finančnih zadev, predvsem pa kot kapetan in izvrstni ekipni igralec. Kapetan je bil tudi v zlatem obdobju domžalskega šaha, v 70. letih prejšnjega stoletja, ko je ekipa sodelovala v prvi zvezni šahovski ligi bi-

vše Jugoslavije, ko je bila ta šahovska velesila.

Poseben pečat je pustil na področju delavskega šaha z vodenjem ekipe Papirnice Količevo, kjer je bil zaposlen kot analitik. Desetletja je bil gonilo Šahovskega društva Domžale na vseh področjih, kapetan v pravem pomenu besede, združeval je vse šahiste društva, bil je desna roka vseh predsednikov društva. Z nami se je družil, dokler je mogel in s svojo navzočnostjo, brez odvečnih besed, pripovedoval, da mu šah veliko pomeni in da ga še kako zanima prihodnost društva in mladih šahistov. Bil je tudi mentor generacije mladih šahistov, iz katere je izšel še danes najboljši slovenski šahist Luka Lenič. V njegov spomin je ŠD Domžale organizirale tri memorialne turnirje, četrtega pa so preprečile korona omejitve. Vsekakor bo društvo pripravilo naslednji spominski turnir, ko bodo razmere to dopuščale.

JOŽE SKOK

ČAS JE ZA ... PRVI DOMŽALSKI ZGODBORIS

ALJOŠA REBRAČA, MLADI DOMŽALSKI UMETNIK

Domžale in Domžalčani smo polni presenečenj. In vsakič znova odkrijemo še kakšen mlad, nadarjen up, ki se skriva, dokler ga ne izbezamo na plan.

Mateja A. Kegel
Foto: Špela Trškan

Tokrat je do nas prišla informacija o mladem, nadarjenem, predvsem pa vsestranskem 28-letnem Aljoši Rebrača, in poklicali smo ga ... ter izvedeli marsikaj. Čeprav gre za domžalski javnosti dokaj neznanega umetnika, pa je njegova pot vse prej kot kratka in enolična. Res pa je, da je bolj poznan kamniškemu občinstvu, čeprav živi v našem mestu. Tam je namreč obiskoval srednjo šolo in ker v Domžalah ni našel 'prostora pod soncem' za svoje umetniške stvaritve, je odjadral v kamniški Mladinski center Kotlovnic.

Aljoša je doštudiral južnoslovanške študije na oddelku za slavistiko Filozofske fakultete, že od malih nog pa se ukvarja z umetnostjo. »Vedno sem nastopal že v osnovni šoli, sodeloval v različnih gledaliških krožkih. To se je nadaljevalo tudi v srednji šoli v ŠC Rudolfa Maistra, kjer sem nastopal v gledališki skupini Rudolfi,« pravi o svojih začetkih, za katere meni, da je bilo ključno tudi povezovanje z vsemi ljudmi, kar je peljalo v ustanovitev umetniške skupine Oksimoron. »Cilj je bil narediti resno umetniško skupino, ki je malo nad šolskimi, srednješolskimi, a hkrati ni čisto profesionalna, čeprav v tej skupini sodeluje veliko profesionalnih umetnikov, a se sam ne štejem mednje,« skromno poudari Aljoša Rebrača.

Drugo mesto na Dnevh vina in poezije

Med enega pomembnejših projektov, ki ga je zagnal skupaj s kolegom Maticem Mačkom in Urbanom Kavko, pa je večer slam poezije v MC Kotlovnic. »To so bili sploh prvi taki večeri v Sloveniji in Kotlovnic nikoli ni bila tako polna kot takrat, ko smo imeli tudi po sto in več ljudi na dogodku. S časoma so se tovrstni dogodki začeli odvijati tudi drugod po Sloveniji, povezali smo se v Slam zvezo, znotraj katere smo delovali kot Pest Besed, organizirali državno prvenstvo, ki še vedno poteka znotraj zveze, sodelujemo pa tudi na evropskem prvenstvu slam poezije. Res pa je, da smo se sčasoma utrudili, nismo več tako aktivni na tem področju,« dodaja mladi ustvarjalec.

Sčasoma je Aljoša začel tudi s pisanjem poezije tako v slovenskem kot srbskem jeziku. »Dolgo časa nisem nikamor pošiljal, lani pa, ko je imel Kamnik natečaj, je bila moja pesem izbrana za drugo najboljšo. Prav tako pa sem na nacionalnem tekmovanju Beletrine Dnevi poezije in vina v kandidaturi za najboljšo pesem osvojil drugo mesto.«

... in sledil je kabare

Pot ga je nato ponovno peljala na gledališke odre, kjer so v okviru

Oksimorona v Kotlovnic pod okriljem Manje Vezlove začeli ustvarjati kabareje. »Manja je zbrala različne ljudi iz kulturniških krogov, take, ki že imamo nekaj izkušenj, in začeli smo ustvarjati na zelo visokem nivoju. Najprej v MC Kotlovnic, nato pa tudi drugod, tudi v KUD France Prešeren. Moram povedati, da v tem kabareju sodelujejo sami res kvalitetni umetniki in talenti,« dodaja Aljoša Rebrača. Sledilo je obdobje, ko je organiziral tudi različne razstave, ki jih je pospremila drugačna otvornega zgodba (tudi citiranje poezije ob električni kitari), predvsem pa predstavljanje neveljavljenih umetnikov iz Domžal in Kamnika ter bližnje okolice.

In nato so se zgodili stripi. »Moj navdih je bil Ivan Mitrevski. Če ne bi bilo Ivana in njegove čudovite osebnosti, ki zna tako lepo spodbujati ljudi v različne smeri, tudi teh stripov ne bi bilo. Ivan je imel več čudovitih striparskih delavnic, nekaj sem imel tudi individualne pomoči z njegove strani, ko sem risal ...« in nastale so te izvirne stvaritve, ki jih tokrat vidite tudi v Slamniku. In od kod zgodbe, ki jih Aljoša 'ustripi'? Predvsem 'neumnosti' iz njegovih profilov na družabnih omrežjih, kot pravi. Sicer pa velja omeniti, da je bil projekt strip delavnic izveden v MC Kotlovnic v sklopu projekta Večgeneracijskega centra Ljubljana, ki pa se financira iz sredstev Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada in s strani Občine Kamnik, kar da samemu projektu še dodatno težo.

Moj navdih je lahko prav vse

Stripi so pogosto družbeno politična satira, zato je vprašanje, če mu je politika v navdih, na mestu. »Meni osebno zagotovo je. Se pa poskusim malo distancirati od vseh stvari, take neumnosti se dogajajo, da ne vem, kako ne bi bile v navdih. Enostavno se človeku nekaj zgodi, kot neka reakcija na vse to dogajanje. Sicer pa je moj navdih lahko prav vse – od aktualnega dogajanja do politike. Sprocesiram v sebi, nato pa to izrazim na duhovit način. Vse skupaj je lahko zelo bizarno, smešno, a po drugi strani zelo grozljivo, odvisno kako človek reagira,« dodaja sogovornik.

O striparjenju smo povprašali tudi njegovega mentorja Ivana Mitrevskega, znanega domžalskega umetnika, ki je te delavnice v lanskem letu izvajal prek interneta, saj časi, v katerih smo, niso omogočali drugačne komunikacije z udeleženci. In prav tam je tudi 'našel' mladega umetnika, katerega zapisi so se mu zdeli kot nalašč za t. i. twittostripovsko uprizoritev. A kot pravi njegov mentor, so Aljoševi twiti najbolj zabavni in pikri ravno takrat, ko se s politikom ne ukvarja. Stripi, ki so predstavljeni tudi tokrat v Slamniku, pa so bolj komentar na vsakdanje življenje.

Uprizoritev Smrčalke

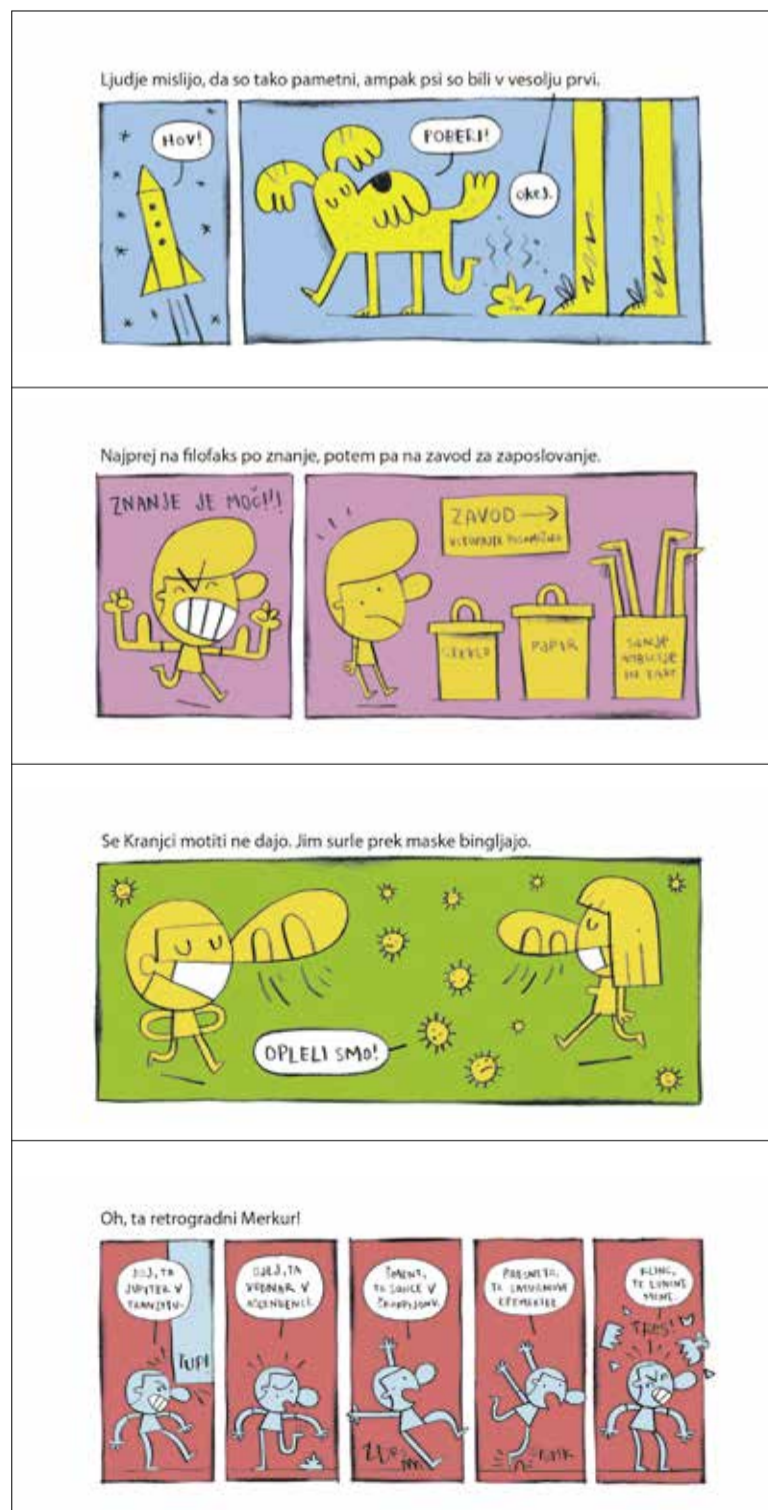
Seveda pa je iz tega sodelovanja nastala še ena nova zgodba, dobesedno Zgodboris. Predstavljajte si, da vam nekdo pripoveduje zgodbo, zraven pa jo drugi v živo riše. Prav to počneta Aljoša in Ivan. Gre namreč

za še enega od projektov, ki se razvija v Kotlovnic in v katerem sodelujejo tudi mladi domžalski talenti. »Napisal sem svojo pravljico z naslovom Smrčalka, Ivan pa jo je prestavil v dinozaverski svet, zgodboris pa sva izvedla prek spleta, v živo. Gre za simpatičen format za vse ljudi, ki ni predolg. Trenutno smo še res v virtualnem svetu, a želja je prenesti zgodboris v živo, o čemer smo že govorili,« pravi Aljoša Rebrača. Seveda je njuna želja, da bo to naredili prav v Domžalah, ideja je na velikem platu v Češminovem parku, na način, kot se izvaja domžalski mestni kino.

Skozi pogovor je bil ves čas izpostavljen MC Kotlovnic kot prostor, kjer so našli mesto številni domžalski mladi umetniki, zato nisva mogla mimo vprašanja, zakaj tega ne počnejo v Domžalah. Zakaj v svojem mestu ne ustvarjajo in bogatijo naše kulture. »Obiskoval sem gimnazijo v Kamniku, zato sem si nekako ustvaril

družbo tam, bili smo iz različnih krajev, zbirali smo se v Kamniku, najprej v gledališkem krožku, nato Oksimoronu in tako me je privabila tudi Kotlovnic. Iskreno ne vem, kako je s tem v Domžalah, vem samo, kaj se dogaja v Berniku, za mlade pa nič ne vem, da bi se. Me pa veseli, da smo v Kamniku našli prostor in ljudi, ki se trudijo in mladim dajejo možnosti, da se izražamo, realiziramo svoje ideje,« iskreno pove Aljoša Rebrača. Ob tem dodaja, da v Domžalah ni neke kulturno umetniške scene za mlade, edino, kar vidi kot pozitivno luč, je Blunout, ki pa se težko primerja z vsem dogajanjem, ki ga mladi najdejo v Kamniku.

Vsekakor pa smo Domžalčani lahko ponosni na še enega inovativnega, prodornega in neustrašnega umetnika, ki se ne boji poskusiti premikati meje kulture na področju, ki še niso bila preizkušena. Verjamemo, da bomo tudi o Aljoši Rebrači še slišali in pisali. □

OKOLJE

Odpadki v kanalizaciji povzročajo težave v delovanju sistema

Upravljalci kanalizacijskih sistemov opažamo, da se v kanalizaciji pogosto znajdejo stvari, ki tja ne spadajo ter povzročajo težave pri odvajanju in čiščenju odpadne vode.

Odlaganje hrane in drugih odpadkov v kanalizacijske odtokke ima številne negativne posledice za delovanje kanalizacijskega sistema in okolje. Kaj se torej zgodi, če v odtokke in stranišče mečemo odpadke?

Ostanki hrane in drugi biološki odpadki

Tovrstni odpadki v kanalizaciji privabljajo podgane, ki se zaradi obilice hrane zadržujejo v kanalizacijskem omrežju in s prenašanjem bolezni lahko ogrožajo tudi naše zdravje. **Pravilno je**, da odpadke odložimo v rjavi zabojnik ali na kompostnik.

Odpadno jedilno olje

Če ga zlivamo v stranišče ali odtokke, se maščobe odlagajo na stene, nato pa se nanje vežejo druge nesnage ter zmanjšujejo preseke cevi in tako ma-

Hrana v kanalizaciji privablja nezaželene goste.

šijo kanalizacijo. **Pravilno je**, da ga shranjujemo posebej (v plastenkah ali steklenicah) in odložimo med nevarne odpadke. Predate ga lahko v okviru organiziranih akcij zbiranja nevarnih odpadkov v premičnih zbiralnicah, ki potekajo dvakrat na leto, ali v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

Pripomočki za osebno nego: vlažilni robčki, vatke, palčke za ušesa, vložki, tamponi

Če tovrstni odpadki pristanejo v stranišču, zamašijo črpalke kanali-

zacijskega sistema in tako povzročajo okvare na sistemu. **Pravilno je**, da jih odlagamo v črne zabojnike.

Nevarni odpadki: barve, laki, odpadna olja, zdravila

Če se te snovi pojavljajo v odpadni vodi, je oteženo čiščenje odpadne vode, hkrati pa tako nevarne snovi prehajajo v okolje. **Pravilno je**, da jih zbiramo posebej in oddamo v okviru organiziranega zbiranja nevarnih odpadkov v premičnih zbiralnicah ali pa jih odpeljemo v Center za ravnanje z odpadki Dob, kjer je njihova oddaja za uporabnike brezplačna.

V času epidemije povečana uporaba pripomočkov za enkratno uporabo

V času epidemije je še posebej pomembno, da s svojimi odpadki rav-

namo odgovorno. V tem času se je povečala uporaba pripomočkov za enkratno uporabo, kot so robčki in krpe za razkuževanje, zaščitne rokavice in maske. Ti odpadki prav tako ne spadajo v straniščno školjko, am-

pak v zabojnik za mešane komunalne odpadke.

Hvala, ker skupaj z nami skrbite za čisto okolje.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK
FOTO: JKP PRODNIK IN PEXELS

Eno izmed večjih težav v kanalizaciji predstavljajo vlažilni robčki in druge krpice, ki povzročajo zamašitev cevodov in okvaro črpalok.

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

UČNE URE AGROTERORIZMA

ANTON KOMAT

Zaradi prenesenih škodljivcev in gensko spremenjenih patogenov nihče ne more napovedati, kje in kdaj bo neki agens ogrozil pridelek na ogromnih površinah in povzročil hudo lakoto.

Lakota pa praviloma ruši vlade ter povzroča nemire in vojne. To je osnovni motiv agroterorizma, ki je bistveno cenejši in učinkovitejši kot klasična vojna.

Krompirjeva plesen se hitro razširi po nasadih krompirja z virulenco, ki lahko uniči ves pridelek. Prvi izbruh je bil leta 1845 v ZDA, sledili so po vsej Evropi. Strašna tragedija se je zgodila Irceem, saj je med letoma 1845 in 1849 v času velike krompirjeve lakote umrlo od 750.000 do dva milijona ljudi. Številni zgodovinarji opisujejo to tragedijo Irceev kot genocid, ki ga je sprožil niz kriminalnih odločitev britanske vlade, ki so bile začinjene zaradi verske vojne med angleškimi protestanti in irskimi katoliki. Dve tretjini irske ornice sta bili v lasti angleških veleposestnikov, ki so jo s prisilo spreminjali v bolj donosne pašnike. Ob tem so se morali znebiti Irceev, ki jim je bil krompir glavni vir hrane, saj ga je odrasla oseba pojedla dnevno skoraj kilogram. Poleg te usodne navezanosti le na eno kulturo so zaradi lakote oslABLJENO ljudstvo morili še tifus, griža in skorbut. Leta 1948 so nesrečniki potrojili površine pod krompirjem, vendar je gliva spet uničila ves pridelek. Dokončen udar po ubogem ljudstvu je povzročila epidemija kolere, ki je leta 1849 pomorila kar 36.000 ljudi. Leta 1845 je Irška imela 8,1 milijona prebivalcev, ob popisu prebivalstva leta 1851 pa so jih našli le še 6.552.385. Sledilo je množično izseljevanje v ZDA, ki je do leta 1854 'odneslo' med 1,5 do 2 milijona Irceev. Trpljenje Irceev je opisal pisatelj Liam O'Flaherty v pretresljivem romanu Lakota.

Izbruh krompirjeve plesni se je po desetletju polegel, vendar je spomin na smrtonosno lakoto in boleznino ostal. Morda so vojaški strategji prav na irskem primeru dobili hudičeve zamisli o biološki vojni v obliki agroterorizma. Leta 1916, torej sredi prve svetovne vojne, je bil po dolgem času prvi močnejši izbruh krompirjeve plesni in to v Nemčiji. Nekateri analitiki so prepričani, da je bil to načrtno vodeni agroterorističen napad, kajti veliko pomanjkanje krompirja, osnovne prehrane Nemcev, je nedvomno pripomoglo k njihovem porazu v prvi svetovni vojni.

Iz Novega sveta je v Evropo kmalu prišla še druga huda nadloga z imenom trtna uš. Prvič so jo našli leta 1863 v Angliji, pri nas se je pojavila leta 1880. Invazija uši je zdesetkala vinograde. Leta 1897 je bilo na Kranjskem okuženih več kot 80 odstotkov vinogradov, ki so jih morali posekati in izkoptati korenine trt. Rešitev je bila obnova nasadov na podlogah ameriške trte, ki je naravno odporna proti trtni uši. Pri nas je uničenje vinogradov pomenilo predvsem izpad prodaje vina, kar je bila ločnica med lakoto in preživetjem malih kmetij predvsem na Dolenjskem, v Beli krajini in na Bizeljskem. Zato lahko rečemo, da je trtna uš povzročila prvo množično izseljevanje 'viškov' slovenske populacije v ZDA, kar slikovito dokumentira Janez Trdina v svojih knjigah. Miha Seručnik pa je leta 2011 pri Založbi ZRC izdal knjigo Trtna uš, ta strašno drobna pošast.

Še enega Amerikanca moram omeniti in to je koloradski hrošč. Neznanec je skrivno živel na divjem sorodniku krompirja in so ga pr-

vič opisali šele leta 1823. Ko so beli priseljenci začeli saditi krompir, je hrošč preskočil nanj in na poti proti vzhodu začel uničevati krompirjeve nasade. Leta 1874 je prišel do Atlantske obale in kmalu zatem je bil v Evropi. Vsa žarišča so bila uspešno uničena do leta 1922, ko je v Franciji pobegnil izpod nadzora in preplaval Zahodno Evropo. Pri nas se je pojavil leta 1946 in postal 'razredni sovražnik' št. 1. Najprej so bile organizirane akcije ročnih pobiralcev, pozneje pa so nam Američani dobavili primerne količine DDT-ja, pri nas je bil to Pantakan, s katerim se je hrošč 'držal na kratko'. Takrat se še ni vedelo, kako nevaren je DDT za zdrave ljudi, kako nevaren je DDT za zdrave ljudi, kako izjemen razmnoževalni potencial ima koloradski hrošč. Potomstvo ene samice bi v poldrugem letu štel 8 milijard osebkov, ki bi potrebovali za prehrano 1500 ha krompirjevih nasadov. V Sloveniji bi za uničenje vseh krompirišč v poldrugem letu zadostovalo že 40 samic, polnih jajčec, ki bi jih spustili na nekaj njiv. To so počeli Anglosasi, ko so od leta 1938 na območje nacistične Nemčije v maniri agroterorizma izpuščali tisoče 'brejih' samic koloradskega hrošča. Na ta način so zahodni zavezniki že drugič 'napadli' krompir, osnovo prehrane Nemcev.

Tudi pri nas smo doživeli desant škodljivca, ki ga je izvajala korporacija Bayer Crop Science. V igri je bila čim hitrejša registracija nove generacije pesticidov pod imenom neonikotinski insekticidi. Ti strupi še niso bili registrirani, torej še niso imeli dovoljenja za uporabo, zato je bilo treba organizirati inva-

zijo neznanega, vendar dovolj 'strašnega' škodljivca, ki bo izničil vse pomisleke glede okoljskih in zdravstvenih tveganj. V jedru vsega dogajanja je bil koruzni hrošč, katerega ličinke objedajo korenine koruze. Od kod se je vzel? Prišel je seveda iz ZDA in se v Evropi pojavil leta 1992 na Balkanu. Bolj natančno v nekaj tednih so ga najprej odkrili v okolici letališč glavnih mest balkanskih držav (Skopje, Beograd, Sofija, Bu-

“Moderni terorist je bioterorist! Semena, škodljivci in boleznini, posebej gensko spremenjeni, to so orožja prihodnosti! Tajno vneseš novega invazivnega škodljivca ali bolezen in takoj ponudiš zdravilo. S tem izsililiš izjemno dovoljenje za uporabo brez predhodnih varnostnih študij in ocen.

stvo je, da je skupinski 'pristanek' vitalne populacije hroščev na balkanskih letališčih krasno sovpadal z začetkom postopkov za registracijo neonikotinskih insekticidov, ki jih proizvaja Bayer, in planiranim začetkom njihove množične uporabe. Ali je bil koruzni hrošč nosilec agroterorističnega udara v Evropo, tako kot je bil že dvakrat prej koloradski hrošč? Točno to, zadostuje že nekaj stotnih oplojenih samic v škaticah! Moderni terorist je bioterorist! Semena, škodljivci in boleznini, posebej gensko spremenjeni, to so orožja prihodnosti! Tajno vneseš novega invazivnega škodljivca ali bolezen in takoj ponudiš zdravilo. S tem izsililiš izjemno dovoljenje za uporabo brez predhodnih varnostnih študij in ocen. In tako se je zgodilo. Ko se je koruzni hrošč približal hrvaško-slovenski meji, so pristojni zagnali vik in krik in 28. januarja 2005 sprejeli paket ukrepov za zajezitev 'invazije'. Bojne formacije 'pristojnih strokovnjakov' so imele glavni štab v FURS, podporo pa v Uradu za kemikalije RS. Dovolj je bilo nekaj najdenih hroščkov, ki jih je veter zanesel s Hrvaškega, in že je bila suspendirana kemična varnost Slovenije. Izmislili so si šest kilometrov širok 'varnostni pas' okrog 'žarišča' napada in to tamponko cono začeli takoj polivati z neonikotinskimi insekticidoma tiametoksamom in klotianidinom, ki nista bila registrirana. Torej so uporabili strupa, ki nista imela dovoljenja za uporabo v Sloveniji, sta pa pozneje povzročila štiri katastrofalne pomore čebel. Tako to delajo korporacije in njim priležni prodani lažnivi 'strokovnjaki'. □

Viđim tvoj obraz, slišim tvoj glas.
Še korak mi je znan,
ko pogledujem okoli zaman.
Zakaj te več ni?
Srce boli, boli, le spomini še žive.

ZAHVALA

Z žalostjo sporočamo, da nas je v 60. letu starosti prekmalu zapustil

Franci Dolenc

iz Zaboršta pri Domžalah

Ob bolečini in nenadni izgubi moža, očeta in dedija se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem ter sodelavcem in sodelavkam zahvaljujemo za izrečena pisna in ustna sožalja, cvetje, sveče in spodbudne besede. Hvala za poslovljni govor gospodu direktorju iz Pekarne Pečjak.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Svetelju za poslovljni obred. Hvala Pogrebni službi Vrbančič.

Žalujoci: žena Jana ter sin Bojan in hči Sonja z družino

Tako tiho, skromno si živela, takšno tudi si življenje imela,
zdaj rešena vseh si bolečin, za teboj ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

V 85. letu je zaspala ter nas zapustila naša draga žena in mama

Franciška Lesjak roj. Sluga

iz Spodnjih Jarš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in cvetje, darovane svete maše in besede tolažbe. Zahvaljujemo se urgentni službi Domžale za hitro pomoč in osebju Nevrološke klinike v Ljubljani za skrb v njenih zadnjih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Matjažu Križnarju za lep poslovljni obred in Pogrebni službi Vrbančič, ki so našo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Vsa toplina njenega srca bo vedno ostala z nami.

Mož Tone, sin Borut in sin Marko z družino ter vnuka Kristjan in Martin

Na svetu si, da gledaš sonce,
na svetu si, da greš za soncem,
na svetu si, da sam si sonce
in da s sveta odganjaš sence.

(Tone Pavček)

Na dolgi življenjski poti od Moravske gore pri Gabrovki, Stoba, nekdanje Ulice Toneta Tomšiča v Domžalah, Vrbe pri Lukovici do Cerknice je v centru za starejše v 88. letu za vedno zaspala mama, sestra, babica in prababica

Marica Semeja

rojena Dušak

Od nje smo se v ožjem družinskem krogu poslovili 30. januarja 2021 na pokopališču v Šentvidu pri Lukovici.

Žalujoci: sin Sandi Kraševac z družino

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

Tako tiho in skromno, kot je živela, se je en dan pred svojim 89. rojstnim dnevom od nas poslovila naša ljuba mama, babica, prababica, sestra, teta in prijateljica

Ivanka Cerar

z Bevkove ulice 7 iz Doba

Ob njenem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena ustna in pisna sožalja, za cvetje, sveče, darove za svete maše in ostale darove za cerkev.

Zahvala župniku g. Juretu Ferležu za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo, pevcem, Pogrebni službi Vrbančič in Društvu upokoencev Dob. Zahvaljujemo se tudi njeni zdravnici dr. Mojci Zajc - Kraševac, sestri Tini in patronažni službi Domžale za skrbno in čutečo pomoč. Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani in se kljub težkim razmeram poslovili od naše mame. Zelo te bomo pogrešali.

Vsi tvoji

Vsak se komu v dar rodi,
s srečo ga mladost obsije,
a pride čas, nasmeh, se pogreni,
upanje za hip mu skrije.
Le kdo ve, kaj je to življenje,
sreča, ki vzdrži trpljenje?
Drug drugega v oči poglejmo,
ker lahko nas jutri več ne bo.
Vsi ljudje hitimo le,
kot da se več ne poznamo,
radi imeli bi prav vse, prav vse, kar je,
a prazni nas vse to, kar imamo. (U. Vlašič)

V SPOMIN

naši dragi mami, babi, sestri, teti in prijateljici ...

Olgi-Ivi Urbanija

rojeni Korošec
iz Ihana

ki nas je 10. januarja 2021 zapustila v 75. letu starosti. Zahvaljujemo se vsem – sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem – za prijazno besedo tolažbe v času njenega zadnjega slovesa. Iskrena hvala vsem, ki ste ji bili blizu, ki vas je cenila, in vsem, ki jo nosite v svojih srcih. Zelo te pogrešamo in vedno boš z nami.

Vsi, ki te imamo radi

Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče,
da te več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Alojza Kekca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala g. župniku Klemenu Svetelju za lepe besede in poslovljni obred. Zahvala tudi pevcem, trobentaču, združenju Sever in praporščaku. Hvala tudi Pogrebni službi Vrbančič.

Vsi njegovi

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil mož, oče in dedek

Martin Blatnik

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in sočutne besede. Posebna zahvala dr. Mariji Vode in sestri Simoni za pomoč in podporo.

Hvala g. župniku Klemenu Svetelju in Pogrebni službi Vrbančič za lep poslovljni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

Angelov pesem naj nas osrečuje,
namesto strahu naj ljubezen zmaguje,
božje naj dete mir nam deli,
svetloba nebes naj v srcih žari.

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila

Štefanija Ulčar

roj. Koderman
iz Nožic

Iskreno se zahvaljujemo domačim, sorodnikom, gospodu župniku Gašperju Mauku, dr. Mojci Zajc Kraševac za vso njeno pomoč, sosedom, prijateljem, Cvetličarni Na Ovinku in Pogrebni službi Vrbančič.

Najlepša hvala za izrečena sožalja, podarjene sveče in darove za maše.

Vsi njeni

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 86. letu starosti se je od nas poslovil dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

Ivan Kunavar

iz Domžal

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, darove in sveče. Skupaj z nami ga ohranjajte v lepem spominu.

Vsi njegovi

Kogar imaš rad, nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...

V SPOMIN

Klara Završnik

iz Domžal

Mineva 10 let, od kar si nas zapustila in v naših srcih ogromno praznino pustila. Hvaležni smo za vse lepe spomine, in verjemi, da ne mine dan, da ne bi mislili nate. Močno te pogrešamo!

Vsi tvoji, tvoji

V vsej nemi bolečini
srce še ni dojelo,
da te nebo je vzelo,
najdražji moj.

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto,
odkar za vedno zaspal je, dragi

Srečko Brodar

s Hudega pri Radomljah

Hvala vsem ki se ga spominjate in v lepem duhu ohranjate.

Viktorija

V 90. letu se je poslovila naša mama,
babica in prababica

Amalija Mlekuž

iz Domžal

Hvala za izrečena sožalja. Srčno se zahvaljujemo osebju Doma upokoencev Domžale za skrb in nego v njenih zadnjih letih življenja.

Vsi njeni domači

OBJAVE

Srca tvoje več ne bije,
bolečine hude ne trpiš,
nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

ZAHVALA

Tiho je odšla od nas

Marija Kovič

(18. 8. 1935–2. 2. 2021)
iz Zaloga pod Sv. Trojico, Dob

Ob slovesu mame, babice, prababice in tete se vsem iskreno zahvaljujemo za tolažilne besede, izrečena sožalja, cvetje, sveče in ostale darove. Lepa hvala gospodu župniku Juretu Ferležu za opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrbančič, pevcem in zaigrani žalostinki.

Hvala vsem, ki ste bili z nami v mislih v teh težkih trenutkih.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 95. letu starosti je svojo življenjsko pot sklenila naša draga mama, stara mama, prababica, praprababica, tašča, sestra in teta

Marija Videmšek

rojena Slapar, po domače Cajhnova Milka iz Doba

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za besede sožalja, sveče in darove za svete maše.

Hvala gospodu župniku Juretu Ferležu za čuten obred slovesa, dr. Mariji Starbek za dolgoletno skrb in govornici gospe Veri Vojska. Hvala pevcem kvarteta Krt, Cvetličarni N&M, trobentaču in praporščaku.

Zahvala tudi Pogrebni službi Vrbančič za izvedbo pogreba v teh težkih razmerah, in hvala vsem, ki ste našo mamo v mislih pospremili na pot večnega življenja.

Vsi njeni

Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

Svojo življenjsko pot je 26. 1. 2021, v svojem 91. letu starosti sklenila naša draga žena, mama, babica, prababica, sestra in teta

Angelca Košir

rojena Kavka
iz Domžal

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu. Iskreno hvala vsem, ki ste njej in nam v času odhajanja in slovesa z dejanji in mislimi stali ob strani. Hvala za izrečena sožalja, sveče in cvetje ter za trenutke, ko se je boste spomnili v svojih srcih in spomnih.

Vsi njeni

Življenje sploh ni tisto,
kar se zdi,
je le korak na poti
k večnosti.

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila

Silvestra Marcijan

iz Preserij pri Radomljah

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, cvetje, podarjene sveče in darove za svete maše. Posebna zahvala osebju Doma počitka Mengeš za skrb in nego.

Hvala tudi gospodu župniku in pevcem ter Pogrebni službi Vrbančič.

Vsi njeni

Skrb, delo in trpljenje,
tako tvoje je bilo življenje.
Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči,
a čeprav spokojno spiš,
z nami v naših srcih
še naprej živiš.

ZAHVALA

V 84. letu se je od zemeljskega življenja poslovil in preselil k bogu dragi mož, oče, stari ata, pradedek, tast, brat in stric

Alojzij Černivec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izrečene besede sožalja in tolažbe, darovane sveče, cvetje, svete maše in darove za cerkev. Najlepša hvala za lep pogrebni obred Pogrebni službi Pogrebni, g. župniku Francetu Mervarju, pevcem, gasilcem PGD Jarše - Rodica in dr. Mariji Klopčič za lep govor, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

Kot si užival v narodni noši na zemlji,
uživaj še naprej v večnosti.

ZAHVALA

V 90. letu je odšel v večnost dragi mož,
oče, ded, praded, svak in stric

Stane Kramberger

iz Zg. Jarš

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, darovane svete maše, sveče in rože. Hvala g. Matjažu Križnarju ter vsemu negovalnemu in zdravstvenemu osebju, ki so v zadnjem času lepo poskrbeli zanj. Hvala Pogrebni službi Vrbančič za vso organizacijo in izvedbo pogreba. Velika hvala tudi TD Jarše - Rodica za ganljivo slovo, ki bi si ga verjetno tudi sam želel. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki so nam stali ob strani ob njegovem slovesu.

Vsi njegovi

So dnevi,
ki odštevajo naše življenje
in so dnevi, ki štejejo.
in teh -
nam ni žal. (Janez Medvešek)

V SPOMIN

Stanetu Krambergerju

Mengeško pokopališče je 21. januarja sprejelo še enega zavednega Slovenca. Smrt je povzročila konec njegovega življenja, ne pa konec našega razmerja ali odnosa do njega.

Ljubil je dom, družino, naravo in slovensko izročilo. Dolga leta je bil vodja narodnih noš TD Jarše - Rodica, kjer nas je družilo prijateljstvo in veselje. Skupaj smo bogatili kulturno zavest in identiteto slovenskega naroda. S ponosom in častjo smo nosili narodno nošo na raznih prireditvah ter slovesnostih po Sloveniji in tujini. Nepozabni nam bodo ostali spomini na naša skupna doživetja, kjer smo se neizmerno zabavali in se veselili naših naslednjih srečanj.

Z veliko hvaležnostjo mu izrekamo zahvalo za njegovo opravljeno delo.

Bil je eden od gradnikov kulturnega življenja v Jaršah in naš veliki učitelj. Kot mentor je uspešno posredoval svoje znanje pri razstavah starin, čajev in zelišč. Organiziral in vodil je čajanke, tako v našem kraju, šolah in širom Slovenije. Učil nas je pomena, uporabe ter nabiranja čajev in zelišč.

Podeljen mu je bil naziv častnega člana TD za njegovo delovanje in doprinos v delu društva.

Ponosni smo, da smo bili lahko njegovi prijatelji. Njegova zavest je za nas vodilo in obveza, da njegovo delo nadaljujemo. Vedno se ga bomo spominjali kot trdnega člana društva in ponosnega sina slovenskega naroda.

V imenu društva izrekamo iskreno sožalje družini Kramberger.

TD JARŠE - RODICA

Ti ne veš,
kako pogrešamo te mi.
Spočij si trudne zdaj oči,
za vse še enkrat hvala ti.

ZAHVALA

Dne 10. januarja 2021 je svojo življenjsko pot v 94. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek in stric

Jožef Topolovec

iz Domžal

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem Krt in Pogrebni službi Vrbančič.

Posebna zahvala podjetju Količevo karton, d. o. o.
Vsi njegovi

V SPOMIN

Alojzij Černivec

Z žalostjo sporočamo, da je v 84. letu zaključil svojo življenjsko pot Alojzij Černivec iz Zgornjih Jarš, zadnja leta je živel v Šinkovem Turnu.

Pokojni Alojz Černivec je bil od malih nog vpet v delo na kmetiji. Najprej na domači kmetiji v Šinkovem Turnu, od sedmega leta dalje pa na kmetiji strica Damjana in njegove žene Katarine v Preserjah kjer sta si z ženo Julko (leta 1965) ustvarila dom in družino. Skupaj s sinom Tomažem in hčerko Marjano so kmetovali na njihovi kmetiji v Preserjah, kjer so se ukvarjali s prirajo mleka in rejo krav lisaste in črno-bele pasme. Pokojni Alojz je že takrat veljal za trdnega, delovnega, preudarnega in uspešnega gospodarja, katerega prioriteta je vedno bila njihova kmetija.

V želji, da bi si olajšali delo in hkrati povečali kmetijo ter čredo, so po letu 1990 začeli z gradnjo novega, sodobnega hleva na prosto rejo na Gregorčičevi ulici 4 v Zgornjih Jaršah, kjer je zrasla moderna družinska kmetija s sodobno urejenim hlevom za 50 krav molznic in 50 glav mlade živine ter novi dom za tri generacije.

Leta 1995 sta se z ženo Julko in Tomaževo družino preselili na novo lokacijo v Zgornjih Jaršah, kjer so skupaj ustvarili eno najlepših in najbolj urejenih govedorejskih kmetij v Sloveniji. Ker je takratni hlev postal premajhen, so leta 2000 hlev povečali in tako omogočili prostor za 145 krav in 70 glav mlade živine črno-bele pasme na zdajšnji lokaciji ter za 60 glav mlade živine v Šinkovem Turnu.

Ti izjemni rejski rezultati in razvoj kmetije so zagotovo rezultat trdega dela pokojnega Alojza ob popolni podpori in izjemni pomoči navdse pridnih žene Julke, sina Tomaža in snaha Helene ter vnukinje Špele, Petre in Tjaše. V zadnjih letih, ko so življenjske moči počasi pešale, sta si z ženo Julko ustvarila nov dom v njegovem rojstnem kraju – v Šinkovem Turnu, kmetijo pa prepustila sinu Tomažu in njegovi družini, ki je pred petimi leti (2016) dobila pomoč s prihodom Jerneja in treh pravnukinj, ki bodo nadaljevali delo in razvoj Černivčeve kmetije.

Pokojni Alojz je bil izjemno deloven, skrben in odgovoren kmet. Njegov odnos do zemlje je izražal njegovo globoko predanost, spoštovanje in močno povezanost z naravo. Nikoli ni tarnal, nič ni bilo pretežko, čeprav je delal od zgodnjega jutra do pozne noči. Ni kazal žuljavih rok, ni obupal v dneih, ko se je narava razbesnela in uničila pridelke ... Vedno je iskal nove rešitve, stremel k odličnosti v vseh pogledih, se veselil uspehov, novih rojstev in s ponosom spremljal razvoj Černivčeve kmetije vse do zadnjega diha, ko nas je tiho zapustil.

Na tem mestu bi se radi v imenu vseh rejcev črno-bele pasme ter oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete zahvalili pokojnemu Alojzu in vsem ostalim članom družine Černivec za vse, kar smo bili deležni z vaše strani – za vso pomoč ob različnih razstavah in prireditvah rejske organizacije za črno-belo pasmo, za možnost obiskov in ogledov vaše kmetije ob vsakem času s strani študentov, domačih in tujih gostov, rejcev, strokovnjakov, profesorjev, diplomatov, ministrov, medijev ... Vrata vaše kmetije in vašega doma so bila vedno odprta za vse nas. Hvala vam za zgled in za številne trenutke, ki smo jih lahko doživeli z vami!

Ali čakate me, polja preluba?

Kako rad bi prišel, ah, rad.

*Ne čakajte me, nič več me ne bo,
še pomnite, kdaj sem prišel po slovo.*

Družini, svojcem in prijateljem izrekamo iskreno sožalje!

DRUŠTVO REJCEV GOVEDI ČRNO-BELE PASME V SLOVENIJI

SPREJEM OBJAV Zaradi trenutne epidemiološke situacije objave zahval in v spomin sprejemamo pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti: slammnik@kd-domzale.si. Osebna oddaja je možna le po predhodnem dogovoru. Spremljajte obvestila Kulturnega doma Franca Bernika Domžale in spletno stran www.kd-domzale.si

AKTUALNO | NAGRADNA KRIŽANKA

KOLUMNA • POD MESTNIM SLAMNIKOM

AJDA VODLAN

OB LETU OSOREJ

Leto je naokoli in pišem svojo dvanajsto kolumno. Vendar pa je tudi leto naokoli od prve razglasitve epidemije, 12. marca 2020. Kaj bi lahko povedala o teh dvanajstih mesecih v Domžalah? Kaj se je zgodilo in kaj se ni?

Edina stalnica v življenju so spremembe. To je bil naslov moje prve kolumne v Slamniku, marec 2020. Kolumna Pod mestnim slamnikom naj bi bila predvsem odkrivanje mestnega življenja v Domžalah. V marcu pa se je vse spremenilo. Dobro se spominjam, da sem v tistem času brala knjigo o prvi svetovni vojni in tisti znani rek 'do Božiča bodo vojaki doma'. Kot leta 1914 se je tudi ta epidemija močno zavlekla in leto je naokoli.

Kakšne so Domžale po letu sprememb – karanten, zaprtij, policijskih ur in vseh drugih ukrepov? Če pomislim na lansko pomlad, je zagotovo danes več ljudi na cesti. Vendar pa kavarne ostajajo zaprte. V mestu so izpraznjeni poslovni prostori z napisi – zaprto, oddam prostore. Koliko je takšnih majhnih posameznikov, ki jih je korona prizadela in so za vedno zaprli vrata svojih poslovalnic? Se je pa odprla nova pekarna v centru, tam na glavnem križišču, kjer decembra stoji smrekica. Tržni prostor je ob sobotah poln kot po navadi, spremenjen je režim vstopa. In seveda – maske so povsod. Vendar, mar se jih nismo

že navadili? Spomnim se tistih prvih dni, ko sem si jo neveseča natikala na obraz pred trgovino. Danes to naredim že poznavalsko, brez težav, z veliko prakse.

Stojim na stopnicah pri Tuš Domžale, 'v centru'. Manjka mestni vrvež. Manjka večja bližina ljudi – manj je objemov med znanci, manj je ukradenih poljubov na cesti, držanja za roke. Manj je velikih družb. Manj je zaupnega pogovarjanja med prijatelji. Več je razdalje. Vendar pa, koliko je zares drugače? Gneča, ki je bila prej v lekarni, je zdaj pred lekarno. Razdalja med posamezniki je morda večja, toplina pa se ni spremenila. Vsak bulji v svoj telefon. Tistih pogovorov, ki jih lahko vidimo v majhnih italijanskih mesarijah in drugih delikatesnih trgovinah, ter tistih pogovorov med damami, o katerih pričajo iz časov po drugi svetovni vojni tudi pri nas, ko so se odpirale delikatese – tega ni in ni kriva korona. Tega že dolgo ni.

Še naprej gledam in strmim. Kaj je torej drugače? Spremembe vedno so in prav noben dan, noben trenutek ni identičen prejšnjemu. Ni isti, je drugačen. Vendar pa radikalnih sprememb v

“Manjka mestni vrvež. Manjka večja bližina ljudi – manj je objemov med znanci, manj je ukradenih poljubov na cesti, držanja za roke. Manj je velikih družb. Manj je zaupnega pogovarjanja med prijatelji. Več je razdalje. Vendar pa, koliko je zares drugače?”

mestu ni, čeprav so bili ukrepi radikalni. Prepoved gibanja ponoči namreč je radikalna sprememba. Zaprtje trgovin, šol, vrtcev in drugo je radikalno. Radikalno v smislu korenito drugače. Zakaj torej v mestu ni opaznih večjih sprememb? Ker se mi nismo zares spremenili, predvsem pa ker nismo spremenili naših navad. V trenutku, ko zakličemo 'svoboda' ter se šole in vrtci odprejo, in ko se odprejo trgovine, je vse kot je bilo. Pričakujem, da bo podobno tudi, ko se odprejo kavarne in restavracije. Že lani spomladi smo pisali o spremembah – ljudje se bodo več

gibali v naravi, bolj bodo cenili družbo sočloveka, lokalno bo postalo pomembnejše, vsaka kava bo dragocena ... Napovedovali smo boljšo prihodnost. Tisto, kar si v večji meri vsi želimo. Toda, kaj smo spremenili? Kot družba in kot posamezniki? Nič. Ko se je spomladanska karantena končala, je bilo poletje kot poprej. Brez večjih sprememb. Mar res utopično pričakujemo, da bo zdaj kaj drugače? Ker smo dobili neke izkušnje, šli čez neko obdobje in spoznali nekaj več? Žal ni tako. Realnost je takšna, da uspehi ne pridejo zaradi radikalnih enkratnih dejanj, ki so zunaj nas. »Uspeh je rezultat vsakodnevnih navad – ne preobrazb, ki se zgodijo enkrat v življenju« (Atomske navade, James Clear).

Tržni prostor je poln zaradi navad ljudi, ki v soboto odidejo po lokalna živila, ker jim je to pomembno. Parkirišče zraven je še vedno polno vse pločevine, ker so navade ljudi takšne, da spoštujejo slovenske in lokalne izdelke, cenijo trajnostni razvoj, a hkrati te svoje navade, da parkirajo dva metra stran od vrat, niso spremenili. Spremembe se zgodijo na dva načina – bodiš se spremeni nek zunanji faktor in

se posamezniki prilagodimo. Vendar, če ta faktor ni konsistenten, se naše navade ne spremenijo dolgoročno in situacija se hitro vrne v prvotno stanje. Lahko pa mi spremenimo naše navade in okolica se bo morala prilagoditi. Pravimo, da so Domžale polne živiliških trgovin? So. Vendar so vse te trgovine polne ljudi. Pravimo, da so Domžale polne avtomobilov, ker so parkirna brezplačna. Ne zato, ker se mi povsod peljemo z avtomobili? Pravimo, da so kolesarske steze po centru mesta premalo urejene. Koliko kolesarjev pa vidimo? Zgodba o neuspelem pisatelju gre tako, da je vedno bilo nekaj narobe – ni imel pravega računalnika za pisanje, ni bilo pravo vreme, potreboval je mir, pa je bilo preglasno, ni bilo navdih ... Realnost pa je enostavna. Za pisanje rabiš papir in pisalo, potem se pa usedeš in pišeš.

Prepričana sem, da se bo v večji meri svet vrnil tja, kjer je bil, ker se mi ne bomo spremenili. Zatorej vas vprašam, kaj bi si želeli brati februarja 2022? Kakšne spremembe opaziti? Kaj lahko naredimo? Predvsem pa, kaj si želimo? Kakšno mesto naj postanejo Domžale? □

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

NAGRADNA KRIŽANKA 1

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 1-2021:

Valentin Košir iz Radomelj (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2020/2021)

Janez Rom iz Doba (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2020/2021)

Milena Kren iz Radomelj (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2020/2021)

Nagrade podarja:
Kulturni dom Franca Bernika
Domžale, Ljubljanska cesta 61,
1230 Domžale

Rešitev križanke je:
PREŠERNO KULTURNI

NAGRADNA KRIŽANKA 2

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade:
Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale za sezono 2020/2021

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do ponedeljka, 15. 3. 2021, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljena v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 2

Kulturni dom
Franca Bernika, p. p. 2
1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	MOBILNI TELEFON	REKA V SEVERO-VZHODNI ŠPANIJI	GLAVNA PROMETNA POT ČEZ VEČJE OZEMLJE	AMERIŠKO OTOČJE V ALEUTIH	ODMEV	CEVASTI TROŠOVNIK ZAPRTOTROŠNIC, V KATEREM SE RAZVIJEJO ASKOSPORE	KONEC GESLA	PREBIVALEC SIRIJE	AZIJSKA TEHNIKA BARVANJA TKANIN	USMILJEN ČLOVEK	IRSKA REPUBLIKANSKA ARMADA	VEČJI PTIČ S ČRNIM, KOVINSKO SE SVETLIKAJOČIM PERJEM IN DEBELIM KLJUNOM	REKA V SEVERO-ZAHODNI RUSIJI	BOSANSKI NOGO-METAŠ DZEKO
PODZEMNA ZELEZNICA						MESTO V SREDNJI ITALIJI						SLOVENSKA PESNICA (MAJDA)		
VISOKA TRAVA S ČRTALASTIMI LISTI						LIKOVNI UMETNIK MESTEČE V SV. FRANCIJI						UREJENOST ZALEZOVANJE DIVJADI		
ROMAN DOSTOJEV-SKEGA														
NAELEKTREN DELEC				ERIK TUL CERKVENO SODIŠČE NAVIŠJE STOPNJE		SMUČARKA HROVAT RUSKA VESOLJSKA PSIČKA					SKUPINA LJUBSTEV V GANI NASLANJANJE			
OTOŠKA SKUPINA V EGEJSKEM MORJU OB VZHODNI OBALI GRČIJE		KDOR SRKA KORENINA BARVILNE ALKANE						ZVITEK V OBLIKI VALJA DALJA KOLČICEV					NAJSEVERNEJŠI HRVAŠKI OTOK	KANTAVTOR SMOLAR
SLIKAR IN GRAFIK SOVRE				IRENA AVBELJ REKA V SZ. ŠPANIJI		VERDIJEVA OPERA	IZDELOVALKA KIPOV ALUMINIJEV MINERAL							
ZAČETEK GESLA													RAJMOND DEBEVEC NOVI-NARKA LOZAR	
DEKOR						STEČAJNI DOLŽNIK, KRIDATAR MANIŠA SOBA							NORDIJSKE SMUČI MADRIDSKI ŠPORTNI KLUB	
SKALNAT GREBEN V STENI				TROPSKA OVJALKA ARABSKI GRČI IZ RUŠEVIN				DEL NOGE POD GLEŽNEM SALJIVKA PUTRIH					ZUPAN PRI NAS POD FRANCOZI	KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK
MINERAL TITANOV DIOKSID, ANATAS							JUŽNO-AMERIKANSKA KUKAVICA ROBERT KRANJEC			ANGLEŠKI REŽISER (RONALD)				
ANGLEŠKI NOGOMETAS ALI					ZVONEC, BRNJAC					ROV V RUDNIKU				
ITALEC					PRIŠTANIŠČE NA SEVERO-ZAHODU HONŠUJA					JUPITROV NARAVNI SATELIT				

POMOČ: ALKANET-korenina barvilne alkane, BRNIČ-zvonec, brnjač, DELE-angleški nogometas Ali, ESLA-reka v severozahodni Španiji, ITAL-Italec, KIANIT-aluminijev mineral, OBRAD-visoka trava s črtalastimi listi, ZALAZ-zalezovanje divjadi